הארץ

1 ש"ח יום ה' ט' באלול תשמ"ז, 3 בספטמבר 1987 VOL. 68/20777 SEPTEMBER 3 1987

פולגת רשת החנויות
מוצר יום ה' המבצע של סוף העונה
מוצרי הקיץ של ליידי בגיר
30% הנחה
רק היום ברשת חנויות פולגת

חוסיין — היום לאלכסנדריה לפגישה עם הנשיא מובארק

עתון בכווית: יש גישושים לאפשרות להפגיש את מובארק עם שמיר — בבוקרשט ● ראש ממשלת סוריה יבוא היום לרבת־עמון

מאת סופר "הארץ" לענינים ערביים

המלך חוסין עומד להגיע הבוקר לאלכסנדריה, להיוועד עם הנשיא מובארק. ראש ממשלת סוריה ד"ר אל־כסם — יבוא לרבת־עמון.

לדברי מקורות ערביים, חוסין ומובארק מבקשים לעשות מאמץ נוסף לקדם את תהליך השלום. הדף הוועידות הפסימיות בעניין הוועידה הבינלאומית.

בעניין זה ציין אתמול העתון הכוויתי "אל־אנבאא" כי נערכים גישושים לאפשרות של מפגש בין מובארק לבין ראש ממשלת ישראל, יצחק שמיר, בבוקרשט. במקביל ידונו ראשי ממשלות ירדן וסוריה

(סוף בעמוד 5)

שרי הליכוד החליטו: נעשה הכל לשכנע שרים לתמוך בהצעת שרון לדחות ביצוע החלטת הממשלה להפסיק הלביא, עד לדיון נוסף בנתונים שיגיש גורם נייטרלי

שמיר מסרב להטיל משמעת על נסים; ארנס התפטר

שמיר מתכוון להשאיר את מקומו של ארנס בממשלה פנוי; רוני מילוא יהיה אחראי לנושא ערביי ישראל ● אפשרות ששמיר ופרס יסכימו כי שתי המפלגות יוותרו על מינוי שר מטעמן — ובכך תקטן הממשלה ל־23 שרים

מאת עקיבא אלדר

סופרו המדיני של "הארץ"

ראש הממשלה יצחק שמיר לא יכפה על שר האוצר לשנות את הצבעתו בעניין הלביא, ובכך אפסו הסיכויים לשינוי בהחלטת הממשלה. זו הסיבה לכך שהשר משה ארנס הגיש מיד לאחר ישיבת שרי הליכוד את מכתב התפטרותו. ואילו בישיבת שרי המערך הובעה הערכה כי למעשה שמיר מסתיר כי הוא מרוצה מהחלטת הממשלה. שרים האשימו אותו בהסתת עובדי התעשיה האווירית והציבור כולו נגד המערך.

בישיבת שרי הליכוד הוחלט כי "ייעשה כל מאמץ כדי לעצור את הפסקת הפרויקט ולגייס תמיכה במשלה להמשכו". מדובר בנסיון לשכנע שרים לתמוך בהצעתו של השר אריאל שרון לדחות את ביצוע החלטת הממשלה עד לדיון נוסף לאור נתונים שיוגשו לממשלה על

(סוף בעמוד 5)

מסמך

מכתב ההתפטרות

ארנס: ביטול הלביא — נזק למפעל הציוני

זהו הודעת ההתפטרות של השר ארנס:

אדוני ראש הממשלה, בישיבת הממשלה האחרונה, שבה התקבלה ההחלטה לבטל את פרויקט מטוס ה"לביא", הודעתי על כוונתי להתפטר מהממשלה.

ההחלטה לעצור את פרויקט ה"לביא" מהווה פגיעה בעוצמה המשקית שלנו, בעוצמה הטכנולוגית שלנו. היא מביאה נזק

(סוף בעמוד 5)

4 צוותים במשרד הבטחון פועלים לפירוק ה"לביא"

מרכז אותם: מנכ"ל המשרד, דוד עברי ● מטרתם העיקרית: לצמצם ככל האפשר את הפגיעה בתעסוקה בתעשיה האווירית

מאת ראובן פדהצור

ארבעה צוותים מיוחדים של משרד הביטחון פועלים במקביל לקידום תהליך סגירת פרוייקט הלביא. יעדם העיקרי — פגיעה קטנה ככל האפשר ברמת התעסוקה בתעשיה האווירית. את ארבעת הצוותים מרכז מנכ"ל משרד הביטחון, דוד עברי.

צוות אחד, העוסק בסגירת הפרוייקט בארה"ב, ייצא לשם באמצע החודש, ויעסוק בעיקר בבחינת החוזים שנחתמו עם חברות אמריקאיות, ובגודל הפיצויים שיהיה על ישראל לשלם להן.

צוות שני ידון את פעילות הסגירה בארץ, וינהל את המו"מ על גובה הפיצויים שישולמו לחברות ישראליות שחתמו חוזים בנושא הלביא.

אנשיו של צוות שלישי, שיהיה אחראי על נושא התעסוקה, יבחנו את האפשרויות לניידות עובדים, וקליטתם של מפוטרי התעשיה האווירית והמפעלים אחרים במקומות עבודה חדשים.

(סוף בעמוד 5)

ביום שני בערב: עצרת בככר מלכי ישראל בעד המשך הלביא

עובדי התעשיה האווירית המשיכו אמש במעשי המחאה בירושלים ובתל־אביב ● מאות הגישו בקשות סמליות להגר לצפון אמריקה

בצעד סמלי של מחאה, הגישו אתמול עובדים של התעשיה האווירית בשערי השגרירות האמריקאית בתל־אביב ומילאו טפסי בקשה לאשרות כניסה להגירה. (צילום: עוזי קרן)

מאת א. קרן

סופר "הארץ"

עובדי התעשיה האווירית יקיימו ביום שני בערב עצרת בכיכר מלכי ישראל בתל־אביב, במחאה על סגירת פרויקט הלביא. לדברי המארגנים, אמורים להשתתף בה שרי ממשלה שתמכו בהמשך פרויקט הלביא, חברי כנסת, אישי ציבור ואנשי מקצוע.

(ע), רגם מוקטן של הלביא הוצב אתמול אחר־הצהריים בכיכר ויינגוט, ליד פסלו של יעקב אגם, על־ידי כ־300 מאנשי התעשיה האווירית, המתנבבים לערוך משמרות מחאה ליד הפסל עד שעות הערב המאוחרות. ארונות קבורה שחורים ועליהם שמותיהם של יצחק רבין, שמעון פרס, משה נסים ועזר ויצמן,

(סוף בעמוד 5)

איכרי יבנאל החליטו: נוטשים את החקלאות

קובלים: מי שעסק בכספי עשה כסף, אך מי שעסק בחקלאות הגיע לפשיטת־רגל

מאת אברהם צבר

סופר "הארץ"

לעניני גליל

המושבה הוותיקה יבנאל, שנוסדה לפני 86 שנה, תפסיק לעסוק בחקלאות, ותושביה יחפשו את פרנסתם בעבודות־חוץ. החלטה בעניין זה קיבלו אתמול איכרי יבנאל.

(סוף בעמוד 5)

בית־המשפט בוואשינגטון דחה תביעה נגד ירון

מאת צבי בראל

ואשינגטון (מיוחד ל"הארץ"). בית המשפט הפדרלי דחה

(סוף בעמוד 5)

היו זמנים, באוסטרליה: ואנונו והעתונאי שהקשיב

תמונה זו צולמה בשנה שעברה באתר נופש על חוף הים ליד העיר האוסטרלית סידני, ומופיעים בה מרדכי ואנונו (משמאל) ואוסקר גארדו — העיתונאי הקולומביאני־אוסטרלי שהיה הראשון שרובב את מכבאי הבריטי על כוונתו למסור את גירסתו על הכור בדימונה. השניים התיידדו במהירות, ובבר ביום הרביעי להיכרותם סיפר לו ואנונו על עבודתו בארץ, ומכר לו שתי חבילות פילם. "זה יהיה כמו ווטרגייט", הגיב גארדו. "ווטרגייט? — זה יהיה הרבה יותר גדול מזה", ענה לו, לדבריו, ואנונו. גארדו הגיע באחרונה ללונדון והתגורר בעיר במקום סתר. לדבריו, הוא "שוחד מידי האחראים של המוסד. אני חושש שבישראל רואים בי אויב שיש להכלו או להשמיד, משום שאני הייתי זה שרובב את ואנונו". בלונדון הוא מתכוון להגיש לדין את "סאנדיי טיימס": "השבועון עשה מיליונים מן הכתבה, ואני, שתיווכתי בינו לבין ואנונו, נדחקתי מהתמונה בבריאות".

גארדו מעוניין גם לבוא לישראל ולהעיד לטובת ואנונו. לדבריו, ואנונו "נשאר יהודי טוב".

(כתב: שאול צדקה; תצלום־ידיו בלעדי ל"הארץ")

שלוש שעות העיד ואנונו במשפט הזוטא על קבילות הודעות שמסר

עקב צו חיסיון שעליו חתם שר הבטחון, לא הורשה ואנונו לדבר על אירועים שקדמו לתפיסתו, היכן נתפס והוחזק, מי תפס אותו והחזיק בו ובאיזה כלי התחבורה הועבר

מאת נדב שרגאי

סופר "הארץ"

מרדכי ואנונו העיד אתמול בבית המשפט המחוזי בירושלים, במשפט הזוטא על קבילות הודעותיו. עדותו נמשכה יותר מ־3 שעות. קודם לכן תידרך אותו פרקליטו, עו"ד אביגדור פלדמן, והבהיר לו אלו דברים נאסר עליו להשמיע, גם לשופטים, מתוקף צו החיסיון שעליו חתם שר הבטחון.

גם הדיון אתמול היה בדלתיים סגורות, והמידע, שכבי בלבד, נמסר לאחר הישיבה. ואנונו לא היה כבול כשעמד על דוכן העדים. הוא השיב שעתיים לשאלות הסניגוריה, ואחר כך השיב שעה וחצי לשאלות התובע, עו"ד עוזי חסון, בחקירה נגדית. סיכומי הצדדים במשפט הזוטא על קבילות ההודעות, יוגשו לשופטים בכתב.

אחרי שסיים את עדותו, הביע ואנונו באוזני פרקליטו תקווה כי בשלב אחר ייפתח משפטו לציבור ולעיתונות. ואנונו גם מסר לפלדמן מכתבים לאחיו אשר, לעיתונאי פיטר הנאם מ"סאנדיי טיימס" הלונדוני שהיה הראשון שפירסם את גילוייו על

(סוף בעמוד 2)

מכשול במו"מ השכר: האוצר מתנגד להחלת ההסכם על חברות ממשלתיות

מאת יהודית וינקלר

האוצר מתנגד להחיל על עובדי החברות הממשלתיות את הסכם השכר המתגבש עם ההסתדרות במגזר הציבורי. התנגדות עודמת קשיים על דרך השלמת המשא ומתן בין הצדדים, בנוסף על ההתנגדויות בקרב איגודים מקצועיים אקדמאיים ופארה־רפואיים, הגורמים שאין בהסכם המתגבש תשובה לתביעותיהם הייחודיות.

נציגי האוצר וההסתדרות ישובו וייפגשו היום. מחר יכנסו מזכירי איגודים מקצועיים לדיווח ודיון.

עקב שיחות נסים־קיסר שלשום, פועלים הלל דוראי, הממונה על השכר במשרד האוצר, וחיים הברפלד, יו"ר האגף לאיגוד מקצועי

(סוף בעמוד 5)

ש"ס פורשת מהקואליציה בירושלים עקב "חילול שבת בגיבוי העיריה"

מאת נדב שרגאי

סופר "הארץ" בירושלים

מועצת חכמי התורה של ש"ס החליטה אתמול על פרישת ש"ס מהקואליציה בירושלים. המועצה החליטה כי יישקל גם המשך השתתפותה של ש"ס בקואליציה במישור הארצי.

ראש סיעת המפד"ל בעיריה, דוד ברגמן, הודיע כי בעקבות החלטת ש"ס קיימת סבירות גבוהה שגם המפד"ל תחליט על פרישה.

בהודעת מועצת החכמים של ש"ס נאמר: "החלטנו להורות לנציגי התנועה בהנהלת עיריית ירושלים לפרוש לאלתר מהקואליציה העירונית, בעקבות הפגיעות המחודשות בקדושת השבת בעיר, בגיבויים של מועצת הנהלת העיר, בראשותו של טדי קולק. הדבר פוגע בציפור נפשה של האומה היהודית, ומשנה את צביונה המיוחד של ירושלים, עיר הקודש, בירת הנצח של עם ישראל".

בישיבה השתתף גם השר הרב יצחק פרץ, שהצהיר כי יתבע מראש הממשלה ומבלא־מקומו לדאוג לכך שייאכפו חוקים האוסרים חילול שבת, כהקרנת הסרטים. באשר להמשך השתתפותה של ש"ס בקואליציה הממשלתית אמר פרץ: "אני מקווה שמי שצריך להבין רמזים יבין את הרמז".

מועצת החכמים החליטה לשוב ולהתכנס בעוד מספר שבועות כדי לשמוע דיווח מהרב פרץ על פעילותו בנושא.

ראש עיריית ירושלים, טדי קולק, הביע צער על פרישת ש"ס מהקואליציה בעיר. לדבריו, גם לאחר פרישת ש"ס נשארת הקואליציה בירושלים עם רוב מוחלט, שמכנה בתוכה סיעתו, "סיעת ירושלים"

(סוף בעמוד 5)

חדשות הארץ

שיחות היום

על: יואל צימרמן, חקלאי ביבנאל, בנו של אחד במייסדי המושבה על: החלטת התושבים להפסיק עבודה חקלאית ולחפש תעסוקה מחוץ למושבה

(עמ' 2)

★

הסוכנות מכינה "הסתערות" על 1500 יוצאים מבריה"מ היושבים באטליה ורוצים להמשיך לאמריקה

(עמ' 3)

★

תרופה מהפכנית נגד כולסטרול אושרה בארה"ב

(עמ' 4)

★

האשראי לציבור גדל מינואר ב־50 אחוז והגיע לשיא: 9 מיליארד ש"ח

(חדשות כלכלה, עמ' 8)

וורד־מיל
המלה האחרונה בציבור הגלילים
י־ם: 630015 ,227248, 699311
ת"א: 615270 ,285282 ,499389
באר־שבע: 09־333950 ,335233 04־671343

שרות הארץ

מזג האוויר

התחזית: חם יותר יותר בהרים ובפנים הארץ.

הטמפרטורות:

- ירושלים: 20–31.
- תל־אביב: 23–31.
- חיפה: 23–32.
- באר־שבע: 19–36.

הגולן 20–33, צפת 20–31, טבריה 24–38, נתב"ג 20–33, שומרון 21–32, יריחו 24–40, אילת 27–41.

שערי הדולר

	שער הדולר	השינוי בש"ח
יציג	1.5967	−0.0016
נוסעים	1.8978	−0.0019
שחור	1.7000	−

שער הסל

יציג	1.6796	+0.0004

בגליון זה 14 עמודים

הסטודנטים: בלי הסדרת שכר הלימוד — נשבות

מאת נורית אמיתי

ראשי התאחדות הסטודנטים מבריזים, כי אם לא יוסדר סופית עניין שכר הלימוד, תושבת שנת הלימודים הקרובה.

דוד ברמן, יושב ראש התאחדות הסטודנטים הארצית, קרא אתמול לנוגעים בדבר להפסיק לאלתר את ביזיון החלטות הממשלה, ולקבוע מייד את שכר הלימוד לשנה הקרובה.

הוא תובע לקיים את החלטת הממשלה על שכר לימוד של 1200 דולר, שאם לא כן תושבת שנת הלימודים.

שוק ההון

שוב ירידות

מאת יהודה שרוני

עליית שערי המניות עקב ביטול פרוייקט הלביא, נבלמה אתמול, והיצעים שהורמו למניות החופשיות, נקלטו בדרך כלל בירידות שערים.

ירידות חדות היו במניות רלות הסחירות. את ההיצעים קלטו נציגי קרנות הנאמנות של בנק הפועלים ובנק לאומי.

בנק ישראל יגייס היום 35 מיליון שקל, בשתי סדרות של אגרות חוב.

עורך את העמוד: משה ריינפלד

רק ב"לוח העיר" תקבל
מודעה באחריות
לא מכרת-לא שילמת
קבלת מודעות
מ-20:00-8:00
03-371261

עם "ויזה" כל הקניות לחג קטנות כגדולות בהישג ידך

כרטיס ה"ויזה" שלך הופך כל חג לחג שמח! והשנה במיוחד!
אתה קונה כל מה שאתה צריך לחג ב־20,000 בתי עסק ומשלם ב"ויזה" –
כי עם "ויזה" אתה נהנה מתשלומים נוחים בשיטת ויזה צ'יק.
ממבצעי דחיית אשראי בחנויות רבות וכמובן מאשראי חינם עד חודש ימים.
תכנן קניותיך לחגים עם כרטיס האשראי "ויזה" כי,

יש יותר ב"ויזה" שלך!

הכרטיס העדיף
VISA
ויזה יותר טוב מכסף.

ויזה - כרטיס האשראי של קבוצת בנק לאומי ● בנק דיסקונט

هكذا من الاجل

ראיתי שמעתי

שמיר סירב פעמיים

יומיים קשים עברו על מחלקת החדשות בטלוויזיה ועל עורכי "מוקד". בתחילה הציעו לקיים עימות טלוויזיוני בין יצחק שמיר לשמעון פרס בעניין הלביא. אך מלשכתו של שמיר סירבו. מפאת כבוד ראש הממשלה, הציעו ליצחק שמיר להופיע לבד. שמיר דבק בשתיקתו שבוע תמים, וסירב גם הפעם.

בחיפוש אחר חלופות ביקשו לקיים עימות בין השרים משה ארנס ועזר וייצמן. וייצמן סירב להתעמת עם ארנס. את תוצאות המאמצים ראינו אמש על המרקע בעימות בין ארנס לשר חיים בר־לב.

לילי גלילי

הסנטור הוא מומחה להשתלות

הסנטור אלברט גור, מטנסי, הרץ למועמדות המפלגה הדמוקרטית לנשיאות ארה"ב, ביקר אתמול במרכז הרפואי "הדסה" בעין כרם בירושלים. הסנטור, שלווה בסיור במחלקות בית החולים על־ידי מנהל המרכז הרפואי פרופ' שמואל פנחס, התעניין בסוגי ניתוחי ההשתלות הנעשות בבתי החולים. הוא ציין בפני מארחיו כי בעיית ההשתלות מוכרת לו כאשר הוא יזם את חוק ההשתלות האמריקאי וישב בוועדה שאישרה אותו. לדבריו, הישגיו של החוק האמריקאי הם בכך שהוא אוסר קבלת תשלום עבור תרומת איברים, וקובע קריטריונים לגבי בתי חולים שהותר להם לבצע השתלות כדי למנוע תחרות בתחום זה.

עדנה ארידור

אלברט גור מתעניין בתרומה

מפגיני הלביא וקיבוץ הלביא

ספיח מן ההפגנות, שהיו בטקס הנחת אבן הפינה למפעל המים בגליל העליון, סיפר דוברה של חברת מקורות, מרדכי יעקובוביץ: בתום הטקס פנו המפגינים לארוחת צהריים בקיבוץ לביא, הסמוך למקום. לעובדי מפעל האלקטרוניקה "תדאר" בבית שאן ו"תעשיות גולף" המפגינים נודע על כך, הם שאלו היכן קיבוץ לביא. "בנגב", השיב יעקובוביץ. כך לא הגיעו בסופו של דבר המפגינים לקיבוץ וארוחות הצהריים לא הופרעה.

אלי אלעזר

כשהשר פת מחתן בן

אמש נישאו בווילה הפרטית של השר גדעון פת ורעייתו אן בסביון, דניאל, בנו של השר, והחורה ג'ודי, כמנהג המסורת. קבלת הפנים שנערכה לאחר מכן כבר היתה משפחתית פחות: נשיא המדינה ורעייתו, שרי הממשלה, חברי הכנסת, ידידים, עסקני המפלגה הליברלית ובני משפחתה של אן פת, שהגיעו במיוחד מאנגליה ומארה"ב — כ־600 מוזמנים שסבבו בין המזנונים שהציבו אנשי מלון דן בתל אביב.

זנבר מצטרף ללשכת המסחר

משה זנבר, נגיד בנק ישראל לשעבר, נבחר כחבר כבוד מועד המנהל של לשכת המסחר, והוא התבקש לפעילות שוטפת בלשכה. זנבר יעסוק בפיתוח קשרי סחר בין ישראל למדינות הגוש המזרחי וארצות העולם השלישי, ויסייע ללשכה לגבש עמדותיה בתחומי המדיניות הכלכלית והמוניטרית.

אריה לביא

עורך ל"מחשבות" — דוברת לי־ב־מ

"מחשבות", כתב העת של י־ב־מ, קנה לו במשך השנים קהל קוראים רחב ונלהב, אך אלה התלוננו לעתים על אי־סדירות הופעתו. עתה, מבטיחים, תחודש ההופעה הסדירה.

צבי ינאי ערך את העיתון בצד עבודתו כראש מחלקת ההסברה, הדוברות וקשרי החוץ של י־ב־מ ישראל. עתה, אחרי 17 שנה, התמנה ינאי לעורך "מחשבות" ומנהל פרוייקטים מיוחדים.

במקומו של ינאי התמנתה שולה גרנן, בעלת ותק של 20 שנות עבודה בחברה בנושאי כוח אדם ושכר.

א.ג.

זוהר — מקום שני

הפסנתרן הישראלי אסף זוהר זכה במקום השני בתחרות הפסנתרנים על שם רובר קאסאדסי בקליבלנד, אוהיו. הפרס הוא בסך 3,500 דולר והזמנה להופיע בקיץ 1988 בכפר בפרובנס. הזמנה זו מיועדת לבעל הפרס הראשון (מיירי הויה, מצרפת) או השני. זוהר, בן 24, לומד עתה אצל מנחם פרסלר באוניברסיטת אינדיאנה בארה"ב.

ב.ש.

בעריכת עירית רוזנבלום

במוזיאון "פושקין" במוסקווה נפתחה אתמול תערוכת ציורי מארק שאגאל. בצילום: קהל המבקרים בתערוכה. (תצלום אי־פי)

עסקנים יהודיים בניו־יורק, לאחר קיבלו דיווח על תוכן השיחות עם האפיפיור:

אין סיכוי לשינוי של ממש בעמדת הוואתיקן כלפי ישראל עקב המפגש

בהודעה משותפת בתום הפגישה קבע הוואתיקן: אין לנו סיבות תאולוגיות שיפריעו ליחסים דיפלומטיים עם ישראל; אבל "יש בעיות חמורות שלא מצאו פתרון באזור"

מאת שלמה שמיר
סופר "הארץ" בניו־יורק

ניו־יורק (מיוחד ל"הארץ"). אין סיכוי לשינוי משמעותי במדיניות הוואתיקן כלפי מדינת ישראל עקב הפגישה בין האפיפיור לבין משלחת המנהיגים היהודיים — אמרו אמש ל"הארץ" בקהילות יהודיים שקיבלו דיווח על תוכן השיחות עם האפיפיור.

ההערכות בניו־יורק על שיחות אלו היו מאופקות, ועסקנים יהודיים התבטאו בספקנות רבה לגבי התוצאות המעשיות של הפגישה. הובעה תרעומת על שהאפיפיור התעלם כליל מדברי הביקורת שהושמעו בפגישה על הראיון שהעניק לוולדהיים.

מנכ"ל הקונגרס היהודי העולמי, אילן שטיינברג, אמר כי הפגישה עם האפיפיור לא כללה דרישה גלוי תוקף כפי שהוכנה.

בתוך כך הודיעו ארגונים יהודיים כי יערכו הפגנות בסאן־פרנציסקו בעת ביקור האפיפיור בעיר. עם זאת, נמסר כי כ־70 מנהיגים ועסקנים יהודיים ישתתפו בפגישה מיוחדת עם האפיפיור שתיערך במיאמי ב־11 בספטמבר.

(ע"ג). בהודעה שפירסם אתמול בניו־יורק הקונגרס היהודי העולמי, נאמר כי "הפגישה בין האפיפיור למשלחת היהודית היתה נבונה לקאתולים וליהודים כאחד, ותבוסה לנשיא אוסטריה, קורט ולדהיים, ולאנשים מסוגו... אלו היו שיחות בלא תקדים; החל תהליך בדיקה רצינית של היחסים בין היהודים לקאתולים".

בהודעה משותפת שפורסמה שלשום בוואתיקן, בתום הפגישה, נאמר כי שיחות אלו איפשרו למשלחת היהודית להביע "מורת־רוח ודאגה" בעניין ביקורו של ולדהיים בוואתיקן.

כתב סוכנות הידיעות הצרפתית טוען כי בשיחה התברר שיש חילוקי־דעות בין הצדדים באשר לסירובו של הוואתיקן לכונן יחסים דיפלומטיים מלאים עם ישראל. עם זאת, הביעה המשלחת היהודית קורת־רוח מקטע בהודעה שבו הכס הקדוש מצהיר שאין סיבות תאולוגיות בדוקטרינה הקאתולית שיפריעו ליחסים כאלה. ואולם, הוואתיקן טוען כי "יש בעיות חמורות שלא מצאו את פתרונן באזור". במלים אלה ההודעה מתייחסת הן לבעיית ירושלים והן לבעיית הפלשתינים וגבולות המדינה היהודית.

הרב וקסמן הוסיף כי מזכיר המדינה של הוואתיקן, אגוסטינו קאסארולי, הודה בפגישה עם המשלחת היהודית שיש קשר בין מדיניות לדת במסורת היהודית.

נודע כי יאורגנו עוד פגישות בין נציגי יהודי העולם לבין מזכירות המדינה של הוואתיקן, "כתואם לצרכים", לדון בבעיות הנובעות מהקשר בין שני יסודות אלה — הפוליטיקה והדת.

המשטרה מעכבת את חקירתה בפרשת נאפסו למרות הוראת חריש לחקור

העיכוב — עד שתסיים ועדת לנדוי לחקור שיטות העבודה של השב"כ ● הוועדה כמעט השלימה את שלב גביית העדויות, והיא עומדת להתחיל בגיבוש המסקנות וההמלצות

מאת גדעון אלון
סופר "הארץ"

גורמים משפטיים בכירים הביעו מורת רוח על שהמשטרה מעכבת זה יותר משלושה חודשים את החקירה בפרשת הקצין הצ'רקסי, עיזאת נאפסו.

לדברי גורמים אלה, על־אף הוראתו המפורשת של היועץ המשפטי לממשלה, יוסף חריש, למפכ"ל המשטרה, רב־ניצב דוד קראוס, בראשית יוני, לקיים את החקירה בעניין הלחצים שהופעלו על נאפסו למסור את הודאתו, עדיין לא נחקרו כל אנשי השב"כ המעורבים בפרשה, ויש מגמה ברורה לעכב את החקירה עד לסיום עבודתה של ועדת החקירה הממלכתית הדנה בשיטות העבודה של השב"כ אך אינה עוסקת באורח ספציפי בפרשת נאפסו.

גורמים משפטיים הדגישו כי רוב ראשי השב"כ כבר העידו לפני ועדת החקירה הממלכתית, ולכן אין שום טעם לעיכוב נוסף בחקירת המשטרה בפרשת נאפסו.

ח"כ מרדכי וירשובסקי (רצ), פנה אתמול בעניין זה אל היועץ המשפטי לממשלה. וירשובסקי טוען כי עד לפני כשבועיים הודיע לו מפכ"ל המשטרה כי אין חוקרים בפרשת נאפסו. לדברי ח"כ וירשובסקי, נודע לו שהחקירה החלה, אך היא הופסקה, מסיבות בלתי ידועות, אחרי כמה ימים. הוא מבקש מחריש להבהיר אם בפועל מתקיימת החקירה המשטרתית, ואם אינה מתקיימת — מה הסיבה לכך. לדבריו, לשם עשיית הצדק במדינה יש חשיבות להבהרה פומבית של חריש בנושא זה.

סופר "הארץ" מציין כי ועדת לנדוי השלימה כמעט לחלוטין את שלב גביית העדויות, והיא עומדת להתחיל בגיבוש המסקנות וההמלצות. לפני הוועדה, המקיימת את דיוניה בדלתיים סגורות בבניין ביה"ח שערי צדק בירושלים, הופיעו ראש הממשלה יצחק שמיר, שר החוץ שמעון פרס ושר הבטחון יצחק רבין, וכן כמה מראשי השב"כ בעבר.

ירושלים: לא יהיה כל מגע רשמי עם משלחת צירי הפרלמנט מצרפת

עקב השתתפותו של פסקאל אריגי, מראשי תנועת "החזית הלאומית" הניאו־פאשיסטית, במשלחת ● אריגי: "השלטונות הישראליים נוהגים כלפי בחוסר־תבונה ובחוסר־נימוס" ● שגרירות ישראל בצרפת: מגוחך להחרים 130 צירים בגלל ציר אחד מהימין הקיצוני

מאת יואב טוקר
סופר "הארץ" בצרפת

פאריס (מיוחד ל"הארץ"). ציר האסיפה הלאומית בצרפת, פסקאל אריגי, מראשי תנועת "החזית הלאומית" הניאו־פאשיסטית, הביע אמש מורת־רוח ממה שכינה "החלטתם של השלטונות הישראליים לנהוג (כלפיו) בחוסר־תבונה ובחוסר־נימוס".

אריגי הגיב בכך על הודעתו של דובר משרד החוץ בירושלים, שהביע אתמול כי על רקע השתתפותו של ציר "החזית הלאומית" במשלחת פרלמנטרית צרפתית העומדת להגיע לארץ, "ימנעו הרשויות הישראליות מלקיים מגעים רשמיים עם המשלחת".

המשלחת מצרפת, המגיעה לארץ בשבוע הבא, מונה כ־130 חברי פרלמנט וחברי־פרלמנט לשעבר. רבים מהם יגיעו לישראל בלווית רעיותיהם, למסע שהוגדר כבעל אופי "לימודי־צליני".

חבר האספה הלאומית אריגי, המשמש כסגן יו"ר אגודת הידידות הפרלמנטרית ישראל־צרפת, הטעים אמש כי לפי שעה אין בכוונתו למחות רשמית, אולם הוא רמז שיפנה לעמיתיו באגודת הידידות הפרלמנטרית צרפת־ישראל, כדי שאלה יעמדו נגד היחס כלפיו.

"אם ממשלת ישראל מעדיפה לבזות כך במי שלחם בנאצים ובמי שנאסר בספרד הפראנקיסטית", אמר אריגי, "אני לא אעשה מכך עניין. בכוונתי לבוא כחבר־פרלמנט של מדינה דמוקרטית, לביקור במדינה דמוקרטית ידידה".

בשגרירות ישראל בפאריס הבהירו אמש, כי אף שהשגרירות אינה מקיימת קשרים עם אנשי "החזית הלאומית" בתור שכאלה, אין היא נמנעת מלקיים קשרים עם גופים פרלמנטריים וציבוריים, שבהם חברים גם נציגי "החזית". דיפלומטים בכירים בסגל הישראלי בפאריס סייעו בחודשים האחרונים בהכנת ביקורם של חברי־הפרלמנט, אף שהמסע עצמו מאורגן על ידי סוכנות־נסיעות פרטית.

יהיה זה מגוחך, הוסבר בשגרירות, להחרים את כלל המשלחת, כ־130 צירים, בשל השתתפותו של ציר בודד מתנועת הימין הקיצוני.

אל על

	מקס' מינימום	מקס' מכס'		הטמפרטורות אתמול	
אמסטרדם	15	20	מע"ח	16	20
אתונה	23	31	בהיר	22	31
בוקארשט	15	25	בהיר	14	25
בזיל	16	22	מע"ח	17	22
וינה	15	22	גשם	15	22
ז'נבה	18	23	סר רע'	16	22
לונדון	16	20	מע"ח	15	21
ליסבון	20	26	בהיר	20	25
מדריד	18	28	מע"ח	18	27
ניו־יורק	15	24	מע"ח	16	24
פאריס	17	23	מע"ח	18	22
פרנקפורט	14	19	מע"ח	15	20
ציריך	14	22	גשם לפר'	15	21
קהיר	24	34	נאה	24	32
קופנהאגן	14	19	מע"ח	13	17
רומא	22	28	מע"ח	20	28
שטוקהולם	6	16	מע"ח	8	15

EL AL

ארה"ב לוחצת על עיראק: הימנעו מלהפציץ מיתקני הנפט של איראן

ואשינגטון (ע"ז). ארה"ב מפעילה לחצים חזקים על עיראק, על־מנת שזו תימנע מהתקפות מחודשות על מטרות איראניות באזור המפרץ הפרסי, התקפות שגרמו להסלמה רצינית ב"מלחמת המיכליות" — מסרו אתמול פקידים אמריקאיים בכירים בוואשינגטון.

לדברי הפקידים, עד כה דחתה עיראק את כל ההפצרות האמריקאיות, מתוך אמונה שהמיתקפה המחודשת תאלץ את איראן להענות להוראת מועצת הביטחון בדבר הפסקת אש במלחמת המפרץ הפרסי. פקידים אמריקאיים סבורים כי עיראק, למרות תיסכולה המובן, טועה בהנחה שהתקפותיה המחודשות יעודדו את טהראן להסכים להפסקת אש.

איראן הבטיחה לתת תשובה ברורה לקריאת מועצת הביטחון להפסקת אש — עד מחר.

לבנוני מחיזבאללה נעצר בניו־יורק עם חלפים של מטוס קרב ותכנית טילים

מאת שלמה שמיר
סופר "הארץ" בניו־יורק

ניו־יורק (מיוחד ל"הארץ"). צעיר לבנוני נעצר בניו־יורק, וברשותו חלקי־חילוף של מטוס הקרב האמריקאי "אף־111", ותכניות של טילים מתוחכמים.

מוחמד זאראפייני, שהוגדר בידי חוקריו: חבר בכיר בארגון הטרור השיעי חיזבאללה, התגורר בעיירה בלונג־איילנד, ועבד בשנה שחלפה בחברה המייצרת אמצעי לחימה לצבא האמריקאי. בחיפוש בדירתו נמצאו חלקי־חילוף ושרטוטים של טילים חדישים ושל רדאר ואמצעי לחימה אחרים.

הצעיר ידוע כמומחה לחומרי־נפץ. בין חפציו נמצאו גם חומר תעמולה איראני וצילומים של חומייני. סוכני האף־בי־איי חושדים כי עמד בראש רשת של לבנונים קיצוניים הפועלים בארה"ב לטובת חיזבאללה, ומנסים להשיג מערכות נשק מתוחכמות לצבא האיראני.

שכניו סיפרו כי צעירים ערביים נהגו לבקר אצלו.

העצור הוא בנו של פקיד מכס ממשלתי בלבנון. זאראפייני (23) בא לניו־יורק בחודש שעבר לאחר שהות של חודשיים בלבנון, והחוקרים סבורים כי נסע ללבנון כדי לדווח לממונים עליו. עימו נעצר לבנוני אחר, יאסיר האמס, שרכש כרטיסי אשראי מזויפים וחלקים אלקטרוניים. השניים הובאו לפני שופט, והוכחשו האשמות המיוחסות להם.

שיחת היום / ירח טל

עם: יואל צימרמן, חקלאי ביבנאל, בנו של אחד ממייסדי המושבה.
על: החלטת בני המושבה להפסיק עבודה חקלאית ולחפש תעסוקה מחוץ למושבה.

את החקלאות נשאיר לערבים

לא רק סוף ל"לביא". גם סוף לחקלאות ביבנאל בת ה־86?

בשנת המאה לחקלאות בישראל הגענו למסקנה המצערת והעגומה, שלא ניתן במציאות שיצרה התוכנית הכלכלית להמשיך ולקיים חקלאות בישראל, ולבעלי המשקים במושבה לא תהיה ברירה אלא ללכת לחפש תעסוקה מחוץ למושבה. את החקלאות אנו משאירים לערבים, שכנינו.

מה בדיוק הביא אתכם להחלטה להקפיא את פעולת האגודה המייצגת את חקלאי המושבה?

מה שקורה ליבנאל מסמל את מה שקורה לחקלאות בכלל בארץ, אשר הגיעה לעברי פי פחת. אצלנו ביבנאל התפוקות הן דולריות. אבל מצד אחד הקפיאו את שער הדולר ומהצד השני הגרה, שאליה צמודות התחייבויותינו, נותר חופשי. דבר זה גרם לכך שהתחייבויות שלקחנו על עצמנו הכפילו ושילשו את עצמם בעוד התמורה לתפוקה לא השתנתה. לפני שנתיים לוויתי 6600 דולר למימון התקנת טפטוף בשטחי העגבניות. היום החוב עומד על 15 אלף דולר. לפני שנתיים השקעתי 67 דולר בתוכנית חסכון ע"ש בתי. היום סכום החסכון עומד על 267 דולר. צריך להיות טיפש להשקיע עבודה קשה בשדה ולהפסיד כאשר ההשקעה שלך יכולה להניב בבנק רבע אחוז ביום.

מחקלאי בכל רמ"ח אבריו, בן בנו של חקלאי, מצפים שלא יראה את הבל דרך החור של הגרוש.

בגלל שאני חקלאי וכל כך קשור לאדמה שלי, אני לא רוצה להגיע למצב שאאלץ למסור את הקרקע שלי לבנקים. אל קאפונה לא היה גובה דמי חסות כה גבוהים כפי שגובים הבנקים בשעורי הריבית שלהם. תבין את האבסורד הנורא שבו אנו חיים — כדי להחזיר בעוד שנתיים הלוואה שנטלתי לגידול 95 טונות עגבניות, אצטרך לגדל 250 טונות. מאיפוא אקח את אמצעי הייצור הדרושים לשם כך — מים, קרקע?

באנציקלופדיה לידיעת הארץ של וילנאי, אני קורא בערך "יבנאל", תאור על הסבל והקשיים הנוראים שעברו מקימי המושבה, ובהם אבי. בדומה שדור ההמשך לא קורץ מאותו החומר של המייסדים.

יש הבדל מהותי בין הימים ההם למה שקורה היום. אולי אז הקושי היה רב יותר ורמת החיים הרבה יותר נמוכה, אבל כיום הסיכון שתאבד את הקרקע הוא רב יותר. ולמי — לבנקים. גם אנחנו, בני הדור השני והשלישי במושבה, ידענו ימים קשים. ב־1964, למשל, רק 18 מכלל 180 יחידות המשק נותרו פעילות בגלל בצורת, אך לא נשברנו. למדנו להתרגל לשנות בצורת. זו מכה משמיים. אך מכת הריבית אוכלת כל חלקה טובה ואיתה קשה להתמודד.

לקברניטי המשק המשתייכים לאנשי מפלגת העבודה לא איכפת שמושבה ותיקה כיבנאל, סמל החקלאות, תחדל לעסוק בחקלאות?

הופעתי בפני ועדת הכספים של המשק, שרי החקלאות והאוצר ובפני שמעון פרס. הגשתי להם ניירות שמציגים בברור רב את הבעיה שלנו. הם נדהמו לראות את הנתונים. היה צריך לבוא פלח מיבנאל להוכיח להם את המציאות שבה אנו חיים. הצרה היא שהפוליטיקאים חיים על ממוצעים, ובממוצעים התמונה האמיתית מיטשטשת.

מהו הפתרון שאתם דורשים?

לבצע פיחותים או לתת תמריץ על מוצרים. אני מודע לכך שפיחות של 300 אחוז לא יעשה. או לפחות יש לערוך הזרימה בהלוואות שהמדינה נתנה לפיתוח מוצרים ליצוא.

אולי אתם לוקים בחוסר יעול ומגלגלים כמו רבים אחרים את המעמסה על קופת המדינה הדלדולרית?

תבוא ותראה שביבנאל אין בתי פאר, אין מכוניות פאר. כאן גרות 180 משפחות של חקלאים שקדנים, חרוצים ביותר, שהעונה היתה אולי מהטובות ביותר שידעו ולמרות זאת המצב נואש. ההכנסה של משפחה שמגדלת 100 דונם ירקות הגיעה ב־86 ל־1495 ש"ח לחודש. השבוע חנכנו, במעמד שר האוצר ושר החקלאות, מפעל מים שאמור להשקות את עמק יבנאל. אני חושש מאוד שלא יהיה מה להשקות. יש לי בן שעומד בעוד חודשיים לסיים את הצבא. אין לו לאן לחזור. כך גם 60 בנים נוספים במושבה. לזה ייקרא ניתוק השרשלשלת.

תצאו להפגנות כמו עובדי התעשייה האווירית?

זה לא באופיינו. אנחנו יד על המדינה לא נרים.

מצנע ייפגש היום עם מועצת קרית ארבע "ליישר הדורים"

כרזות בעיירה קוראות לתושבים להפגין נגד הביקור

מאת אורי ניר
סופר "הארץ" בשטחים

חרף כוונתם של חוגים קיצוניים בקריית־ארבע להפגין נגד בואו, יבוא היום אלוף פיקוד המרכז, עמרם מצנע, לפגישת פיוס, שכינס לכבודו ראש מועצת קריית־ארבע, שלום ואך. ואך מבקש ליישר את ההדורים ביחסים שבין מועצת הקריה לבין האלוף מצנע, לנוכח העוינות שהצטברה בחוגי מתנחלי קריית־ארבע כלפי האלוף, לאחר התבטאויותיו בנוגע להתנחלות...

מקורות צבאיים מסרו אמש כי הביקור מתקיים "במסגרת ביקוריו השגרתיים של האלוף, ופגישותיו עם מועצות וראשי מועצות במרחב פיקוד המרכז". לדברי המקורות, האלוף הוזמן בידי ראש מועצת קריית־ארבע, ותוכנית הביקור הוכנה מטעמו של ואך.

ברחבי קריית־ארבע הודבקו אתמול כרזות רבות, הקוראות לתושבים להפגין נגד ביקורו של מצנע. בכרזות נאמר כי האלוף "עדיין עומד מאחורי מסע עלילות השקר" נגד תושבי הקריה, וכי הוא "אינו רצוי פה".

יוזמי ההפגנה נגד מצנע הם תומכי סיעת "כך" בקריית־ארבע, הבונים מייצג במועצת היישוב. מצטרפים אליהם כמה חברים אחרים במועצה, שניסו להניא את ראש המועצה, שלום ואך, מהכוונה לקיים פיוס עם אלוף פיקוד המרכז. לדבריהם, ההזמנה היא "התרפסות בפני מצנע".

הגורמים הקיצוניים בקריית־ארבע, בראשות פעילי "כך", מתכננים הפגנה חריפה נגד מצנע, והביעו מקורביהם להשמיע באוזניו דברי ביקורת חריפים בעת הפגישה שתתקיים עימו.

משפט ואנונו

(סוף מעמוד 1)

האטום בישראל, ולחברתו, ג'ודי זימט.

מחוץ לבית המשפט הפגינו אתמול כמה מאנשי הוועד למען משפט פומבי של ואנונו. אחת המפגינות היתה לאה לשם, חברתו של אודי אדיב, שנשא בשעתו עונש מאסר בעוון ריגול. לשם אמרה כי מצבו של ואנונו עתה, מזכיר לה את מצבו של אדיב בזמנו.

כאמור לא נמסרו אתמול כל פרטים על תוכן עדותו של ואנונו, אך מהנחיותיו של שופט בית המשפט העליון, גבריאל בך, שבדק את תעודת החסיון שעליה חתם שר הבטחון, מתברר כי ואנונו היה רשאי להתייחס אתמול לנקודות הבאות: כיצד נעצר פיסית, כמה זמן הוחזק במעצר ובאלו תנאים, ומה היו תחושותיו והרהוריו בתקופה ההיא.

על פי ההנחיות, לא היה ואנונו יכול להתייחס אתמול לאירועים שקדמו לתפיסתו הפיסית, לנקוב בשם הארץ בה נתפס או לציין את המקום המדויק שבו הוחזק, לנקוב בשמות האנשים שעסקו בתפיסתו או בשמירה עליו, לתאר אותם, או לתאר את כלי התחבורה שבו הועבר.

הוראותיו של בך גם אוסרות כל פירוט על "עבודות ומחקרים הנעשים בארץ בתחום הגרעין".

הדיון בעתירותיו של ואנונו, נדחה שוב ליום ראשון. אז ידון השופט צבי כהן בבקשתו של ואנונו כי יובא בגלוי, כאסיר רגיל ובלא קסדה, לבית המשפט, וכן בבקשתו לאפשר לו פגישה עם חברתו, ג'ודי זימט, בתנאים מתקבלים על הדעת.

ערך את העמוד: משה ריינפלד

הצעה לניסוי כבר החורף: חובת חגורת בטיחות — גם בעיר

מאת צבי זרחיה

כל הנהגים בישראל יחויבו לחגור חגורות־בטיחות גם בנסיעות בתוך העיר, ולא רק בנסיעות בין־עירוניות.

בשלב הראשון מדובר בניסוי שייערך בששת חודשי החורף. על־פי תוצאותיו, יוחלט אם להפוך תקנה זו להוראת קבע.

שר התחבורה, חיים קורפו, פנה לוועדת הכלכלה של הכנסת, וביקש להסמיכו להוציא את התקנות המתאימות. לדבריו, עריכת הניסוי בחודשי החורף נועדה להקל על הנהגים. אחת הסיבות שמעלים המתנגדים להצעה היא שהחגורה מכבידה על הנהגים בחודשי הקיץ החמים.

סימפוזיון

קרע מוחלט

דתיים, חילוניים, דת ומדינה

משתתפים: פרופ' ישעיהו ליבוביץ, פרופ' אריאל רוזן־צבי, הרב מנחם ברוך, הרב ישראל רוזן, דב תבורי, אברהם בורג.
מנחה: אלעזר שטורם

חדשות של שבת 4.9.87

חדשות של שבת

■ נחיתות הלביא: אלכס פישמן עם דוד עברי; זאב הספר עם משה נסים; חנן קריסטל על האופציות של ארנס; אילן כפיר על הבישול של פרס; יוסי ורטר: מודעי אורב ■ יענקלה רוטבליט: ברוך הבא הביתה, בוב דילן ■ היו חברים: גדי רצ'יץ' והמוזיאון, מאת יעל גבירץ ■ אריאל זילבר לירון פריד: "אני מאושר" ■ רם לנדס על הוולוו של הפיס, מבחן דרכים ■ אמריקה לא אוהבת את קרל לואיס ■ מאיר שניצר ■ יקיר פלסנר ■ נילי טל עם אביה של אן פולרד ■ אתי חסיד עם נעמי אדווה ■ מאיר אגסי, ערב עם ריימונד קרבר ■ זה מה שהולך לקרות בקריית אלעזר לוין ■ ענת מידן עם אשת הרב המוחרם ■ דן בן אמוץ ■ טדי פרויס ראה טלויזיה ■ ישראל אהרוני מבשל פירות העונה

בצער רב וביגון קודר אנו מודיעים על פטירתה של אמנו וסבתנו היקרה

רחל ג'אנה

ההלוויה תתקיים היום יום חמישי ט' אלול תשמ"ז 3.9.87 בשעה 12.00 בצהריים בבית עלמין הדרום בגבול חולון בת־ים
נפגשים ליד השער החדש

המשפחה המתאבלת

במלאת שלושים לפטירתה של יקירתנו

שושנה — סוזי סטרכילביץ ז"ל

נקיים אזכרה וגילוי מצבה על קברה ביום ראשון,
י"ב אלול תשמ"ז, 6.9.87, בשעה 4.30 אחה"צ
בבית העלמין בנחלת יצחק.
תודתנו נתונה לכל מנחמינו בעל־פה ובכתב

המשפחה

אנו מודיעים בצער על פטירתו של
בעלי אבינו וסבנו

נחמן ברסלר

ההלוויה תתקיים ביום ה' ט' באלול תשמ"ז 3.9.87
בשעה 13.00 בבית העלמין בכפר סמיר בחיפה

המשפחה

הסוכנות מכינה "הסתערות" על 1500 יוצאים מבריה"מ שמצפים להמשיך לאמריקה

ממתינים זה חודשים רבים בעיירה קטנה ליד רומא לקבלת אשרות כניסה לארה"ב ★ יוצעו להם מסלול קליטה בישראל

מאת גדעון אלון
סופר "הארץ"

מחלקת העלייה של הסוכנות החליטה להעמיק את הפעילות בקרב 1500 יהודים שיצאו מבריה"מ וממתינים זה חודשים רבים בעיירה קטנה ליד רומא לקבלת אשרות כניסה לארה"ב. ראש מחלקת העלייה, חיים אהרון, מתכוון להקים ברומא מרכז מידע לנושרים כדי להציע להם מסלול קליטה בארץ.

במקביל מתכוונת מחלקת העלייה ליזום ביקורי גישוש של נושרים שהיגרו לארה"ב בשנים האחרונות. בארה"ב מצויים יותר מ־100 אלף נושרים מקרב יוצאי בריה"מ.

גם בחודש אוגוסט היו ממדי הנשירה גבוהים והם הגיעו לכ־72 אחוז. מכלל 744 היהודים שיצאו בחודש שעבר מבריה"מ נשרו בווינה 543 ורק 201 עלו ארצה. מאז ראשית השנה (בחודשים ינואר־אוגוסט) יצאו מבריה"מ 4643 יהודים מתוכם נשרו 3484 ורק 1159 עלו לישראל, כלומר 75 אחוז מכלל היוצאים נשרו.

מחקר: מורים בבתי"ס יסודיים לא מעריכים תיפקוד המנהלים

מאת נילי מנדלר

מורים בבתי ספר יסודיים נוטים לראות את תיפקודים המקצועי של המנהלים כלקוי וטוענים שהם אינם תומכים בהם בעת הצורך, אינם מעורבים כמעט בנעשה בכיתות ואינם בקיאים בשיטות הוראה חדשות. בניגוד להערכה נמוכה זו, מתארים המנהלים את תיפקודם בבית הספר כחיובי. מימצאים אלה מצויים במחקר שנערך ב־38 בתי ספר יסודיים בארץ, בקרב 219 מורים ו־38 מנהלים, על ידי פרופ' שלמה שרן, ד"ר יהודה פרח ודלי טוהן, מאוניברסיטת תל אביב. הם מתפרסמים בגליון האחרון של כתב־העת "עיונים במינהל ובארגון החינוך", היוצא לאור על ידי בית הספר לחינוך באוניברסיטת חיפה.

לשאלה שנכללה במחקר, "באיזו שכיחות מציע המנהל עזרה, עצה או מידע ביחס לעבודת ההוראה שלך", הציעו החוקרים שתי תשובות אפשריות. 33 אחוז מהמורים בחרו בתשובה "לעתים רחוקות". אף לא מנהל אחד בחר בתשובה זו. 26 אחוז מהמורים בחרו בתשובה "לעתים קרובות". בתשובה זו בחרו 82 אחוז מהמנהלים. לשאלה "באיזו מידה מתמצא המנהל בשיטות הוראה", בחרו 23 אחוז מהמורים בתשובה "בכלל לא". אף לא מנהל אחד בחר באותה תשובה. 18 אחוז מהמורים בחרו בתשובה "במידה רבה" ובה בחרו 55 אחוז מהמנהלים.

תמונתו של הילד רמי חבה ז"ל, נמסרת ע"י האב השכול לשר השיכון דוד לוי — במקום הנחת אבן הפינה אתמול, לישוב אבני חפץ, ליד טול כרם. (צילום: ישראל הדרי, "ישראל סאן")

האחזות חמדת בבקעת הירדן — קיבוץ

שירות "הארץ"

האחזות חמדת שבבקעת הירדן הפכה אתמול לקיבוץ: הרבה חיילים בירוק, נערות וחניכות וילדים עם זרי פרחים הצטרפו לאורחים הרשמיים בטקס, וביהם שרי הקליטה יעקב צור, עוזר שר הביטחון כבר לפני שמונה שנים נולד הרעיון ליישב את בקעת הירדן ומתוך שבעה ישובים במקום, רק אחד מתאחדו היום. יש להקצות משאבים רבים יותר בביסוס ההתיישבות ופיתוחה, ציין השר.

לעיניי התיישבות שמטעך שבה, ראש אגף הנוער הנח"ל, אריה שמ־חוני ותא"ל בן ציון וייגר, מפקד הנח"ל — על כך מוסר ביטאון "במ־חנה נח"ל" בגליונו החדש.

שר הקליטה יעקב צור ציין, כי האירוע נחתם בהופעת להקת הנח"ל.

הכדורגל הישראלי חוזר למגרש

השבוע במשחקי הליגות הלאומית והארצית מינימום הפרס הראשון:*

400,000 ש"ח

מינימום כלל הפרסים:
900,000 ש"ח.*
* הפרסים כוללים העברה

ספורט טוטו
המועצה להסדר ההימורים בספורט

ילד הרוכש כרטיס במגרשי הליגה הלאומית יקבל חולצה מתנת הטוטו
(ליד הקופות).

מה יהיה? יהיה טוטו

עדות ראיה / אורי ניר

מתנחלי הישוב אבני חפץ יצקו אבן הפינה

מזכ"ל מועצת יש"ע מציע לשר דוד לוי לשנות את שם משרדו ל"משרד ההיסטוריה הציונית"

"אתה הגורם מספר אחת שמביא לנו נחת חדשות לבקרים, הן במעשה, הן באמונה, והן ברמה המקצועית של אנשי משרדך"

בשומא, כפר ערבי קטן ליד טול־כרם, לא ראו מעולם שיירה ארוכה כל־כך של מכוניות "יול־בו", שוטרים וחיילים לרוב, ועיתונאים.

התכונה הגדולה סביבם נועדה לבשר להם על בואם הצפוי של שכנים חדשים: מתנחלי הישוב החדש, אבני־חפץ. שיירת־השררה, בראשות אורח הכבוד, שר הבינוי והשיכון דוד לוי, נחתה אתמול בעצלתיים את מרכז הכפר הקטן, בדרך עפר צרשית שנפרצה רק השבוע, כדי להגיע את אבן הפינה להתנחלות.

השר לוי, מזכ"ל מועצת יש"ע עתניאל שילה, וראש המועצה האזורית שומרון בני קצובר — הפליגו במשחקי לשון שבתים סביב מושב האבן, אבן־הפינה והחפץ. מקום כזה, לדבריהם, משמש ביסוד העולם ביותר לא־מנה ולציונות הנכונה: לבנייה, ולא להרס, להקמה ולא לסגירה של פרוייקטים לאומיים.

קצובר הודיע כי הוא והחבריו כבר החליטו שהשר לוי הוא אורח השומרון. "אתה הגורם מספר אחת שמביא לנו נחת חדשות לבקרים, הן במעשה, הן באמונה, והן ברמה המקצועית של אנשי משרדך", אמר קצובר לשר.

עתניאל שילה לא הסתפק במנה גדושה של מחמאות באוזני סגן ראש הממשלה. אלא אף הציע לשנות את שמו של משרד הבינוי והשיכון ל"משרד ההיס־טוריה הציונית". "מה שנעשה ביה־הודה ושומרון הוא מהפיכה היס־טורית, שמתבצעת בידי משרד השיכון", אמר מזכ"ל מועצת יש"ע.

השר לוי התייצב מול קהל אוהד, שהצטופף בצילה של רשת הסוואה צבאית גדולה. ליד גל־דור ענק, שהופעם הגיע משעם משרד הבינוי ולא משעם משרד התעשייה המסחר, יצא דוד לוי במתקפת התיישבות חזיתית נגד מפלגת העבודה.

התחשבנות אריתמטית

"אנו מקימים היום את הישוב ה־103 ביהודה ושומרון", הכריז השר, ובא חשבון אריתמטי עם השנייה של מפלגת העבודה בת־חום ההתיישבות: בעשור האחרון הוקמו 208 ישובים חדשים בכל חבלי ארץ־ישראל. בעשור שקדם לו, הוקם בגליל רק ישוב אחד, לעומת 60 ישובים חדשים מאז 1977. גם בנגב הוקם רק ישוב אחד במשך השנים 1967—1977, לעומת 20 ישובים בעשור האח־רון.

בסך הכל הוקמו בעשור שעד 1977 ארבעים ישובים בכל חלקי ארץ־ישראל, ואילו מאז ועד היום הוקמו לא פחות מ־208 ישובים חדשים. "זה ההבדל שבין שתי תפיסות עולם", אומר השר לוי.

"הכל מבוזינתם גדול מדי", תוקפי השר, "ארץ גדולה — צריך לצמצם אותה; אתגרים גדולים — צריך להתחלק מהם; פרוייקט כמו הלביא — צריך לבטלו... זה השוני, זה ההבדל בכל נושא ונושא. אם נראה את עצמנו כנגבים, כך ניראה גם בעיני אחרים".

בתחום ההתיישבות לא יהיה קיפאון ולא יהיה צימצום, מבטיח דוד לוי. "נבצע את כל מה שה־תוות לעצמנו, ואף מעבר לכך. את המגבינה הזאת אי־אפשר להפסיק". "בעשייה בארץ־ישראל אני מוצא לא רק אספי־רציה, אלא גם אינספירציה".

השר לוי טמן מגילה בין אבני החפץ, וכיסה במלט. נהג הבול־דוזר הפעיל מנוע והעלה ענן של עשן שחור, והציבור התפזר.

בדרך חזרה עברנו שוב בכפר הסמוך שומא. שאלנו את התו־שבים מה דעתם על השכנים העתידים שלהם. אחד קבל על אדמות הכפר שהופקעו (טענה שאינה לגמרי מדוייקת, משום שמרבית האדמות במקום נרכשו כדין). תושב אחר דווקא היה מרוצה לגמרי: "אולי עכשיו יורידו לנו רשת מים וחשמל כמו שצריך. כיום מפעילים אצלנו גנרטורים למשך שעתיים בכל ערב, ובמשך שעות היום אין חשמל. אולי השכנים החדשים יורידו לנו את זה. ראינו שכבר התחילו לסלול שם קווי מים וחשמל בשבילם".

ארכיאולוג מחוז ירושלים בהט: הורסים את מצודת דוד — מפרים את החוק והוראות אגף העתיקות

המבצעת — קרן ירושלים ★ טדי קולק נותן גיבוי ★ "מאסה של בניה מודרנית במבנה הסטורי" ★ "העבודות העתידיות — הרס וכניעה מוחלטת של הממסד הארכיאולוגי לגורם כלכלי בעיר" ★ הקרן לירושלים והעירייה: שקר; הכל נעשה באישור ובתיאום עם אגף העתיקות ★ קולק על בהט: "טרדן"

מאת נדב שרגאי
סופר "הארץ"

ארכיאולוג מחוז ירושלים, דן בהט, מאשים במכתב חריף, ששיגר לממונים עליו, כי "מגמת העב־דה" רושלים, המכונה מצודת דוד, ליד שער יפו, ההופכת בימים אלה למו־זיאון, נוגעת המצודה, מן הבחינה המדעית".

לדבריו, מתבצעות במקום עבו־דות ללא כל היתר, ועבירות על החוק, בניגוד להוראות מפורשות של אגף העתיקות. הביצוע הוא של קרן ירושלים והגיבוי הוא של ראש העירייה, טדי קולק, מאשים ארכיאו־לוג מחוז ירושלים.

באגף העתיקות אומרים כי לפני כשנתיים הורה קולק בכתב לאנשי המצודה, ובעיקר למנהל המצודה, אורי אברמסון, לקחת בערבון מוגבל את הערות הארכיאולוגים. קולק התרעם באותו מכתב על הארכיאו־לוגים, הציע להם לנסות ולהפעיל תחילה את חוקי הארכיאולוגיה על המוסלמים בהר הבית ועל הנוצרים בכנסיית הקבר.

מושך ידיו מהפרוייקט

בהט הודיע לממונים עליו כי הוא מושך את ידו מכל טיפול במצודה. קולק מצידו מגדיר את בהט כ"טרד־ענות", את התנהגותו כמופרידה, ומבקש מהממונים עליו להעבירו מתפקידו.

בהט טוען כי "מתוך רצון לשפר קונספציה לא נכונה של תערוכה לבניין בעל משמעות היסטורית, גרמו לפגיעה חמורה במצודה, עיוותו את דמותה ואת משמעותה, הוסיפו לה מאסה עצומה של בנייה מודרנית, מעל למותר בבניין היס־טורי".

לטענתו, "העבודות העתידיות במצודה נראות לי כפראות, חוסר תרבות, כהרס, כחוסר התחשבות במבנה עתיק, וככניעה מוחלטת של הממסד הארכיאולוגי לדרישות לא מוסריות של גורם כלכלי בעיר".

בהט מפרט דוגמאות, של פעולות שנעשו בניגוד לחוק, ובניגוד להו־ראות מפורשות שלו.

תגובה: "הכל בהיתר"

ארווה פגל מקרן ירושלים, גיורא סולר, אדריכל מטעם הקרן במצודה ודובר עיריית ירושלים, מכחישים באופן מוחלט את טענות בהט בדבר עבירות או פעולות המותרות את הוראות אגף העתיקות במצודה. לדבריהם "הכל נעשה בהיתר. יש על הכל מכתבים ואישורים בכתב של בהט". השלושה מאשימים את בהט כי השהה ועיכב לזמן ממושך ללא כל הגיון, אישורים של האגף לעבודות במקום.

פגל אומרת כי אכן יש לבהט עירעור על הקונספציה, אולם כל המומחים חולקים עליו. לדבריה היתה המצודה "קונקסט צבאי" ועתה היא הפכה לאתר ארכיאולוגי, בו מוצגת ההיסטוריה של ירושלים לאורך תקופות שונות, באופן מרתק ומרשים.

סולר אומר כי אחד מעקרונות השימור של מבנה היסטורי הוא עשיית שימוש בו. הבניה הרבה, שעליה מדבר בהט, נעשתה לדבריו מתחת לפני השטח. לדבריו, במקום ביקרו עד עתה למעלה מ־200 אלף איש מדי שנה, ואם רוצים לשמור על המקום נקי, יש לבנות במקום שירותים — בניה שאפילו לה התנגד בהט".

קולק עצמו אומר כי הוא מרוחם על בהט — "טרדן, שחייב אותי להביע את דעתי באוזני הממונים עליו". לדברי ראש העירייה, "מאז איחוד העיר עשיתי כל מאמץ, בהיקף שזכה לברכות מכל העולם, לחשוף את השורשים ההיסטוריים של העיר ולשמור את אתריה ההיס־טוריים. כל הגורמים המקצועיים — היסטוריונים וארכיאולוגים — הביעו את מלוא ההערכה למאמץ האדיר שהושקע כאן".

יחידת דובר צה"ל קיבלה אתמול את הפרס לספרות צבאית ע"ש יצחק שדה, על הספר "שתי אצבעות מצידון", שהודפק על ידה.(בתמונה: דובר צה"ל תא"ל אפרים לפיד המקבל את הפרס בשם היחידה, מידי השר חיים בר־לב, יו"ר חבר השופטים). בפרס זכה גם הסופר יצחק לוי, על ספרו "תשעה קבין". (צילום: טל יורקוביץ, יח' דובר צה"ל)

פשרה פוליטית בדרום קוריאה: הסכמה על עיקרי חוקה חדשה שתאפשר כינון משטר דמוקרטי

שירות ה"ניו יורק טיימס"
סיאול, דרום קוריאה

שתי המפלגות העיקריות בדרום קוריאה עשו אתמול מה שקוריאנים לעולם אינם עושים: הן הגיעו לפשרה והסכימו על עיקרי חוקה חדשה, שתסלול את הדרך לכינון משטר דמוקרטי. על יסוד החוקה ייערכו בחירות ישירות לנשיא הרפובליקה, בפעם הראשונה זה 16 שנה.

ההסכם בא אחרי חודשים אחדים של אירועים רבי־ממדים והתג־גשויות של עשרות אלפי סטודנטים עם כוחות־הבטחון. ב־600 מקומות עבודה בדרום קוריאה נערכות עכשיו שביתות, על רקע מקצועי, תופעה שלא היתה כמותה במדינה מאז שנות ה־50'.

הממשלה והאופוזיציה החליטו, שהנשיא הבא ייבחר לתקופה יחידה של חמש שנים. סמכויותיו יצומצמו, בהשוואה לסמכויותיו הכמעט בלתי־מוגבלות של הנשיא הנוכחי, צ'און דו־האן, המשלים בחודש פברואר הקרוב שבע שנות כהונה.

שני המחנות היריבים לא הסכימו, לעומת זאת, על הורדת גיל המצביעים. האופוזיציה דרשה שגבי 19 יורשו להצביע. הממשלה, החוששת מן המיליטאנטיות של הצעירים הקוריאניים, מעדיפה את גיל 20.

ערך את העמוד: חיים גל

صكذا من الاصل

صكنا من الاهل

שערוריית אורגיות־מין וגניבת רכוש ממשלתי נדונה בבית משפט בצ'כיה

בין המעורבים בפרשה: שר החוץ וראש ממשלת סלובאקיה

מאת אליהו הכבי

קופנהאגן (מיוחד ל"הארץ"). בית משפט בבראטיסלאווה, בירת סלובקיה דן לבאסר 14 שנים את סטאניסלאב באבינסקי, האשם העיקרי בשערוריה של שיחוד צמרת השלטון בסלובקיה. באבינסקי, שהיה ראש המועצה העממית במחוז רולניקובין סמוך לגבול פולין וניהל רשת מסעדות, הואשם בניהול מסיבות הוללות ואורגיות מין, הענקת ריהוט יקר ופרוות לנשים שהעניקו חסדים לצמרת הפוליטית בסלובקיה.

יחד עם באבינסקי הועמדו למשפט עוד תשעה אנשים, כולל מזכיר המפלגה במחוז רולניקובין.

בין מקבלי השוחד היו שר החוץ בחוסלאב חנופאק וראש ממשלת סלובקיה פטר קולוטקה. עיתוני פראג הסתירו את פרטי השערוריה ורדיו פראג מסר אתמול רק על עונש המאסר שהוטל על הנאשם העיקרי באבינסקי.

בהתאם לידיעות שמסרו פעילי "אמנה 77" בשיחות טלפון עם כתבים בסקנדינאוויה, העידו במשפט שר החוץ וראש ממשלת סלובקיה, אך בשל מעמדם הרם הוטל עליהם לשלם כופר. כך ישלם שר החוץ חנופאק סכום של 82,000 כתרים עבור ריהוט יקר שקבל במתנה.

נתפס אסיר שנמלט לפני 43 שנים, הספיק להינשא 4 פעמים ולהוליד 9 ילדים

לאחר שהספיק לשהות בכלא 12 שנים, נתפס באחרונה בעקבות עבירת תנועה מקרית

מונטגומרי, אלבמה, ארה"ב (איפ"י). אסיר שנמלט לפני 43 שנים, לאחר שהספיק לשהות בכלא 12 שנים, נתפס כעת והוחזר לבית הסוהר. ב־43 השנים שחלפו הספיק להיות נשוי לארבע נשים ולהוליד תשעה ילדים.

האסיר, אנדרסון לאסטר, היום בן 72, אמר שאינו מתחרט על בריחתו לפני 43 שנים. הוא ברח בשעתו כשקפץ ממכונית נוסעת של הכלא והטעה את כלבי הגישוש שנשלחו בעקבותיו. "פשוט רצתי ולא עצרתי", תיאר כעת האיש את בריחתו בהוסיפו: כעת כבר איני יכול לרוץ כך".

דובר שירות בתי הסוהר באלבמה מסר, כי אנדרסון נדון ב־1933 ל־35 שנות מאסר לאחר שהורשע באונס. הוא נתפס באחרונה בעקבות עבירת תנועה מקרית.

אנדרסון עצמו טוען כי הוא חף מפשע, והאשה שהתלוננה על האונס היתה אשה עימה נפגש במשך שנתיים, אך ללא ידיעת אביה. הוא הביע תקווה שמושל אלבמה יעניק לו חנינה, וציין: במשך 43 השנים הללו לא גרמתי רע לאיש. פשוט, ידעתי שעלי להיזהר במיוחד".

הטייס רוסט: הנחיתה בכיכר האדומה — כדי לדבר עם גורבצ'וב על השלום

גילה במשפטו, שנפתח אתמול, כי במהלך הטיסה התקרב אליו מטוס צבאי סובייטי אולם אחר־כך התרחק ★ "הפניתי את המטוס שלי לעבר מרכז העיר; ידעתי היכן נמצא הקרמלין רק מן המפה — לא הייתי בטוח כי אמצא אותו" ★ מאמץ סובייטי להפיק רווחים בדולרים מהמשפט ★ אם יורשע, צפוי רוסט לעשר שנות מאסר

מוסקווה (עיד וע"צ). מתיאס רוסט, הטייס המערב גרמני הצעיר שהנחית מטוס קל בקרבת הקרמלין בחודש מאי, אמר בהודעתו בפני בית המשפט העליון במוסקווה כי ביצע את הטיסה מפני שרצה להיפגש עם המנהיג הסובייטי מיכאיל גורבצ'וב ולדון עמו על שלום העולם.

כתב האישום שהוקרא בבית המשפט מורכב משלושה סעיפים: הפרת תקנות הטיסה הבין־לאומיות, כניסה בלתי חוקית לברית המועצות וחוליגאניות מרושעת. אם יורשע רוסט בכל הסעיפים, גזר הדין יהיו חופפים, על פי הנוהג הסובייטי. לפי החוק הוא צפוי לעשר שנות מאסר. בתחילה הודה רוסט בכל סעיפי האישום, אך אחר כך חזר בו וטען שלא היה חוליגניזם במעשהו.

"אני מצטער על מה שקרה", אמר רוסט בפני בית־המשפט. "מטרתי העיקרית היתה להשפיע על דעת הקהל העולמית. לא ראיתי אפשרות אחרת להשיג את מטרתי. לא היה בזה שום חוליגניזם".

לבד בעל פה

רוסט מסר לבית המשפט את גירסתו במשך 80 דקות, בלי להיעזר ברשימות כלשהן, וכנראה למד בעל פה את הנאום שהכין בבית הסוהר. הוא דיבר בשקט, תוך שהסתכל ישירות אל השופט. הוריו הקשיבו לדבריו מן השורה השניה בבית המשפט וביניהם אחיו הצעיר, אינגה.

רוסט קישר בין מה שהוא כינה "שליחות השלום" שלו לבין ועידת הפסגה ברייקיאוויק בין גורבצ'וב ורייגן. "רציתי לדעת מה עלה כתוצאה מוועידת הפסגה. התבייתתי שלא היו לדבר תוצאות חיוביות. ארועים אלה בעבר השפיעו עלי מאוד".

לאחר מכן אמר רוסט לבית המשפט כי הכין, בעזרת מפות, את טיסתו בין מארס ואפריל השנה, שישה חודשים לאחר כשלון ועידת הפסגה.

רוסט דיבר גרמנית ודבריו תורגמו לרוסית על ידי שני מתורגמנים. הוא אמר כי תיכנן את טיסתו בעצמו וחשב רק מעט מאוד על התוצאות שיהיו לכך. עוד אמר כי החליט לטוס לרייקיאוויק בתקווה למצוא שם את המקום בו התקיימה ועידת הפסגה. כאשר לא עלה בידו הדבר הוא החליט לטוס למוסקווה.

ביצעתי הכל בעצמי

רוסט גילה כי במהלך הטיסה התקרב אליו מטוס צבאי סובייטי אולם אחר־כך התרחק. הוא המשיך בטיסה ללא בעיות ולא היה לו מגע עם מטוסים אחרים, סיפר. "אני ביצעתי הכל בעצמי. לא היה לי מגע עם מישהו", הצהיר רוסט. הוא דיבר בקול מונוטוני וסיפר כי הגיע למוסקווה בשעה שש בערב בערך לפי השעון המקומי. "הפניתי את המטוס שלי לעבר מרכז העיר. ידעתי היכן נמצא הקרמלין רק מן המפה. לא הייתי בטוח כי אמצא אותו". לבסוף הבחין במלון "רוסיה" רחב המימדים בקצה הכיכר האדומה, ואז ידע כי הגיע למטרתו.

"טייס הכיכר האדומה" הגרמני מתיאס רוסט מאזין להקראת סעיפי כתב־האישום נגדו, על חדירה בלתי חוקית לתחומי בריה"מ — אתמול, בבית המשפט במוסקווה (צילום: איפי)

כאשר חג מעל הכיכר לא מצא מקום לנחות בגלל הקהל שהסתובב שם, "אולם יש לי נסיון רב בהנחתת מטוסים במקומות קטנים". הוא בחר לנחות ליד מגדל ספסקי, שם לא נראו הולכי־רגל והיו רק כשש מכוניות, ולהנחית את המטוס בלי ליצור במקום פאניקה כלשהי. הוא סיפר כי דיבר עם כמה מהולכי הרגל המופתעים שפגש בכיכר, שרובם דברו גרמנית. "סיפרתי להם מאין באתי. אמרתי גם כי לא היתה לי רשות לבוא". פרקליטו הסובייטי של רוסט, הדובר גרמנית, לא התערב בעת שהצעיר מסר את הודעתו.

כרזות דולרים

אולם בית המשפט ספון העץ בקומה השלישית של בניין בית המשפט העליון שבן חמש קומות במרכז מוסקווה, היה מלא כמעט עד אפס מקום פקידים, עתונאים ואזרחים סובייטים.

כתבים של רשתות טלוויזיה מערביות במוסקווה אמרו כי הוצע להם ראיון שנמשך 20 דקות עם רוסט. חברת השידורים הממלכתית "גוסטלרדיו" אישרה שאמנם סרט מעין זה קיים וישווק לאחר המשפט.

במוסקווה מציינים כי השלטונות הסובייטים עושים מאמצים להפיק רווחים בצורת מטבע זר ממשפט זה. נציגי רשתות הטלוויזיה האמריקאיות מיהרו על כך שנדרשו לשלם סכומי עתק בדולרים תמורת הזכות להיכנס למסדרון בית המשפט. ברית המועצות מכרה לחברה אמריקאית את הזכות הבלעדית ברחבי העולם להפצת סרט שהטלוויזיה הסובייטית תכין על יסוד המתרחש באולם בית המשפט.

נוכחים באולם 25

עתונאים ביניהם 10 מערב גרמנים ו־15 נציגים של העתונות הסובייטית. ניתנה אפשרות לדיפלומט מערב גרמני, קונסול הרפובליקה הפדראלית במוסקווה, גרהארד שרומגנס, לעקוב אחר הדיונים כמשקיף.

נאסרו הפגנות בכיכר האדומה

מוסקווה (ע"צ וע"ר). מועצת עיריית מוסקווה החליטה על איסור הפגנות בכיכר האדומה וב־14 מרכזים עירוניים נוספים בבירה הסובייטית — הודיע ראש עיריית מוסקווה אנטולי קוסטנקו השבוע.

קוסטנקו הוסיף כי קבוצות אנשים הרוצות לקיים אסיפות מכל סוג שהוא במקום ציבורי במוסקווה, חייבות להגיש בקשות מפורטות לשלטונות העירייה. "במסגרת תהליך הדמוקרטיזציה, לא־מעט קיימות תופעות של דמגוגיה סוציאלית", הוא אמר בראיון לעיתון "וצ'רניה מוסקווה".

"לאחר תלונות רבות"

הוא ציין כי מועצת עירית מוסקווה פעלה בעניין זה לאחר שנתקבלו תלונות רבות על הפרעת הסדר הציבורי.

ההחלטה נתקבלה לאחר כמה אסיפות והפגנות יוצאות־דופן בתקופה האחרונה מאז ה"גלאסנוסט". כך, למשל, לא התערבו השלטונות בחודש יולי, כאשר טטרים הפגינו במשך 24 שעות בכיכר האדומה בדרישה לחזור למולדתם הס־[?].

בין הכיכרות שהפגנות נאסרו בהן, גם כיכר פושקין, שם מתאספים באורח מסורתי פעילי זכויות האדם בבריה"מ, ב־10 בדצמבר, לציון יום זכויות האדם הבינלאומי. כמו־כן אסור מעתה להפגין בכיכר בקצה רחוב ארבט, שם התקיימו מספר הפגנות־מחאה לשחרורו של אסיר ציון יוסף ביגון. באותה כיכר גם היו מספר אסיפות של כת הרי קרישנה.

קדאפי קורא לערבים לפתח נשק גרעיני נגד ישראל

(ע"ר). מנהיג לוב מועמאר קדאפי קרא לערבים לפתח כלי נשק גרעיניים כאמצעי הגנה נגד ישראל. הוא אמר זאת בנאום ששודר שלשום בטלוויזיה לרגל יום השנה ה־18 להפיכה בלוב, בה הדיח קדאפי את המלך אידריס.

"עתה, כאשר בידי הישראלים הנשק האטומי, אין לערבים כל ברירה והם חייבים לפעול יום ולילה כדי יהיה בידיהם הנשק האטומי להגנה על קיומם", אמר קדאפי.

שמועה: "רייגן לקה בליבו" — תוצאה: ירידות בבורסת ניו־יורק

ניו יורק (ע"צ וע"ר). כמה דקות לפני סגירת העסקים אתמול, נפוצו בבורסה של ניו יורק שמועות, לפיהן לקה הנשיא רייגן בהתקף לב, ואלה גרמו לירידות שערים תלולות.

אמנם הבית הלבן מיהר להכחיש שמועות אלה, אך בינתיים פגעה הבורסה את שעריה ובאותו יום ההודעה המרגיעה לא השפיעה על מהלך העסקים.

אתמול ירדו שערי המניות בוול סטריט ביותר מ־50 נקודות, ירידה המרשימה בחמישית בהיקפה בתולדות הבורסה, מאז הקמתה. משקיפים אומרים, כי המשקיעים גילו סימנים של עצבנות, נוכח החולשה של הדולר והפסדים בשוק איגרות החוב.

ערך את המדור: חיים מל

בכינוס בני משפחת האבסבורג ליד וינה

חולמים להחזיר הקיסרות לאוסטריה

בנו הבכור של הקיסר קארל: "מי שיודע מעט היסטוריה לא יכול להתעלם מן העובדה שמערכות מדיניות משתנות דרך קבע" ★ פרופסור אוקאקאר מהמחלקה למדעי המדינה באוניברסיטת וינה: "אלו התפתחויות שאיש לא היה מעלה על דעתו לפני עשור"

וינה (ע"ר). למעלה מ־30 צאצאים של הקיסר האחרון של הממלכה האוסטרו־הונגרית התכנסו באחרונה בקרבת וינה, לאחד הכנסים הגדולים ביותר של משפחת האבסבורג מאז הפכה אוסטריה לרפובליקה, עם תום מלחמת העולם הראשונה.

מיסה קתולית לזכר יום הולדתו המאה של הקיסר קארל, ששלט באוסטריה במשך שנתיים בלבד, לאחר מותו של הקיסר פראנץ־יוזף ב־1916, נערכה באוגוסט.

הארכיבישוף של וינה, הגאם הרמן גרר, השמיע דברי שבח לשליט האחרון של הממלכה הגדולה, שבה חיו 50 מיליון תושבים. הוא הביע צער נוכח העובדה שהקיסר קארל מת בגלות ב־1922 "מבלי שיזכה לסמכות שלטונית, ומבלי שיכבדו אותו כפי שהגיע לו".

על התפתחויות להחזר המלוכה

בנו הבכור של הקיסר קארל, שתוארו היה הארכידוכס אוטו פון האבסבורג, עתה בן 74, נשאל עם תום המיסה, אם הוא יכול להעלות על הדעת שאי־פעם תוחזר המלוכה באוסטריה על כנה. "מי שיודע מעט היסטוריה לא יכול להתעלם מן העובדה שמערכות מדיניות משתנות דרך קבע", אמר לעיתונאי.

ב־1919 אסרה אוסטריה על כניסת בני משפחת הקיסר לגבולות המדינה, אלא אם יוותרו על תואריהם ויוותרו על הצהרת נאמנות לרפובליקה. אוטו פון האבסבורג ויתר באורח רשמי על תביעותיו למלכות ב־1961. הוא מתגורר בגרמניה המערבית, אך בשנים האחרונות הוא מבקר לעתים קרובות באוסטריה. הוא מכהן עתה כחבר בפרלמנט האירופי מטעם האיחוד הנוצרי־סוציאלי, ומופיע לעיתים קרובות בפני קהל של סטודנטים שמרניים במדינה.

"למשפחה יש עדיין משימה"

יורשו של אוטו פון האבסבורג, קארל בן ה־26, לומד באוניברסיטת זלצבורג. בהופעותיו הפומביות הוא מביע את כוונתו להגיע לקריירה פוליטית באוסטריה. הוא יהיה בן המשפחה הראשון שייכנס לפוליטיקה בארצו, מאז הכרזת הרפובליקה.

האלברגה, בתו בת ה־29 של אוטו, הופיעה באחרונה בתוכנית טלוויזיה ודיברה על הקיסרות. היא אמרה שהמשפחה עדיין חשה שיש לה משימה וחובה לשרת את אוסטריה.

"אלו התפתחויות שאיש לא היה מעלה על דעתו לפני עשר שנים", אמר פרופסור קארל אוקאקאר מהמחלקה למדעי המדינה באוניברסיטת וינה.

לפחות עשרה ספרים על הקיסרות הופיעו בשפה הגרמנית בשנה האחרונה, וביניהם ביוגרפיות של הקיסר פרנץ־יוזף, הקיסר קארל ואלמנתו ציטה, שחגגה בחודש מאי האחרון את יום הולדתה ה־95 בביתה שבשווייץ.

משמר כבוד של מתנדבים קידם את פניו של אוטו פון האבסבורג, כשהלך מהמיסה לבקר בתערוכה חדשה המתארת את 68 שנות שלטונו של הקיסר פראנץ־יוזף. התערוכה, הנערכת תחת הכותרת "תפארת ומצוקה: העידן של פרנץ יוזף", משכה כבר למעלה מרבע מיליון מבקרים מאז שנפתחה במוזיאון אוסטריה התחתית במאי.

בניגוד לרושם קודם, בעקבות המרידה בשבוע שעבר:

צבא הפיליפינים אינו מתייצב במלואו לצד הנשיאה אקינו

טרם נתפסו מנהיגי המרידה ★ מספר העצורים משורות הצבא מגיע ל־1,100 ★ לא ידוע מקום הימצאם של כמה מאות חיילים

שירות ה"ניו יורק טיימס", מאנילה

בצבא הפיליפינים יש סימנים לתמיכה ניכרת במרידה של יום ו' שעבר, ובאקדמיה הצבאית, צפונה למאנילה, שובתים 600 קאדטים, לאות תמיכה במורדים.

במאנילה הופצו כרוזים, מודפסים במכונת־כתיבה, אשר הודיעו, כי "המדינה נשלטת על ידי תנועה". הכרוז הוסיף, שמצב העניינים הזה יימשך, עד שיחזור ויכון ביטחון לאומי, ויערכו בחירות חדשות.

לפחות שכירות השבוע שעבר בבאגיו רדיו הוכאה, דיווח תחנת טלוויזיה מקומית על הכרוז במלוא הרצינות. אין יודעים אם מאחורי הכרוז עומדת קבוצה מאורגנת, או שהוא תרגיל תעמולה של יחידים.

מנהיגי המרידה עדיין לא נתפסו, וגם אין יודעים איפה נמצאים כמה מאות חיילים. בסך הכל הגיע מספר העצורים משורות הצבא ל־1,100.

ההערכות הראשונות, שהצבא התייצב במלואו כחוד לימין הנשיאה קוראזון אקינו, מועמדות עכשיו בסימן שאלה. קיימות ידיעות שלצורך דיכוי המרד השתמשה הממשלה בעיקר בשוטרים ובחיל הנחתים הפיליפיני.

כמה קצינים אומרים, כי יתכן שיחידות אחרות סירבו לפתוח באש על המורדים, כי רבים מאנשי הצבא נמנעים מלהתייצב לצד הממשלה, וכי כמה מהם מחוץ למאנילה עמדו להצטרף אל ההתקוממות, אבל היא דוכאה במהירות רבה מדי.

תרופה מהפכנית חדשה נגד כולסטרול אושרה בארה"ב; תקטין הסכנה של מחלת לב

מצפים שה"לובאסטייטין" תחולל מהפיכה בטיפול ★ בארה"ב לבדה סובלים עשרים מיליון בני אדם מרמות כולסטרול גבוהות, המסכנות את חייהם ★ ההוצאה השנתית של חולים שיזדקקו לארבע גלולות של 20 מיליגרם ביום — מעל 2,000 דולר

שירות ה"ניו יורק טיימס", ניו יורק

מינהלת המזון והתרופות של ארה"ב אישרה לשיווק תרופה חדשה, הנחשבת ליעילה ביותר להורדת רמת הכולסטרול בדם.

מצפים, שהתרופה, "לובאסטייטין", תחולל מהפיכה בטיפול ברמות כולסטרול גבוהות, שבעיני מומחים הן הסיבות העיקריות לטרשת העורקים ולמחלות לב. בארה"ב לבדה סובלים עשרים מיליון בני אדם מרמות כולסטרול גבוהות, המסכנות את חייהם.

נציגי החברה שפיתחה את התרופה, "מרק אנד קומפאני", אומרים, כי 20 מיליגרם של "לובאסטייטין" יימכרו בבתי־המרקחת ב־1.25 דולר, וההוצאה השנתית של חולים שיזדקקו לארבע גלולות של 20 מיליגרם ביום, תהיה מעל 2,000 דולר.

צופים, שהתרופה, אשר תימכר באמצעות מירשמים בלבד תחת השם המסחרי "מבאקור", תכניס לחברה מיליארד דולר בשנה.

מומחים מזהירים, כי התרופה אינה יכולה להיחשב אלטרנטיבה לדיאטה דלת־כולסטרול, אלא כתוספת בלבד. לדבריהם, אצל אנשים רבים די בשינוי הרגלי תזונה כדי להנמיך את רמת הכולסטרול לדרגה מתקבלת על הדעת. מינהלת התרופות של ארה"ב מאשרת את השימוש בתרופה רק במקרים שבהם אין די בדיאטה או בפעילות גופנית.

"לובאסטייטין" מעכבת את ייצור הכולסטרול בכבד (המספק לגוף כשבעים אחוז מהכולסטרול), ואז הכבד, כדי שיוכל להמשיך בתהליך חילוף החומרים שלו, סופג כולסטרול משאר הגוף.

מינהלת התרופות הפדראלית אומרת, כי ניסויים של התרופה החדשה הראו ירידה של 18 עד 34 אחוז ברמת הכולסטרול. יתר על כן, התרופה הורידה את רמת הליפופרוטאין בעל הצפיפות הקטנה, המזיק, ב־19 עד 39 אחוז, מבלי לגרוע מרמת הליפופרוטאין בעל הצפיפות הגבוהה, המסייע לגוף. אצל רוב החולים אפילו הגדילה התרופה את רמת הליפופרוטאין המועיל.

מקבלי התרופה יצטרכו לעבור בדיקות דם מדי ששה שבועות, כדי לראות כיצד מושפע תיפקוד הכבד. הם יצטרכו גם לעבור בדיקות עיניים מדי שנה. אצל אחוז אחד מן החולים, שעליהם נוסתה התרופה, נגלו סימנים של מאמץ־יתר בכבד, ואצל אחרים הן שינויים במבנה העין, העשויים להעיד על סכנה גוברת של קטאראקט.

ד"ר מייקל בראון, חתן פרס נובל לרפואה, שמחקריו הניחו את היסוד המדעי לפיתוח החדש, אמר, כי עם פיתוח התרופה יש עכשיו יכולת לשלוט על שלושת הגורמים העיקריים המחוללים מחלת לב — עישון, לחץ דם גבוה ורמת כולסטרול גבוהה.

סימני אזהרה חלבוניים עשויים להתריע על התהוות מחלת הסרטן

ניו אורלינס (ע"ר). פרוטאין הנמצא בדמם של חולי סרטן עשוי לשמש אות־אזהרה למחלה בשלביה הראשונים — דיווחו כאן מדענים.

מדובר בחומר בשם "פרוטאין־בי", הפועל בדומה לגלאי עשן, אמר הפרופ' לביוכימיה מאוניברסיטת טנסי ארנל בוקנקר. הוא הציג את מימצאיו בפני ועידת החברה הכימיקלית האמריקאית, בה השתתפו עשרת אלפים נציגים.

בוקנקר אמר כי הפרוטאין בי מופיע בדם ללא כל קשר למקום בגוף בו מתחיל גידול ממאיר והוא מאפשר מעקב אחר אנשים שלקו בסרטן לפני ואחרי טיפול כימותירפי או ניתוח.

יחד עם זאת אמר, כי הבחנה זו מחייבת זהירות, מאחר שרמה גבוהה של פרוטאין בי מופיעה גם אצל עשרה אחוז של בני אדם שאינם סובלים מסרטן, והדבר עלול ליצור חרדות־שווא אצל אלה שהפרוטאין הזה מופיע בדמם.

קרא ביום שישי ב צומת השרון

* מוחמד בסיוני — דיוקן/ עדית ויטמן
* דור הסוברו עולה כיתה/ עמית דובקין
* קו פתוח: שאלות לאלי לנדאו

דן ודוד מרגלית משוחחים עם מרדכי שפיגלר

זקוק דחוף למודעה? מודפון

עיריית קרית שמונה

מכרז 10/87

עירייתך קרית שמונה מכריזה בזה על מכירת ציוד הרשום מטה:

1. מכונית "טרנזיט" נוסעים מסוג פורד שנת יצור 1979, טסט עד 5/88.
2. משאית אשפה + ארגז מסוג פורד דגם 1717 שנת יצור 1983, טסט ינואר 1988.
3. מכירת 200 עגלות אשפה, קיבולת 800 ליטר במצב טוב, 300 עגלות אשפה במצב בינוני.
4. טנדר פג'ו 404 שנת יצור 1974 ללא טסט

המעוניינים יגישו הצעותיהם בכתב בצרוף ערבות בנקאית בגובה של 5% מסכום המוצע עד לתאריך 15.9.87 למשרד המזכירות בעיריה.

את הציוד ניתן לראות במוסכי העיריה בשעות העבודה המקובלות.

מלכין גבי מזכיר העיריה

ביום שלישי י"ד באלול 8/9/87 שנה לפטירתו של

מלמד שמואל ז"ל

נעלה לקברו לאזכרה בבית העלמין בחולון בשעה 3.00 — אחה"צ. נפגשים ליד השער החדש

המשפחה

למשפחת בראון

אתכם באבלכם על מות חברנו היקר המורה הותיק המסור

יעקב בראון ז"ל

ההנהלה, המורים, העובדים והתלמידים של ביה"ס התיכון המקיף של הדסה ע"ש סליגסברג־ברנדייס — ירושלים

הקרן הקיימת לישראל

מביעה צער על מותו ללא עת של

אהרון ביך ז"ל

אוהב ומדריך ארץ ישראל ונופיה

ידיד נאמן של הקרן הקיימת לישראל

ומשתתפים באבלה של המשפחה

הפרוייקט הבינאוניברסיטאי לחקר מערכות ההעפלה ע"ש שאול אביגור אוניברסיטת תל־אביב

לשייקה דן

משתתפים בצערך על מות אשתך

אווה

במלאות שנה לפטירת מנהלנו

רו"ח יהושע מררי ז"ל

נעלה לקברו ונתייחד עם זכרו ביום ראשון י"ב באלול תשמ"ז 6.9.87 בשעה 17.00 בבית העלמין חולון

נפגשים ליד השער הישן

מרגד חשבונאים בע"מ

בנק ברקליס דיסקונט בע"מ

תמצית מאזן מאוחד ליום 30 ביוני 1987

מותאם להשפעת האינפלציה לפי מדד יוני 1987 (באלפי ש"ח)

	ליום 30.6.1987 (לא מבוקר)	31.3.1987 (לא מבוקר)	31.12.1986 (מבוקר)
מזומנים בקופה־ ופקדונות בבנק ישראל	292,921	294,987	286,826
פקדונות בבנקים	115,518	107,321	125,703
אגרות חוב להשקעה	98,928	86,258	98,490
מניות להשקעה	305	305	305
ניירות ערך למסחר	912	521	2,918
הלוואות לממשלה	254,726	248,925	233,035
הלוואות לצבור	443,668	401,032	358,508
בניינים וציוד	41,663	42,473	42,840
נכסים אחרים	12,894	11,862	11,598
	1,261,535	1,193,684	1,160,223

	ליום 30.6.1987 (לא מבוקר)	31.3.1987 (לא מבוקר)	31.12.1986 (מבוקר)
פקדונות מבנקים	65,223	65,387	50,690
פקדונות הצבור	1,030,081	969,044	961,039
פקדונות למתן הלוואות	40,597	45,308	45,213
שטרי חוב נדחים	24,132	25,031	24,196
התחייבויות אחרות	23,278	17,568	14,508
סך הכל התחייבויות	1,183,311	1,122,338	1,095,646
בעלי מניות חיצוניים	24	22	21
הון עצמי	78,200	71,324	64,556
	1,261,535	1,193,684	1,160,223

תמצית דו"ח רווח והפסד מאוחד
לחצי השנה שנסתיימה ביום 30 ביוני 1987
מותאם להשפעת האינפלציה - לפי מדד יוני 1987
לא מבוקר (באלפי ש"ח)

לששה החודשים שנסתיימו ביום:	30.6.1987	30.6.1986
רווח מפעולות לפני מסים	28,883	13,524
הפרשה למסים	(14,832)	(9,325)
רווח מפעולות לאחר מסים	14,051	4,199
חלקם של בעלי מניות חיצוניים	(3)	(-)
רווח נקי לתקופה	14,048	4,199

דו"ח מאוחד על השינויים בהון ובעודפים
לחצי השנה שנסתיימה ביום 30 ביוני 1987
מותאם להשפעת האינפלציה - לפי מדד יוני 1987
לא מבוקר (באלפי ש"ח)

	30.6.1987 הון וקרנות הון	30.6.1987 עודפים	30.6.1986 הון וקרנות הון	30.6.1986 עודפים
יתרה לתחילת התקופה	23,378	41,178	23,378	32,681
רווח נקי לתקופה	—	14,048	—	4,199
	23,378	55,226	23,378	36,880
דיבידנד ששולם	—	(404)	—	(140)
יתרה לסוף התקופה	23,378	54,822	23,378	36,740

הדוחות הכספיים החצי־שנתיים נערכו לפי אותם כללי חשבונאות לפיהם נערכו הדו"חות הכספיים המבוקרים ליום 31.12.1986

חברת החשמל לישראל בע"מ

אגף האספקה והאחסנה

מח' חקר שווקים ומכרזים, ת.ד. 10, חיפה 31000, טלפון: 04-646475

מכרז למכירת מכוניות

מכרז מס' 2047

החברה מכריזה בזה על מכירת כלי הרכב המשומשים הבאים:

הסעיף	שם הרכב	שנת היצור	הסעיף	שם הרכב	שנת היצור
1	טנדר פיג'ו 404	1979	7	טנדר פיג'ו 404	1979
2	טנדר פיג'ו 404	1980	8	טנדר פיג'ו 404	1979
3	טנדר פיג'ו 404	1979	9	טנדר פיג'ו 404	1979
4	טנדר פיג'ו 404	1977	10	טנדר סוברו טנדר	1981
5	טנדר פיג'ו 404	1977	11	טנדר סוברו טנדר	1981
6	טנדר פיג'ו 404	1979			

טפסי מכרז ופרטים נוספים ניתן לקבל במח' חקר שווקים ומכרזים בכתובת הנ"ל, טלפון: 04-646475 או ביחידת המכירות רח' החשמל 7 תל־אביב טלפון: 03-625036 בימים ובשעות העבודה המקובלות וכן במקום הצבת המכוניות.

המעוניינים יוכלו לראות את המכוניות וכן לקבל את טפסי המכרז במגרש הרכב של חברת החשמל ברח' פרי חקוק 77 (מול פארק הירקון ליד מגרשי הטניס) בתל־אביב.

משעה 9.00 עד שעה 11.00 בימים ג', ד'.

בתאריכים: 15.09.87 16.09.87

על המציע לצרף להצעתו המחאה בנקאית בשעור של 10% מערך הצעתו למכרז.

על ההצעות להגיע למשרדנו בחיפה במעטפות המיועדות לכך לא יאוחר מיום 01.10.87 עד השעה 13.30.

אין החברה מתחייבת לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או כל הצעה שהיא.

עובדים בתעשיה האווירית הפגינו אתמול בירושלים, כשהם נושאים דגם של המטוס ו"ארונות מתים" עליהם כתובים שמות של שרים ואישי־ציבור המתנגדים ללביא. (צילום: רחמים ישראלי)

מפגיני התעשיה האווירית

(סוף מעמוד 1)

הובאו למקום.

אתמול הגישו מאות מעובדי התעשיה האווירית בקשות לאשרות־כניסה הגירה בשגרירויות ארה"ב וקנדה בתל־אביב, כאוהדה סמלית על כוונתם להגר מישראל.

נסים נמלט בדלת האחורית

כמה מאות אנשי התעשיה האווירית עלו אתמול לירושלים. 250 מהם הגיעו לרחבת הכותל כשהם נושאים דגם של הלביא וארבעה ארונות קבורה, שאותם ניסו להכניס לרחבת הכותל. המשטרה מנעה בעדם מלהכניס את דגם המטוס וארונות הקבורה לרחבת הכותל. עשרות שוטרים שמרו על הסדר בכותל, אך לא נאלצו להתערב.

באותה שעה הפגינו כ־200 מאנשי התעשיה האווירית מול בניין משרד האוצר בירושלים, ונשאו שלטים שעליהם כתוב "ביטול פרוייקט הלביא — חרפה לאומית". המפגינים צרו על הכניסה למשרד האוצר בכוונה למנוע את יציאתו של שר האוצר, משה נסים, שנאלץ להשתמש ביציאה האחורית של בניין האוצר, כדי להתחמק ממאות המפגינים.

בשעות הצהריים אתמול חזרו עובדי התעשיה האווירית באוטובוסים למפעליהם.

הפגינו ליד בית ראש הממשלה

כמה עשרות עובדי התעשיה האווירית הפגינו אמש מול מעונו של ראש הממשלה, יצחק שמיר, בירושלים, שעה שבמקום נפגשו שרי הליכוד בממשלה כדי לדון בנושא הלביא. העובדים נשאו כרזות, ושרו "לא נפסיק לביא".

האווירה התחממה במקום, כשאנשי התעשיה האווירית חסמו את הכביש מול בית ראש הממשלה. כמה עשרות אנשי משטרה ואנשי משמר הגבול, וכן יחידת הפרשים של המשטרה, התערבו כדי להרגיע את הרוחות ולפנות את המפגינים מהכביש.

כעבור כשעתיים התפזרו המפגינים בשקט ועזבו את ירושלים.

בהנהלת התעשיה הצבאית הביעו אתמול מורת־רוח מהתגובות של אישים פוליטיים למעשי ההתפרעות של עובדי התעשיה האווירית. לדברי מקורות בתע"ש, מאז אמצע 1985 פוטרו במפעל 2,500 מתוך 14,500 העובדים.

פיטורים אלה עברו בשקט ובלי מהומות והפגנות, למרות שרוב המפוטרים היו פועלי ייצור. פיטורים של מספר כה גדול של עובדים בתע"ש התחייבו בשל הקיצוצים בתקציב מערכת הביטחון.

"דמם של עובדי התעשיה האווירית אינו סמוק מדם עובדינו. המדינה לא רעשה כשפוטרו כמעט 20% מעובדינו. אנו חוששים שאם בעתיד יהיה צורך בפיטורים נוספים בתע"ש, ייצאו העובדים להפגנות ולהפרעות סדר, כשם שמבצעים עובדי התעשיה האווירית, מבלי שמישהו מהשרים יתעייג ממעשיהם", אמרו מקורות בתע"ש.

הסתדרות

(המשך מעמוד 1)

בהסתדרות, לעבר נוסחה שתבטיח העלאה שקלית מודרגת גם לבעלי השכר הבינוני והגבוה, על יסוד ההבנה המבטיחה תוספת 100 ש"ח לבעלי השכר הנמוך, בלא שנמסר מה "שכר נמוך" לצורך זה.

כאיר גת, סגן יו"ר האגף לאיגוד מקצועי בהסתדרות, אמר אמש ל"הארץ" כי גם בקרב איגודים מקצועיים המייצגים, בעיקר, את הפקידים בשירות הציבורי רווחים חששות שההסכם לא יענה על תביעותיהן של קבוצות מוגדרות.

בהסתדרות מעבדים נוסחת שיקלול לתוספות השקליות שהאוצר מציע, באופן שכל איגוד "יחלק" את התוספת במסגרת העלות שעליה יוסכם בין הצדדים.

אם אכם יוצאו ההכרזות הממשלתיות ממסגרת ההסכם, ועובדיהן יפעלו לשפר את השכר ברמה המפעלית, יש סכנה שיהיו זעזועים ביחסי העבודה גם לאחר שהסכם המסגרת ייחתם.

שר האוצר, משה נסים, אמור לצאת במוצאי שבת לארצות הברית. מכאן, שיש כוונה להשלים את הבירורים העיקריים עד מועד צאתו.

מזכ"ל ההסתדרות, ישראל קיסר, אמר לאחר פגישתו האחרונה עם שר האוצר כי כל עוד מדברים — לא יורים, ומכאן הוכן שההסתדרות תמצה את המשא ומתן בשלביו הסופיים לפני כל החלטה להפעיל את נשק העיצומים. יש להניח כי המועד הסופי באמת להשלמת המשא ומתן על פרטיו הוא ערב ראש השנה, בעוד כשבועיים.

עמוס ירון

(סוף מעמוד 1)

תביעה שהוגשה נגד נספח צה"ל, עמוס ירון.

בית המשפט התבקש לדון את האלוף ירון על פשעי מלחמה, בשל חלקו בפרשת סאברה ושתילה. שופטת בית המשפט, נורמה ג'ונסון, קבעה כי ירון נהנה מחסינות דיפלומטית, ולפיכך אין היא יכולה לדון בתביעה לגופה. אולם אם יש בטענות התובעים חומר מספיק כדי להסיר את חסינותו, עליהם להגיש את תביעתם לבית המשפט הפלילי.

נציג "הוועד הערבי נגד השמצה" — הארגון שהגיש את התביעה — בוואשינגטון אמר ל"הארץ" כי פסק הדין אמנם מאכזב, אבל עורכי הדין של הוועד בודקים עתה את נוסח פסק הדין, וישקלו אם להגיש תביעה פלילית נגדו.

"הרבה תלוי גם בתקופה שירון יישאר בוואשינגטון", אמר נציג הוועד.

יבנאל

(סוף מעמוד 1)

מנכ"ל התאחדות האיכרים, שלמה רייזמן, אמר כי החקלאות היהודית בארץ נמצאת על סף חיסול. "חלק גדול והולך של הייצור החקלאי כבר עבר לידיים ערביות. משפחות רבות במושבות הוותיקות בודקים את האפשרות להחכיר או למכור את אדמותיהם לאנשי עסקים עירוניים, שלהם — בניגוד לאיכרים מהמושבות — עדיין יש כסף", אמר מנכ"ל התאחדות האיכרים.

להחלטת האיכרים מיבנאל לפרק את המושבה קדמה התכתבות מרגשת אך עניינית, של יואל צימרמן, מבני יבנאל הוותיקים, עם ממלא־מקום ראש הממשלה, שמעון פרס, והתכתבות בין פרס לבין שר החקלאות, אריה נחמקין.

ראה "שיחת היום" עם יואל צימרמן בעמוד 2.

במכתב ששיגר פרס לפני כחודש לשר החקלאות, הוא כותב כי צימרמן הראה לו נתונים, שעל־פיהם אדמות המושבה, שאותם מעבדת משפחתו מזה עשרות שנים, "שייכת כיום יותר לבנקים מאשר למשפחה". לדברי פרס, צימרמן הציג לפניו נתונים, המוכיחים כי מדיניות הממשלה גרמה לכך "שמי שעסק בבטחון עשה כסף, אך מי שעסק בחקלאות הגיע לפשיטת־רגל".

נחמקין הגיב כי הוא מסר־אנים. "אין לי כל דרך או הצעה כיצד להושיע, אפילו במקצת, את הוצאות המימון שהיטלנו (במדיניות הממשלה לבלימת האינפלציה — א.ב.) על המגזר היצרני בכלל, והמגזר החקלאי בפרט". בהמשך מכתבו לפרס הוא כותב: "אם לא ייעשה משהו, הרס והחורבן של המגזר החקלאי כולו נמצא עדיין רק בתחילת הדרך".

ש"ס תפרוש בירושלים

(סוף מעמוד 1)

אחת".

שני הרבנים הראשיים לישראל נועדו אתמול עם קולק במשך שעתיים, וביקשו ממנו להביא להפסקת חילול השבת בירושלים. קולק גולל באוזני הרבנים את הרקע להתלקחות האחרונה בעיר. שני הצדדים החליפו דיעות, אולם לא הושגה הסכמה. עם זאת נענו הרבנים הראשיים להצעתו של ראש העיריה להיפגש עם קבוצה של נוער חילוני, בתחילת השבוע הבא, כדי שיוכלו לעמוד מקרוב על טענותיהם של צופי הסרטים המוקרנים בסינמטק בלילות־שבת.

בפגישה השתתפו גם מנכ"ל עיריית ירושלים, אהרון שריג, וחבר מועצת העיר מטעם המפד"ל, דוד ברגמן.

נציגי מפ"ם במועצת עיריית ירושלים, איתן מלניק ודדי בך שטרית, מתכוונים להציע שינוי של חוק העזר העירוני בכל הקשור להפעלת בתי עינוגים בשבת. בכוונתם להעלות את הצעתם בישיבת מועצת העיר שתתקיים ביום ראשון בעוד עשרה ימים. הכוונה לאפשר להפעיל בשבתות בתי קולנוע, תיאטרון, בתי תרבות ובתי עינוגים, באזורים שבהם יש רוב לאוכלוסיה חילונית, המרוחקים משכונות דתיות מובהקות.

סולן מסר כי במסגרת החוק המוצע יוצע לפתוח את המתנ"סים בעיר לפעילויות תרבות בלילות שבת. כן הודיע סולן כי מפ"ם תפנה למועצת פועלי ירושלים בבקשה לפתוח אולמות שבבעלותה — בשבתות.

ארנס התפטר

(סוף מעמוד 1)

ידי גורם בינעולי. שרון הטיל ספק בנתונים שהוגשו לממשלה על ידי מערכת הבטחון והתעשיה האווירית, שהם, לדבריו, גורמים מעוניינים.

ראש הממשלה אמר לפני כן כי אי אפשר לכפות בכוח על מישהו לשנות את דעתו. הוא סיפר על שיחה ממושכת שקיים עם משה נסים שלשום בלילה ובסופה הבין ששר האוצר נחוש בדעתו. נסים עצמו נעדר במופגן מהישיבה. שמיר אמר עם זאת, כי "אין זה בלתי אפשרי שתהיה רוויזיה בהחלטה. היו דברים מעולם, גם בממשלה זו. אך זה יתכן רק עם שינוי ביחסי הקולות ואם יש סיבות שיביאו לכך. יש לבדוק בימים הקרובים אם ניתן להביא לכך".

שמיר מתכונן לבחירות

עם זאת אמר שמיר כי "אסור להתעלם מהאינטרס הכללי של המדינה ולהגן את העם על אי קיום החלטות הממשלה. גם אם יש אהדה בעם ללביא, הציבור אינו רוצה בחירות".

ראש הממשלה אמר כי על הליכוד להתכונן לבחירות לכשיהיו, ולשם כך עליו להיות מאוחד ולחזק כוחו. "המערכה העיקרית לא תהיה על נושאים כלכליים, אלא על נושאים לאומיים בלבד, והיינו על ארץ ישראל. עד היום הצלחנו למנוע את האסון של ועידה בינלאומית כי היינו באופוזיציה" אמר שמיר. הוא מתח ביקורת על שרי המערך ששינו את עמדתם במהלך הדיונים על הלביא, והצביע על הסכנה הטמונה, לדעתו, בהכנסת הצבא לוויכוח. "היום זה לביא ומחר משהו אחר. מאז הקמת המדינה ופירוק הפלמ"ח לא היה נסיון כזה לערב את הצבא במחלוקת פוליטית".

לחצים על ארנס

שרי הליכוד הפעילו לחצים כבדים על השר ארנס לבל יגיש את מכתב התפטרותו לראש הממשלה. שמיר: "אין לך זכות לחשוב אפילו על פרישה מהממשלה. אנו חלק מתנועה ומצוות ועלינו ללכת יחד תמיד — אם לממשלה ואם לפרישה." אריאל שרון ביקר את נסים: "התנהגותו חמורה". לארנס אמר כי אינו פונה אליו "כי הוא ידע כמה ביקש בימים האחרונים לחזור בו".

דוד לוי: "המערך פעל בדרך מפלגתית ומנע את יכולת ההצבעה החופשית. הממשלה לא ידעה על שום חלופה". לארנס אמר לוי: "אנו יודעים את דבקותך בלביא אבל עליך להקל על הצוות לבטל את ההחלטה".

במהלך הישיבה שהתקיימה בביתו של ראש הממשלה הגיעו למקום מפגינים מהתעשיה האווירית וקראו קריאות גנאי נגד שרי המערך וקריאות עידוד לעבר שרי הליכוד. רק לאחר אזהרות חוזרות של המשטרה נאותו המפגינים לסגת למידרכה.

סיכוי להקטנת הממשלה

השר משה ארנס הודיע כי ישמח לחזור בו מהתפטרותו תוך 48 השעות עד כניסתה לתוקף ואף לשוב אחר לממשלה, אם תהיה רוויזיה בהחלטת הממשלה. שמיר מתכוון להשאיר את מקומו של ארנס בממשלה פנוי זמן מה ואילו מקומו בקבינט יימסר כנראה לאחד משרי "חרות". סגן השר רוני מילוא יהיה אחראי על נושא ערביי ישראל. אפשר שעם התפטרותו של ארנס יסכימו ראש הממשלה וממלא מקומו ששתי המפלגות יוותרו על מינוי שר מטעמן ובכך תקטן הממשלה ל־23 שרים.

במסיבת עתונאים שכינס שעה קלה לאחר הגשת המכתב אמר ארנס כי ימשיך במאמצים לשכנע שרים לחזור בהם מהתנגדותם ללביא, למרות שהוא מתנגד לפירוק הממשלה על רקע משבר הלביא. לדבריו, ההחלטה התקבלה תוך תרמית וכבר נעשים במערכת הבטחון צעדים כדי לנסות "לתקוע את המסמרים בארון המתים שלתוכו מביסים להכניס את הלביא".

ארנס: הובסנו בטריק

ארנס אמר כי גם היום הוא מאמין בנסיונות שכנוע ואינו דוגל בדרך שבה נקט המערך כאשר כפה על שרת הבריאות להצביע בניגוד לדעתה. הוא אישר כי שרי הליכוד לא ידעו כיצד בדעת שושנה ארבלי אלמוזלינו להצביע. "הובסנו בטריק, שלא היה צריך לקרות," אמר ארנס. הוא מתח ביקורת על דברי שר הבטחון יצחק רבין השבוע ב"מבט", בעיקר על קריאתו להעדיף את הלוחמים על סוחרי הנשק. ארנס טען עוד כי הצגת הצורך לבחור בין הלביא לבין מערכות נשק מתוחכמות היתה הצגה מעוותת.

השר המתפטר סיפר ששמיר מיאן ליטול מידיו את מכתב ההתפטרות והוא נאלץ להשאירו על השולחן לאחר שבמהלך ישיבת שרי הליכוד שלח את עוזרו להביא את המכתב ממכוניתו. הוא אמר כי כל שרי הליכוד ופעילי המפלגה מכל הארץ הפצירו בו לחזור בו מהתפטרותו. בין המפצירים, סיפר, היו גם נציגים בכירים של המיגזר הערבי.

בר לב: אין רוויזיה

בישיבת שרי המערך סיפר שר הבטחון יצחק רבין על המגעים שהוא מקיים עם שר ההגנה האמריקאי כספר ויינברגר למען צימצום מימדי האבטלה כתוצאה מביטול פרויקט הלביא. השר חיים בר לב אמר לרדיו בתום הישיבה כי "בהחלטת ממשלה אין רוויזיה, כי יש קבינט שכל נושא שראש הממשלה או ממלא מקומו דורשים לדון בו — מובא לקבינט". פרס אמר: מבחינת שרי המערך יש החלטת ממשלה.

צבי זרחיה מוסר "הארץ" לענייני כלכלה מוסר: ח"כ פנחס גולדשטיין (ליכוד) הציע אתמול לכפות על הממשלה לשנות החלטתה באמצעות הרוב שיש לתומכי הלביא בקרב הליכוד בוועדת הכספים של הכנסת. גולדשטיין תבע מיו"ר ועדת הכספים וחברי הליכוד בוועדה לא לאשר כל בקשה שתגיש הממשלה לאישור ועדת הכספים עד שהממשלה תבחן דרכים למימון הלביא המקורי.

ח"כ מרים תעסה־גלזר (ליכוד) הולה לאסוף 20 חתימות של חברי כנסת לצורך כינוס מיוחד של הכנסת בעת הפגרה, שתדון בהידרדרות המשק למציעת בריחה של מוחות וירידה מהארץ של מפוטרי התעשיה האווירית עקב ביטול הלביא.

קופמן: מטעים בזדון

יו"ר סיעת הליכוד ח"כ חיים קופמן טען אתמול שראשי מפלגת העבודה מטעים בזדון את עובדי התעשיה האווירית. על פי נתונים שהגיעו אליו הרי שבשבוע הבא צפוי בתעשיה האווירית גל פיטורים של למעלה מ־4,000 עובדים: 2,000 בחטיבת ההנדסה, 1,400 מחטיבת הייצור, 300 מחטיבת הטכנולוגיה ו־400 איש מחטיבות אחרות.

מיסמך: איגרת ארנס

(סוף מעמוד 1)

נכון שה"לביא" הוא רק מרכיב אחד במאמץ הלאומי הנעשה על ידינו כדי להבטיח בטחון ושלום לעם ישראל במולדתו. המאמץ הזה יימשך גם ללא ה"לביא", אך ביטולו מהווה פגיעה קשה, קשה מרי. פגיעה עצמית לגמרי מיותרת. בזה אני משוכנע.

כידוע ממשלת ישראל פועלת על פי העיקרון של אחריות קולקטיווית של שרי הממשלה להחלטות הממשלה, בין אם תמכו בהחלטה שנתקבלה ובין אם התנגדו לה.

על פי רוב ניתן לחיות עם עקרון זה, גם כאשר מתנגדים להחלטה המתקבלת.

עשיתי זאת לא פעם בארבע וחצי שנות שרותי בממשלות ישראל. אך ביטול ה"לביא" מהווה לדעתי משגה קארדינלי עם השלכות שליליות רבות היקף וארוכות טווח. לכן בוודאי תבין שלא אוכל, ואף אסור לי, להמשיך ולכהן בממשלה לאחר שהתקבלה החלטה זו.

על פי סעיף 21 (א) של חוק יסוד: הממשלה, אני מתכבד להגיש לך בזה את כתב ההתפטרות שלי מהממשלה.

למפעל הציוני ולמדינה עצמה. זו דעתי, גם לאחר ששמעתי ושקלתי את הטיעונים הרבים, שהועלו על ידי אלה אשר דרשו לשים קץ לפרויקט. אינני מטיל ספק בכנות כוונותיהם — אלה החושבים שהמשך פיתוח המטוס יסב נזק למשק המדינה, ואלה החושבים ששיקולי בטחון מחייבים את ביטולו. אך אני משוכנע, שאלה וגם אלה סובלים מקוצר ראיה. רק העדר פרספקטיווה וחוסר ראיה כוללת יכולים להביא למסקנה שעלינו להפיל את ה"לביא", לאחר שעברנו למעלה משני שליש הדרך בפיתוחו, ולאחר שהוא כבר המריא והפגין בצורה משכנעת את יכולתו.

אדוני ראש הממשלה, מדינת ישראל עוברת תקופה קשה, ולא בגלל הבעיות הכלכליות והבטחוניות הניצבות בפנינו. התגברנו על בעיות קשות מהן בעבר.

אתגרנו האמיתי בימים אלה הנו הצורך לשמור על האמונה בצדקת דרכנו וביכולתנו להגשים את החלום הציוני. רק בזכות אמונה זו הגענו להישגיה היהודיים של מדינת ישראל.

אהיה האחרון לזלזל בצורך בבדיקת נתונים והתבוננות אשר יבטיחו איזון בין המשאבים והצרכים בכל משימה שאנו נוטלים על עצמנו. אך מוטב שנזכור שארצנו דלה במשאבים טבעיים מתחת פני הקרקע, אך עשירה מאד במשאבים מעל פני הקרקע — האוכלוסיה של מדינת ישראל, הכשרונות שלה, הכישורים שלה, המוטיבציה שלה. הוכיחו זאת שוב אלפי אנשי התעופה שהביאו לנו, עם פתוח ה"לביא", את ההישג הטכנולוגי הגדול ביותר בתולדות המדינה — הישג שזכה להערכה בעולם כולו.

אל לנו לפגוע במוטיווציה זו שהיא היסוד לבנין הארץ ולהגנתה. המסע שהתנהל בשנה האחרונה נגד מטוס ה"לביא" ונגד אלה שהאמינו ביכולתנו להגשים את החלום של מטוס קרב ישראלי עלול לפגוע קשות בחולם ובמגשימיו כאחד. מסע זה השתלב באופנה החדשה הפוקדת אותנו של ניפוץ חלומות ופיזות ערכים.

בהמשך תהליכים שליליים אלה אני רואה את הסכנות האמיתיות המאיימות עלינו.

צוות

(סוף מעמוד 1)

הצוות הרביעי יבחן, בשיתוף פעולה עם צה"ל, את אפשרות השימוש במרכיבים שונים של פרוייקט הלביא — בצה"ל. כך תימנע סגירת חלק מהפעילות של הלביא. מדובר במרכיבים שפותחו בעבור הלביא, כגון: מכשירי קשר. צוות זה יבחן גם את האפשרות להגדיל את ההזמנות של צה"ל בתעשיה האווירית.

במקביל נערכת בצה"ל עבודת הכנתה של התוכנית הרב־שנתית. בתוך כחודשיים ימסור המטכ"ל למשרד הביטחון את רשימת הדרישות מהתעשיות הביטחוניות.

במקביל תקיים מערכת הביטחון דיונים מפורטים עם הממשל האמריקאי לליבון פרטי ההבנות שנמסרו לישראל ערב ההחלטה על ביטול הלביא. ראש משלחת משרד הביטחון בארה"ב, אברהם בן־יוסף, נמצא בארץ, ומשתתף בעבודת המשרד בנושא סגירת פרוייקט הלביא.

חוסיין

(סוף מעמוד 1)

בהעמקת שיתוף הפעולה בין שתי המדינות.

(ראה במאמרו של עודד זראי בעמוד 9)

מובארק קיבל אתמול איגרת מנשיא אלג'יריה, המבטאת את שיפור היחסים בין שתי המדינות.

לדברי המקורות הכוויתיים, עוסקת הממשלה המצרית עתה בהכנת רפורמה כלכלית הדרגתית, הכוללת צמצום דרסטי של הסובסידיות בראשית השנה הבאה.

מקורות ברבת־עמון מסרו אתמול כי ארגוני אש"ף המתנגדים לערפאת, עומדים לערוך ועידה פלשתינית שזוכה לברכתן של סוריה, ירדן ולוב, ובה תשתתף גם קבוצת אבו אל־זעים הפועלת מרבת־עמון.

עורך את העמוד: משה ריינפלד

هكذا من الاجل

ספורט
בעריכת יחיאל ארזי

אפריקה המתעוררת
יומן רומאי

מאת יחיאל ארזי
שליח "הארץ" לאליפות העולם

רומא (מיוחד לספורט הארץ"). הפסקה קצרה של כל הצגה, על בימת תיאטרון או בזירת ספורט, היא הזדמנות טובה להשקיף אחורה ולהעיף מבט קדימה. מה שהיה אינו בהכרח מה שיהיה, אבל ארבעת הימים הראשונים של רומא עשויים לרמוז על הצפוי בארבעת הימים הבאים.

יותר הכוכבים היו ידועים, פחות או יותר, לפני שהתכנסו כאן האלפים לקרב הגדול על שיאי העולם ועל מדליות הזהב, הכסף והארד. פרשנים אמיצים הסתבכו בתחזיות נועזות, והכוונה היה, כמובן, הראשונים שטעו — להוציא אותם בקבוצות, שכל כתב ספורט בתחילה יאמר לך מי ינצח בהם. אבל במחשבה שניה, ככלות הכל, לא זה מה שחשוב. הספורט העולמי, שהאתלטיקה היא נציגה מובהקת שלה, מוסרת על תהליכים היסטוריים ועל חילופי משמרות: על עליות וירידות בלתי פוסקות.

אליפות העולם ברומא הספיקה להבליט, בשלב הראשון שלה, את השליטה הבלתי מעורערת של גוש אירופה בין הנשים. בריה"מ, מזרח גרמניה, בולגריה. הנוכחות של ארה"ב כבר אינה כרשימה, כבעבר, ולכל האחרות נותר להתחלק בשבע כאחד (זהב יחיד לפורטוגל) כסף לאוסטרליה וארד לסין (לבכלל). איני מאמין כי תמונה כללית זו תשתנה באורח קיצוני. בימים הקרובים. כך זה נמשך כבר שנים רבות, מפני שהתשתית הרחבה של הנשים המזרחי יחד עם שיטות טיפוח הכוכבים הבכירים לסגנה אין דומה להם בעבר, מתחזק אפילו הרדום. כי הספורטאיות האפריקאיות, המערב אירופאיות וגם האוסטרליות, שהעבירו לפני שנים שיאניות רבות, אינן מוכנות כיום למאבק הנתבע מאלופות אביתיות.

חלוקת הכוחות באחנת יותר, או לפחות היתה כזו עד לאחרונה, בין הגברים. והתופעה מקבלת כאן מיום ליום חיזוק רב יותר, כשהקפת במליאה ה' גובות ההולכת של האתלטים האפריקאים לעבודת מפתח במקצועות האופייניים להם. אכן; לעובדה שאפריקה מתעוררת מחדש כבר היו כאן, ולבסוף עוד יהיו השלכות רבות. נדרשו לזה שנים לא מעטות, מפני שאפריקה שילמה תקופה ארוכה למרי את המחיר היקר של החרם הפוליטי — תחילה ב־1976 במונטריאול, ולאחר־מכן גם ב־1980 במוסקבה. חבלי הלידה המחודשת לא היו, כפי שמסתבר עתה, קצרים; וגם החזרה לפיסגה היתה איטית וקשה. רק באחרונה החלו נציגי היבשת השחורה לתקוע יתדות עמוקים בפיסגת האתלטיקה העולמית. אם להזכיר רק את סעיד אוויטה ממארוקו, השיאן העולמי ב־1,500 ו־5,000 מטר, המרוץ שירוץ גם כאן ברומא, נושאי הדגל האחרים של אפריקה היו כאן עד כה בעיקר רצי קניה. הנבצים מטישה שישתי. מארבן ואיבותי בזכות מאמנם הלאומי קיפצונגה קינו — אלוף אולימפי במכסיקו סיטי (1968) ובמינכן (1972), הבולט בזוהרה תוצאה שכללה מלבדו גם את בני ארצו וילסון קיפרוגוט, נפתלי טאמו ומייק בויים, כולם אלופים בכל המרחקים שבין 800 ל־10,000 מטרים.

אירופה ואמריקה חשות היטב בעובדה, שאפריקה מתעוררת. בנצחונותיהם של הקניאתים פול קיפקוק' ב־10,000 מטר ושל בילי קונצלה ב־800 מטר, העידו ביתר תוקף על תופעה זו. אבל לא רק קניה מצויה על מפת אפריקה. דיה מסנגאל ואביקה מניגריה סיימו חמישי ושישי בגבר ל־400 משוכות; צ'ידי אימו מניגריה ואקוד ג'יקאם מגאנה רצו בחצי הגמר ב־400 מטר; רק מקניה עלה לחצי הגמר ב־200 מטר; אך בתניקה מניגריה מועמד היום לניצחון ב־400 מטר, ולצידו ידוצו בגבר טיאקו מחוף השנהב וקיסור מקניה.

על רקע טובה של אפריקה לדורה, בלטה ברומא ארה"ב הקופאת על שמריה. יש לה כמובן, כוכבי אתלטיקה בשפע, אלא שהמלאי נעשה מוגבל ומצומצם יותר, ולא תמיד מספיק לניצחון בכל מקצוע. קארל לואיס עם השיא־העולמי, 9.93 שניות ב־100 מטר, היה דוגמה טובה לכך. נשירתו של ווילי באנקס, השיאן העולמי בקפיצה משולשת, כבר בשלב המוקדם היא דוגמה נוספת. בוץ' ריינולדס, בעל השיא־השנה ב־400 מטר, עלה בגם ובצורה מרשלת בכיסוים רביעי, בהפרש שלוש־מאיות השניה בלבד על יריב מזרח גרמני. ג'קי ג'וינר־קרסי, בשם "זרקה מהירים" שיא עולמי חדש בקרב־שבעה, בגלל סיום מאכזב בשני המקצועות האחרונים, הטלת כידון וריצת 800 מטר. ואמור כמובן לשכוח, כי בטקס הענקת המדליות בקפיצה משולשת נשאר הדוכן מספר 2 ריק, כי מייק קנלי מארה"ב לא טרח לבוא, למרות שהכרזו הזכיתו יבש ושוב.

לא הייתי מעז לומר, כי הגיע לנות אופייניות לארה"ב, אבל לא הייתי מתעלם ממנה, מפני שהיא משקפת גישה מסוימת. חלפו הימים בהם די היה לאמריקאי להתייצב לזינוק מסוים, לקפיצה במוט או במעגל ההדיפות, כדי לזכות בבכורה. כיום לא די בכישרון טבעי, בהדמן אמריקאי, או בדולרים רבים, כדי לזכות במדליית זהב. כנראה, שהאמריקאים בני דורנו נעשו מפנקים מכדי להוסיף לשלוט בספורט העולמי כבעבר הלא רחוק.

מייק בראון הגיע משיקאגו בולס ואומר:
ראיתי בוידאו את הגמר האירופי - מכבי היה צריך לנצח את מילאנו

כדורסל

מאת יוסי לוין
סופר "ספורט הארץ"

מייק בראון הגיע למבחנים במכבי ת"א אתמול בשעת בוקר מוקדמת נחת בישראל, אך לא השתתף באימון שערכה הקבוצה. אימון מכבי ת"א היה אתמול בבוקר בשעה שבראון עדיין ישן לאחר הטיסה הארוכה. הכדורסלן יערוך את האימון הראשון שלו במכבי ת"א הבוקר.

בראון בן ה־24, גובהו 2.09 מ', שיחק בעונה האחרונה בשיקאגו בולס. אמשר לראות זאת גם לפי השרשרת על צוארו. לדבריו הוא שיחק בארה"ב בממוצע 15 דקות למשחק. המאזן שלו במשחקים אלה הוא בממוצע של 4 נקודות ו־4 ריבאונדים. אגב בשיקאגו הוא שיחק לצידו של מייקל ג'ורדן. על החוויה הזו הוא אומר: "העובדה שאתה משחק ליד כוכב גדול כזה רק גורמת לכך שאתה תשחק תמיד יותר ויותר טוב".

לפני שהגיע לבולס, שיחק בראון בקבוצת דסיו מהליגה האיטלקית השניה. בראון סיים את לימודיו במכללת ג'ורג' וושינגטון בה סיים השנה את לימודיו מוסי דניאל, שישחק העונה במכבי ת"א. "שיחקתי עם מוסי בכמה מישחקי ראווה בקולג', הוא סיפר לי קצת על מכבי ת"א". את הערב בילה בראון בארוחה עם דניאל.

בראון: "את מכבי ת"א אני מכיר פחות או יותר. ראיתי בוידאו את מישחק גמר גביע אירופה לאלופות. אני חושב שהם היו צריכים לנצח במישחק ההוא. את קוזין מגי אני מכיר עוד מארה"ב. ראיתי אותו משחק כדורסל בקולג'. קוזין יותר מבוגר ממני, כך שלא התמודדתי נגדו".

לבראון יש חוזה לעוד שנה עם שיקגו בולס, למרות זאת הוא בישראל: "באתי לכאן כדי לבדוק את האפשרויות שאשחק במכבי. מבחינתי הכל פתוח למשא ומתן". עדיין לא ברור אם בראון יסע עם הקבוצה לטורניר הגביע הבין־יבשתי. העניין אמור להקבע בימים הקרובים. מכבי יסע לאיטליה ב־10 לספטמבר. לפני מישחקי הגביע הבין־יבשתי ישתתף מכבי בטורניר בפירנצה.

קיימת עדיין אפשרות שמכבי יזמין שחקנים נוספים למבחן אך הדבר יקבע לפי ההתפתחויות בימים הקרובים. גדום הנדסון, שהגיע בשבוע שעבר להבחן במקך כמה ימים, עזב אתמול את הארץ.

מייק בראון, אתמול על שפת הבריכה במלון תל־אביבי. הבוקר ישתתף באימון הראשון שלו עם מכבי תל־אביב (צילום: עודי קרן)

נוסעים: הנבחרת מחר לבולגריה; חולון היום להולנד ופולין; הפועל ירושלים מחר לבלגיה

כדורסל

מאת יוסי לוין
סופר "ספורט הארץ"

נבחרת ישראל תקיים היום את האימון האחרון שלה לפני צאתה לטורניר דרג ב' האירופי בפלוין, בולגריה. באימון שהיה אתמול לא השתתף מיקי ברקוביץ, אשר יצא בבוקר לגרמניה לביקור בתערוכת ספורט. ברקוביץ יפגש ביום שישי עם הנבחרת בדרך לבולגריה. בימים שמיקי נעדר מאימוני הנבחרת, יתאמן בלוורקוזן יחד עם קבוצת טוס לוורקוזן, שביקרה לפני כמה שבועות בארץ. אגב, את מיקי החליף באימון שמעון אמסלם מהפועל ת"א. אימון הערב שהיתה אמורה הנבחרת לקיים אמש בוטל בגלל עייפות השחקנים. רק שחקנים מעטים ערכו אימון קליעות קל.

הנבחרת תצא לבולגריה מחר בבוקר, ועד שתגיע לפלוין מחכה לה מסע מפרך למדי. לאחר נחיתה בסופיה, תצא המשלחת לפלוין באוטובוס. הנסיעה תארך יותר משלוש שעות. אנשי הנבחרת מקווים שיוכלו לערוך אימון באולם כבר באותו יום.

● הפועל חולון יוצא הבוקר לחו"ל להשתתף בשני טורנירים. מחר תשתתף הקבוצה בטורניר בהולנד ותתמודד עם בולוני טורינו האיטלקית. בשבת מול דנ־דוסט מהולנד וביום ראשון מול אלופת צרפת אורטס. ביום שני יסעו החולונים לפולין שם יופיעו בטורניר בעיר ביטום. בין היתר תתמודד שם חולון מול קבוצת סטרומיל קייב, אשר סיימה שלישית בליגה בבריה"מ. עוד ישתתפו בטורניר קבוצות מפולין, יוגוסלויה וצ'כיה. חולון תצא מחר להולנד, עם סגל של 8 שחקנים. ישראל אלימלך ואבי מאור כדורסלני הנבחרת, יצטרפו לחולון בפולין, לאחר שיסתיימו משחקי דרג ב' בבולגריה. במשלחת יהיו גם מזכיר מועצת פועלי חולון משה רינת ואיש הועד הפועל שלמה ארז.

● הפועל ירושלים יוצא מחר לפנות בוקר לטורניר בינלאומי בעיר גנט בבלגיה. ירושלים תתמודד עם קבוצות מהולנד ומבלגיה. המשחק הראשון של הקבוצה בשבת נגד קבוצת דן־האלדר מהליגה ההולנדית. בבית נוסף בטורניר ישתתפו הנבחרות הלאומיות של בלגיה ואיסלנד המתכוננות למשחקי דרג ב'.

● אליצור נתניה היה אתמול אורח העיר אילת ופיקוד הדרום. השחקנים הגיעו בבוקר בטיסה והתמודדו במשחק ראווה מול נבחרת אילת מחוזקת בשחקנים מייק לארני וגד ליוס ויין. באליצור מחכים לתשובה מקבוצת שיבנקה לבקשה לשנות את סדר מיקום המשחקים בין הקבוצות. במקביל נעשתה פנייה למארגני הטורניר בהולנד, בו אמורים כדורסלני אליצור נתניה להשתתף, בבקשה להקדים את הטורניר ביום. עד סוף השבוע צפויות תשובות בנושא.

● ויהדם אריליך החל להתאמן אתמול בהפועל תל־אביב. אריליך שהועבר לת"א מרמת השרון החמיץ עד כה את רוב האימונים בגלל שירותו הצבאי. נכון לעכשיו ודהם אריליך ישתתף באופן קבוע באימוני הקבוצה. במוצ"ש יתמודד הפועל ת"א במשחק אימון נגד מכבי נתניה.

● מכבי נתניה גבר על אליצור נוה דוד רמלה 76—75 באימון שהיה אמש. המשחק היה חלש מאוד. במחצית 39—48 לנתניה. פורסט מקנזי מרמלה היה הבולט עם 31 נקודות. לנתניה הירבו לקלוע רובינזון 19, בלאט 16, רוס 15.
חנן מאיר

ציבונה זכתה בטורניר בספרד

פורטוריאל, ספרד ("ספורט הארץ"). ציבונה זאגרב זכתה כאן בטורניר הבינלאומי כאשר ניצחה גם את הונבהר בדלונה 85—90 עם 29 נקודות של דראזן פטרוביץ'. ציבונה תהיה יריבתה השניה של מכבי תל־אביב בטורניר הגביע הבין־יבשתי במילאנו ב־16 בחודש. בערב הפתיחה ישחקו המכבים נגד מונטה־ליבאנו מברזיל וב־17 בחודש נגד לגלגידים קונטה.

טרייסר מילאנו, המארחת את טורניר הגביע הבין־יבשתי, זוהה אחרונה בטורניר כאן כשנחלה הפסד שלישי, 89—87 לברצלונה. ריקי בראון קלע 24 נקודות לאיטלקים. טרייסר שיחקה בטורניר זה ללא בוב מקאדו, שחזר רק שלשום לאיטליה אחרי הולדת בנו השלישי. הוא שמר על כושר במונהו האימונים של נידג'רדי נסס.

● מאטס מבנפיקה, הלוץ נבחרת שוודיה, הוחתם ע"י בנפיקה ליסבון אלופת פורטוגל.

קדם־אירופי

הנשים הביסו את סקוטלנד 43—82
מאת זיגמונד שפיגלר

דיסבורג (מיוחד לספורט הארץ"). נבחרת הנשים של ישראל בכדורסל, פתחה אמש באשפבורג את הופעתה בטורניר המוקדם לאליפות אירופה בניצחון משכנע 82—43 על נשות סקוטלנד. כבר במחצית הבליטו הישראליות ביתרון של 20 נקודות (44—24). הקליעות היעילות לנבחרת הישראלית: אלומה גורן 20, אורלי גרוסמן 16 וענת דרייזנר 16.

נשות ישראל יהיו היום חופשיות. מישחקי היום בטורניר: בלגיה — פורטוגל, סקוטלנד — גרמניה.
מחר ישחקו הישראליות נגד מערב־גרמניה ובשבת נגד הבלגיות. ביום ראשון יתמודדו נגד פורטוגל.

ריינולדס ואגבוניקה מאיימים על השיא בן 19 השנים של לי אוונס ב־400 מ'

ארה"ב מקווה לזהב ב־200 מ' (סמית והרד) וב־110 מ' משוכות (פוסטר ופירס) ● המזרח־גרמניות פייבוריטיות ב־200 מ' (גלאדיש) ו־400 מ' משוכות (בוש)

מדליות הזהב הראשונות של ארה"ב באליפות העולם: אד מוזס (מימין), שהקדים בשתי מאיות השניה את האריס ושמיד ב־400 מ' משוכות וג'קי ג'ויינר־קרסי, שהחמיצה ב־2 שניות את השיא העולמי בקרב־שבעה (צילומים איפי)

תחזית

מאת יחיאל ארזי
שליח "הארץ" לאליפות העולם

ב־18 באוקטובר 1968, ראיתי את האמריקאי לי אוואנס במישחקים האולימפיים שנערכו בגובהי מכסיקו סיטי, קובע שיא עולמי מדהים של 43.86 שניות. מאז אני מחכה לשווא, יחד עם העולם כולו, לשבירתו. האם זה יקרה היום, אחרי 19 שנים? אישית, מסופקני. אבל כאשר מונקים שבעה רצים (מתוך שמונה) שקבעו כאן בחצי הגמר 44 שניות פלוס, הכל יכול לקרות.

האמריקאי גבה הקומה בוץ' ריינולדס עשה העונה 44.10 וגם 44.15 שניות, אבל "חלם" בחצי הגמר ונזכר ברגע האחרון, כי אם לא יתאמץ בסיום לא יעלה לגמר. הוא סיים ב־44.94 שנ', ואם לא היתה זו "תרמית מכוונת", הייתי מצביע על הניגרי אינוסנט אגבוניקה כעל בעל הסיכוי הרב יותר, בזכות ה־44.26 שלו בחצי הגמר. זה שיא אליפות חדש, אגב. שימו לב גם לדרק רדמונד ששבר את השיא הבריטי והעמידו על 44.50 ולגבריאל טיאקו מחוף השנהב (44.69 בחצי הגמר), שאגב נעדר מכינוס הפועל בגלל פציעה, אבל פה אינו מגלה שום חולשות. המזרח גרמני שנלבבה (44.60), הקובני הרנאנדס (44.83) הקנייתי קיטור (44.73) והאמריקאי הילי (45.21) ישלימו את המערך.

כמעט הכל אפשרי גם בגמר המרתק ל־110 מ' משוכות. עדיין מדברים על גרג פוסטר מארה"ב כעל המנצח, אף כי פיגר בחצי הגמר עם 13.41 אחר הבריטי ריג'ן 13.34. אבל לא הייתי מתעלם מהקנדי המוכשר מארק מקוי, שעלה שלשום עם 13.42 מול רוח נגדית של 1.28 מטר לשניה. הרוסי קאוזנה, הפיני בריבארה והעיקר האמריקאי האחר ג'ק פירס (13.45) רוצים מאד יותר ממדליית ארד. מעניין מאד כמה משוכות וקרבנות, יהיו בדרך הקצרה והמהירה למטרה הסופית.

המזרח גרמניה סאבינה בוש, בעלת התוצאה הטובה בעולם השנה 53.24 (שיאה העולמי של הרוסיה סטפאנובה 52.94 סתם אפשרת), מועמדת לניצחון ב־400 מ' משוכות. בת־ארצה קורנליה אולריך והאמריקאית ג'ודי בראונקינג, לא יסכנו את עליונותה של בוש. אבל האוסטרלית המצויינת דבי פלינטוף וסאנגדה פארמר מג'מייקה ינסו.

הבאי הגבר ל־200 מטר בשעה מוקדמת אחה"צ, עשויים להביא כמה הפתעות קטנות, אבל ספק אם ישפיעו באורח מכריע על מה שצפוי מאוחר יותר בגמר. קאלווין סמית, שעלה עם 20.38 שנ' ופלויד הרד שעלה עם 20.56 שנ', יעניקו ככל הנראה את הזהב לארה"ב. הגם שאטלי מאמורך (20.64) ינסה להעניק לקבוצה ניצחון שני, אחרי ג'ונסון...

בהיעדרה של השותפה לשיא העולמי (21.71) הייקה דרקסלר, המעדיפה את הקפיצה לרוחק, תנסה בת־ארצה האלופה ה־100 זילקה גלאדיש להשיג תואר עולמי גם במרחק הכפול. היא קבעה 22.44 בסיבוב הראשון ויודעת כי האמריקאיות גריפית, מרשאל וטורנס, ינסו להפתיעה, יחד עם אוטי מג'מייקה ובילי מקנה.

הבוקר יחל דיילי תומפסון מבריטניה, השיאן העולמי (8,846 נקודות), בניסיון להגן על תוארו ולשפר את שיאו בקרב־עשרה. אחרי 100 מ', רוחק, כדור, האחה"צ גובה ו־400 מ', ברע "לאן נשבת הרוח" ומי, אם בכלל, עלולים לסכנו. הקרב על כתר מלך האתלטים יסתיים בליל שבת.

כן יהיו הבוקר שלושה מיקצים ב־1,500 מטר הן לגברים הן לנשים, דיסקוס גברים, 100 מ' משוכות נשים ואחה"צ חצי הגמר ל־3,000 מכשולים לגברים.

48 שעות לליגה

מלמיליאן: שלא יהיה יותר גרוע

ראיון

מאת משה הר־געש

אתה מרוצה שהחופש נגמר?
הייתי מעדיף שימשך, כיוון שאני פצוע.
האם היית בריא?
אני כבר מתגעגע לליגה.
גם אחרי 15 שנה?
אין טוב מכדורגל.
איך אפשר לשכנע בזה גם את האוהדים שנשארים בבית?
הקהל יבוא למגרשים, רק אם יהיה כדורגל טוב ואטרקטיבי.
אתה צופה שיהיה?
אולי בזכות הנגמרגל. כל קבוצה תרצה להיות לפחות במקום השמיני.
למרות ששחקני המפתח משחקים באירופה.
בתחילה יהיה קשה להתרגל, אך אולי יתגלו כוכבים חדשים.
בית"ר מסוגל לשחזר את הזכיה הקלה באשתקד?
לא נראה לי.
מדוע.
כי השנה יהיה הרבה יותר קשה, נהוה אתגר לכל קבוצה.
תסכים שבית"ר הוא המועמד העיקרי לזכות באליפות.
לפני הפתיחה כל הקבוצות בעמדה שוה.
מה אתה מאחל לעצמך לעונה החדשה?
שלא יהיה יותר גרוע.

מלמיליאן: לא אסתכן עד להחלמתי המלאה

בעיות לאלוף מירושלים: גם סמי מלכה, אבי כהן, וזגן אוולאי לא יוכלו לשחק במחזור הפתיחה של הליגה בשבת

כדורגל

מאת רוני דיאמן
סופר "ספורט הארץ" בירושלים

"אין כל סיכוי שאשחק בשבת הקרובה. לא אקח על עצמי שום סיכון עד להחלמתי המלאה"; כך התבטא אתמול הכדורגלן בית"ר ירושלים אורי מלמיליאן, הסובל עדיין מפציעתו בעונה שחלפה.

מלמיליאן לא השתתף עד כה אף לא באחד ממשחקי ההכנה של קבוצתו, ולפיכך ברור כי לא יסכן את עצמו במחזור הפתיחה של הליגה.

לבד מאורי מלמיליאן יאלץ האלוף לשחק השבת גם ללא הבלם הבינלאומי אבי כהן הסובל מפציעה בשריר הירך, ועלול להיעדר כמה שבועות. כן נראה בודאות, כי גם הקשר סמי מלכה הסובל גם הוא מפציעה, ומצבי בעיות כספי עם הנהלת הקבוצה ייעדר לפחות בשבת זו.

לבד מרשימת הנעדרים בגין פציעות, ברור כי גם הקפטן זגן אוולאי יאלץ להיעדר בשבת כיון שעליו לסיים את ריצוי עונש הרחקה מהעונה שעברה.

ההיעדרות הסיטונית של רבים משחקני ההרכב הראשון תיאלץ את המאמן מרדכי שפיגלר לבצע מספר שינויים שיתבטאו בהותם של כמה שחקנים לתפקידים אחרים, ובהבנתם בהרכב הפותח של הקשר דידו (ארמון סילבט), ושל החלוץ הצעיר רונן שוויץ.

סיגל גונן תסיים הערב את ההופעה הישראלית באליפות

מאת יחיאל ארזי
שליח "הארץ" לאליפות העולם

רומא (מיוחד לספורט הארץ"). אם לשפוט על פי מצב רוחה של שיאנית ישראל בקפיצה לרוחק, סיגל גונן, טובים סיכוייה "לעשות משהו" הרבה יותר מכפי שהיו כאן בשבוע שעבר. היא נינוחה יותר, חשב בטוב ופתוח לתוצה מגודל האירוע — אם להסתמך על דברי מאמנה דוד קושניר וראש המשלחת הישראלית הקטנה, אברהם גרין. אמנם האכזבה שהותיר אילן גולדוזר שלנו, בריצת המשוכות המוקדמת ל־400 מ', לא עשתה שרות גדול לאתלטיקה הישראלית. אבל כיוון שאין אנו מצפים כאן למדליות, אלא בסך הכל להשיג צגוע, או במקרה הטוב שיא ישראלי — הסכנה אינה גדולה ביותר. בלי ציפיות מוגזמות ואשליות מופרזות יהיה לכולנו טוב יותר.

התחרויות המוקדמות בקפיצה לרוחק יחלו ב־18.25 שעון רומא. וסיגל שובצה לקבוצה ב' יחד עם 14 מתחרות. היא ה־10 בתור; ומיד אחריה יקפצו בזו אחר זו שתיים... אלנה בלבסקיה, שקפצה ביולי השנה 7.39 מ' וג'קי ג'ויינר־קרסי מארה"ב אשר השוותה ב־13 באוגוסט השנה את שיאה העולמי 7.45 מ' של המזרח גרמניה הייקה דרקסלר, אשר שובצה לקבוצה א'.

סיגל, עם שיא ישראלי צנוע של 6.46 מ', תוכל רק להסתכל ולהתקנא. מבחינתה, זו התמודדות שלמעלה מכוחה, מפני שספק אם תוכל לחזור או להתקרב אפילו לשיאה. המאמן קושניר מקווה לטוב, ומבחינתו פירושו קפיצה לסביבות 6.25 מטר, כלומר רחוק יותר מכפי שהגיעה בתקופה האחרונה. אבל גם זה אינו פשוט, כאשר מתמודדים במחיצת 20—25 הקופצות הטובות בעולם שכל ניתור מוצלח שלהן עשוי להיות בגבולות 6.70 — 7 מטר. רק מעטות מאד העזו ובאו לכאן עם מה שהביאה סיגל, וכל קפיצה מתחת ל־6 מטר תעשה בושה גדולות...

אתמול לפני הצהריים טיילה סיגל עם מקורביה בעתיקות רומא ובאתרי תיירות אחרים. היא התלוננה על החום הגלוות, אמש היתה אמורה לצאת לבילוי קל, כדי לאגור כוח ואנרגיה. הבוקר תצא כרגיל לריצה קלה ומרגעת, ואחרי כן תנסה לשכוח ככל האפשר מהצפוי לה בשעות אחר הצהרים — חוויה בהולט לא קלה לאתלטית בלתי מנוסה, שאמנם אין לה הרבה מה להפסיד, מחוץ לקצת יוקרה אישית, אבל גם זה בהולט לא נעים.

הגמר, ביום ששי אחה"צ, כבר יתנהל קרוב לודאי בלעדי גונן. שם יתנהל המאבק על מדליית הזהב — ואולי, מי יודע, יישבר השיא העולמי.

אוסטרלית הושעתה בגלל סמי־מריץ

רומא (ע"ה). הכידונאית האוסטרלית סו האולנד, הושעתה מן התחרויות באליפות העולם, לאחר שהוכחה בבדיקות, כי נטלה סמי־מריץ. לפי התקנון תורחק מכל הופעות למשך שנתיים. היא היתה אמורה להשתתף בתחרויות המוקדמות בשבת.

הספרדיה אמיליה קאנו, היתה רק אחת מכמה אתלטיות שהתמוטטו בסיום תחרות ההליכה ל־10 ק"מ (צילום: איפי)

מנסדורף נגד האמריקאי מארסל פרימן בסיבוב השני

פלשינג־מדו

ניו־יורק (שרות "ספורט הארץ"). עמוס מנסדורף (24 בדירוג העולמי) יתמודד כאן עם האמריקאי מארסל פרימן (155 בדירוג העולמי) בסיבוב השני של האליפות הפתוחה של ארצות הברית.

עמוס גבר ללא בעיות על האיטלקי קלאודיו פיסטולזי (מדורג 72) 6—4, 6—2, 6—3 ופרימן ניצח את הדרום־אפריקאי דאני ויסר 7—5, 6—4, 6—2, 7—5. המנצח בין מנסדורף ופרימן יתמודד בסיבוב השלישי נגד המנצח בין השוודי אנדרס יאריד (מדורג 16 באליפות) והאמריקאי פיטר פלמינג. יאריד ניצח את ריקארדו אקוניה (צ'ילי) 6—3, 6—4 ופלמינג גבר על בן ארצו ג'ימי אריאס 7—6, 7—6, 2—6, 6—7.

בוריס בקר (מדורג 4) נוצח בשתי המערכות הראשונות ע"י האמריקאי טים הילקיסון אבל אחרי ארבע ורבע שעות ניצח 4—6, 4—6, 7—5, 6—2, 6—4. הנרי לקונט (11) גבר על אנדריי אגאסי (ארה"ב) 7—6, 6—4, 6—3 ואמיליו סאנצ'ס (14) הביס את וואלי מאסור (אוסטרליה) 6—1, 6—4, 7—6, 6—3.

שני הזוכים מדורגים שישחקו בחודש הבא בגמר השזק, עלו לסיבוב השני: ג'ימי קונורס (6) ניצח את ג'ואי ריזה (ארה"ב) 6—1, 6—4, 4—6 ובראד גילברט (13), ניצח את הנבצאיה של ווימבלדון, האוסטרלי פיטר דוהאן 6—1, 6—2, 6—2.

ג'ון מקנרו (8), המנצח כאן ארבע פעמים, גבר על בן ארצו מאט אנגר 6—3, 6—2, 6—2. גם לשני השוודים הבכירים לא היו בעיות: שטפאן אדברג (2) גבר על דריק רוסטאגנו (ארה"ב) 6—3, 7—6, 6—2 ומאטס וילאנדר הביס את ג'ון רוס (ארה"ב) 6—1, 6—1, 6—1. פינליסט אשתקד המדורג חמישי, מילוסלב מציר, הדיח את חברו לנבחרת צ'כיה קארל נובאצ'יק 6—3, 6—4, 6—7.

מייקל צ'אנג בן ה־15 מארה"ב, היה למנצח הצעיר ביותר בהיסטוריה של האליפות כשגבר על האוסטרלי פול מקנאמי 6—3, 6—7, 4—6, 6—4. הפתעה חולל הבריטי אנדרו קאסל שעלה מהמוקדמות וגבר על המדורג 19 בעולם, דויד פייט (ארה"ב) 7—6, 1—6, 2—6, 7—6, 6—4. גם השוודי מיכאל פרנפורס (26 בעולם) הודח. הוא פרש במערכה השניה במשחק עם בן ארצו כריסטיאן ברגסטרום בפיגור 6—3, 0—3.

ברברה פוטר (15) היתה המדורגת הראשונה שהודחה באליפות כשנוצחה 5—7, 3—6 ע"י היספאנית ארקיקו קרידוסה. הלנה סוקובה (מדורגת 6) נוצחה במערכה הראשונה ע"י מליסה גרני (ארה"ב) אבל התאוששה וניצחה 6—7, 7—6, 6—4. אבל למדורגת מספר אחת, שטפי גראף, לא היו קשיים והיא גברה על בטינה פולקו (ארגנטינה) 6—0, 6—3.

ריינג'רס לחצי גמר גביע הליגה הסקוטי

גלאזגו (שרות "ספורט הארץ"). גלאזגו ריינג'רס, קבוצתו של אבי כהן, עלתה לחצי גמר גביע הליגה הסקוטי בניצחון 1—4 על האוטרס. דאנדי ודאנדי יונייטד נפרדו בתיקו 1—1.

● יוגוסלוויה הביסה 0—5 את פינלנד בטורניר הקדם אולימפי בכדורגל. מיכאליוביץ הבקיע 3 שערים ותוצ'ה 2. המשחק היה בבאניה לוקה.

בליגה הבלגית נחת לישראלים

הקבוצות הבלגיות, בהן מופיעים שחקנים ישראלים, השיגו אתמול ניצחונות במשחקי המחזור הרביעי בליגה, אך הישראלים לא הבקיעו. משה סיני לא שיחק במדי בוורן שניצחה בחוץ 0—5 את מולנבק; מאלין בה מופיע אלי אוחנה ניצחה 0—2 את קורטריק מהתחתית; פ.ק בריז' בה מופיע רוני רוזנטל גברה 3—4 בדרבי העירוני על סירקל ברוז'.

אד מוזס: מטרתי לשפר השיא העולמי ולקחת זהב בסאול

רומא (איפי). אד מוזס הפריך כאן את השמועות, כאילו זכייתו במדליית הזהב בריצת 400 מ' באליפות העולם, תהיה האירוע הגדול האחרון שלו. האתלט האמריקאי בן ה־32 אמר שיש לו עוד שתי מטרות: לשפר את שיאו העולמי ולזכות במדליית זהב אולימפית שלישית בשנה הבאה בסאול.

"שיאים עולמיים לא באים סתם כך. עליך להיות בשיא הכושר, לקחת למזג אויר נוח, ליריבים מתאימים ומסלול טוב", אמר מוזס. לדבריו זה לא ניתן לביצוע באליפות עולם, אחרי שלושה סיבובים קשים ומתוחים. ניתן לעשות זאת במירוץ יחיד.

מוזס מאושר שלא היה בכושר מלא במרבית החדשים השנה. "בתחרויות רבות נאלצתי לרוץ בקור ובגשם. בעוד כמה ימים אהיה במיטבי אם יהיו לי התנאים המתאימים. אסתער על השיא העולמי (47.02 שנ'). אני יודע שאני רץ טוב ברגע והדבר אפשרי".

מוזס הסביר שלא הגיע לשיא ברומא מאחר שסבל מדלקת גרון באמצע אוגוסט ונאלץ להפסיק את אימוניו לכמה ימים. הוא מתכנן להשתתף בשבוע הבא בתחרויות בריטי, איטליה ובבריסל, בלגיה, ואולי שם לתקוף את השיא.

"שני הבחורים האלה (האריס ושמיד) משתפרים כל הזמן ויותר ויותר קשה לי לנצחם. אבל כל עוד אני רץ טוב, אני מתכוון להמשיך. סאול היא המטרה הבאה שלי", אמר מוזס. "אחרי המישחקים האולימפיים אחליט מה הלאה. יתכן שאמשיך עד הגביע העולמי 1989 ואולי אפילו עד ברצלונה 1992".

מאמני השחיה: אחרי השביתה באה הקפאה

המאמנים שהשביתו את אליפות השחיה דורשים מהנהלת האיגוד להתפטר ● קובעים: לא טובת השחיה לעיניהם

מאת סופר "ספורט הארץ"

מאמני השחיה של האגודות המובילות בענף דורשים מהנהלת האיגוד להתפטר — כך נמסר אתמול במסיבת עיתונאים בבית סוקולוב בתל־אביב.

המאמנים התייחסו לאירועים באליפות ישראל על רקע החלטת הנהלת האיגוד לא לקיים ניקוד קבוצתי. קבוצת המאמנים כוללת את ברוך צ'יש, נח רם, גרשון שפע, חנן גלעד, נדב בכשא ומירי עמרי. בחוזר שחולקו המאמנים נכתב בין היתר: "אנו, קבוצת מאמני שחיה מן האגודות המובילות בשחיה הישראלית, מביעים צער, על כי הנהלת איגוד השחיה לא השאירה לנו דרך אחרת למאבק, אלא ע"י הפגנה באליפות ישראל, ואת כתוצאה ממאבקנו למען ניקוד קבוצתי. אנו קוראים לאנשי הנהלת איגוד השחיה להתפטר ולאשר בחירות הנהלה חדשה זאת משום שלא קידום השחיה משמש נר לרגליהם, אלא אינטרסים צרים וקטנתיים. עד קיום בחירות ומינוי הנהלה חדשה של התאחדות לספורט ב־15 לנובמבר אנו מקפיאים את שיתוף הפעולה בינינו לבין איגוד השחיה; משום שהתנאים שנוצרו אינם מאפשרים עבודה פוריה באווירה רגועה".

המאמן נח רם התייחס להשמצות השחיינים והמאמנים לועדת המשמעת ואמר, כי לא השחיינים צריכים לתת את הדין. הוא הוסיף, כי איגוד השחיה מנצע את הרחבת התשתית.

מנשנגלדבאך הביסה 0—2 את האלופה באיירן

38 אלף צופים, באיצטדיון מלא, ראו משחק מצויין שהוכרע בשעריו של אבא ראהן (38, 45 — 11 מ')

צמרת הבונדסליגה

1.	ורדר ברמן	6	10—2	10
2.	ק.פ.ג. קלן	6	7—2	9
3.	גלדבאך	6	9—18	9
4.	באיירן מינכן	6	14—7	8

בונדסליגה

מאת זיגמונד שפיגלר

מנשנגלדבאך (מיוחד לספורט הארץ"). 38 אלף צופים חזו אמש במנשנגלדבאך במשחק המרכזי של המחזור השישי בבונדסליגה, בו הביסה בורוסיה 0—2 את האלופה והמובילה באיירן מינכן. השערים הובקעו במחצית הראשונה על ידי אבא ראהן, בדקות 38 ו־45 בבעיטת 11 מטרים, אחרי הכשלתו של בקאלוץ על ידי אאוגנטלר.

האיצטדיון של בורוסיה היה מלא עד אפס מקום והצופים חזו באחד ממשחקי השיא של הכדורגל הגרמני. באיירן גילתה עדיפות במחצית הראשונה, אך לא ניצלה הזדמנויות מצויינות שניתנו לה והמחיר של רבר נחלה את הפסדה השני העונה. דווקא לבורוסיה ששיחקה במרסיונציה מוגבלת, כדי להבקיע את המאמן יופ היינקס שעבר בקיץ ממנשנגלדבאך לבאיירן מינכן.

הבוס של בורוסיה הלמוט גראשהוף אמר אחרי המשחק, כי "אני מאושר משני דברים: שעשינו קופה טובה והניצחון מהכבשה גדולה, והצלחנו לנצח קבוצה כל כך טובה כמו באיירן מינכן". הוא לא הזכיר במלה את היינקס.

* תוצאות נוספות במחזור השישי של הבונדסליגה: קלן — לוורקוזן 0—0 (30 אלף צופים), נירנברג — האלדהוף 1—1, ורדר ברמן — שטוטגרט 5—1.

הניחוש שלי

יו"ר הנהלת ההתאחדות

ניצחון לאלוף תיקו למכבי ת"א

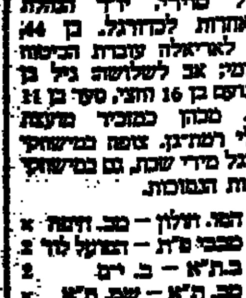

יו"ר שאול מזרחי

"ספורט הארץ" מחדש את ניחוש הטוטו שיתפרסם מידי יום ה' עם אורחים־מנחשים מתחומים שונים. האורח הראשון הוא שאול מזרחי, יו"ר הנהלת ההתאחדות לכדורגל. בן 44, נשוי לאריאלה עובדת הביטוח הלאומי; אב לשלושה גיל בן 22, נועם בן 16 וחצי, ספי בן 11 וחצי. מכהן כמזכיר מועצת פועלי רמת־גן. צופה במישחקי כדורגל מידי שבת, גם במישחקי הליגות הנמוכות.

1.	הפ. חולון — מכ. חיפה	x
2.	מכבי פ"ת — הפועל לוד	2
3.	ב.ת"א — ב. ירם	2
4.	מכ. ת"א — שמ. ת"א	x
5.	הפ. ת"א — באר־שבע	x
6.	בנ"ס — הפועל פ"ת	1
7.	מ. נתניה — בית"ר יהודה	1
8.	הפ. חדרה — ב. נתניה	1
9.	הפ. מבשרת — הפ. עכו	x
10.	הכח ר"ג — מכבי יפו	2
11.	מכבי יבנה — שמשון	x
12.	הפועל ים — הפועל ר"ג	x
13.	רמת־עמידר — הפ. יהוד	x
14.	הפועל חיפה — בת־ים	1

ליגה אנגלית

מירנדיניה כבר בנבחרת הליגה

לונדון (איפי). פחות מ־12 שעות אחרי שעשה את הופעת הבכורה שלו בליגה האנגלית, זומן אתמול החלוץ הבראזילאי מירנדיניה לסגל נבחרת הליגה האנגלית שתקיים בשבוע הבא מישחק ראווה בבלפאסט נגד הליגה האירית.

מירנדיניה לא הבקיע אבל הלהיב בכמה מיבצעים בתיקו החוץ (1—1) של קבוצתו ניוקאסל יונייטד בנוריץ'. אחרי ההפסקה נחלש ונראה שהוא סובל מכושר גופני לקוי.

ניקי קלאפט, החלוץ המרכזי של נבחרת בלגיה, הבקיע פעמיים בניצחון 3—0 של טוטנהאם על אוכספורד יונייטד. קלייב אלן הבקיע את השער השלישי. המגן השמאלי של צ'לסי, מארק דיה, הורחק וקבוצתו נוצחה 1—4 ע"י ווימבלדון.

קווינס־פארק ריינג'רס חזרה לראש הטבלה בניצחון 1—0 על האלופה אברטון. נוטינגהאם וסאותהמפטון נפרדו בתיקו 3—3.

צמרת הטבלה: ק.פ.ר. 13, מנצ'סטר יונייטד ונוטינגהאם 11, סאותהמפטון 10.

● המאמן הזאוילנד נפרדו במוקד בתיקיאגם במשחקים המוקדמים של הטורניר האולימפי.

שחקן דמקה צבאי — יש שיבוץ כזה במילואים

אמיתי ספיאשווילי (49) מאשקלון משובץ רשמית במעמד המי־לואים של צה"ל כ"דמקאי צבאי". סיפורו מובא בגיליון הנוכחי של "במחנה".

ספיאשווילי, שהוא אלוף הארץ בדמקה ומדורג שלישי בעולם, עושה את שירות המילואים שלו בבסיסים שונים. בהגיעו לבסיס הוא פורש את לוחות הדמקה, וזורק לעבר החיילים כמה מילות התגרות. ומיד מקבץ סביבו קבוצת חיילים נאיבים, שכל אחד מהם מאמין בלב שלם שהוא יהיה האלוף החדש.

ספיאשווילי משחק עם כולם באופן סימולטאני, ותמיד מנצח. כך בבסיסים המרוחקים בערבה, כך ברמת־הגולן וכך היה גם במערבי ביירות, במהלך מלחמת לבנון. יש לו רק תנאי אחד לפני כל משחק: אם יפסיד היריב, יצטרך לרדת ל־50 שכיבות־סמיכה.

הדמקאי לא ויתר אפילו לאלוף פיקוד המרכז, שנאלץ לרדת, לעיני חייליו בשקט, ל־50 שכיבות־סמיכה.

ה"קונדומט" הגיע לצה"ל

חיילים שנמנעו עד כה, אולי מפאת בושה, לגשת לקנטינות השקם ולרכוש חבילת קונדומים, יכולים לנשום לרווחה: 52 "קונ־דומטים" יותקנו בקרוב בשירותי חיילים וחיילות ובשלוחות הקנ־טינה בבסיסים שונים בארץ — מגלה השבועון "במחנה" בגיליונו החדש.

ה"קונדומטים" יותקנו, בין השאר, בשקמיות בבסיסים ראש־פינה, בית־ליד, הנמל־הכרמל, ירושלים, טבריה, עפולה, צריפין, תל־השומר, הקריה, ובסיסי חיל־האוויר במרכז הארץ, בבאר־שבע ובבצאלים.

ה"קונדומטים" פועלים בשיטת מכונת השתיה הוותיקה. על החייל לשלשל מטבע ולדחוף על כפתור, וחפיסה המכילה שני קונדומים תיפלט. מאחר שהקונדומים מיוצרים בחו"ל, יעלה התענוג יותר ממחיר המיוצר של 3 קונדומים בתוצרת הארץ (שנמכרת בשקמיות ב־1.30 שקל). מלאי הקונדומים במכונות יחודש מדי כמה ימים.

דובר הנהלת השקם, משה אילת, אמר כי מחקרים שנערכו בחו"ל ובמשרד הבריאות העלו שאנשים נבוכים לרכוש אמצעי־מניעה במ־קומות פומביים — כך שמתקנים אוטומטיים אלה אמורים לפתור את הבעיה.

כיצד הגיעה מכונת הכביסה אל בין כותלי בית־הכלא

(ע). צעירה, שמשכה בעבר את עיני הסוהרים בכלא מעשיהו בגלל גופה החטוב וגזרתה הנאה, באה אתמול לבקר קרוב משפחתה כשהיא שמנה ולה חזה גדול.

השינוי בחזותה עורר חשד, ומיד הוזמנה סוהרת לסייע בבדיקת הצעירה. התברר שתוספת הנפח היתה כמות גדולה במיוחד של פירות, ירקות, ממתקים וסיגריות, שביקשה להעביר לאסיר שביקרה. המשלוח האסור הוחרם והביקור בוטל.

אסיר שנראה בשטח מעשיהו כשהוא מוביל קרטון גדול על מריצה, משך אף הוא את עיני הסוהרים. האסיר הזה מוכר כמקפיד במיוחד על הנקיון. בדיקת ההובלה גילתה מכונת־כביסה חדשה שה־אסיר ביקש להביא לתאו.

כעת מבקשים במעשיהו לברר כיצד הגיעה ההובלה הגדולה אל מעבר לחומה — אם בשיתוף־פעולה של נהג מן החוץ העובד באחד ממפעלי התעשיה במקום, או בעזרת אסיר אחר. בינתיים ימשיך האסיר לכבס את לבניו בידו, או להיעזר במכבסת בית־הכלא.

שני שוטרים עזרו ליולדת להביא לעולם בן זכר

מאת נורית אמיתי, כתבת "הארץ" בנתניה

שני שוטרים במשטרת מרחב השרון סייעו אתמול לפנות־בוקר לתושבת נתניה, עולה חדשה מאתיופיה, ללדת תינוק, בפתח תחנת המשטרה.

מעט לפני השעה 6 בבוקר נכנס אלמוני לתחנת המשטרה, ואמר כי בתוך רכבו שוכבת אשה הכורעת ללדת. הוא ביקש מהשוטרים להזעיק אמבולנס למקום.

סמל ראשון אלי שמביק, תורן הלילה, ראה כי רכב צעירה בתהליכי לידה ראשונים. בינתיים הזעיק רס"ר יהודה שער אמבולנס, וסייע בידו ובעש מגן דוד אדום חובש השוטר בביצוע לידת התינוק.

[illegible]

תושבת לבנון איבדה את שיניה במונית שנרגמה באבנים בגליל

מאת נורית כהנא כתבת "הארץ" בחיפה

שתי מוניות שהולכו שלשום בערב בכביש כפר יאסיף לכיוון צומת כברי, נרגמו באבנים, סמוך לכניסה לכפר רגן.

במקרה הראשון נרגמה מונית ובה תושבת לבנון, בת 37. כל שיניה של הנוסעת נשברו. במקרה השני יצא בעל מונית משלומי בכביש כפר יאסיף, וכשהגיע לכפר רגן הושלכו אבנים לרכבו. אחיו נחבל והועבר לבית־החולים בנהריה, שם קיבל טיפול רפואי ושוחרר.

משטרת מרחב הגליל עצרה שני חשודים ברגימת האבנים. החקירה נמשכת.

מקרים של רגימת כלי־רכב אירעו באחרונה גם בוואדי ערה.

חיילת במדים הותקפה ונשדדה סמוך לתחנה המרכזית בחיפה

מאת נורית כהנא כתבת "הארץ" בחיפה

אתמול התלוננה לימור הרפז, חיילת בת 19, במשטרת חיפה, כי הותקפה ונשדדה על־ידי צעיר, סמוך לתחנה המרכזית בעיר.

החיילת התלוננה כי בשעה 8 בבוקר, בעת שעברה, לבושת מדים, סמוך לתחנה המרכזית, התנפל עליה ערבי, שגרר אותה לחורשה הנמצאת סמוך למקום, היכה אותה במקל בגבה ובראשה, ולקח מתיקה 50 ש"ח.

החיילת הבחינה כי נמלט במכונית "סובארו" לבנה, שכורה. לאחר המקרה נזקקה לטיפול רפואי בבית־החולים רמב"ם.

נמשכים החיפושים אחרי צבי מלק (70) הנעדר מיום שישי

מאת ראובן שפירא סופר "הארץ"

החיפושים אחר צבי מלק (70), שנעדר מאז יום שישי שעבר, התרכזו בימים האחרונים, אך לא הביאו עד אמש לתוצאות. במשטרה ואצל קרובי משפחתו של מלק, הנזקק לקביים להליכה, גובר החשש לחייו.

צבי מלק, ערירי, שהגיע לארץ באוניה "אלטלנה", היה פעיל כל השנים בקרב נוער במצוקה, ותרם מכספו לפרוייקטים שונים. הוא אימץ מעון לנוער במצוקה באשדוד, והקים ספריות לנוער.

בפעם האחרונה נראה מלק ביום שישי ב־9 בבוקר בתחנה המרכזית באשדוד. הוא היה בדרכו לאזור ת"א, שם אמור היה להשתכן בבית אבות. כשראו אותו בפעם האחרונה הוא החזיק בידיו תיק ובו מסמכי בנקים. המשטרה וקרובי המשפחה של מלק חוששים כי אפשר שנרצח למטרות שוד, וגופתו הוסתרה בידי אלמונים שחשבו שבתיקו יש סכום כסף גדול, או על רקע פעילות הבלגית עיינית. אין מוציאים מכלל אפשרות גם התאבדות. בחודשים האחרונים היה מלק מדוכדך עקב הרעה במצב רגליו הפגועות.

באשדוד הוקם מטה לריכוז החיפושים אחרי הקשיש שנעלם. אתמול השתתפו תלמידי בית־ספר בסריקות אחריו באזור אשדוד.

ניתוח מעקף־לב בוצע בהצלחה בתינוקת בת ארבעה שבועות

מאת עדנה אירודי כתבת "הארץ"

תינוקת בת ארבעה שבועות, שמחה כהן, מירושלים, עברה בהצ־לחה ניתוח מעקף בחלק השמאלי של ליבה, במרכז רפואי לילדים בפילדלפיה. במבצע משולב של חברת התעופה "בריטיש איירווייז" וצוות מחלקת הילדים בבית־החולים שערי־צדק בירושלים — מנהל המחלקה ד"ר ארתור אדלמן, וד"ר גלזר, רופא מומחה לטיפול נמרץ בתינוקות — הוטסה התינוקת בתח־ילת השבוע לניתוח, שהציל את חייה.

אצל התינוקת הוכחה עם לידתה בעיה קרדיולוגית, והיא אושפזה במחלקת הילדים של שערי־צדק. בסוף השבוע החמיר מצבה, שחייב הטסה דחופה לארה"ב כדי להציל את חייה. חברת "בריטיש איירווייז" התקינה בתוך המטוס יחידה לטיפול נמרץ, והפעוטה הוטסה ביום ראשון.

את התינוקת ליווה ד"ר מיכאל שומל ממחלקת הילדים של בית־החולים, שמסר כי הניתוח עבר בהצלחה, ותהליך ההחלמה הוא בהתאם לצפוי.

מוצע לשלב שירותי קופ"ח עם ביה"ח איכילוב בת"א

פרופ' דן מיכאלי מבקש להקל בכך על עומס השירותים שנדרש ביה"ח לתת ולחסוך הוצאות שני הגופים

מאת עדנה אירודי כתבת "הארץ"

הצעה לשלב את שירותי קופת־חולים הכללית למבוטחים באזור תל־אביב רבתי עם שירותי בית־החו־לים "איכילוב", העביר מנהל בתי־החולים העירוניים, פרופ' דן מיכ־אלי, להנהלת קופ"ח. מטרת ההצעה היא להקל על עומס השירותים שבית החולים נדרש לתת, בעיקר בחדרי המיון, לתושבי העיר, ולחס־וך בהוצאות לשני הגופים.

מיכאלי הציע להנהלת הקופה להפעיל מרפאה כללית משעות אחר־הצהריים ועד חצות ליד חדר־המיון של "איכילוב", שהפעלתה תאפשר מתן פתרון לבעיות הדחו־פות של חברי הקופה בשעות שהמרפאות סגורות, ולהוריד את הלחץ מחדר־המיון של בית־החולים. לדברי מיכאלי, מחצית החולים שמ־גיעים לחדר־המיון לא היו צריכים להגיע אליו, אילו ניתן להם שירות ומין בקהילה. הפעלת מרפאה ליד חדר־המיון תאפשר שימוש במעב־דות וחדרי הרנטגן של בית־החולים.

כפתרון לצפיפות במרפאת "זמנ־הוף", המשמשת גם מרפאה אזורית מקצועית, הציע לקופה לשלב גם את שירותי מרפאות־החוץ של בית־החולים איכילוב. פתיחת שירות מרפאות המאויישות על־ידי צוות רופאי של קהילה ובית־החולים, ימנע כפילות בדיקות לחולה (שיימצא כי נזקק לאישפוז) יקצר את תקופת האישפוז ויצמצם עלותו — מאחר שהסכום ליום אישפוז שמשלמת הקופה אינו מכסה עלויות הטיפול בחולה.

עוד הציע מיכאלי לשלב את הצוות הסיעודי של בית־החולים, המונה 5 אנשים ועובדת סוציאלית לשירותי סיעוד למבוטחי קופ"ח בביתם.

יו"ר מרכז קופ"ח, פרופ' חיים דורון, אמר כי הצעה זו תישקל לאור תוצאות ניסוי של הקמת מרפאת טרום־מיון בבית החולים "סורוקה" בבאר־שבע.

שמואל עינב ירצה עונשו בעבודה בבי"ח תל השומר

(ע). סוחר הקרקעות שמואל עינב, שהורשע בעבירות של שוחד בקשר ל"פרשת הקרקעות", ירצה את עונש המאסר בן חצי השנה שנגזר עליו, בעבודה ציבורית בבית־החו־לים תל־השומר. על כך הוחלט אתמול בבית המשפט המחוזי בתל־אביב.

הסניגור, עו"ד דן שיינמן, הציג בפני השופט אליהו מצא חוות־דעת של הממונה על עבודות שירות, הממליץ על עבודות שירות לנאשם. התביעה לא התנגדה לבקשת הסני־גור.

השופט מצא קבע כי הנאשם ירצה את מעצרו בעבודה ציבורית בבית־החולים תל השומר. תחילת ריצוי העונש נקבעה ל־20.9.87.

מקורות בונה מפעל מים מיוחד לגליל התחתון

מאת אלי אלעד

מקורות החלה בעבודות להקמת מפעל מים מיוחד לגליל התחתון, בהשקעה של כ־14 מיליון דולר. השלמתו בעוד כשנה וחצי תפתור את מצוקת המים הקשה הנמשכת זה שנים במושבים הוותיקים בגליל התחתון.

שרת הבריאות — על גלגלים

שרת הבריאות, שושנה ארבלי אלמוזלינו, סיירה אתמול בקיבוצי עמק הירדן. באפיקים נהגה ברכב קטן מונע על־ידי מצבר, המיוצר שם. עד שירדה מהרכב, החזיק את תיקה זאב שור, ראש מועצת עמק־הירדן. (תצלום: אפיקים־הפקות)

אהבה נכזבת הולידה תלונת כזב על אונס נגד מנהל

(ע). "אינני מאחל לאיש לחוות את שעבר עלי ועל משפחתי. במשך שבועות ארוכים התביישנו לצאת מהבית, ולדעת שכולם מסתכלים עלינו ומרכלים", אמר אתמול תושב נתניה, פעיל ציבור בן 41, שאשה התלוננה נגדו במשטרה כאילו ביצע בה שורה של מעשי אונס.

השבוע הודתה המתלוננת בבדיית תלונת הכזב נגדו, והמשטרה פתחה נגדה בהליכים פליליים.

הפרשה התפוצצה לפני כשבוע־יים, עם הגשת תלונת הכזב במשטרה. תושבת נתניה, אם לילדים, העובדת במפעל גדול בעירה, פנתה למשטרה והתלוננה על ביצוע של סדרת מעשי אונס בה. היא סיפרה שלפני כשנה וחצי התנדב מנהל המחלקה שלה במפעל לתקן תקלה במכונת־הכביסה בביתה. עם הגיעם לבית האשה, טענה, אנס אותה. לאחר מכן איים עליה שלא תספר דבר לאיש, ופעמיים נוספות קיים איתה יחסי־מין בבית חברה, באיומים שיספר לבעלה כאילו היא זו שיזמה את קיום היחסים איתו.

השבוע, לאחר שהתגלו סתירות בעדותה במשטרה, הודתה האשה בהמצאת סיפור האונס, והמשטרה פתחה נגדה בחקירה על הגשת תלונת כזב.

החשוד באונס הציג לחוקרי המשטרה מכתבי אהבה לוהטים ובהם הצעות לתינוי אהבים, שקיבל בשנה האחרונה מהמתלוננת. המכ־תבים נכתבו על נייר רשמי של המפעל בו הועסקו השניים.

בעקבות חשיפת תלונת השווא פוטרה האשה מהעבודה במפעל.

לפני כחודש הגיעו המתלוננת ובעלה לבית החשוד באונס, והודיעו על כוונתם להתלונן נגדו במשטרה על תקיפה והטרדה מינית כלפי האשה. מנהל המחלקה הוציא בתג־ובה שני מכתבי אהבה לוהטים שקיבל מהתוקפת והציגם בפני בעלה. הבעל קרא את המכתבים, איבד את ההכרה ונזקק לטיפול רפואי, אך השניים בכל זאת החליטו להתלונן במשטרה. המנהל הוחזק יומיים במעצר, עד שהוברר כי מדובר בתלונת־שווא.

שנתיים וחצי מאסר על מעשה סדום שבוצע מתוך נקמה על פגיעה בכבוד המשפחה

מאת נורית כהנא כתבת "הארץ" בחיפה

תושב אחד מכפרי הגליל נידון אתמול בבית־המשפט המחוזי בחיפה לשנתיים וחצי מאסר בפועל, ולשנה וחצי מאסר על־תנאי למשך 3 שנים, לאחר שהודה בביצוע מעשה סדום בקרוב משפחה.

הנאשם, בן 25, נשוי, תקף את קרוב משפחתו, בן 21, כששהה בשעת לילה מאוחרת בביתו, היכה אותו, בעט בו, הטיח את ראשו בקיר עד שאיבד את הכרתו. לאחר מכן איים עליו באלה וביצע בו מעשה סדום.

על־פי טיעוני ההגנה, המניע למעשה נבע מקינטור עז, שהיה בו כדי לפגוע בכבוד המשפחה: שהותו של המתלונן בבית אחי הנאשם בשעת לילה מאוחרת, כשהאח נעדר מן הבית, איננה תואמת את המוסכ־מות המקובלות בקרב בני משפחות בכפר.

השופטים אמנון כרמי, חיים פיום וחנוך אריאל, טענו כי ניתן להניח שגילויו של המתלונן בבית האח הביאו את חמת הנאשם, ומפאת גורם ההפתעה התקשה לגבור על יצר הנקם שבער בו; אולם האמצעי שנקט, על־מנת להשביע יצר נקמה זה, עמד בלא כל יחס לקינטור, ואין להשלים עמו.

השופטים פסקו לנאשם, שעל שמו ומקום מגוריו חל איסור פרסום, שנתיים וחצי מאסר בפועל, בנוסף לשנה וחצי מאסר על־תנאי למשך 3 שנים.

משטרת נתניה מחפשת חרדים שתקפו רב מקריית צאנז

מאת נורית אמיתי

משטרת נתניה ממשיכה בחי־פושיה אחר חרדים שתקפו שלשום בערב את הרב שמעון מצרי מקריית־צאנז שבנתניה.

שלושה תקפו חרדים את הרב בדר־ך רבי עקיבא בעיר, בהיותו בדרכו לבית חבר בשכונה. הם קראו לעברו קריאות גנאי, בין השאר, "ספרדי מלוכלך".

כמעט כל המשפחות המתגוררות בשכונה, הן אשכנזיות. במשך השנים נוצר מתח מסויים בין חסידי צאנז לחרדים שאינם נמנים עם עדתם, בעיקר עקב דיקדוקי מצוות שאינן מקובלות על בני העדות הספרדיות. הריב גאה באחרונה. בסוף השבוע שעבר פנה הרב מצרי לאמצעי התקשורת החילוניים וסיפר על הטרדות שכניו, חסידי צאנז. רוגזם של אלה התלקח, ובסוף השבוע החדירו בלון גז לבית המשפחה (בת 8 ילדים), שנעדרה אותה שעה מהבית. כששבו לביתם הבחינו בריח הגז הרעיל, ונאלצו לב־לות את הלילה מחוץ לביתם.

הרב הפצוע הובל לבית־החולים לניאדו בעיר, הבודק סיפר לחוקר המשטרה את השתלשלות המקרה.

אתמול עסק מפקד המרחב של תחנת משטרת נתניה, רב־פקד רנד שרה, בהרגעת הרוחות בשכונה. המשטרה הבהירה כי תעשה הכל כדי למצוא את האשמים ולהעמידם לדין.

ערך את העמוד: אריה חשביה

קופת העיר
* מבצע מיוחד!
03-735588
03-727630
03-738707
לבעלי כרטיסי אשראי

גלי צה"ל ימשיכו לשדר את החדשות של רשות השידור

מאת לילי גלילי כתבת "הארץ"

הסדר שהושג בין רשות השידור לבין גלי צה"ל, מבטיח את המשך שידורן של מהדורות החדשות בתחנה הצבאית. רשות השידור ביקשה בתחילת השבוע להפסיק את העברת החדשות של "קול ישראל" בגל"צ, בגין שורה של טענות נגד טיפולה של גל"צ במהדורות.

בפגישה בין מנכ"ל הרשות, אורי פורת, לבין מפקד גל"צ, נחמן שי, הושג הסדר, לפיו יקפיד גלי צה"ל לא לבטל העברת מהדורות ולא ל"חתוך" אותן, כפי שטענו נגד התחנה.

עם זאת, סוכם כי 4 פעמים ביום, בראש השעות של גל"צ, לא יועברו החדשות. הוסכם כי גל"צ לא תידרש להפסיק שידורים חיים, לצורך העברת המהדורות מ"קול ישראל". כמו כן, עוגן בהסכם המשך העברה של מהדורות "מבט" ברשת הא' של התחנה, מתוך כוונה להעביר שידור זה גם ברשת הב' בקרוב.

5 חשודים בשוד וסחיטה תוך התחזות לשוטרים

(ע). 5 חשודים במקרי שוד וגניבה בהיקף של 80 אלף דולר, תוך התחזות לעובדי מס הכנסה או שוטרים, הובאו אתמול לבית־משפט השלום בתל־אביב, ומעצרם הוארך עד סוף השבוע.

החמישה — אריה בנימין ונתן הפטל מתל־אביב, בריו ועננו מדי־נגה, יגאל אזהאר, ניסים ביטון מיפו — חשודים במעורבות ב־43 מקרי שוד וגניבה מאז ינואר 1987.

החשודים נעצרו ב־31.8.87 לאחר חקירה שהחלה בסביבות פברואר, ונבנתה תאוצה בעקבות הת־כנית הטלוויזיה "בשידור חוזר". השופט יצחק בראון הודיע כי דרושים לו יומיים ללימוד חומר החקירה אודותם, ורק אז יחליט אם להיעתר לבקשת המשטרה להאריך מעצרם ב־15 יום.

החמישה חשודים בכך שהתחזו לפקחי מס הכנסה שערכו ביקורת לשני נהגי מוניות, לקחו את כספם, בטענה שהם הולכים לבדוק רב־תמים, ונעלמו עם הכסף. כך פעלו גם בחנויות מסולת רבלות. הם חשודים כי יצאו מהחנויות עם הכסף בה־טענה לבעלים שבכוונתם לבדוק אם אין להם חובות במס הכנסה, ונעלמו עם הכסף.

על־פי החשד, פנו לסוחרי מטבע ליד סניף הדואר ברחוב אלנבי, והתחזו בפניהם כשוטרים. בשני מקרים "ביימו" קניית דולרים, וכשהקורבן הוציא דולרים — לקח "השוטר" את הכסף. במקרה אחד, כשהקורבן התנגד, שלף אחד החשודים אקדח, ולקח 19 אלף דולר.

זוג חשודים נהג לנסוע ברכב מסחרי, לעצור ליד ערבי, ולבקשו להציג תעודת־זהות ואת כספו. הם היו מזדהים כאנשי משטרה ומב־קשים מהקורבן להיכנס לרכב. לאחר כמה מאות מטרים היה אחד החשודים מורה לקורבן לרדת מהרכב ולהמתין, ואז נעלם הזוג. או, לחלופין, נלקח הקורבן למפעל באזור תעשיה, ה"שוטר" היה מסביר לבעל המפעל שתפס גנב, ומבקש ממנו שישמור עליו, עד שיחזור — ונעלם.

סניגורי הנאשמים כפרו בשם מרשיהם בחשדות המיוחסים להם, וטענו כי אין טעם למעצר כה ארוך, אם מכילא חקירת המשטרה מת־נהלת מאז פברואר. לשם עריכת מסדרי זיהוי, אין צורך ב־15 ימי מעצר, אמרו.

נקבעו נהלי סינדול של דיפלומטים בתל־אביב

מאת חיים הנדוורקר

משרד החוץ ועיריית תל־אביב הגיעו להבנה באשר לאופן שבו יטופלו מכוניותיהם של דיפלומטים החונים בניגוד לחוק.

על־פי הסיכום, יוצמדו אזהרות למכוניותיהם של דיפלומ־טים עבריינים. אם יתברר כי מדובר בעבריינים מועדים, המ־שיכים להחנות את כלי־רכבם בניגוד לחוק, על אף האזהרה — יבצעו פקחי העירייה את הסינדול.

תוכנית זו של עיריית ת"א עוררה ביקורת בקהילה הדיפ־לומטית בעיר. מספר דיפלומטים טענו כי סינדול כזה יהיה הפרה של אמנת וינה, האוסרת פגיעה בחופש המעבר של דיפלומטים.

במשרד־החוץ ובעיריית ת"א סבורים, לאחר בדיקה שקיימו, כי סינדול אינו מהווה הפרה של האמנה הבינלאומית.

קולק תובע משמיר לאשר מיד תוכנית האצטדיון

מאת נדב שרגאי

ראש עיריית ירושלים, טדי קולק, מזהיר את ראש הממשלה, יצחק שמיר, לבל ייתן את ידו לפעולות לא־חוקיות ולמעשים הנוגדים את המינהל התקין. הוא תובע ממנו לאשר מיד את תכ־נית האצטדיון בירושלים.

שמיר, המכהן עתה גם בתפ־קיד שר־הפנים בפועל, מעכב את חתימתו על תוכנית האצט־דיון, בשל לחצן של ש"ס ואגודת ישראל.

פצצת מטוס ממלחמת תש"ח נתגלתה בנהריה

(ע). פצצת־מטוס, שמקורה כנראה במלחמת העצמאות, הת־גלתה שלשום בנהריה, בשעה שטרקטור עסק בחפירת יסודות לבית.

היחידה לסילוק פצצות של צה"ל, ניטרלה את הפצצה.

אומצה המלצת נסים ונחמקין לשינוי הסדר הסיוע למושבים

ישונו שיעורי הריבית על החובות הפרוסים ותשונה חלוקת הנושאים במחיקת החובות

מאת צבי זרחיה

ועדת הכספים החליטה אתמול לאמץ את הצעת שר האוצר ושר החקלאות לבצע שינויים בהסדר הסיוע למושבים החקלאיים במצוקה — תוך הכנסת שינויים קלים בהצעה.

הוועדה קבעה כי הריבית שישלמו המושבים בגין פריסת חובותיהם לא תהיה 6.7%, כפי שנקבע לפני כחודש על־ידי הוועדה, בעת סיכום הדיון בהסדר הסיוע למושבים, אלא על־פי עלות גיוס הכספים על־ידי הממשלה מקרנות הפנסיה ואגרות חוב במועד העמדת ההלוואות.

עוד קבעה הוועדה כי 100 מיליון מתוך 320 מיליון ש"ח, שהוכרו כמחיקת חובות על־ידי מפעלים וארגוני קניות יועברו למחיקת חובות על־ידי המושבים עצמם. כלומר, מתוך 420 מיליון ש"ח חובות, יבוטלו 220 על־ידי המפעלים והארגונים ו־200 על־ידי המתיישבים עצמם.

ח"כ דדי צוקר (רצ) תקף אתמול את ההחלטה בדבר שינוי המקורות למחיקת הסכומים ואמר כי בכך יוטל הנטל על משפחות המ־תיישבים שיצטרכו למחוק חובות של מפעלים וארגוני קניות.

שר האוצר משה נסים ושר החקלאות אריק נחמקין ציינו בוועדה כי מינהלת ההסדר צריכה להתחיל בעבודתה היום. בראשה יע־מוד המישנה לשעבר לממונה על התקציבים באוצר, אברהם סנפירי, ויהיו לו שני סגנים.

טיסתו של שר התחבורה גרמה לתיגבורו של צוות מטוס

מאת א. קרן סופר "הארץ"

טיסת "אל־על" בקו תל־אביב–ניו־יורק, שהמריאה אתמול לפנות־בוקר, האמורה היתה לצאת מאויישת בצוות מוקטן בתא הטייס, לאור פסיקה שנתקבלה לאחרונה, תוגברה ברגע האחרון, ואויישה בידי 4 אנשי צוות, במקום שלושה. על התיגבור נמסר לצוות רק בשעה 7 בערב, לפני הטיסה.

הטיסה היתה מאויישת על־ידי הקברניטים יעקב עשת ומתתיהו כספית, והקצינים הראשונים יהושע גוימן ואילן פורת.

לשאלת אנשי הצוות לפשר התי־גבור, נאמר להם כי "יש סיבות מיוחדות". הסברה היא כי הסיבה לכך היתה נסיעתו באותה טיסה של שר התחבורה, חיים קורפו.

שנה מאסר לשוטר משמר הגבול שהתעלל בילד ערבי

(ע). שוטר במשמר הגבול נידון לשנת מאסר בפועל ולשנה על תנאי, לאחר שהורשע כי תפס בחודש מאי השנה ילד ערבי בן שבע ליד הכותל המערבי, סחב אותו בכוח לעבר הכותל, והטיח את ראשו בחוזקה באבני הכותל. לילד נגרם חתך בראשו, והוא נזקק לטיפול בבית־החולים.

השוטר, יונה זהבי (24), הודה אתמול בבית־המשפט המחוזי בירו־שלים במעשה שיוחס לו. השופט צבי כהן התחשב בכך שהנאשם הש־מיע חרטה על מעשהו, וכן ברצונו לעזוב את הארץ ולשוב לבית הוריו בארה"ב, ולכן החליט שאין להאריך את תקופת המאסר.

כבאי "איילון" — בעיצומים

(ע). כבאי "איילון", המאגדים את שירותי הכבאות ברמלה, לוד והס־ביבה, פתחו אתמול בעיצומים. השאירו בתחנה רק צוות כוננות אחד ויחמצאי, במקום שני צוותים כמקובל — במחאה על שהנהלת איגוד הערים אינה משלמת להם בעבור תורנויות שבת וחגים.

יו"ר ועד הכבאים, שלמה זעפנר, קבל על סחבת במו"מ עם ראשי הערים. לפני כשנתיים היה נהוג לשלם להם בעבור העבודה בשבתות ובחגים, טען, אך משום־מה כיום אין הם מקבלים את התעריף המקובל בתחנות האחרות.

מארגון הכבאים הארצי זכו כבאי "איילון" לתמיכה במאבקם, והנ־הגות שונות קיבלו הודעות על נכונות להצטרף בעיצומי־הזדהות, אם לא יגיעו להסדר.

ראש עיריית לוד, מקסים לוי, הב־טיח לטפל בדחיפות בבעיה.

אתמול לא נרשמו דליקות באזור.

לאריה סמסונוב
ברכות כה לחי
בהגיעך לגיל 65
אחולי אושר ובריאות
לאריכות ימים
מאחלים אשתו עמליה
בנו יעקב
בתו וחתנו תגית ואילן פורת
הנכדים: טל, רון, נור

השנה הטיסה חברת התעופה הלאומית שלנו 1,546,000 נוסעים.

הלב ממריא אל על

לשם השוואה: ב־1983/4 הטיסה אל על 1,300,000 נוסעים. זהו גידול עצום שהושג הודות למאמציהם של כל עובדי החברה.
אנו גאים בהישג זה ושואפים להישגים גדולים יותר.

EL AL אל על

صورة من الاصل

صكنا من الاحل

חדשות כלכלה

דיון סוער בוועדת העבודה בעניין סגירת "רום כרמל"

נציגי ההנהלה עזבו את הישיבה לאחר שח"כ יעקב שמאי הטיח בהם: "אני מתבייש שאתם המנהלים" • שר התעשיה החליט לבדוק מחדש את מצב המפעל

מאת צבי זרחיה

לאחר דיון סוער בוועדת העבודה והרווחה של הכנסת, הודיע שר התעשיה והמסחר אריאל שרון, שהחליט לבדוק מחדש את סגירת מפעל "רום כרמל".

בישיבה תקפו מספר חברי כנסת את הנהלת "כלל" ונציגי העובדים והטיחו דברים קשים במנהלי הקונצרן. יו"ר הוועדה, ח"כ אורה נמיר, האשימה את הנהלת הקונצרן באטימות ובזריקת העובדים לרחוב. נמיר אמרה כי ועדת העבודה תיאבק ללא לאות כדי להשפיע על הממשלה לנקוט צעדים למניעת הסגירה של המפעל.

ח"כ חייקה גרוסמן (מפ"ם) אמרה שיש לבדוק את האינטרסים לסגירת המפעל.

שמאי מתפרץ

ח"כ יעקב שמאי (ליכוד) אמר לחברי הנהלת המפעל: "אני מתבייש שיש מנהלים כמו חברי הנהלת".

נציגי "כלל", המנכ"ל אהרון דברת, מנכ"ל "כלל תעשיות", עמוס מר-חיים, ומנכ"ל "רום כרמל", מיכאל תמרי, עזבו את אולם הישיבות עקב דבריו של שמאי. קודם לכן אמר עמוס מר-חיים כי מצבו של המפעל אינו מאפשר לו לשאת את עצמו. במחצית הראשונה של שנת 87', הפסיד 900 אלף דולר ממחזור שהסתכם ב-2.75 מיליון דולר. לדבריו, הדרך היחידה היא להעביר חלק מהפעילות למפעל "חולקר", שיוכל לקלוט 40 מ-120 עובדי המפעל.

סמנכ"ל משרד התעשיה, דוד בר-דט, אמר כי הבעיה העיקרית של המפעל היא הפסדיו בשל צמצום הביקוש לייצור ביטחוני ועקב ירידת הרווחיות ביצוא לגוש הדולר. הוא ציין כי משרד התעשיה מוכן לסייע למפעל, בתנאי שיציג תוכנית הבראה.

הצעות עבודה רק לצעירים

יו"ר הוועד, אלימלך מכעוה, טען כי ההנהלה מורכזת על יושר במו"מ להסבת העובדים שיפוטרו, ואולם כשפנה לדבריו מזכיר מועצת פועלי חיפה אל מנכ"ל המפעל מיכאל תמרי, כדי לקבוע פגישה עם הוועד בעניין, שאל אותו תמרי על איזה ועד מדובר. "האם כך צריך להשיב מנכ"ל שזורק עובדים החוצה לכלבים?" שאל מכעוה. הוא ציין כי הצעות עבודה לעובדים המפוטרים ניתנות לעובדים עד גיל 35, ושאל: "לאן יילכו העובדים שעברו גיל זה?"

בתום הישיבה הבטיח שר התעשיה לחברי הוועדה כי ישוחח עם אהרון דברת ויבקש בפניו לערוך בדיקה נוספת של רואה חשבון חיצוני, שיבחן את מצבו הפיננסי של המפעל הנכסי. שרון אמר כי הוא רואה בתופעה רבה נטייה גוברת והולכת לסגור מפעלים.

בעקבות קרקוע הלביא

נשיא התאחדות התעשיינים, דב לאוטמן (שני מימין), דן אתמול עם נציגיהם של 12 מפעלים העובדים עבור פרויקט הלביא, בדרכי הפעולה לפתרון הבעיות שיתעוררו עקב ביטול הפרויקט. (תצלום: יפפא/ישראל סימיונסקי)

האשראי לציבור גדל מינואר ב-50% לשיא: 9 מיליארד שקל

מאת אריה לביא

ב-8 החודשים הראשונים של השנה גדל האשראי השקלי לציבור ב-50%. להיקף חסר תקדים של 9 ביליארד שקל, לעומת 6 מיליארד בראשית השנה, כתברר מנתונים מעודכנים של בנק ישראל לסוף אוגוסט. הנתונים מבוססים על מידע שבועי של ששת הבנקים הגדולים לבנק ישראל.

בחודשים האחרונים מורגשת עליה חדה בהיקף האשראי השקלי. הבעוררת דאגה רבה בחוגים פיננסיים וגם בבנק ישראל, המתנגד להרחבה מוניטרית. ב-1 באוגוסט הסתכם האשראי ב-8.5 מיליארד שקל, לפני שבועיים תפח ל-8.62 מיליארד שקל, ועד 26 בספטמבר קפץ בשיעור 380 מיליון שקל נוספים, ל-9 מיליארד שקל.

למעשה, גדל האשראי בכ-200 מיליון שקל נוספים ומגיע ליותר מ-9.2 מיליארד שקל, שכן בחודשיים האחרונים צברו הוסטונות הדיסקונטיים ריבית ביותר מ-200 מיליון שקל, והדבר יבוא לביטוי רק בסוף ספטמבר, כאשר הבנקים יחייבו את הלקוחות בריבית בעבוד האשראי ברבעון השלישי של השנה.

בחוגים פיננסים מעריכים שוד לק מהגידול באשראי נובע מגידול בצריכה. במקביל מורגשת מגמה של מעבר מניצול אשראי ספקים לאשראי בנקאי, בעקבות ההפחתה בשיעורי הריבית.

נתוני בנק ישראל מעידים גם שבשבוע האחרון של אוגוסט גדלו פקדונות התפ"ס ב-140 מיליון שקל, ל-3.73 מיליארד שקל, לעומת 3.59 מיליארד שקל שבוע קודם לכן.

21 חברות עסקיות גייסו בבורסה בחודש אוגוסט 96 מיליון שקל

מאת יהודה שרוני

21 חברות עסקיות גייסו באוגוסט — במניות ובניירות ערך הניתנים להמרה למניות — 96 מיליון שקל, כך מתברר בסיכומים שהכין סם ברנפלד, המשנה למנכ"ל הבורסה.

החברות אילון ביטוח, בלוס, ייכקל, ליפשיץ, גל תעשיות, אינטרגאמא הלכל, כלל תעשיות, דיסקונט השקעות, וקרס כימיקלים, כבר קיבלו את תמורת ההנפקה, תניירות הערך שלהן כבר רשומים למסחר.

החברות נגב קרמיקה, איח"ם, החוייה הישראלית, אורדע פריגט, ניקוב, קונסורטיום, מתכת סרום, אמנתיס, ביטוח משנה, הדר ביטוח, ומתתיהו פירסמו את תשקיפים הנפקה, אך תמורת ההנפקה עדיין לא נכנסה לקופתן.

המצב הקשה ששרר בחודשים האחרונים בשוק ההון, הניעתם של חלק מחתמי ההנפקות מבוונתם להתום על תשקיפים, מנעו מ-11 פירמות חדשות, ו-8 פירמות ותיקות, לממש את תוכניות גיוס ההון שלהן. הפירמות החדשות משאבות סלע, אורלייט, חיון מחשבים, סמי בורקס, אלדנטק, רדפטון, מילן, מלונות ידסוף, מבנה תעשיה, סהר ביטוח ומרן, נאלצו לוותר על גיוס הון כולל בהיקף 60 מיליון שקל. החברות שלדות, דרעד, סטנות והספקה, התכוף, כבלים, מלל מחשבים, מלונות איילון, וקרמני נאלצו לוותר על גיוס הון בהיקף כולל של 37 מיליון שקל.

בימים האחרונים התאימו פירמות רבות את תשקיפי ההנפקה שלהן למצב בשוק ההון, והחליטו לצאת בהנפקות בדרך של זכויות (שם מחזם רוב הכסף על ידי בעלי עניין), או להנפיק ללא חתם.

מפרקי "פיט" עומדים לתבוע עוד 20 מיליון ד' מ"הפניקס"

בגין מימוש פוליסות ביטוח שבמסגרתה היו מבוטחים מנהלי "פיט"

מאת יהודה שרוני

בטענה כי לנזקים שנגרמו לחברת הברוקרים פיט עקב גניבת מהחברה, עם בריחתם של מנהליה, יש כיסוי בפוליסות ביטוח בגין מעילות מנהלים, עומדים מפרקי החברה לתבוע 20 מיליון דולר מחברת הביטוח הפניקס.

הפוליסה האחרונה שבה היתה מבוטחים מנהלי פיט היתה בתוקף לשנת 1985, בשיעור 5 מיליון דולר. מפרקי פיט, עורכי-הדין יוסי שגב ומיכאל שפיגלמן, טוענים כי סעיפים מסויימים בחוקי הביטוח הבינ"לאומיים מאפשרים הגשת תביעה גם בגין שנים קודמות, ומכאן סכום התביעה הגדול. לחברת הפניקס יש ביטוח-משנה בגין פוליסת הביטוח משנת 1985, ואולם ספק אם ביטוחי המשנה גם בגין השנים הקודמות תופסים.

המפרקים עומדים להשלים עבודה המוכיחה את הגניבות והנזקים שנגרמו עם בריחת מנהלי פיט, של פיהם מוגשת התביעה. בתביעה המפרקים מדגישים כי התביעה לא תפגע בפעילות השוטפת של החברה וכי להברה יש בכל מקרה כיסוי מלא לתביעות בגין פוליסות ביטוח שיוגשו נגדה.

בבית-המשפט המחוזי מתבררת תביעת של 120 מיליון דולר שהגישו מפרקי פיט נגד הפניקס. במסגרת ההתדיינות המשפטית מבקשים בעלי הפניקס לבטל צו עיכוב יציאה מהארץ שהוצא נגדם, תמורת ערבויות מסויימות.

בנק הפועלים מפעיל מערכת "יעוץ למחזיקי מניות בהסדר"

מאת אריה לביא

בנק הפועלים מפעיל מערכת ייעוץ מקיפה למחזיקי מניות בנקאיות שבהסדר הניתנות לפדיון בסוף אוקטובר 1987. המערכת נבנתה לפי צרכי קבוצות שונות של מחזיקי מניות בנקאיות.

חברות ופרטיים המחזיקים במניות בנקאיות, במיוחד כאלה שבידיהם מניות בסכומים גבוהים יחסית, יוכלו לקבל ייעוץ מקצועי במרכזי ייעוץ מיוחדים שיופעלו ב-24 מסניפי הבנק, בימים ב' וד' בשעות אחה"צ, שבהן סניפי הבנקים סגורים.

מרכזי הייעוץ יפעלו כל ספטמבר, והם יעצו גם ללקוחות של בנקים אחרים. בכל סניפי הבנק יוכלו מחזיקי המניות לקבל ייעוץ מקיף ומפורט לגבי אפשרויות ההשקעה של כספי המניות שברשותם. במסגרת זו יוצעו להם תנאים משופרים בתכניות חסכון ובמסלולי השקעה נוספים וכן הסדרי אשראי מיוחדים בקשר לכספים שיופקדו בתכניות חסכון.

השר קצב קורא לעובדי תע"א לא לשבש את העבודה בנתב"ג

מאת א. קרן

שר העבודה והרווחה, משה קצב, הממלא את מקומו של שר התחבורה, חיים קורפו, שיצא אתמול לארצות-הברית בענייני משרדו, פנה לעובדי התעשיה האווירית בקריאה למנוע שיבושים בנמל התעופה בן-גוריון.

דובר משרד התחבורה מסר כי השר קצב שוחח אתמול עם מזכיר ארגון עובדי התעשיה האווירית, יעקב שפי, והעמידו על חומרת התוצאות מפגיעה בתעופה הבינלאומית ובשיבושים בנתב"ג, שהוא שער הכניסה האווירי היחיד למדינה.

פניית השר קצב באה בעקבות מידע על כוונת עובדי התעשיה האווירית לשבש היום את התנועה בנתב"ג.

באוגוסט נרשמה ירידה ביבוא מוצרים בני קיימא

הצריכה ירדה, ההכנסות ממסים עלו

מאת דן סגיר

באוגוסט נרשמה ירידה ביבוא מוצרים בני קיימא, ירדה הצריכה ועלו הכנסות המדינה ממסים. מנתונים שמסר משרד האוצר עולה שהכנסות המדינה ממיסים הסתכמו ב-1,640 מיליון ש"ח — עליה ריאלית של 0.7% לעומת אוגוסט 1986.

באפריל-אוגוסט 1987 הסתכמו ההכנסות ממס הכנסה ב-4,501 מיליון ש"ח, עליה ריאלית של 2.3% לעומת אותה תקופה אשתקד. עליה זו, שחלה חרף הרפורמה במיסוי על יחידים וחברות, נובעת מ-3 גורמים: השכר הריאלי השנה גבוה מאשר אשתקד, הפעילות העסקית והתוצר העסקי גבוהים מאשר בחודשים המקבילים אשתקד, וכן נעשו מאמצי גביה מוגברים של אגף מס הכנסה.

התמתן היבוא

ההכנסות המדינה ממסי יבוא (מכס, היטל ומס קניה) חלה ירידה ריאלית של כ-15% בהשוואה לחודשים הקודמים וירידה ריאלית של כ-6% לעומת חודש אוגוסט 1986. נתונים אלה, אומרים במשרד האוצר, מצביעים על מגמה של התמתנות ביבוא מוצרי תצרוכת ומוצרים בני קיימא. באוגוסט יובאו 3,686 מכוניות פרטיות, לעומת 4,397 באוגוסט אשתקד — ירידה של 16%. במקלטי טלוויזיה היתה ירידה של 11%, במכונות-כביסה 8% ובמקררים 39%. לעומת זאת, ביבוא מקררים היתה עליה של 42%, ובמכשירי וידאו 40%.

אוגוסט התאפיין ברמה נמוכה ביותר של הכנסות ממס קניה מקומי, דבר שמעיד כנראה על היקף רכישות נמוך של מוצרים בני קיימא כחולי. לעומת זאת, ההכנסות מהיטל הקצבת מט"ח על היוצאים לחו"ל (בגובה 15%) עלו. מספר הנוסעים נאמד באוגוסט ב-115 אלף איש, שיעור גבוה ב-15% מאשר באוגוסט 1986.

עורך את העמוד: אריה חשביה

בנק לאומי עושה מאמץ להפעיל מחדש רשת דניש

מאת אריה לביא

בהנהלת בנק לאומי עושים מאמצים נמרצים להפעיל מחדש את רשת החנויות דניש, לאחר שהחברה נקלעה לקשיים כספיים חמורים וקיימת סכנה שיהיה צורך לבקש למנות לה כונס נכסים.

בימים האחרונים התנהל סיבוב לפיתרון כל שהוא לחברה, אך לא ברור אם ניתן להכניס גורם חדש לרשת. בשלב זה מגלים עניין בחברה רן-פרדמן, מבעלי חברת דיזן, כלל סחר ואיש-העסקים רוד קולין. והאפשרות מתנה את קניית החברה בתנאים שלפי שעה אינם מקובלים על הנהלת הבנק.

לבנק לאומי עניין רב ביותר בהפעלת רשת דניש, לא רק בגלל החוב בסך מיליון דולר שהוא חייבת, אלא משום שהבנק הביא דוקומנטים לגוביינא ליבוא נוסף של דניש. ברוך לארץ פריטים בעבור דניש, שאם לא ישוחררו מהנמל, ויוחזרו ליצרנים בחו"ל, עלול הדבר לחולל קרע ביחסים בין דניש לחברות המספקות לה סחורה, ויישמט הבסיס של הפעלת הרשת בעתיד.

גורמים בבנקאיים הביעו הערכות סותרות לגבי הסיכויים להגיע להסדר מביה את הדעת על דניש. בין היתר, בשקלת אפשרות להפעיל את הרשת ללא משקיע נוסף ורק למנות בה גורם מקצועי.

שלשום נפתחו מחדש רק 5 סניפים של החברה, דניש פלוס, העוסקת בשיווק כלים. לא ידוע עדיין אם החנויות העוסקות במכירת רהיטים, שהן החלק המרכזי ברניש, ייפתחו מחדש.

היזהרו מתמרוקי "תפוח"

מאת עדנה אריהר
מופרת "הארץ"

משרד הבריאות מזהיר את הציבור משימוש במוצרי קוסמטיקה "תפוח". מדובר בסדרת מוצרים הכוללת מי-פנים, שפוח קרה וחומר, קרמים לטיפול בפנים ותכשירים לקילוף עור.

מוצרים אלה מופצים בפרפומריות, בלי שקיבלו רשיון ממשרד הבריאות להפצתם. למשרד לא ידועה מהות המוצרים ואיכותם. הדרישות המהותיות של משרד הבריאות הגישה אתמול תלונה למשטרה נגד היצרן והמפיצים.

גדל הנתח של קל"מ בתנועת נוסעים ומטען

מאת א. קרן

חברת קל"מ הגדילה את היקף התנועה שלה בשליש הראשון של שנת הכספים הנוכחית (אפריל-יולי) ב-15% ואת נפח התפוסה שלה ב-10%. בהסעת נוסעים היה גידול של 14% ובהובלת מטען — גידול של 15%. לעומת זאת, היתה ירידה בהובלת דואר בשיעור 2% ובפעילות בתחום טיסות השכר, בשיעור 25%.

ההכנסה נטו בשליש הראשון של שנת הכספים היתה 121.9 מיליון גילדן (לעומת 82.2 בתקופה המקבילה אשתקד) לאחר פחת של 102.2 מיליון גילדן. בין סעיפי ההוצאה שקטנו בולט סעיף דלק למטוסים שירד בשיעור 19%. היקף ההוצאות קטן גם בין השאר בשל השינויים בשערי החליפין של הדולר לעומת הגילדן.

50% גידול במספר הנוסעים בנתיבי אוויר אוסטריים בקו וינה-ת"א מאז ינואר השנה

מאת א. קרן

חברת נתיבי אוויר אוסטריים הטיסה בשמונת החודשים הראשונים של השנה 34,784 נוסעים בקו וינה-תל-אביב לעומת 23,239 בתקופה המקבילה אשתקד. מספר זה מהווה עלייה של 50% במספר נוסעי החברה בקו זה. העלייה במספר הנוסעים מאוסטריה לישראל היתה בשיעור 29% ואילו במספר הנוסעים מישראל לוינה היתה בשיעור 70%.

מנכ"ל החברה בישראל, אלי מור, אמר כי העלייה הגדולה במספר הישראלים שיצאו השנה לאוסטריה נובעת בעיקר מגידול תנועת התיירות מישראל להונגריה וליוגוסלביה. חלק גדול מהישראלים הנוסעים לאבצות אלה בעזר בשירותי נתיבי האוויר האוסטריים כדי להגיע ליעדו.

עיריית אילת מאפשרת תשלום מיסים ב"ויזה"

מאת אריה לביא

חברת כ.א.ל., המנפיקה כרטיס אשראי "ויזה" בעבור קבוצות בנק לאומי ובנק דיסקונט, הגיעה להסכם עם עיריית אילת, לפיו יוכלו תושבי העיר לשלם את מיסי העירייה באמצעות כרטיס אשראי "ויזה".

ההסדר מאפשר, זו הפעם הראשונה, תשלום מיסים בכרטיס אשראי, ונעשה במסגרת הרחבת אפשרויות השימוש בכרטיס "ויזה".

התשלום בכרטיס "ויזה" יכול להתבצע בשיטה הרגילה, המעניקה אשראי חינם עד חודש ימים, או בשיטת "ויזה עדיף", המאפשרת פרעון בתשלומים.

תושבי אילת, שירצו לשלם את מיסי העירייה בכרטיס "ויזה", יוכלו לעשות זאת בהודעה טלפונית או בכתב, וכן בקופת העירייה.

כ.א.ל. מתכוונת להרחיב את ההסדר לעיריות נוספות.

תנועת העבודה תשנה הרכב מוסדות החברה-האם של בל"ל

מאת אריה לביא

תנועת העבודה הציונית תפעל לשינוי הרכב מוסדות חברת אוצר התיישבות היהודים, החברה-האם של בנק לאומי — כך החליטה נשיאות התנועה. התנועה תפעל לביצוע שינויים אלה לכשיוקמו מוסדותיה החדשים, לאחר הקונגרס הציוני שייערך ברצמבר. מוסדות אלה נבחרו רק לפני חודשים מספר.

החלטת התנועה, שבראשה עומד יחיאל לקט, התקבלה ב-20 באוגוסט, אך פורסמה התאחר. ההחלטה מותחת ביקורת על מינוי שני נגידים לחברה-האם של בל"ל, ומחייבת העמדת נגיד אחד בלבד בראשותה.

תנועת העבודה גם תפעל לשינוי בתקנון ובמבנה של החברה-האם של בל"ל, במגמה להתאימם למציאות ולהבטיח ניהול תקין של החברה.

סוכם כי תנועת העבודה הציונית תתנגד לכהונת חברי ההנהלה הציונית במועצת אוצר התיישבות היהודים.

הוכפלו הרווחים של בנק אמפל לתעשיה במחצית 87

מאת אריה לביא

בנק אמפל לפיתוח התעשיה, חברה-בת של חברת ההשקעות אמפל, הגדיל ב-84% את רווחיו במחצית הראשונה של 1987, ואלה הסתכמו ב-784 אלף שקל, לעומת 426 אלף שקל בתקופה המקבילה בשנה הקודמת.

ההון העצמי של הבנק גדל ב-8.5% והגיע ל-11.4 מיליון שקל, לעומת 10.6 מיליון שקל בתקופה המקבילה. המאזן ירד ל-413 מיליון שקל, לעומת 424 מיליון שקל בסוף 1986.

יעוץ פיננסי מקיף לבעלי מניות בנקאיות שבהסדר

מחזיק מניות בנקאיות שבהסדר? מומחי ההשקעות של בנק הפועלים מעמידים לרשותך כבר מעכשיו יעוץ פיננסי מקיף המותאם לצרכיך ולאפשרויותיך.

24 מרכזי יעוץ מיוחדים ללקוחות פרטיים ולחברות

24 מרכזי יעוץ מיוחדים בסניפים המתמחים גם ביעוץ בניירות ערך, יפעלו בימים ב' ו-ד' בין השעות 16.00-18.00 כאשר סניפי הבנקים סגורים, על מנת לאפשר מתן יעוץ בנוחות ובאווירה נעימה.

תל-אביב: אלנבי 126 • דיזנגוף 50 • אבן גבירול 76.
ירושלים: המלך ג'ורג' 16 • ההגנה 21.
נתניה: הרצל 32 **חדרה:** הרברט סמואל 85
כפר-סבא: ויצמן 102 **רעננה:** אחוזה 112
הרצליה: שד' חן 4 **רחובות:** הרצל 179
חולון: סוקולוב 95 **ראשון-לציון:** רוטשילד 14
חיפה: הנביאים 28 • טרומפלדור 47 •
קרית מוצקין: שד' משה גושן 19
פתח-תקוה: חובבי ציון 1 **רמת-גן:** ביאליק 32
גבעתיים: וייצמן 20 **רמלה:** דני מס 7
באר-שבע: העצמאות 40 **אשקלון:** הרצל 28
עפולה: ארלוזרוב 29 **טבריה:** הבנים 3

יעוץ מקיף ללא תשלום בכל סניפי הבנק

בכל סניפי הבנק אפשר לקבל כבר עכשיו יעוץ פיננסי מקיף לגבי מגוון אפשרויות ההשקעה של כספי מניות ההסדר והתנאים המיוחדים שמציע בנק הפועלים.
היעוץ ניתן ללא כל תשלום, כולל יעוץ מפורט בניירות ערך הניתן ב-80 מסניפי הבנק ברחבי הארץ.

פתיחת תיק השקעות בחברת "פעילים" בכל סניפי הבנק

בעלי מניות הסדר שיבקשו להשקיע בתיק ניירות ערך המנוהל ע"י חברת "פעילים - לניהול תיקי השקעות" יוכלו לעשות זאת באמצעות כל אחד מסניפי בנק הפועלים.

בוא ותראה איך פועלים טוב יותר
בנק הפועלים בע"מ

קשר גראל

סוף סוף מסטיק גם לשיניים בעיתיות

גם לאנשים עם סתימות או שיניים תותבות מגיע להנות ממסטיק טעים ומרענן, Freedent

יבוא: לימרשליסל בע"מ • 836040, 03-822197

מפנה

מחירים מיוחדים להשכרות ארוכות

סוויפט הדרך הקצרה להשכרה לטווח ארוך.

לפרטים נוספים:
תל-אביב: רח' הירקון 167
טל. 03-284505,
295819, 291112/3/4
ירושלים: רח' המלך דוד 8
טל. 223224, 02-221588

swift rent a car
השכרת רכב סוויפט
סוויפט. לשכור ולחזור
מקבוצת חברות פרחב בנגב בע"מ

השפנים

לטסים לארה"ב!

הצעה בלעדית! של חברת "נורתווסט"

הקניה הטובה ביותר 1986
Business Traveller 8/86

1987 VUSA
לטיסות פנים בארה"ב

מקום שמור: 4 קופונים החל מ-249$*
כל קופון נוסף 25 $ בלבד
(מספר הקופונים הנוספים בלתי-מוגבל)
סטנדביי: מספר קופונים בלתי-מוגבל החל מ-299$* בלבד
התוספת להוואי או לאלסקה הלוך ושוב: 200 $ בלבד
פרטים בכל משרדי הנסיעות או במשרדי החברה:
תל-אביב, רח' בוגרשוב 17 טל' 03-201718, 03-295153
חיפה, רח' משה אהרן 1 טל' 04-661543, 04-668001

* כפוף לתנאים מסוימים
החל מ-9.9.87

Look to us.
NORTHWEST

פרסום נאור

הארץ

יום ה' ט' באלול תשמ"ז
3 בספטמבר 1987

המערכת, ההנהלה, מחלקת המודעות, ההפצה והמנויים: תל־אביב, רחוב זלמן שוקן 21, טל' 5121212 ת"ד 233 מיקוד 61001 מקס' 810012 — טלקס 33748
ירושלים: רחוב ההבצלת 2 טל' 224245־6, ת"ד 273 מיקוד 91002
חיפה: רחוב נורדאו 20 טל' 661166־8, ת"ד 5259 מיקוד 31052
המו"ל: הוצאת עתון הארץ בע"מ, רח' זלמן שוקן 21, תל־אביב
העורך: גרשום שוקן   עורך המשנה: מתי גולן
סגני עורך: משה ודרי, [illegible] לוי
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ואינה מזדהה בהכרח
HA'ARETZ Daily Newspaper, Tel-Aviv, Israel – P.O.B 233, Tel. 5121212

מפגש ללא תכלית

עליפי התורה הציונית הצרופה, עצם קיומה של הגולה הוא היוצר את הגידוי האנטישמי. אף על־פי כן, מקובל להתייחס בהבנה ואף באהדה לניסיונות הנשנים של ארגונים יהודיים בארצות הגולה ליזום הידברות עם ראשי הכנסיות במטרה לבטל סילופים בעלי מסורת ארוכה, המוסיפים להרעיל את הקיום היהודי של יהודים ובני דתות אחרות. אולם למפגש שהיה שלשום בארמון הקיץ של האפיפיור, קאסטל גנדולפו ליד רומא, היתה יומרה מוחשית יותר: טיהור האווירה בין יהודי ארה"ב והכס הקדוש — שנעכרה עקב קבלת נשיא אוסטריה קורט ואלדהיים על־ידי האפיפיור — לקראת ביקורו הקרוב של יוחנן פאולוס השני באמריקה.

כאמור, מאמציהם של ארגונים יהודיים לסלק רוח רעה מהיחסים שביניהם לבין הקהילות הנוצריות, שבקרבן הם יושבים, היא מובנת ורצויה. אך ההבנה אינה פוטרת מהצורך לבחון בעין לא־משוחדת מפגשים מהסוג האמור, כולל המפגש הנוכחי עם יוחנן פאולוס השני. יש שעבורם עצם הפגישה והחלפת הדברים היא ערך ברשות עצמה: בשביל אלה, הנסיבות המהודרות, לחיצות הידיים ודברי הנועם — כל אלה תקניים בהורמוניות אלו, כדבר המובן מאליו אצל בעלי המסורת הדיפלומטית הוותיקה בעולם — הם יעדים ראויים להשגה. ממילא, לטעמם, עצם קיום המפגש מספק את היעדר התוכן העניני.

אין צורך להתווכח עם בעלי דעות כאלו. אך מותר לנו לקבוע כי אמנם לא הושגה תכלית כלשהי, לבד מעצם קבלת הפנים בקסטל גנדולפו, הסכם הצילומים, גם לא בתחום המוחשי ששימש עילה לביקור. האפיפיור לא הביע חרטה על שקיבל את ואלדהיים, ורק תמימים יכלו לקוות שיתחרט. הפגישה הוכנה בקפידה: קבלות פנים, אצל האפיפיור, אינן אירועים מאולתרים. הצהרה בעל פה של הכס הקדוש, כדבר היהדות כערך חיוני, בוודאי שאינה מזיקה; אך לנו היא לא נראית כשווה את הטורח, של נסיעה הלוך ושוב בין ארצות הברית לאיטליה.

כאמור, המפגש הוכן בקפידה: המשלחת היהודית ידעה איפוא מראש כי אם יעלו חבריה את הנושא הנדוש של הכרת הוותיקן בישראל, תיתקל פנייתם בסירוב, אדיב אך לא משתמע לשתי פנים. כמו כן ידעו, כמתחייב מן הנסיבות, כי לא יצאו מהפגישה עם הצהרה רשמית המגנה, מטעם הסמכות העליונה של הכנסיה הקאתולית, את האנטישמיות. האפיפיור, מטעמים השמורים עמו ועם יועציו, ידע עד כה להתחמק מאמירת דברים מפורשים בעניין. במקום הצהרה, זכו בהבטחה, ערפלית כלשהי, כי היא תינתן — מתי ומה יהיה תוכנה, לא נאמר להם. כל ייפגעו איפוא אזינו בני ישראל שנסעו להשתדל אצל יוחנן פאולוס השני, אם נביע ספק בתכליתיות המפגש: מלבד צילומים בחברת מארחם הנשגב, הם חזרו כלעומת שבאו בידיים ריקות.

אולטימטום אמריקאי

דוברים בוואשינגטון הודיעו שאם טהרן לא תיענה עד סוף השבוע לקריאת האו"ם להפסקת אש במפרץ הפרסי, תפעל ארה"ב במועצת הבטחון להטלת אמברגו נשק על איראן. למרות ההכרזות והתהדרות של האיראנים כי יש להם דרכים להבטיח אספקת נשק, ברור שטהרן היתה רוצה להימנע מהטלת האמברגו. היא הקפידה שלא לדחות באופן רשמי את החלטת מועצת הביטחון, אלא העדיפה לעשות זאת בהבלטת הפגמים שהיא רואה בה, ושבה חזרה על הזמנתה למזכ"ל האו"ם פרז דה קוייאר לבוא לטהרן לשיחות על המלחמה.

הלחץ הגובר על איראן להסכים להפסקת אש עומד ביחס ישיר עם הסלמת מעשי האיבה במפרץ הפרסי והתגברות הסכנה של עימות צבאי ישיר בין ארה"ב לאיראן. בימים האחרונים תקפו ספינות מהירות איראניות שלוש אניות — מיכלית יפאנית ושתי אניות מסע, בעוד העיראקים תקפו ארבע מכליות איראניות. אוניית המלחמה האמריקאית הענקית "מיסורי" הצטרפה אל צי ספינות המלחמה של ארה"ב באזור, המונה עתה 30 ספינות שנועדו להגן על 11 מכליות כוויתיות. הנטיה האמריקאית לצדד בעיראק בולטת יותר ויותר ומגבירה את סכנת ההסלמה. וואשינגטון קראה אמנם לבגדד לחדול מהתקפות על יעדים איראניים, אך עם זאת השמיעו דוברים אמריקאים דברי "הבנה" למעשי עיראק נוכח סירוב האיראנים להיענות לקריאת מועצת הביטחון. אין ספק שדיבורים כאלה מעודדים את העיראקים להמשיך בהתקפות.

יש חוגים בוואשינגטון הסבורים כי ההתקפות העיראקיות, מצד אחד, המצמצמות את כושר יצוא הנפט האיראני, והנוכחות הצבאית האמריקאית המאסיבית, מצד שני, יאלצו את טהרן לשבת בסופו של דבר אל שולחן הדיונים. אך אחרים, בקונגרס ובעיתונות האמריקאית, משמיעים דאגה גוברת מפני הסכנה שבקרוב יתרחש עימות מזוין ישיר בין ארה"ב לאיראן, שלא תמשיך עוד להבליג ותתקוף ספינות אמריקאיות. התנגשות כזאת עלולה להיות הישג דיפלומטי ופוליטי חשוב בשביל מוסקווה, המצליחה, בינתיים לשמר את יחסיה עם טהרן.

דבש עיראקי ומן איראני

גורמים ערביים מביעים פסימיות בשיחות פרטיות מסיכויי המאמצים המדיניים באזור

מאת עודד זראי

לונדון

חנות העיתונים וקלטות הווידאו בקנסינגטון, שבעליה היה קורבן לניסיון התנקשות, עדיין סגורה. היתה זו חנות שהשתייכה, על־פי החלוקה המקובלת בלונדון, לבתי המסחר האיראניים התומכים בשאה. המתנקשים השתייכו כנראה למחנה האיראני הנגדי, והתומך במהפכת חומייני. מלחמת התעמולה בין שני המחנות נמשכת בכל עוז, והדבר מתבטא בכרזות המודבקים כמעט מדי יום לא רק על חלונות־הראווה של בתי המסחר אלא גם על הקירות, בניגוד למקובל בלונדון. אולם יש גם איראנים המתנגדים להמשך מלחמת המפרץ והדבר מורגש אפילו בעסקיהם המשרתים לקוחות ערביים. בעל המכולת האיראנית הגדולה השכנה לבית המרקחת ביטא את עמדתו בצורה מקורית. על הדוכן המרכזי בחנות מוצגים שני מוצרים: האחד הוא המן (גאז) האיראני הנודע, העטוף צלופן, מאספהאן של חומייני; השני הוא דבש (דבס) התמרים העיראקי, שאף הוא מפורסם, בקופסאות של מחצית הק"ג תוצרת חברת התמרים העיראקית הלאומית.

מלחמת המפרץ היא אחד הנושאים המרכזיים במפגשים הערביים בלונדון, שבה נפתחו באחרונה ארבע מסעדות לבנוניות חדשות. בצד מסעדות־הלילה הערביים שחידשו את פעילותם במלוא הקצב והעלו על בימתם את גדולי הכוכבים, כמו הזמרת המפורסמת סבאח המופיעה ב"עומר אל־חיאם" בריג'נט. בדרך כלל נשמעות הערכות פסימיות על הצפוי להתרחש במזרח התיכון, בהסתמך על אישיות דיפלומטית ערבית ומתדרגת שביקרה בימים אלה בלונדון בדרכה למקום כהונתה בוואשינגטון. אותה אישיות המתמידעים עם סגן ראש הממשלה ושר ההגנה המצרי המרשל עבד אל־חלים אבו גזאלה, כי מלחמת המפרץ הורידה את הבעיה הפלשתינית למקום שני ושלישי בסולם העדיפויות, לא רק של העולם הערבי אלא גם ובעיקר של העולם המערבי. "כאשר נשמעים קולות התפץ במבה, נאלם קולו של עראפאת והנושא הפלשתיני מוחל אל מתחת לשטיח", אומרים אותם גורמים.

הדיפלומט ששפה מהתרבותו, שהן הערכות המדינה המזרח־תיכונית הערבית שהוא מייצג, פורסם ב"אל־שרק אל־אוסט" המופיע כאן, צופה כי ממשלת האחדות הלאומית בישראל תמשיך להתקיים עד לסוף כהונתה. אולם גם אם יהיו בחירות מוקדמות, אין לחזות שינויים מרחיקי לכת במשטר הישראלי, לא כל שכן שינוי "לטוב". ההערכה הערבית צופה "במקרה הטוב" מפה פוליטית ישראלית דומה לאחר בחירות חדשות, או ניצחון של הליכוד, וזה לדידה "המקרה הגרוע".

ועידה ריקה מתוכן

במקביל מתייחסת ההערכה למזכיר המדינה האמריקאי ג'ורג' שולץ כמי שעומד בראש הקבוצה הקשוחה והבלתי מתפשרת בעניין הוועידה הבינלאומית המוצעת לשלום במזרח התיכון. גם אם הממשל האמריקאי הפגין כלפי חוץ הסכמה מותנית לעקרון הוועידה, הרי למעשה מבקשת וואשינגטון ועידה ריקה מתוכן. רק משני טעמים אלה בלבד, קובעת ההערכה, אפשר להסיק כי קלוש הסיכוי שעיון הוועידה יוגשם במהלך שלוש השנים הקרובות, עד לאחר סיום תקופת הכהונה של הממשל האמריקאי הנוכחי והכינון ממשל ישראלי חדש בעקבות הבחירות לכנסת.

זאת ועוד. עליפי אותה הערכה, אין לצפות צעדים מעשיים לקידום נושא הוועידה הבינלאומית גם מצד מדינות השוק האירופי המשותף, עד בה הוכח כי הצהרות אותן המדינות במשך השנים האחרונות בקשר למזרח התיכון לא חרגו מהמסגרת המילולית. לדוגמה מזכירים את ראש ממשלת בריטניה מרגרט תאצ'ר, שאף היא לא עמדה בהתחייבויותיה. כאמור כי תאצ'ר הבטיחה מפורשות למלכים חוסיין וחסן השני בביקוריהם האחרונים בלונדון, כי תפעל להשפיע על הנשיא רייגן לקבל את עקרון הוועידה, אך למעשה לא היו לכך תוצאות מעשיות.

הזירה מפולגת

ההערכה הפסימית אינה פוסחת על מלחמת המפרץ, שאין צופים את הפסקתה השנה ולפחות לא במחצית הראשונה של השנה הבאה. עליפי מקורותיה של אותה אישיות ערבית, מתכוננים העיראקים להמשך המלחמה עוד חודשים רבים והם בטוחים כי ההנהגה האיראנית, אף עם מותו האפשרי של חומייני, לא תסכים להפסקת המלחמה בעתיד הנראה לעין. מכאן שהזירה הבין־ערבית תמשיך מן הסתם להיות מפולגת. המפגש האחרון של שרי החוץ הערביים שבעודן כדלתיים סגורות בתוניס בשבוע שעבר המחיש זאת בבירור.

תוך הודעת הסיכום הפשרנית, שהיתה אמורה להיות מקובלת על כל המשתתפים, עמדה ההתנגשות המילולית הקשה בין שר החוץ הסורי פארוק אל־שרע לעמיתו העיראקי טארק עזיז במרכז הדיונים. הסורים אף התנגדו לכך שהודעת הסיכום תקרא להטלת סנקציות על הצד שיסרב לבצע את החלטת מועצת הביטחון 598 הנ־ חייבת הפסקת־אש לאלתר במפרץ. במקביל, אין לשכוח את "העיסוקים הפנימיים" של הממשלים הערביים, שמשקלם גדול לאין ערוך ממלחמת המפרץ ואפילו מן הבעיה הפלשתינית, אומרים המקורות. לדבריהם, ארבע המדינות הערביות הגובלות עם ישראל הן "בעלות העיסוקים הפנימיים החמורים", אם במישור הכלכלי ואם במישור גורמי האופוזיציה הדתית־קיצונית.

חילוקי הדעות העמוקים בזירה הבין־ערבית מונעים למעשה את כינוס הפיסגה הערבית במהלך שלוש השנים האחרונות. ללא כינוס מוסד הפיסגה אי־אפשר להגיע להכרעה על הוועידה הבינלאומית. הגורמים הערביים הנוגעים בדבר, על־פי ההערכה, שהם סוריה, ירדן, מצרים, לבנון ואש"ף, לא יוכלו ואף לא ירצו לקבל הכרעות נפרדות — שלא יזכו לתמיכה כלל־ערבית, ולפחות לתמיכה ערבית רחבה. לדידה של האישיות הערבית ששהתה בשבוע שעבר בוואשינגטון, יש בהימנעותם של המלך חוסיין והנשיא מובארק עד כה מלבוא לוואשינגטון לביקור רשמי, משום המחשה נוספת לאמיתות ההערכה הפסימית על הצפוי במזרח התיכון.

בגין, תזכורת אחרונה

חלף כחודש מאז הציג אריאל שרון את גירסתו על מלחמת לבנון וראש הממשלה דאז עדיין מתעטף בשתיקה

מאת דן מרגלית

אריאל שרון בחר להציג את גירסתו הרשמית־האישית על מלחמת לבנון לא רק מפני שהוצעה לו במה אקדמית ולא רק מפני שמלאו חמש שנים להוצאת המחבלים מביירות. הוא היטיב להבין כי עליו לעשות כן כל עוד מנחם בגין חי ונושם ומבין ומסוגל להגיב. זה נשמע קצת ברוטאלי, אבל גם טכני ומובן מאליו. אילו עשה כן לאחר שבגין — יאריך ימים — היה נאסף אל אבותיו, כי אז היו מטיחים בפניו שכשהוא המתין על מנת שהאיש המוסמך להגיב לא יוכל לסתור את תיאורו.

לנמרות הרצאה שהסעירה מחודש את הרוחות, העביר שרון את הנוסח המלא של הרצאתו לרחוב צמח 1 בירושלים. האיש המסתגר בדירתו מאחורי מכשיר הטלפון, הבטיח לעיין בדברי שר הביטחון שלו בכבודו־ובעצמו. מאז נדם קולו.

בגין: שתיקה מלאה

פעמיים הופיעה חתימת בנו בני מין זאב בגין על מאמרים שתקפו את שרון וחלקו על גירסתו. כמה מהשאלות שהציג בגין־הבן ב"ידיעות אחרונות" וב"מעריב" כבדות משקל. מתי מדייק שרון — עכשיו או אז? האם השרים הבינו הביקשו כי יובילו אותם באוף? ואולי לא? שהרי לפי גילוייו של יוסי שריד ב"הארץ", אפילו מפלגת העבודה ביקשה להשתתף בשלבים מסוימים במה שנראה לה כניצחון צבאי מהיר בלבנון. על אחת כמה וכמה שותפי הקואליציה ובגין בראשם, שהמתינו מדי יום למוצא פיו של שרון השב משדה המערכה.

שלל התגובות אינו תחליף לדברים מפורשים ומפורסמים מפיו של בגין־האב. הוא מעולם לא הודיע כי בנו מדבר בשמו, ומייצגו בפרשת המלחמה בלבנון. גם לא הסמיך אחרים להיות לו לפה. העובדה שאריה נאור עיין כנראה בפרוטוקולים של הממשלה בכותבו את ספרו על מלחמת־לבנון אינה עושה את חיבורו מסמך רשמי מטעם ראש הממשלה לשעבר.

עד כה התעורר הרושם שמנחם בגין מבקש להוריש להיסטוריה שתיקה מעורפלת. בממשלה אמר דברים והיפוכם, מפתן צידוק מלא לפעולה צבאית נרחבת ועד לרמזים שטיבם לא ברור כאילו קיבל משרון דיווחים כוזבים. אפשר שב־1987 מתקשה עדיין בגין להעריך כיצד תיראה המלחמה השנויה במחלוקת מקץ כמה שנים. אם בכל זאת תיחשב הצלחה — אין הוא מעוניין להתנער ממנה בתירוצים למיניהם. אם תתפרש ככישלון חרוץ — שומר נפשו ירחק מאריאל שרון. זו בדיוק התקופה שבה איש עם מודעות היסטורית כבגין משנן לעצמו, כי "המשכיל בעת ההיא יידום". לא כדאי לו להציג גירסה מחייבת.

אך מצב כזה אינו אפשרי עוד. שרון דיבר. הוא עשה זאת כדי לכרוך את בגין בגירסתו. הוא הרעיף עליו שבחים, השווה בינו לבין דוד בן־גוריון והילל את נאמנו על כבודם הרמוס של יהודים ששוב לא יהיה הפקר.

מאז ההרצאה באוניברסיטת תל־אביב אין עוד בגין מדינאי ללא גירסה רשמית, אדם המשאיר אחריו את הפרוטוקולים מישיבות הממשלה וזיכרונות שלא נרשמו מהתייעצויות מצומצמות בדירתו ובמשרדו. עתה הוא שותף מלא לגירסת שרון. שר הביטחון לשעבר התנה אותו על תיאור המלחמה כמו בנק המדרש ללקוחו, כי אכמם טעות־לעולם־חוזרת. אך אם לא יערער על החשבונות שנשלחו אליו — יראוהו אוטומטית כמי שמאשרם.

אם קיווה בגין להשאיר את גירסתו פתוחה להיסטוריונים, הנה כי כן שרון טרף את קלפיו. בגין קרא האזין וידע, ולא חלק עליו. הוא שותף ואין לו מסתור מאחורי גבו של בנו בני. מעתה הוא סבור ש־40 הקילומטרים לא היו מה שהוא חשב והסביר לראשי האופוזיציה, והליכה שבו ניטלו משרון סמכויותיו היה משגה צורב, ומהלך המלחמה היה כדאי ותוצאתה מוצלחת.

המהתורת של כניסה למיתוס הלאומי בלי גירסה מחייבת ניטלו מבגין. שרון — כפי שהוא נוטה להתבטא מדי פעם — קשר לו את הרגליים, והוא מודיע.

ציידי הציפור הכחולה

מאת א. שוייצר

מן הסילופים השגורים בימינו — הוא הגדרת הדמוקרטיה כשלטון החוק. נכון, בדמוקרטיה מכבדים את החוק, יחד עם מערכות כללים אחרות, כמו נוהג, מוסר וכד' שאף אינם זקוקים למאמצי כפייה כדי לממשם. אך ידועים מן ההיסטוריה משטרים שהיו נשלטי חוק, אך מן המוסכמות הוא, כי הם לא היו דמוקרטיים: כדוגמה יוזכר רומא העתיקה, בריטניה שלאחרי כינונה מחדש של המלוכה במאה ה־17 או פרוסיה של פרידריך הגדול. רוצה לומר, הגדרה עם חורים כאלה אינה יכולה להיות תקפה.

השאלה אינה אקדמית גרידא, כי ההגדרה יוצרת יומרה. אם דמוקרטיה הוא שלטון החוק, הרי בעלי הדבר בה מן הדין שיהיו ממונים ומפעיליו, שופטים, פרקליטי המדינה וכיוצא בהם, עד לאחרון הסטאודים במשרד של עורך־דין פלוני. אולם, כמו שדמוקרטיה — כפי שהמושג מקובל על הבריות — אינה עולה בקנה אחד עם שלטון גורלים, למשל, כך היא אינה מתיישבת עם הגמוניה של משפטנים. ואמנם, ההגדרה העקומה לא היתה באה לעולם, אילו תיפקד כראוי שלטון של נבחרים הנוצר כתוצאה מהתמודדויות אלקטורליות תקופתיות בין פוליטיקאים, נציגי מפלגות פוליטיות.

הסכמות יסוד

כדי שדמוקרטיה כשלטון נבחרים תוכל לתפקד, דרושים לה הסכמות בהיקף רחב לגבי מאוויי־יסוד של החברה. אם וכאשר ההסכמה מתפוררת, חדלה הדמוקרטיה של הנבחרים לתפקד: כל נושא הופך לעילת מאבק ללא רחמים. זה מה שקרה בארצות־הברית בשנות ה־60, עקב תביעות השוויון בפועל לכושים, מלחמת וייטנאם ותיסולו הפוליטי של הנשיא ניקסון; תקופה זו הקנתה לעולם את ההגדרה הסלפנית של דמוקרטיה כשלטון החוק. וזה מה שהולך וקורה גם בישראל: ההסכמות שהיו בתוקף מאז הקמת המדינה ועד למלחמת ששת הימים נתרסקו, ובעצם כלו. הציבור התפלג, לא במעט מפני מהלומות חיצוניות כגון מלחמת יום־הכיפורים, והמערכת הפוליטית קפאה יחד מלעצב מחדש את רקמת ההסכמות, אשר בהיעדרה הדמוקרטיה משולה לגוף ששיתוק איברים את היציבותו השלמה.

החלל שנוצר בנסיבות אלו מזמין בעלי יוזמות, דוגמת הממסד המשפטי, או גורלים, או מוחרים כתשובה למיניהם, בלי אשר מהם מציג את מועמדותו לקחת לידיו את ירושת הנבחרים — למרבה הגזל, בתחרות עינית אלה עם אלה. זו גם ההזדמנות לאנשים בעלי רצון טוב, שאינם מבחינים בין סיבת המשבר, היעדרו של מרקם מוסכמות, ובין ליקויים פורמליים במסגרת הפוליטית: כאילו שיפוץ בפיגום המבנה יכול לפצות על חולשת היסודות המרוסקים והקירות הבקועים. דוגמה מובהקת לכך היא הצעת החוקה, שיצאה מתחת לידיהם של חכמי משפט באוניברסיטת תל אביב.

איזון או שיתוק

זו הצעה מעניינת כשלעצמה, ובמיוחד התפתלויותיהם של מחבריה במאמץ לאזן סמכות בסמכות — בלי שיסבירו, כיצד לא יצרו האיזונים הרקים את שיתוק המערכת. ואולם, הרי זה הסוד: המוסכמות הבסיסיות הן המאפשרות את תיפקודה התקין של המערכת החוקתית־הפוליטית, במקום לשתקה. אפשר איפוא ששינוי שיטת הבחירות, או הנהגת בחירתו של ראש הממשלה על־ידי הציבור כולו היו מקילים על יצירת רוב ברור למפלגה פוליטית זו או אחרת. אך בדמה לעצמנו בחירות המעלות לשלטון, דוגמת בריטניה, מפלגה הזוכה ב־41 אחוזים של הקולות, כלום יש מי שמאמין, כי בישראל, בניגוד גמור לבריטניה, ממשלה כזאת היתה זוכה ללגיטימיות — ולחופש פעולה הנלווה אליה — שזוכה לה ממשלתה של הגב' תאצ'ר? ומה ששייך לעניין לא פחות: כלום ניתן להעלות על הדעת, שהממסד הפוליטי בישראל, הרוש בהתכרסמות מרקם־המוסכמות שעליו בנויה סמכויותיו, יהיה מסוגל להסכים על המפלגים, הכללים בהצעת החוקה הנדונה?

בנסיבות הנתונות, הצעת החוקה היתה הופכת לעוד אחד מן הנושאים שעליהם יש אי־הסכמה חריפה ומובהקת כמו רוב אי־ההסכמות המאפיינים את העיסוק הפוליטי במחלוקת בימים אלה בזירה הציבורית. היא היתה הופכת לכזו, אילו הושם אליה לב בזירה הרלוואנטית היחידה, היינו הפוליטית — חברי ממשלה, חברי־כנסת, צמרות מפלגתיות וכו'. אך שום דבר אינו אופייני יותר לתחושת חוסר השייכות־לעניין של הצעת החוקה, מן העובדה שעסקו ועוסקים בה משפטנים ואנשי תקשורת, כלומר מי שאין בכוחם להחליט על הנהגתה, עם או בלי תיקונים. הפוליטיקאים יודעים, במודע או בחוש, כי לא כללי־משחק משופרים חסרים כיום לישראל, אלא הרצון לשחק ביושר והסכמה על יעדי המשחק.

המשבר הפנימי המייסר את ישראל מאז אזל מלאי המוסכמות, קשה הרבה יותר משנדמה למי שרוצים לחרש ימים כקדם במה שנוגע למנתח, על־ידי שיפור המסגרת הפורמלית. והאמת ניתנת להיאמר, בעת הכתיבה לא נראה סימן לקצו הקרוב של אותו משבר. אמנם אפשר שהבחירות הקרובות יתנו אות לשינוי: אם אחת המפלגות — עדיף, מפלגת העבודה — תצא מהן ברוב המאפשר לה לכונן ממשלה ללא מכירת הבכורה, תהיה בכך עזרה ראשונה להתגבשות מרקם מוסכמות חדש. אם וכאשר זה יקרה, יהיה אפשר לדבר על שינויים זיקורים ללבב המשפטנים; בלי להסכים מראש שהם עזה שאלוהים לשלטון בהפכו.

קיסר מול העובדים

אילו היו הבחירות להסתדרות כיום, היה קיסר צריך להסביר מדוע החליט לתמוך בלביא, בלי שהיו לו נתונים על עלות הפרויקט והשפעתו על מצב התעסוקה והביטחון, ואם יש קשר ישיר בין מצבה של "סולתם" ותעשיות ביטחוניות אחרות לבין המשך הפרויקט

מאת יהודית וינקלר

אילו היו בקרוב בחירות להסתדרות (ללא קשר לשאלה על יחסי הכוחות בין המפלגות במקרה של בחירות מוקדמות לכנסת), המערך וישראל קיסר היו נאלצים להתמודד בעצת מומחים גדולים, כדי להוציא [illegible] צמרת מפלגתם.

הדילמה, המסכה שמתמים בהן ראשי המערך בהסתדרות קיבלו ביטוי מוחשי בעת ביקורו של קיסר במתקני התעשייה האווירית: עובדים זועמים איימו עליו פיסית. הוא נחלץ אך בקושי מכנות זועם. בלהט הרגשות שכחו הפועלים כי קיסר תמך בהם לאורך כל הדרך ופעל בקרב שרי מפלגתו למען המשך פרויקט הלביא. הם הגישו לו לפירעון את שטר ההתחייבות שחתם עליו ערב הבחירות למועצת עובדי התעשייה האווירית.

שבוע קודם־לכן, באישון לילה, חש קיסר להיפגש עם עובדי "סולתם", במפעליה הגדולים של חברת העובדים. הוא בא לשאת ולתת בעקבות פסיקת חיים הברפלד, יו"ר האגף לאיגוד מקצועי, על היקף הצמצומים והתפטרות המונים, לאחר ששיגרו הפועלים את ראשי "כור" משביתים.

לארמעט ראשי איגודים מקצועיים בוועד הפועל עצמו חורקים שן על המוכת בהשלמת המשא והמתן על הסכמי השכר במגזר הציבורי. סחבת זו ניתונה לארבמעט מטאקטיקת המתינות בהשראתו הישירה של קיסר. בין ראשי האיגודים יש אומרים בפה מלא, כי אילולי היו בשיקוליו של קיסר גם בעיות המימון של חברת העובדים וקופת חולים, הוא לא היה מאפשר לשר האוצר למשוך את ההסתדרות באפה שישה חודשים בעניין הסכם השכר, אלא היה מאלץ את האוצר או הממשלה להיכנס למשא ומתן רצוף ועינייני ולסיימו בהקדם.

באותם השלבים המוקדמים לכהונתו כמזכ"ל ההסתדרות, הבהיר ישראל קיסר את התנגדותו לפורום ההסתדרותי במפלגת העבודה, בניגוד מוחלט לעמדת קודמו בתפקיד. קיסר גרס שהשמירה על עצמאותה של ההסתדרות מצריכה שלא להקים פורום לתיאום במפלגה; שכן, אילו היה הפורום מתמסד — ההחלטות המרכזיות על המדיניות המקצועית המשקית היו מתקבלות ברחוב הירקון ולא בוועדה המרכזת. על הנייר זה טיעון הגיוני, אך כמבחן המציאות, בעיקר במציאות הפוליטית הישראלית המיוחדת במינה, יש בה פשטנות; היא שוללת ממייצגי מפלגת העבודה בהסתדרות את כוח ההכרעה בממסד המפלגתי.

פרויקט הלביא הוא דוגמה טובה להמחיש בה את הדילמה: קיסר צידד מלכתחילה בהמשך הפרויקט. אמנם הוא העביר החלטה בוועדה המרכזת ונתן לה פומבי, אך במפלגתו ובקרב שריה הוא פעל כראש שרולה, בלי ליזום דיון במוסדות היכולים — לכאורה, לפחות — לחייב את השרים.

עובדי התעשייה האווירית שאיימו לכלות בו את זעמם, חשים כי הוא לא עשה דיו להבטיח את המשך הפרויקט. אחת משתיים: אם ראש האיגודים המקצועיים במדינה מאמין בעמדתו, כי אז ערב ההכרעה בממשלה מצפים ממנו העובדים שיוביל את ההסתדרות כולה לפעילות הורות כדי למצות את כוח השפעתה; ואם לא עשה כך — או שלא היה שלם לחלוטין עם עצמו או שלא האמין בכוחו להוביל מהלך מתחילתו ועד סופו.

אילו היו כיום הבחירות להסתדרות, היה קיסר צריך להסביר מדוע נתן בסופו־של־דבר ל"אתא" ליפול ומדוע חברת העובדים לא נחלצה להציל את המפעל; מדוע המתין ב"סולל בונה" עד הרגע האחרון כמעט, עד שנחשפה המפולת שבעטיה פוטרו אלפי עובדים ומצבו של הקונצרן עדיין מעורר דאגה. הוא היה צריך לעמול קשה לשכנע את הציבור שהמפולת בקופת־חולים של ההסתדרות מקורה רק במחדליה של ממשלת ישראל ולא במחדלי הניהול הכושל; צריך היה להסביר כיצד ראשי חברת העובדים, בעיצומם של קשיים כה חמורים, נרטשים את הוועד הפועל ועוברים לבניין־משרדים מפואר, לאחר שנתגלה כי המצב גם לא הרתיעם להקים חברה שרוכה הורימו־משכורות לבכירים מעל למקובל בוועד הפועל.

אילו היו הבחירות כיום, היה קיסר צריך להסביר מדוע החליט לתמוך בלביא, בלי שהיו לו נתונים על עלות הפרויקט, השפעתו על מצב התעסוקה והביטחון, ואם יש קשר ישיר בין מצבה של "סולתם" ותעשיות ביטחוניות אחרות לבין המשך הפרויקט.

אילו היו הבחירות כיום, המערך וקיסר היו נאלצים להסביר מדוע האיגודים המקצועיים משמשים זה שנים אתרות ותמת נומי, במקום להיות חוד החנית של ההסתדרות בשטח, ומדוע אין מבצעים בוועד הפועל את הארגון המחודש במבנה האנכי לאיגוד מקצועי, מבנה מאובן שעוצב לפני שנות דור ואינו מתאים עוד לשנות ה־80.

אילו היו הבחירות כיום, קיסר והמערך היו צריכים להצדיק את קריסת מפעלי חברת העובדים מעבר למה שהממשלה עוללה להם ובהם, ולהוכיח ללא צל של ספק, כי ההסתדרות עשתה ועושה ככל יכולתה ולמעלה מזה, לאושש אותם ולהעלות אותם על דרך המלך.

אילו היו הבחירות כיום, הישגו המרשים ביותר של קיסר היה בעצם נכונותו לכופף את ידם של העובדים ולוותר על נתח משמעותי מהשכר, כדי לתת סיכוי לתכנית הכלכלית שהצילה את המשק מהמפולת שהליכוד הותיר אחריו.

דגש חזק / ישראל אלדד

למה לא על הלביא

האם כדאי לכתוב על פתיחת שנת הלימודים. פשוט לרענון הנפש במראה המרהיב הריבבות הנוהרים ללמוד. משמע לצמוח. הרבה קושיים, הרבה קושיות, איומי שביתות, כיתות גדושות, רמת מורים, תמיית אינטגרציה. אך על הכל גוברת העוצמה שבכולם: בסך הכל — חינוך אדיר גדול. מיליון ורבע נפשות חושים ומחות נוהרים ללמוד. מה ישנה מזה.

ומתורה למים. אולי כדאי לכתוב על הגרוטסקה של פולמוס המים לירושלים. בקרבת בית־לחם יהודה, ליד ההרודיון, בין עירו של דוד לארמונו של הורדוס, שני גדולי המלכים על ארץ־ישראל, יש אוצרות מים. להשקות ולהפרות בהם פרוזדי מדבר ולהרוות בהם את תושבי ירושלים. מאות בשנים היו הארץ ואוצרותיה מתונים לחורבה, עד שבאו בניה האותנטיים ביותר, שעשאה למה שהיא, בכל המובנים, לנושבת, להפריה. ומפריעים להם כבן. ומתגייסים — פוליטיקאים ועיתונאים, יהודים וישראלים — לעודד את כל כוחות העולם והאו"ם בראשם, נגד הבקעת מי התהום לטובת כל תושבי הארץ והאיזור הצחיח. זו "הפרת... החוק הבינלאומי", על־ידי הכובש "הרע". שומו שמיים ערביים, ועקי ארץ כבושה יהודים עליכם פלשתינאים נגד ספקם יש תקווה ושכל ישר ובריא המאמריב לא נשים לב. נשים ידי עזרות ומעלה ברכה לכל.

ורק על נושא אחד אינני מסוגל לכתוב כלל. על נושא הלביא.

פשוט, מפני שאינני מבין בו. הראי שאינני מבין כלום בצד הביטחוני־הטכני־הכלכלי. אבל ממשלת ישראל רביזם מחזה לה הכיתור שאפשר לדון בלביא, להיות בעד או נגד, בלי להבין דבר ושמץ דבר בעצם, אף שהצד הטכני הוא העיקר כאן. ואם תאמר, לשם כך נמצאים לצד הפוליטיקאים יועצים ומומחים — בוא ראה, בוא ושמע, איך מחולקות דיעותיהם של אלה. והכל בטעמים חשובים מדעיים וצבאיים, אסטרטגיים וטקטיים מובהקים.

מה קרה לפרס ורבין

ב"אינני מבין" אין כוונתי גם לצד הכספי של הבעיה. הראי שאינני מבין, אבל זה הרבה המעט עוד פחות מהשיקול הצבאי־טכני את התערבות לכאן או לכאן. גם כאן חישובים ושיקולים מן הקצה אל הקצה. ועדיין גם אני, הבור בענייני כספים, יכול לכתוב על כך בלשון "ציונית", לשון שהפריכה לארעצם את כל הספקנים הכספיים שראו ביצוגת סולה ובמפעליה הגדולים והקטנים משימה בלתי־אפשרית ממש. על־פי ניסיונות העבר קשה לי שלא לחשוב שהרצון לבטל את הלביא קודם אצל אחרים בנמרת לפסימיות בדבר האפשרויות לגייס כספים מחוץ או מבית.

אבל מה שבשום פנים ואופן אינני מבין, והוא מונע בעדי לכתוב על הלביא, הוא זה: מה קרה להם לפרס ולרבין ועוד שניים ושלושה, שם בגמרת, המבטלים את פרויקט הלביא? מה קרה להם או לפרויקט במרוצת השנים האחרונות, או אף, במקרה של פרס, כמעט בימים האחרונים?

כל הטעמים שמשמיעים רבין (שוקלים את פרס בשבועות אחרים בהכרעתם השלילית) הם מצד הכספי: כ"רקוב הוצאות, כ"רקוב קיצוצים, כ"רקוב עלות המשך או עלות הגניזה, כ"רקוב מכבלים. כל המספרים האלה היו ידועים ישנה זה שנים. הוצאות הייצור לא עלו (אולי הוצאות הכבודים עלו) ולא נתגלה פתאום פתח באיכות הלביא. שנה לפני וזמן קצר כמעט הכל היו באים בו ובטוחים בעליונותו. מה פתאום עיכב שווה לאף־16 ואולי אף נמוך ממנו? האם לא כדאי להם, לחסידי הלביא, להוציא חוברת או להשמיע נאום שכולו אך ורק ציטוטים מדברי פרס ורבין בשבח הלביא?

האמנם ייתכן שהכריע האולטימטום מארה"ב? הרי אף ההתנגדות האמריקאית רק באחרונה גברה ועדיין נשמעים גם משם קולות נגד ביטול הפרויקט.

ועקני השמאל נאלמו

אני מבין שעיסוק התעסוקה אינו יכול להיות מכריע. עם כל הכאב על אובדן מקום עבודה, ולנוכח המצוקה הפסיכולוגית בלב רבים — בוסה שנות עמל וכישרון וממש אהבה למטוס — לא זה חייב להכריע. למובטלים יש לדאוג, כמובן. אך הרי לא למען התעסוקה התלהב פרס והלהיב את אנשי המדע המהנדסים והעובדים, כי אם למען הביטחון וגם — אין לזלזל בזה — למען הגברת ישראל בגמרת המחקר, המצוינות הביצועית. מה קרה לכל זה? התבורה היה זה שקר, טעות? למה לא יקום ולא יודה בכך? אפילו עזר וייצמן הקיטר ב"התפכחות", אבל עזר וייצמן כעם אפילו זה ציוני.

ואינני מבין כיצד, לאחר ההודעה בפה מלא, או במוצתום, שאכן הלחץ האמריקאי השפיע, ובהיותם שותפי כספי ייצור ("רק" מנוע וכנפיים וכו'...), הם רשאים להביע דיעה — איכה. נאלם רוח השמאל שלנו הרעשני בחזית "שבעטס", נאלם דום למראה הכניעה הגלויה הזאת לא רק לאימפריאליזם האמריקאי כי אם פשוט לקפיטליזם, לתעשייה האמריקאית המלחמתית, ל"ג'נרל דיינמיקס".

לא צריך להיות מרקסיסט כדי להבין שמקורביה של תעשייה זו הם שהתנגדו מטעמים אינטרסנטיים ביותר למטוס ישראלי מתחרה ועדיין, והם שהפעילו במיטב הדיאלקטיקה המרקסיסטית — הפעלת ארה"ב יותר מאשר בברית־המועצות — את הגורמים הפוליטיים ללחוץ על ישראל. איפה אתם ועקני השמאל הישראלי? קיסר המסכן מובן. להיות בעד הלביא, ולכבוד שתיבעג אבטלה. מה גם שזה צעד נוסף בתהליך הפרולטריזציה של "הליכוד" או הליכודיזציה של המוני הפועלים לנוכח "הבגידה" של מפא"י וההסתדרות.

ואף־על־פי שמדויק יצחק שמיר — וזה חלק מטבעו — במאמציו לכבות דליקות מה ומה, להפרות מדפנים שמטילים המחויבים השלילים, אינני מבין איך הניח לו לליכוד להיזכר במלכודת מקסית זו של המערך ולמנוע מהם להביע את דעתו ולא בקולו בלבד, כי אם גם במאמץ החברי אדיר להצלת הלביא, להפגנת יכולת הנהגת הבעת דעה אתה. גם הוכחת מידה רבה של עצמאות, שעדיין נחוצה למאבקים מדיניים הבאים עלינו, וגם — לחזק את צה"ל, כבדוש על־ידיו.

ואינני מבין כיצד הצליחו פתאום לצמת את צה"ל והביטחון כנגד הלביא שלמענם נוצר.

ובמיוחד אינני מבין שבאמת, איך אכתוב על הלביא?

"סיכומו של דבר,

AST Premium/286
הוא, כיום,
המחשב הטוב ביותר בשוק
מבין כל תואמי ה־AT,
העובדים במהירות זו
(10MHz)".

• (מבחן השוואתי של מחשבי 10MHz בבטאון המקצועי רב המוניטין PC MAGAZINE, 26.4.87)

מחיר מבצע $4003 (לא כולל מע"מ) בתוקף עד 15.10.87

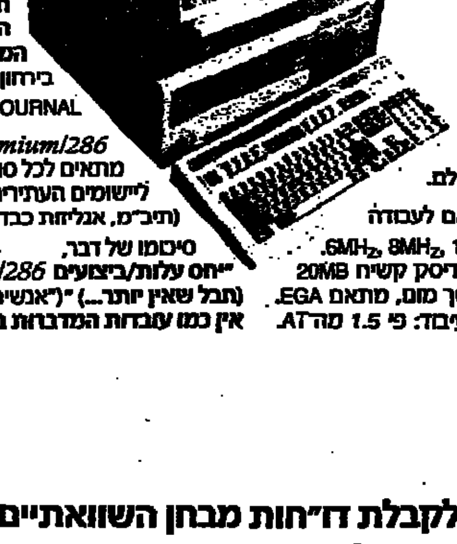

"ולכן, ע"י שילוב של זיכרון בלא מצבי־המתנה (zero-wait-state) עם מעבד 80286 מהיר (10MHz), חברת AST יצרה תואם AT, המאפיל על רב המחשבים המתחרים". (בוחן ביצועים ותאימות בירחון המקצועי רב המוניטין PC TECH JOURNAL, יוני 87).

AST Premium/286 מתאים לכל סוגי העיבודים, ובמיוחד לישומים העתירים במשאבי מחשב (תיב"מ, אנליזות כבדות, קומפילציות וכד').

סיכומו של דבר, "יחס עלות/ביצועים AST Premium/286: מצוין (חבל שאין יותר...)" ("אנשים ומחשבים", יוני 87).
אין כמו עובדות המדברות בעד עצמן.

העובדות מדברות בעד עצמן.
AST Premium/286 הוא מחשב תואם AT רב עוצמה, המיוצר על ידי חברת ענק אמריקנית, שיש לה יד ורגל בעילית המחשבים האישיים שבעולם.

AST Premium/286 מותאם לעבודה ב־3 מהירויות שונות: 6MHz, 8MHz, 10MHz.
תצורה בסיסית: 1MB, דיסק קשיח 20MB (אופציה: 40/70MB), כונן 1.2, מסך מונו, מתאם EGA.
מהירות עיבוד: פי 1.5 מה־AT.

AST
לקבלת דו"חות מבחן השוואתיים על ביצועי המחשב
פנה אל: 03־202392.

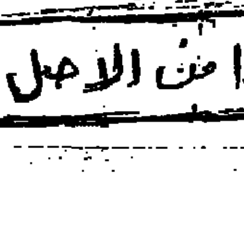

לב המחשב בע"מ
רחוב קרליבך 27, תל־אביב 67132 טל. 202392,9 פקס. 03־285222

מסכים ומסכות / בעריכת מיכאל הנדלזלץ

הודו בצבעים ובשחור־לבן

כל משפט שנאמר על הודו נכון, ורק צריך להכפיל אותו בכמה מאות מיליונים

מאת ציונה שמשי

הודו היא ארץ שבה מהלכים טור־סים הפכים. הודו היא ארץ שבה בעשפים אין ספור נשרים תוכים ירוקים. שבה ריח יסמין מקבל את פניך ברחובות המקושים המצופים. ארץ שבה ריח הביוב הפתוח מלווה אדם מהיוולדו ועד מותו, וחיי אדם אינם בעדיפות עליונה. ארץ שבה קרנית העין של הודים מתפוצצת בעוצמת הצבעים, והמשפט היסוד "לראות זה לדעת" איננו תופס. וכל מה שכתוב בספרים זה נכון.

ביקור בהודו הוא התפכחות בהלוכות ילדות האבוד אגדות רבות קסם. זוהי העצמת חיבתנו המערבי בספק. זו במובה רבה והתמודדות עם הרבה מראות שאין דעתנו סובלתם.

גדולה העצום של הארץ ורב־גוניותה אינם מאפשרים שלא להי־כשל בהכללות. אך משהודים הבראשת על עצמם, גם בברוקים, אפשר להעזר בהם כבתנעים. כדי לראות את קסמי הארץ — ארמונות גבלאים ומקדשים מרהיבים — צריך לנסוע מרחקים גדולים ושעות נסיעה רבות הם נכונים שמתנים של שמונה מאות המיליון תמיד יכבים, בה מבקל על ניהול המדינה.

הארץ גאה בבאסס הדמוקרטיה שלה, ובלי כבוד מוגזם לעבדה. אם לשפוט על פי שימור המבנים, המקדשים על כל סוגיהם מלאים הביד ובכוחם הסגנים המובכות על אם הדרך.

לעומת בניית העבר, המפוארת, הבנייה היום בחרידה והסרת כל יי־חוד. התייר הנלקח לראות את קסמי האגי מהאל הארמונות, המהרג'ות, נלקח גם לראות את מקדש בירלה שהוא תועבה אמיתית, האדריכלות נודדי שחקים הבועתקת מהסגנון המערבי אך עם תוספת קישוטים מודים. ביקור בקמפוסים אוניברסי־טאים אינו מעודד יותר.

בנסיעות ברחובי הארץ עדיין חומר הבניה הוא אבן החול האדומה ההבה שמשמשה את הבנייה העתיקה ליצירת מבני פאר מפוסלים. האבן מוצבת בכל גודל ועובי רצוי, ומי הזה תמיכות וחיזוקים למבנים. המראה הנפוץ ביותר הוא מבנה המוקם על ידי מאות פועלים, כשנשים בסארי צבעוניים מעורבבות ומגישות את הטיט. נשים במכנסים חוצבות כבישים ברחובי רג'סטן.

שני שווקים שני עולמות

תעשיית הקולנוע ההודית ידועה בעולם בזכות שני ביפואים. שניים אלה אינם מוצגים בבתי הקולנוע הרבים הממלאים את הערים. מר־רעות הפרסומת למרטים גם הן בצבעים זרוחיים ונוספת דם כמו הסרטים עצמם.

חנויות הספרים ברולוי מלאות אנשים, ובוזמש שבהן היינו היה מבחר עולמי בכל נושא אפשרי, כולל העיצוב העכשווי. מרבית הספרים המודפסים בהודו עצמה אינם מספקים באיכותם, ולעומת זאת תעשיית הגלויות האדירה היא ללא ספק הרעה ביותר בעולם. מרבית הגלויות מודפסות כחום ארגם ועל נייר טואלט, אך כמות הנערים והאנשים הרודפים את התייר למכור לו גלויות, בכל מחיר שיתחשק לו, כמספר תושבי ישראל.

הודו מספקת את צרכיה לעצמה, והכל בשני מסלולים. הסחורה ההמונית, "האמיתית", לחיי היומיום אלפי הרוכבים המוכרים אוכל עושים זאת מצלמות התמורות מפליט, או מכלי חרס רקיקים הנזר־קים לאחר מכן. בשווקים נמכרים כלי פלסטיק בארכות ירוקה, וכלי נירוסטה העומדים בניגוד חריף לסארי המורכבים ורבי הקישוטים, בצבעים סינתטיים זרועיים שולטים בהם.

הסחורה המכורת בתצוות ה־באזארים, לתיירים ולעשירי העם שונה לחלוטין. קשה למצוא ב־חנויות בהודו את הסחורה המוכרת לנו מתערוכות אירופה, שהודו הפכה להיות לספק עיקרי הזהב בהן. עבודות יד שמטל עצם מושקע בהן, תכשיטים מורכבים בבוזורים צבעוניים המושקעים בו בעיצובים פרוזניים והמטיכיים את כל עיצובי העבר, ללא שוני בתכנון או באיכות הביצוע.

תעשיות הבית ממשיכות להת־קיים כשלכל איזור הסחורה האפ־יינית רק לו. ההודים לא אוהבים למסור את מקור הסחורה ולא תמיד מוסרים את המידע הנכון, אך אוהבים מאוד להדגיש אין ספור פעמים את העבודה שזו "עבודת יד", בעיקר בכל הקשור בגילופי הענבר המורכבים. לכל חנות קוראים "אמפוריום" ולכל בעל מלאכה אמן.

ניתוק מן העולם

מביכים מכל הם המוזרות הממ־שלתיים הנרכזים את מלאכת המושכת, ומרביתם המוצרים גבר הים יותר והסחורה דלה בהרבה מאשר בשאר החנויות הפרטיות, שבהן המחיר נתון למיקוח אין סופי.

המוכרים הממשלתיים, לעומת זאת, מלאי כבוד עצמם ולא מתעקשים למכור.

בהרצאות לייצור שמהודים עדיין מייצרים הכל ידנית, כלי העבודה מישנים והתנאים של העובדים דלים מאוד. הרגבים קלאסיים מוחזיים ואינם מרשימים ומבוצעים בעיקר על פי הזמנות הסוחרים האירופאים הבנים ממודדים נמר כים. המצב דומה בהרצאות להדפסות הבדים. כמעט בכל מרנה יש גם פינה לאמן המקומי, המבצע ציורים מסוגננים. לעיתים יצירה מתחילתה, לעיתים תוספת לבסיס מודפס. הציורים תמיד קבועים ומוכרים, ועוסקים בכל שלבי חיי האדם, וסי־פורי עלילות האלים. עם כל כמות עבודות היה, הסבלנות והכישרון המושקע בסחורה, דלות הציורים מסוידה.

הכמות האדירה של ציורים ומיני־אטורות ישות התלויות בארמונות המהרג'ות (שהם היום מוזיאונים) נופלת קרבן להתמכלות שכחית. בשל החום התנאים האיומים, אך ראייתם במקום היוצרים נותנת תוקף למימר התיאורי שלהם.

התקופה שבמוזיאון לאמנות מוד־רנית תתגלה לי מציאות שונה, אך שאגלה בה הודו אחרת, הקשורה יותר לעולם, מתבררה. המוזיאון הוא בניין במגנון הבנייה האנגלי ה־מאפיין את דלהי החדשה, ומעלתו העיקרית היא שאני המבקרת הי־חידה בו. להיות לבד באישותו מקום בהודו הוא דבר שהוכח כבלתי אפשרי בימי שהותנו שם, ממש מרהים אותי. חוץ ממני יש כמה עשרות שומרים הנצמדים בעקשנות למאוורים.

חודים על גבי חודים המוכירים לי בעקשנות את תערוכות בית די־זנגוף בתל אביב, בשנות פעילותו. האמנים המציגים יודעים את הנעשה בעולם, אך במרחק של זמן ומקום.

העבודות באוסף הבינלאומי נר־כשו בבחירה מוזרה. עיקר הארצות המיוצגות הן מקסיקו ושווייציה, ולא בעבודות אפייניות. תערוכת ה"ניארטנגרה" שבה מציגים שמונה ציירים בטווח גילים רחב מתקרבת ליצירות הנעשות היום בעולם באגף האבסטרקט הגיאומטרי, אבל קצת במקורפל. ציורי המגטורה הוו תמיד מהיפים והמיוחדים שבציורי הודו, ויש הד לכך בתערוכה.

בחדר מבודד, המבודד במיזוג אויר, מוצגים ציוריו של רבינדרנת טאגור (1861—1941) בצבעי מים ובקווים כהים. ציורים יפים המלווים בדף שכתב טאגור ב־1930 על ציוריו בהצטרקות על ההודיה לעולם האמנות הפלסטית, ועל המשותף לציור ולשירה.

התזכורת המתלקת במוזיאון מל־אה בהצהרות כוונות על חשיבותו של המוזיאון ועל פעילותו, ועל מורשת האמנות ההודית העכשווית. אין זכר לבה בפועל. באגף ה־פרודוקציות מוצגות יצירות ה־אימפרסיוניזם הצרפתי באולם ההק־רנת הקרקנה הסדרה הגרמנית על האקספרסיוניזם הגרמני שלאחר מלחמת העולם הראשונה.

בן הפסלים גדול ומרווח ויש בו מעט פסלים. השמות כמובן לא מוכרים לי, אך הסגנונות השונים מוכרים קצת יותר. פרדן אחר נכשח בגבורה מאוחר כדי לגעור בי שצילמתי הלך אחרי עד שיצאתי. בחוץ היה חם מאוד מאוד, אבל עצוב באותה מידה כמו בפנים.

עוד תיאטרון לילדים

"סדרי הפקות" מקימה "תיאטרון לימודי" המכוון לבתי הספר

עד כה היינו רגילים שיש "תיאטרון לילדים ולנוער", מיסודו של משרד החינוך, המקיים פעילות רפרטוארית סדירה והצגה מיתרון של כניסה כמעט אוטומטית לבתי הספר (למרות שגם את הצגותיו צרי־כות לאשר ועדות למיניהן) ויש — הצגות ספוראדיות, טובות יותר או פחות, של מפיקים פרטיים הבועטים על התיאטרון בעל הייחוס והיתרון, וממשיכים לעבוד.

החידוש הוא שחברת "סדרי הפ־קות", שעשתה בזמנו הצגת ילדים רבת תנופה ("דודיסים"), אך בעיקר עוסקת בתחום הבידור (יהודית רביץ) החליטה להקים מסגרת שהיא קוראת לה "תיאטרון לימודי", כוונתה להפיק ולהריץ בסדירות, במסגרת מוסדות החינוך ותוך התאמה לתכנית הלימודים, סדרת הצגות שלמה. כך יהיה עוד תיאטרון ילדים, שלא יהיה מסובסד, ושכוונתו להיות בהחלט "אחר".

הכל התחיל כשהפיקה סמירה יר־דני, עם השחקניות רותי קפר, נועה לב ומיקה דני, את "חיות" ראגדות המלך שלמה". אלה היו בהחלט הצ־גות ילדים מסוג "אחר", כשהדגש הוא על הרמיזה, הטעם הטוב, החן הביטויי הרב שהושגו בעבודה מצויינת של שחקניות־מעצבות באמצעים "עניים" יחסית. ההצגות האלה רצו, בסיוע "סדרי הפקות", בסביבות 300 פעמים כל אחת, והוא המפיקה כי טוב.

רותי קפר היא המנהלת והאמנותית של הפרוייקט הלימודי של "סדרי הפקות", ושתי ההצגות הראשונות הן עדיין בחוקת עמוד השדרה שלו, לפחות כשמדובר בתלמידי הכיתות הנמוכות. לגילאים אלה מכינה המסגרת החדשה גם את "הצעלר" על פי שלום עליכם, בעיבוד ובימוי כלהה פלדמן, ו"איך התחילה ה־מריבה", המוגדר "אירוע בשיתוף קהל", מאת ובביצוע אלה גלילי־סקר ועפרון אשקין.

לילדים היותר גדולים מציעה המסגרת החדשה הצגה על פי "המלשין" של ברכט, הצגה "על מבנה האטום" ומפגש עם תנועות בתיאטרון בשם "קטעים". מסגרת מיוחדת המיועדת לשכבת גיל בוגרת היא "ברוח הזמן", שהיא סדרת אימפרוביזציות על נושאים הרלוונטיים לקהל הצעיר: "ציונות זה לא מלה גסה", "בנים ובנות", "הכתובת על הקיר", "ראש קטן" או "גשר צר מאד" הן רק אחדות מכותרות הצגות האילתור, הנשמ־עות אפילו כפרובוקטיביות. ערבים־יהודים, דתיים־חילוניים, צבא, בנים־בנות — כל מה שאפשר לקיים אודיו דיון, בעקבות סיטואציות תיאטרוניות שמבצעים יגאל אבן־אור, בלהה אלטמקרהם, עידית בוגר, פיני מיטלמן ואריאל פרדמן.

רותי קפר מרגישה שזה אמור להיות תיאטרון "אחר" שכוונתו להפגיש את חומר הלימודים הד חוויות של הנוער עם לבוש תיאטר־ני שהוא אולי עני בנשאבים, אבל עשיר ברמיזה. כמעט כל ההפקות כבר מוכנות, וכשיתקבל אישור מהוועדות המתאימות, הן יוכלו להשתבץ בתוך בתי הספר.

סמירה ירדני מעריכה שאם כל הצגות יועלו כ־100 פעמים בחודש, תהיה זו הצלחה שתאפשר למסגרת החדשה להתקיים. היא מרגישה שתיאטרון חדש הוא לא מסובסד ומשוכנעת שיש לו קהל, ושלמרות ההשקעה, המחזירים הד־מוכים שמשלמים מוסדות החינוך, הוא יוכל גם לכסות את עצמו ואפילו להרוויח. לאחר השנה ה־סוערת של התיאטרון לילדים ולנוער, כשאין כבר למוסד זה היתר־נות שכאילו היו לו בעבר, מבחינת אפשרות הכניסה למוסדות החינוך, מרגישה ירדני שקיימת עכשיו אפשרות לפעול בחופשיות, יחסית. כי הקרקע צמאה ופוריה. היא משו־כנעת שתוכל לעמוד גבך על אף הצורך לשלם משכורות שוטפות לפחות לחלק מן המשתתפים.

כמאמר האנגלים, איכותו של הפודינג נבחנת באכילתו. מה ש־עומד לזכות התיאטרון החדש הוא "חיות" ראגדות המלך שלמה" שהיו מן הטובות שבהצגות הילדים ש־ראיתי בשנים האחרונות. הזמן ילמד אם הרמה נשמרת, ואם המסגרת יכולה להמשיך להתקיים ולשגשג.

רק אתמול נולדה

האופרה הישראלית החדשה והצעירה פותחת במבצע לגיוס קהל מינויים ואוהבים

דומה שרק אתמול נסגרה האופרה הישראלית הישנה, ובמקביל דיבור במתוסס על הקמת "האופרה הישר־אלית החדשה", ביוזמתם המשותפת של משרד החינוך והתרבות ועיריית תל אביב־יפו. אבל מאז האתמול הזה העלו כבר ארבע הפקות, שהוצגו כ־40 פעם, בפני כ־40 אלף צופים, באיניים שיצאו מרוצים. האופרה הישראלית החדשה והצעירה יכולה לצאת בפרסום שלפ כדינתו מת־נוסס ציטוט מאחת הביקורות: "סוף סוף יש לנו אופרה של ממש", ולהתחיל במסע לגיוס מינויים ואוהבים.

להזכירכם, כשהקימו את האופרה החדשה הזאת דיבור על הקמת תש־תית אירגונית מצומצמת שתתבסס על תזמורת קיימת (הקאמרית הישראלית, בדרך כלל), אולם קיים (הקאמרי, בדרך כלל, עד שירוחו ותמתים בניית אולם האופרה המתו־כנן ב"מרכז גולדה". בעוד 4—5 שנים, לדעת האופטימיסטים) ומקה־לות קיימות.

משפט חשוב המופיע בפרסום לקראת עונת המינויים הבאה אומר על אופייה של האופרה החדשה: "יושם דגש על שילובם והפעלתם של זמרים, מנצחים ומעצבים ישר־אלים, אך לצדם יוזמנו להופיע גם אמני אופרה זרים לשם העלאת הרמה והגברת העניין, כמקובל כיום ברוב בתי האופרה בעולם."

ברוח הצהרת כוונות זו הגענו לכך שבעונה הקרובה מקימה ה־אופרה החדשה מקהלה מקצועית בת 30—40 זמרים, שיוכשרו בשירה ובמשחק אופראי. הלקח מהפעלת מקהלות קיימות, על אף הצלחתו האמנותית (מקהלת "רינת" ב"לה טראויאטה" אכן שיווקה ושרה להפליא) הוא שאי אפשר לנהל חזרות במסגרת שאינה מקצועית מלאה. זה כשלעצמו יהיה נטל כספי הכרוך על המוסד החדש והצעיר, אך נראה שאי אפשר בלעדיו.

מבין ארבע האופרות שהועלו עד כה בוימה רק אחת ("דידו ואניאס" של פרסל) על ידי בימאי ישראלי, חנן שניר. את "מהגנת" ביים הפולני מארק גרשינסקי, את "נישואי פיגארו" האנגלי צ'ארלס המילטון ואת "לה טראויאטה" האנגלי סטיבן פימלוט. העיצוב של "פיגארו" נעשה על ידי הישראלי אדריאן וקס ושל "דידו ואניאס" על ידי דור שריה. השאר עוצבו על ידי זרים. הניצוח, אכן, היה בדרך כלל בידי ישראלים (זאב דורמן, ליאור שמבדל) או ישראלים למחצה (יואל לוי).

הבעיה הגדולה היתה שעוד ההשתתפות של זמרים ישראליים. אכן, ב"פיגארו" הופיעו דובין ויול־קסטוסו ובועז סנמור בתפקידי מר־זנה והרוזן. בבכורה השר גם ברובינע בפי ישראלית, מיכל שמיר, אבל מאז שרו בתפקיד זה, פעמים, זמרות אורחות. [illegible] ב"מהגנת" [illegible] התפקידים הראשיים בפי ישראלים. אבל ב"טראויאטה" [illegible] התפקידים הראשיים בפי זמרים מחו"ל, ומה שברור יותר, לא תמיד היו האורחים ברמה שהצדיקה את הבאתם לצורך "העלאת רמה והגברת עניין". זה הוא אחד הדברים שיצטרך לתקן בהקדם, אם על ידי שיתוף נוסף של ישראלים, אם על ידי הבאת אורחים ברמה גבוהה יותר. זה לא קל, אך הכרחי.

בינתיים העלה כבר "פיגארו" בסדרה שלישית של הופעות, והאופרה הצעירה מרגישה עצמה בשלה לצאת במבצע של התחממת עונת מינויים. היא מציעה להם חי־דוש של "לה טראויאטה", ואת "לה בוהם" בבימויו של דייויד אלדן ("ההולל", "שבעת החטאים", "אבי־ריקה"), בניצוחו של שמואל פרידמן ועם תפאורה והלבשות של רוני תורן. הסולנים אמורים להיות גם מחו"ל וגם ישראלים.

בפברואר תחודש כאמור "לה טראויאטה" (שתהיה האופרה ה־שנייה, לאחר "פיגארו", שתשאר ברפרטואר) ו"במבקת הנקר" של בנג'מין בריטן, שמיועדת למסגרת פסטיבאל ישראל התגיני של שנות הארבעים למדינה. בצד האופרות הקלאסיות של מוצארט, ורדי ו־פוצ'יני, יש לאופרה החדשה רקורד לא רע באופרה מודרנית, ומה שחסר לה לגמרי בשלב זה הוא יצירה אופרית ישראלית. הכוונה להכשרה ואימון זמרים אמורה להעלות ב־סיומה, באוקטובר, בהפקת כיס, את "שיקוי האהבה" של דוניצטי.

שלוש הפקות כאלה יעלו ל־מינויים בין 99 ל־120 ש"ח לכרטיס בודד (תלוי במקום). האפשרות הנוספת היא לשלם 1000 ש"ח לזוג, להיקבע על "אגודת האוהבים של האופרה" ולקבל כרטיסים [illegible] ההצגות הבכורה, כרטיס כבוד [illegible] לנשף השנתי, מפגשים להולכת [illegible] האופרה. 34 אוהבים כאלה (כולל מוסדות) כבר מוזכרים בשמם באולם גיוס האוהבים.

האופרה החדשה יכולה בהחלט להתגאות בהישגים ולצטט ביקורות חיוביות עד מתלהבות, מבלי להזכיר את שם המבקר, אלא רק באיזכור העיתון שבו הופיעו הדברים. אבל כשהחבבה מגיע הציטוט הנלהב הבא "ביצוע נפלא שאני משווה לבתי האופרה בלונדון, וינה, ברלין וניו יורק", וחתום עליו "פרופסור מהאקדמיה למוסיקה", מבלי שיצויין שמו, או אפילו מאיזו אקדמיה הוא בא, הרי זה קצת, איך לומר, פרובינציאלי. או שתהזו את המתלהב, או שלא תצטטו את השתפכותו.

האופרה של קירוב

מאת סאלי וייס

הופעת האופרה של קירוב בקובנט גארדן בלונדון

העולם רגיל במוניטין של באלט קירוב. האין הוא רגיל לשמוע על האופרה של קירוב. אחרי הופעתם המוצלחת מאוד בקובנט גארדן מן הסתם ישתנה הדבר. הם הגיעו עם כל הכבודה: להקה, תזמורת וה־בימאי־מנצח יורי טרמיקאנוב, שהצליח להפליא בלהקתו. הם הביאו איתם את שלוש היצירות הגדולות לפי פושקין: "יבגני אונייגין" ו"מלכת פיק" של צ'ייקובסקי ויצירת המופת של מוסורגסקי "בוריס גודונוב".

הבאת הערב לא היתה מהבימוי־הספקטקולרי, שבמלקו יכול ל־החשב אפילו כמיושן. היו אלה היופי המרהים של המוסיקה והקולות, ה"נכונות" המוחלטת של האינטרפרטציה, והעוד מוחלט של ימרה בהפקה כולה.

באופרה של קירוב לא חושבים אף לרגע כי יש צורך לשפר את המקור או לעדכן את היצירות הקלאסיות הנפלאות הללו. הם לא נזקקים לבראווה או לאקרובטיקה קולית. התפאורה והתלבושות היו פשוטים, מלבד סצינת הנשף ה־מקסימה במערכה האחרונה של "אונייגין". אבל האווירה כולה היתה זו העולה מן היצירות של פושקין. אף האיפור היה בן הסוג המובן מאליו. אלא שידעת שהנסיכה היתה יפהפייה (אירנה בוגצ'בה המעולה) מן הדרך שבה זקפה את ראשה.

היו שם רומנטיקה, תשוקה בלתי מוסתרת, הנאת חיים, והתנשמות התקופה ההסטורית. שום דבר לא היה מיותר. עבודת הלהקה היתה מן המעלה הראשונה, והתזמורת וה־מקהלה נשמעו כבוזת מגנת. היתה שם מוסיקה, ומוסיקה בלבד, והיתה זו עונה שתיזכר כהנאה צרופה למשך זמן ארוך.

ניצת הדובדבן

מאת אורנה לנגר

ערב של מחול סיני מסורתי עם הרקדנית ה־אורחת יין מאי, במוזיאון ישראל. בתבנית מחולות הצבר ומחולות שהיו נהוגים באופרה הסינית ובן מחו־לות בפריים.

פס הייצור ההמוני של מהפכת התרבות לא הצליח להכחיד להלו־סין את המסורת הסינית המפוארת של טקסי מחול ומוסיקה שהיו נהו־גים בחצרות הקיסרות הסיניות, ומאוחר יותר, במאה ה־19, באופרה של פקין. טעימה של מעט ממסורת סין העתיקה הגישה לקהל הישראלי הרקדנית הסינית יין מאי. היא רוקדת מילדות, כביכר בשליטתה המוחלטת בגוף. יין מאי היא ילידת מחוז הונאן והיתה רקדנית ראשית באופרה של הונג קונג. היא משתלמת בבית הספר לכוריאוגר־פיה בניו יורק.

הריקוד המסורתי הוא קוד סמלים וחפצים מורכב. לכל תנועה משמ־עות סמלית מוגדרת, החל מטיפוס במדרגות או הרים וכלה בתנועות המסמלות צחוק ובכי. כיוון שהגוף מכוסה כמעט כולו בשיראין (אפילו הקבצנים עוטים גלימות משי מסור־לאות), יש חשיבות מרובה לרגליים, לכפות הידיים ולתנועות הפנים.

האיפור הכבד מסמל דמות מוג־דרת, ועליו הקפידו בתיאטרון ובאופרה הסינית שבהם שיחקו הגברים את תפקידי הנשים. "הפנים המושלמות" באדום או בשחור מסמלות באמנות מוחלטת לאדון. "הלוחם האמיץ" מאופר בלבן מעל המצח והאדום לוהט בלחייו. יושר האמינות מופיעים בפנים איומות, הנדק בשחורות.

לגר שאינו בקי ברזי הכוריאוגר־פיה הזאת יכול הדבר להראות כמעין פסיפיסים, שכן גם לחפצים משמעות מוגדרת. החפץ — בין אם הוא מניפה, צעיף או חרב — מאריך את הגוף הבבול ועוזר לעקוב אחר מהלך העלילה.

כך היה ב"ריקוד השרוולים האר־כים" של גבירה הצרונית המאזינה למוסיקה לאור הירח. הכפרית, לעומת זאת, היתה לבושה בבגדים [illegible]

סטגנניים יותר תוספה כממסורת בצבעים להטים. ריקוד הצעיפים שהיה נהוג להולל לפני הקיסרית היה מרחוק ועוצר נשימה. יכולת השליטה של הרקדנית בשפת הי־דיים (דבר המקופח מעט במערב) היה מרהיב ביופיו ובצבעיו. מעודן ויפה מכולם היה ריקוד הצניפת, שנראה כשני טוסים המתנים אהבה לאור הירח. בריקוד זה לבשה יין מאי תבלת לבן עגה. כראוי לגבירת הצד מעודנת, מעין ניצת הדובדבן.

פגם ביופי מושלם זה פס־הקול באמריקאית רועשת שליוזה את כל המחולות ברכרי הסכר, והעניק להם נופך של מיסחור. יין מאי היא יותר מבובה סינית מעודנת. היא אמן העומד בזכות עצמה. עוד יותר פגם קוצר רוחו של הקהל הישראלי, שקשה לו להינתק מאווירה של שעון עצר ולעבור לעולם של "לאט יותר, מעודן יותר, מושלם יותר". הדבר ניכר כבר בתחילת הערב כשהקהל התקשה לעקוב באורך רוח אחר טקס האיפור המדוקדק, שאף הוא חלק מטקסי המחול הסיני. נדמה היה שהקהל מפתן באי סב־לנות למטעמים הסיניים שיוגשו אולי בהפסקה. האם נדרש העידון הוא שגרם לקיסרות הסינית ליפול בידי הברברים?

המרכז הישראלי לניהול

קידום נשים בתפקידי ניהול

קורס סמסטריאלי לנשים מנהלות

מחזור ד' 16.9.87-23.12.87

13 מפגשים, יום לימודים בשבוע
מועד פתיחה: 16 בספטמבר 1987
מקום: בית המייל, רח' הבריאסה סולד 4, ת"א

הרצאות תיאורטיות וסדנאות יישומיות בנושאים הבאים:

* בעיות ניהול בחברה מודרנית * נשים בתוך מערכות ארגוניות * אסטרטגיות לקידום נשים * סגנונות ניהול בארגון * תכנון ופיתוח קריירה * תקשורת בסגנון אסרטיבי * התמודדות עם מצבי לחץ * יחסי גברים נשים בעולם העבודה * ניהול מו"מ * פתרון בעיות וקבלת החלטות * ועוד ...

בסגל המרצים:

* פרופ' רבקה בר יוסף * פרופ' דפנה יזרעאלי * גב' רבקה נרדי * מר גדי ברליר * דר' יעל זיו * מר ראובן כץ * גב' אורה סתר * דר' דליה עציון * דר' יהודית ריכטר * מר יוסי פסר

פרטים והרשמה: המרכז הישראלי לניהול, טל. 03-257202; 02-234863; 04-640678; 057-37914

מכרזים

משטרת ישראל

משטרת ישראל
המטה הארצי/אגף האפסנאות

1. מוזמנות בזה הצעות מחיר להספקת הטובין המפורטים במכרזים הבאים:
א. 81/87 — אחזקת התפעול בית השומר בתל־אביב.
ב. 93/87 — מתן שרותי כביסה ליחידות המשטרה.
ג. 94/87 — שפוץ ראשי מנוע.
ד. 95/87 — תפירת מכנסים לשוטרות וחולצות לשוטרים.
2. המועד האחרון לקבלת הצעות הוא 1.10.87 שעה 12.00.
3. פרטים מלאים ניתן לקבל במחלקת הרכישות והמכירות בת"א יפו, רח' שארית ישראל 21, בטלפון 03-5124453 בימים א'-ה' בשעות 0730-1400. ביום ו' בשעות 0730-1200.

ראש מחלקת הרכישות והמכירות

רשות הדואר

מוזמנות בזה הצעות לאספקה
מכרז מס' 28/87

הקמת מערכת מחשב (שלב א') מערכת בינונית.

המכרז המורה והתוכנה מיועדים רק לחברות המורה שהן בעלות בלע־דיות של חברות מחשבים.
מפרט הצעה ומפרט טכני ניתן לרכוש בתחום רכש ואפסנאות רח' ליבקולן 18 ת"א, טל' 623195, בימים א־ה בשעות 8.00—13.00 חדר מס' 318 תמורת 150 ש"ח.
ההצעות יש להגיש בירושלים לא יאוחר מיום 7/10/87 שעה 12.00 בצהריים.
רשות הדואר אינה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר, או איזה הצעה שהיא או להזמין את כל הכמות ממציע אחד.
הצעות במברקים לא יתקבלו.

רכש ואפסנאות

רשות שרות התעסוקה בישראל

המשרד הראשי
נמל התעופה בן־גוריון
מכרז א.מ. 3/87

1. לקבלת הרשאה למתן שני השירותים הבאים:
(1) ניהול והפעלה בבית הנתיבות בנתב"ג של 4 מגדניות/מעדניות למכירת דברי מתיקה, מוצרי מזון מעובד, מוצרי בשר, בירות וגם מוצרי הקפאה שאינם צריכים מרעום.
(2) ניהול והפעלה באולם הנוסעים היוצאים בנתב"ג (להלן: "אולם הנוסעים היוצאים") של מתקן למכירת חבילות, של מבחן בשרי מתי יבוא או סוזה לתיירים של חבילות, אשר, אותם רכשו הנוסעים המורשים ע"י המכס שאין להם חנות באולם הנוסעים היוצאים, וכן למכירה לידי יצואן או ב"כ שאושר ע"י שלטונות המכס, של חבילות "יצוא מסחרי", היוצאות את ישראל כמטען נלווה.
2. רשות שרות התעסוקה מזמינה בזה הצעות להשתתפות במכרז המפורט לעיל.
3. על המציע להיות תאגיד הרשום כחוק בישראל או יחיד פרטי שנתקיימו בו כל אלה:
א. הינו יצרן בישראל, הידוע ומוכר בתעשיה זו, של דברי מתיקה שקולה, ממתקים, ופלים וכיוצא באלה במגוון מוצרים רחב, ו/או שהינו יצרן, הידוע ומוכר בתעשיה זו, של מוצרי מזון מעובד במגוון מוצרים רחב. או עיקר עיסוקו בהפעלה ובניהול בישראל של לפחות שתי חנויות למסחר קמעונאי של דברי מתיקה, כאמור, ו/או של מוצרי מזון מעובד, הכל במגוון מוצרים רחב.
ב. שמחזור העסקים השנתי שלו בייצור כאמור לעיל ו/או בשוק קמעונאי, כאמור לעיל, בשנה האחרונה שקדמה לפרסום המכרז היה כמפורט במסמכי המכרז.
4. יתר התנאים להשתתפות במכרז ותנאי מכרז — כמפורט בתנאי המכרז. תנאי המכרז לא יימסרו בדואר או בטלפון.
5. המעוניין להשתתף במכרז יכול לקבל את מסמכי המכרז בחטיבת המסחר והנכסים ברשות שרות התעופה במשרד הראשי בנתב"ג בימים א'—ה' בשעות 09.00 עד 12.00 לאחר שנציגו ימסור ביד בקשה בכתב הנושאת את חתימת התאגיד וחותמת התאגיד, או את חתימתו במקרה של יחיד פרטי, ותמורת תשלום במזומנים או בהמחאה בנקאית של 200 ש"ח (מאתיים שקלים חדשים) בתוספת מס ערך מוסף. הסכום האמור לא יוחזר.
6. ייערך סיור אחד בלבד בבית הנתיבות למעוניינים להשתתף בסיור אשר רכשו את מסמכי המכרז וזה בתאריך ה־10.9.87 בשעה 10.30.
7. על ההצעות בהתאם לאמור להיות בתיבת המכרזים של רשות שרות התעופה הנמצאת בחטיבת המסחר והנכסים, כאמור לעיל, עד ליום 29.9.87 שעה 08.00.
8. רשות שרות התעופה אינה מתחייבת לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או כל הצעה שהיא.

מחר ב"על המשמר" ובמוספו השבועי חותם

★ פרס והפלשתינאים — יש עם מי לדבר, מאת פנחס ענברי
★ מארק גפן, נאמנות בהבל־פה
★ מוטי בסוק, הרב אליהו, דיוקן
★ אבי בניהו, יוסי מלר במדים ובלעדיהם, דיוקן
★ אלוף משה בר־כוכבא על צה"ל ואתגרי המחר, מסה
★ סופרים. עתון. ירון זליג על העתון הספרותי [illegible]
★ האם אושרית מאושרת. שלי יחימוביץ על הילדה שגנבה כסף כדי לקנות ספרי לימוד
★ מוסקווה של גורבצ'וב. אריה ורחל אהרוני, רשמי סיור
★ אילן שיינפלד על בקו פריישטט
★ ורד לוי על קורסים לטעימות יין
★ חיים מסור על תערוכות הקיץ בעולם
★ יש דיבור. מדור לטועה שנה חדשה, בית־ספר חדש

טורים ומדורים מאת: עודד ליפשיץ, דינה גורן, שמואל בונים, עמיקם כהן, נועם שמגר, יעל לוטן, גדי יציב, חלד חליפה, ישראל זמיר ועוד

מכרז משותף לביוב

חוק הרשויות המקומיות (מכרזים משותפים), תשל"ב — 1972
המועצה המקומית מעלות־תרשיחא   המועצה האזורית מטה אשר

מכרז משותף מס' מ־16־04/87־0572
במסגרת וניהול פרוייקט הביוב הארצי

1. קבלנים מוזמנים להציע הצעות לביצוע עבודות עפר והנחת צינורות מאסף ואגני שיקוע לביוב אזורי בתקון.
2. מסמכי המכרז המשותף ניתנים לרכישה תמורת תשלום של 400 ש"ח (אשר לא יוחזרו) במשרדי המועצה המקומית מעלות־תרשיחא.
3. את ההצעות בצירוף ערבות בנקאית כנדרש במכרז יש להגיש במסירה אישית בלבד ע"ה הכנסת ההצעות לתיבת המכרזים, שנמצאת באולם הישיבות של המועצה המקומית מעלות־תרשיחא, ביום ב', 21.9.87, לא יאוחר מהשעה 12.00 בצהריים.
תיבת ההצעות תיפתח בתאריך הנ"ל, דהיינו ביום ב', 21.9.87 בשעה 12.15.
4. רשאים להשתתף במכרז קבלנים מורשים בעלי נסיון, העונים על הכישורים כמפורט במכרז והרשומים במנקס הקבלנים לענף ראשי במקצועות כבישים תשתית ופתוח (סימול 200) בסיווג כספי בעל תוקף ביום ההצעות, המתאים להיקף העבודות.
5. סיור קבלנים יתקיים ביום ד', 9.9.87 היציאה בשעה 10.00 משער הכניסה לקיבוץ געתון.
נוסח המכרז כפי שפורסם בעיתון מעריב מיום 1.9.87 ועיתון הארץ מיום 2.9.87 בטל ומבוטל ויש לראות בנוסח זה בלבד כתקף ומחייב.

בכבוד רב
יו"ר ועדת המכרזים המשותפת

EXPORT 87

התערוכה הבינלאומית השניה
והכנסים המקצועיים
לשירותי יצוא ושיווק

אם יש לך מה להציע לייצואן כדאי לך להשתתף.

לפרטים: טל' 233446; 03-239507

מעריב-עכשיו

קרא מחר במעריב יום ו':

לידיה אפיד

פרופ' שלמה אבינרי

מעריב־סופשבוע:
לידיה אפיד. אחרי שיקה - סוגרת חשבון - יאיר לפיד ● מילואמניקים בכלא צבאי. השפלה - עכוס לבב ● מין פתוח בבית בטוח - שרית פרקול, בוקי נאה.

מעריב־שבת:
יומן ביקור במוסקבה - פרופ' שלמה אבינרי ● מעריב מראיין את שמעון פרס ● 48 שעות עם משה ארנס - מיכל קפרא ● עובדיה הדרי - ראש פרויקט הלביא - דן ארקין.

מעריב־כלכלה:
התוכנה בישראל. דו"ח מצב - טל שחף.

מעריב־קריירה:
הכל על הפיצריון - תקנות, פיצרים, תקריבים - תמי זילברג.

מעריב־פנאי:
אידיאנים בשמורת התרבות על הצפוי בפסטיבאל עכו - חיים נגיד.

מעריב־ספרות:
משה שמיר מתרגם את ארנסט המינגווי.

משה שמיר

אפרים סידון - דעות ● יהונתן גפן - השורדות ● אפרים קישון - על הצביעות העתיקה ביותר ● אהרון דולב - 15 שנה לרצח מינכן ● אירית רותם - קיבוץ לוס אנג'לס ● דוש - שלישיות באויר ● נילי פרידלנדר - טיול השבוע ● דליה רביקוביץ - הטלוויזיה של השבוע ● סאטירה - סימני נפש, לשון הרע.

מעריב מעניק לך חידושים העונים לדרישות שלך

北京樓

◆ הסינית · דיזנגוף 265
טל. 5462033, 453423

◆ TAKE AWAY · צומת הפיל
טל. 490737, 498327

ארוחות עסקים
כל יום בין 12.30—15.00

לקליינטים קבועים
אפשרות של ריכוז
תשלומים חודשיים

להתראות בפקין

I HAVE SEEN IT IN PEKING AND I LIKE IT.

העיקר הבריאות / עדנה ארידור

זכויותיו של חולה

שרת הבריאות הודיעה בשבוע שעבר על מינוי השופטת הדסה בן עתו לעמוד בראש ועדה ציבורית לבחינה מחודשת של זכויות החולה במערכת הבריאות. החלטת השרה נובעת מהיעדר הגדרה ברורה בחקיקה הקיימת לזכויות החולה ולמערכת יחסיו עם הרופא. סיבה נוספת למינוי ועדה בראשות שופטת היא חילוקי הדעות על מהות הזכויות, בין ההסתדרות הרפואית המייצגת את ציבור הרופאים לבין המועצה לבריאות הציבור שליד משרד הבריאות, שמתפקידה לבחון גם את צרכי מערכת הבריאות ומטרות הרפואה הציבוריים בארץ. שני הארגונים פירסמו שורה של המלצות לעיגון זכויות החולה בחוק, המשקפות את האינטרסים של כל ארגון, מה שמקשה על משרד הבריאות להגיע לגבשת חקיקה שתענה על צרכי החולה בשנות התשעים.

את המלצות המועצה לבריאות הציבור גיבשה ועדת־משנה בראשות פרופ׳ חיים דורון, יו״ר ההנהלה של מרכז קופ״ח. בהמלצות נקבע, כי זכותו של חולה לסרב לקבל טיפול רפואי, אולם במקרה שנשקפת סכנה לחייו יש לקבוע בחוק כי הטיפול יינתן בניגוד לרצונו, כדי למנוע סכנה לחייו או נזק בריאותי לסביבה. עוד נקבע, כי חולה זכאי שהמידע הרפואי הנוגע לו ולמחלתו יישמר במידת האפשר רק אצל הצוות הרפואי העוסק למידע ולא ייעשה נחלת הרבים. הוועדה קבעה כי על־פי כללי האתיקה, זכאי החולה לקבל מרופאו את המידע הרפואי המתייחס אליו, אולם הרופא רשאי שלא למסור את המידע אם הדבר עלול להזיק לחולה. הוועדה מציעה כי יוקמו ועדות מידע רפואיות ליד כל מוסד רפואי, אשר יוסמכו להנחות רופאים בשאלות של סודיות רפואית או גילוי מידע רפואי.

הוועדה גם גיבשה כללים לשמור על צינעת הפרט. נקבע כי בבדיקת החולה יש להביא פרגוד סביב המיטה, אין לחשוף את גוף החולה אלא לפי הצורך ואסור להשאירו עירום לאחר הבדיקה הגופנית. בעת שהצוות מקיים התייעצות או דיון רפואי במטבח, דיונים על מצב החולה צריכים להיעשות שלא בפני זרים או חולים אחרים, או אורחים. ענייני החולה יהיו בחלתו של הצוות הרפואי ויש לעשות כל מאמץ שמסמכי החולה לא יחשפו לעינו של מי שאינו מוסמך לכך. עוד נקבע, כי בעת האשפוז או בטיפול אמבולטורי יש להסביר לחולה את תוצאות הבדיקות והערכת הקשר למהלך אשפוזו או הטיפול הצפוי.

״מגילת זכויות החולה״ שפירסמה לפני כחודש ימים ההסתדרות הרפואית מבוססת גם היא על הצורך בשמירת כבודו ואושיו וצינעת הפרט של החולה ובמתן מידע על מצבו. ההסתדרות הרפואית קובעת, כי מעבר לזכויות האלמנטריות יש להקנות לחולה זכות לבקש התייעצות עם רופא נוסף, והבה על הרופא להסכים לשיתוף פעולה. יש ליידע את החולה אם הוא לוקח חלק בניסוי רפואי ויש לאפשר לו לבחור באופן חופשי את רופאו, לא רק בתוך הקופה שהוא מבוטח בה אלא גם בין קופה לקופה. הרופא יהיה זכאי להחליט אם לקבל לטיפולו את החולה.

יו״ר ההסתדרות הרפואית ד״ר רם ישי קובע כי בעיות האתיקה המקצועית מחריפות בגלל הגדרות בין רופאים, הרפואה השחורה, ונטייה של רופאים או סכונים להתפרסם מבלי להבטיח תחילה הגנה על החולה. ד״ר ישי רואה בהמלצותיה של ועדת־דורון פגיעה בזכויות הבסיסיות של החולה, מאחר שהולכן נועדו לתת כלי בידי הרופא בניגוד לרצון החולה. הן נועדו לתת מענה יותר לצורכי המוסד המטפל מאשר לצורכי החולה. הוא מקווה כי הוועדה שהוקמה בראשות שופטת תתייחס בכובד־ראש לעיוות זה.

חוגים במערכת הבריאות רואים בדיבורים שנשא לפני שנה השופט חיים כהן בפני משתתפי יום הבריאות העולמי, נקודת פתיחה לעבודת הוועדה הציבורית. בין השאר אמר: ״אם למשל אני הולך לבית־החולים הזהות, כפי שמשתמשים אתה, על טופס בו אני מסכים שהרופא המטפל יעשה בי כבל העולה על דעתו — אין הסכמה זו שווה את הנייר עליו היא כתובה, זאת מפני שאני מביע הסכמה לדבר שאינני יודע מהו. לפני החתימה הייתי צריך לקבל מידע אודות המחלה שיש לי, מה הטיפול שאפשר לתת לי ומהן ההשלכות של עצם הבואי לבית־החולים: אולי אני בלי הבריא או בהברה חלקית. אינני מסוגל, כלל לחשוב, ואני חותם לך על הכל ובלבד שתשכיב אותי. זכות החולה העצמית של האדם היא בה גדולה ויסודית, שהיא עדיפה על כל דבר אחר. היא עדיפה גם על הצלת חייו״.

בלון להפחתת שומן אצל ילדים

בשורה לנערים ונערות שמנים: במחלקה הגסטרואנטרולוגית של בית־החולים קפלן ברחובות החליטו להכניס גם אותם למעגל המטופלים בהשמנת־יתר. הטיפול המוצע: החדרת בלון אוויר לקיבה. ההחלטה על כך התקבלה במחלקה בתום מחקר שנעשה במשך שנתיים על טיפול בהשמנת־יתר של מבוגרים באמצעות הבלון. הכוונה לטפל בילדים שמשקלם העודף עולה על 20 ק״ג.

ד״ר גם מציין כי הרגלי האכילה של הנוער מושפעים מעידון המזונות המסקיות. במקרים רבים, כשל עודף השומן, נמנע מבני־נוער אלה להתגייס לצבא. תהליך הרזייתם ילווה, כמו אצל המבוגרים, על־ידי פסיכולוג ודיאטנית, האמורים להביא לשינוי בהרגלי האכילה. יש לזכור שבגיל צעיר קל יותר לשנות הרגלים.

בעיקרון ניתן להוליך את הבלון אחת לארבעה חודשים, כדי להבטיח שמירה על משקלו של המטופל, אולם בארץ הדבר אינו בר ביצוע, בגלל העלויות הגבוהות. מחירו של בלון 500 דולר. במהלך המחקר ניתן הבלון חינם למטופלים. מעתה, מסיבות תקציביות, יידרשו המטופלים לשלם את מלוא המחיר. ד״ר גם מקווה כי יצליח להעביר הולכה בברכו קופת־חולים שלפיה יינתן בלון חינם לכל ילד שיגיע לטיפול במחלקה.

שיתוף פעולה בין המחלקה הגסטרואנטרולוגית לבין מפעל ״גולדס״ שבקיבוץ ניר עוז, הביא לפיתוח ולייצור של בלון מתוצרת ״כחול לבן״, שיהיה זול יותר. שלב הפיתוח נמשך שלוש שנים, תכון לעכשיו נמצא הבלון בשלבי ניסוי אחרונים על כלבים.

תרופה כחלופה לניתוח חניכיים

צוות חוקרים בבית־החולים הדסה בעין כרם השלים פיתוח תרופה חדשה לטיפול במחלות חניכיים. התרופה נועדה לשמש גם חלופה לניתוח. התרופה נמצאת בשלבי ניסוי אחרונים לקראת ייצורה לשיווק בשוק. צוות החוקרים שפיתח אותה כולל את פרופ׳ מיכאל פרידמן מנהל בית־הספר לרוקחות, פרופ׳ מוסקוביץ(?) מנהל המחלקה לפריודונטה ופרופ׳ מיכאל סלע מהמחלקה לביולוגיה אוראלית.

הצורך בפיתוח התרופה עלה משום שאחוז ניכר מהציבור סובל דרך קבע ממחלות חניכיים. מחלות אלה נגרמות על־ידי מושבות של חיידקים, הן נגלות לעין כתפיחות שצבען אדום. סימן נוסף למחלה — דימום החניכיים. הטיפול לסילוק החיידקים נעשה באמצעים מכניים, כמו שימוש במברשת, חוט וכלי עזר אחרים, או בטיפול מקצועי על־ידי רופא השיניים.

הזנחה בטיפול לסילוק החיידקים גורמת היווצרות כיסים (רווחים) בין החניכיים לשן, המשמשים חממה לחיידקים. כיסים אלה ניתנים לסילוק רק באמצעות ניתוח, שמחירו יקר ויכול להגיע עד 5000 דולר. הוכח כי מחירו של ניתוח חניכיים הוא גורם מרתיע. התוצאה של דחיית הניתוח והזנחה בטיפול: נשירת השיניים.

התרופה שפותחה היא תרופה אנטי־בקטריאלית. היא תוחדר לכיס שבחניכיים למשך זמן מוגדר, כדי לגרום להשמדת החיידקים. צוות החוקרים מקווה, כי באמצעות טיפולים חוזרים בתרופה ניתן יהיה להביא לסילוק הכיסים ולצמצום הרווחים שנוצרו בין החניכיים לשן ובכך למנוע את הצורך בניתוח.

לפני כשנה רכשה חברת ״כי״ל תעשיות״ זכויות על ההמצאה. החברה מתכננת להקים מפעל ייצור בארץ ולשווק תרופה זו בעולם, בשיתוף פעולה עם חברה בינלאומית.

פריצת דרך בטיפול בתסמונת טוראט

במחלקת העצבים של בית־החולים איכילוב בתל־אביב השלימו ניסוי של טיפול בתסמונת טוראט באמצעות תרופת נגד יתר לחץ־דם. התוצאות המעודדות של הניסוי, כפי שמסביר מנהל המחלקה פרופ׳ עמוס קורצ׳ין, הן פריצת דרך בטיפול בתופעות התסמונת.

תסמונת טוראט מאופיינת במצמוץ בעיניים, עוויתות בפנים, תנועות בלתי נשלטות בגפיים, השמעת קולות והתפרצויות זעם בלתי נשלטות. תופעות אלה נצפות בדרך כלל אצל גילאי שלוש עד חמש עשרה. הסטטיסטיקה מלמדת כי מספרם של הבנים הסובלים מהתסמונת גדול פי שלושה ממספר הבנות.

תסמונת טוראט נחשבה עד לפני זמן קצר תוצאה של מצב נפשי והחולים בה הופנו לטיפול פסיכיאטרי. מחקרים שהושלמו באחרונה בעולם, בהשתתפות נוירוכירורגים מישראל, קובעים כי מקור המחלה בפעילות בלתי תקינה בחלקי המוח המשתתפים בארגון תנועות. פרופ׳ קורצ׳ין מציין, כי בעקבות פרסומם של ממצאי המחקרים תרים עתה אחר הגורם במוח מחולל התסמונת. העלה חשד, כי על התנועות והעוויתות הבלתי נשלטות משפיע עודף דופאמין — חומר במוח האחראי לארגון תנועות נורמליות של הגוף, חוסר בו גורם למחלת פרקינסון. לאחר שנשללה אפשרות זו במחקר שנעשה בבית־החולים, התחזקה דעת הרופאים כי הגורם לתסמונת הוא תורשתי. לפי סברת הרופאים, אם אחד ההורים נושא את הגן הפגוע, לילדיו יש 50% סיכונים לרשתו. לא כל נושא חומר גנטי פגוע סובל מתסמונת באותה מידה: יש נושאי גן שסימני המחלה אינם ניכרים בהם כלל, או רק סימנים מתונים וחולפים.

אחד הקשיים להמשך המחקר בארץ הוא היעדר תורמי מחות. מסיבה זו הולים בית־החולים איכילוב להצטרף כשותף למחקר בנושא במרכז להתפתחות הילד באוניברסיטת ייל, ארה״ב. מטרת המחקר היא לזהות את הגן הפגוע, כדי שאפשר יהיה להתמקד בטיפול תרופתי ספציפי.

במקביל לעריכת המחקרים נעשו כל השנים ניסיונות לדכא את התנועות הבלתי נשלטות באמצעות תרופות. בעבר התמקד הטיפול התרופתי בלופרידול, תרופת הרגעה הניתנת לחולי נפש, ובכלונידין, תרופה להרגעת כאבי מיגרנה. לתרופות אלה, אומר פרופ׳ קורצ׳ין, נודעה השפעה חיובית על תופעות התסמונת אולם המטופלים גילו סימני עייפות ואוזלת מרץ, ואצל חלק מהמבוגרים התגלו תופעות־לוואי נוספות כמו ירידה בדחף המיני והפרעות במחזור (אצל נשים). כדי לנטרל השפעות אלה החליטו לנסות טיפול בתרופות חדשות, הכוללות תרופות לטיפול ביתר לחץ־דם. הטיפול הקיף עד כה מאות חולים ולדברי פרופ׳ קורצ׳ין, תוצאותיו מעודדות.

דין פרוטה / לאה פורת

זהירות, משאבי אנוש

בשנים האחרונות החלו לפרוח בארץ משרדים פרטיים העוסקים במה שהם מכנים השמת כוח אדם, דהיינו, השגת מקומות עבודה לפונים אליהם ★ לא כולם רציניים, חלקם חשודים בעבירות על החוק

המודעה שראה ש״ג (השם הנכון המלא שמור במערכת) בעיתון הקפיצה אותו ממקומו. זה היה בדיוק מה שהוא מחפש. ״ללקוחתנו דרוש בדחיפות מנהל כספים — חשב או מנהל חשבונות ראשי לאירופה״, נאמר במודעה. בהמשך בא תיאור התפקיד ותנאי השכר: ״בעל התפקיד יטפל בכל תגרים המזומנים של תשלובת אלקטרוניקה באירופה. כלל דיווחים. כמו כן יהיה אחראי אדמיניסטרטיבית על פעילות העובדים במקום. אנגלית חובה. השכר 5,000 דולר לחודש + דיור + בילויים. יציאה עם המשפחה״. בתחתית המודעה נמסר מספר טלפון ומספר תיבת־דואר בתל־אביב.

ש״ג דווקא היה מעוניין בעבודה בחו״ל. ילדיו כבר גדלו ועומדים ברשות עצמם. לא יכול להיות משהו טוב יותר מאשר להתאוורר כמה שנים בחו״ל. הוא צילצל איפוא למספר הטלפון שפורסם בעיתון והקול הנשי מעבר לקו קבע לו פגישה למחרת היום, בשעה 10 בבוקר. שמח וטוב־לב שם פעמיו לכתובת שנמסרה לו בטלפון: רחוב גורדון 74 בתל־אביב. כשהגיע למקום, לא גילה כל שלט על הבניין. אחד השכנים היפנה אותו לקומה השנייה. במשרד קיבלה אותו בחביבות מופגנת אישה צעירה ושמנמנה שהציגה עצמה בשם שרה אבן. היא שאלה כמה שאלות ענייניות בדבר ניסיונו, השכלתו, הידע שלו בשפות, הגיל וכל השאלות הרלוונטיות האחרות שנוהגים לשאול אדם המעמיד עצמו לתפקיד. כן ביקשה ממנו למלא שאלון. על התפקיד עצמו לא הרחיבה את הדיבור. רק אמרה שמדובר בעיר קלן שבגרמניה, וכי החברה היא חברה ישראלית בעלת סניף בגרמניה.

לאחר ההקדמה הזאת, נתנה לו אבן להבין שכישוריו בהחלט נראים לה מתאימים, אבל הוא חייב לעבור כמה מבחנים ובהם בדיקה גרפולוגית, ולצורך כיסוי כל ההוצאות יהיה עליו לשלם 200 שקל. הדרישה לתשלום, מה גם תשלום גבוה כל־כך, נראתה לש״ג תמוהה ביותר. הוא הספיק להיות במשרדים אחרים המטפלים בהשמת כוח אדם ובהם לא דרשו ממנו כל תשלום. באחד מהם דרשו 20 שקל ובאחר דרשו 30. ש״ג השיב לשרה אבן כי ישקול את העניין ועזב במהירות את המשרד, לא לפני שמסרה לו כרטיס־ביקור ובו היה כתוב: ״א.ש. מפנה בערבון מוגבל, השמת כוח אדם בכיר״.

למחרת התקשר אתי. אמר כי יש לו תחושה שהמשרה המוצעת היא פיקציה וכי ייתכן שפורסמה רק כאמצעי לגביית כסף מן הפונים. אמרתי לו כי אי־אפשר להגיע למסקנות כה חמורות על סמך תחושות, אבל גביית דמי הרישום [illegible] נראית לי לא כשורה [illegible] לבדוק את העניין.

חמישה סעיפי אישום

בדיקה אצל בעלי משרדים אחרים העוסקים בכוח אדם ובשירות התעסוקה, העלתה חיש מהר ממצא מעניין וחד־משמעי: שרה אבן, אמה, הייתה מעורבת באשמות שונות הקשורות בעבודת משרה.

ביקשתי מעמיתי כתב ״הארץ״ לענייני בתי־משפט צבי הראל לבדוק בבית־המשפט אם אבן הוגש כתב אישום נגדה. למחרת הגיע אליי עם תצלום כתב אישום בעל חמישה סעיפים שהוגש נגדה על־ידי מדינת ישראל בחודש יולי 1987. הקראת כתב האישום נקבעה ל־8 בספטמבר, דהיינו בשבוע הבא.

באישום הראשון נאמר כי בשנים 1984־1986 זייפה הנאשמת, בכוונה לרמות, חוות־דעת שונות שניתנו לה על־ידי גרפולוג. היא עשתה זאת במחיקת שם הבודק, תאריך חוות־הדעת ומספר תיק הבדיקה אצל הגרפולוג. כך יכלה להשתמש בחוות־דעת אלה גם לגבי פונים אחרים למשרה, כאילו נעבידם הם שנבדקו.

בסעיף האישום השני שעניינו זיוף, שימוש במסמך מזויף וקבלת דבר במירמה, נאמר כי בשנת 1985 פנה למשרדה של הנאשמת אדם לשם קבלת מקום עבודה. היא גבתה ממנו 70 ש״ח, תוך הבטחה כי יישלח לבדיקות פסיכוטכניות וכי כתב־ידו יעבור בדיקה גרפולוגית, אשר לבדיקה הגרפולוגית, נאמר בכתב האישום כי היא זייפה את חוות־הדעת בדרך המפורטת בסעיף האישום הראשון, ואילו לגבי הבחינות הפסיכוטכניות נאמר, כי הפונה כלל לא נשלח אליהן. הנאשמת הבטיחה כי תחזיר לפונה 50 שקל, אך לא עמדה בדיבורה.

בסעיף האישום השלישי מואשמת אבן בכך שבאוגוסט 1986 גבתה 100 שקל מלקוחה בעבור בדיקה גרפולוגית. הבדיקה לא נעשתה, והיא מואשמת בקבלת סך 100 שקל במירמה מבלי שהתכוונה לתת ללקוחה אף אחד מהשירותים שהבטיחה.

הסעיף הרביעי מדבר על ניסיון לקבלת דבר במירמה. כאן מדובר בדרישה לקבל 200 שקל לפתיחת תיק. הלקוח שפנה למשרד בחודש ינואר 1987 התנה את תשלום הכסף בפגישה עם מזמין המשרה, אך אבן דחתה אותו בלך ושוב והפגישה לא התקיימה מעולם. הסעיף החמישי אף הוא קבלת דבר במירמה. הפעם מדובר בלקוח שהגיע למשרד הנאשמת בחודש יולי 1986 בעקבות מודעה על משרה בחו״ל. הוא שילם 40 שקל בעבור בדיקה גרפולוגית, תוך הבטחה כי אם יימצא כשיר יעבור קורס מתאים לפני הנסיעה לחו״ל. האיש לא קיבל את חוות־הדעת הגרפולוגית, לא בהלוך מועד הקורס ולא במועד התחלת העבודה.

לא יודעת על מה את מדברת

התקשרתי עם שירות התעסוקה שעמד מאחורי כתב האישום הזה. מי שטיפל בכך במישרין הוא המשנה למנכ״ל שירות התעסוקה עו״ד דוד מגע. לדבריו, הורה להגיש את כתב האישום זמן קצר לאחר שנכנס לתפקידו, כי התברר לו שמשרדים מסוגה של שרה אבן עוברים על החוק האוסר לגבות דמי רישום או כל תשלום אחר ממי שפונה לקבלת שירות של שירות תעסוקה, האין זה משנה אם זה משרד פרטי או ממשלתי. נוסף לכך, מעשים מהסוג שבכתב האישום, [illegible] בפונים לקבל עבודה והן במעסיקים.

התקשרתי אל שרה אבן וסיפרתי לה על התלונה שקיבלתי מלקוח שלה. תחילה אמרה שאינה יודעת על מה אני מדברת. אחר כך אמרה שהיא נזכרת, אלא שהאדם שבו המדובר לא היה מתאים לתפקיד. שאלתי מדוע ביקשה 200 שקל והיא השיבה כי זה היה בעבור פתיחת תיק לצורך קבלת שירות ומציאת משרה אחרת. אמרתי לה שהחוק אוסר לקבל כסף, וכי גם משרדים אחרים אינם לוקחים בדרך כלל כסף. היא השיבה, כי איננה יודעת על מה אני מדברת וגם איננה יודעת מה אומר החוק. בשביל המשרה הספציפית אני לוקחת כסף, אבל מי שרוצה את הטיפול שלי חייב לשלם, אמרה, בלי שהצלחתי לעמוד על הסתירה שבדבריה.

עוד אמרתי לה, שהלקוח המתלונן חושב כי המשרה שהיא פירסמה בעיתון אינה אלא פיקציה. על כך הגיבה ברוגז וטענה שמשרה כזאת קיימת. ביקשתי שתנקוב בשם המפעל, תוך הבטחה שלא אפרסם את השם בעיתון, אך היא סירבה בכל תוקף בטענה שהיא מחויבת בסודיות כלפי המפעל. אחר כך שאלתי אותה על כתב האישום נגדה. גם כאן הגיבה ב״לא יודעת על מה את מדברת״, אבל כשאמרתי לה שכתבי האישום מונחים לפני, הפנתה אותי לעו״ד גיורא ארדה.

פניתי לעו״ד ארדה והוא אישר כי אבן היא לקוחה שלו. כל מה שיש לו לומר יאמר בבית־המשפט. מכל מקום, אמר, יש לנו הגנה על כל סעיף. מרשתי תכפור בכל האשמות המנוחות המיוחסות לה.

גפן: קריטריונים לחברות

לא אפיזודה חולפת

הסיפור של שרה אבן איננו, כנראה, אפיזודה יחידה. יש עוד משרדים, לא רבים אמנם, שמנצלים בצורה לא הוגנת, אם להתבטא בלשון המעטה, את מצוקתם של מחפשי עבודה. סיבוב שיחות עם כמה בעלי משרדים גילה לי חיש מהר כי החוק פרוץ בתחום הזה. כל הרוצה לפתוח משרד כזה — יכול. הוא איננו נזקק לרשיון, לכישורים כלשהם או להשכלה. עד לפני זמן קצר גם יכלו בעלי המשרדים להתנהג בלקוחות כרצונם בלי שיבולע להם. עכשיו מבטיחים במשרד העבודה ובשירות התעסוקה להידרש לנושא.

לדברי המשנה למנכ״ל שירות התעסוקה, דוד מגע, פריחתן של לשכות העבודה הפרטיות, כהגדרתן, נבעה מחולשתו של שירות התעסוקה שלא השכיל להיענות לצרכיהם של דורשי העבודה. לכן כצעד ראשון, הוא מבקש לשנות את הדימוי של שירות התעסוקה ולאכוף את חוק שירות התעסוקה. למשל, שכל מקום עבודה שבו מתפנה משרה, יפנה לשירות התעסוקה ולא כפי שנהוג כיום — למשרדים פרטיים. זיקת חובה כזאת אינה קיימת, למרבה הצער, לגבי משרות של אקדמאים. נוסף לכך, כבר הוכן תיקון חוק שיחייב את המשרדים הפרטיים לקבל רשיון. את הרשיון יקבלו רק המשרדים שיענו על קריטריונים אחרים. למשל, שיוכלו להבטיח כי כל מי שישיג עבודה באמצעותם ייהנה מכל הזכויות הסוציאליות, וכן שלא יגבו ממנו כסף.

אכיפת החוק ותיקון החוק המוצע אולי ישפרו מעט את המצב, אבל לא יפתרו את הבעיה היסודית, והיא כישלונו של שירות התעסוקה לספק עבודה לפונים אליו. כאשר למשרדים הפרטיים תהיה תחרות עזה מצד שירות התעסוקה, יצטרכו לעמול קשה יותר מאשר עכשיו כדי להצדיק את קיומם. עם זאת, נראה לי שיש לקבוע קריטריונים הרבה יותר מחמירים למשרדים המכריעים בגורלות של אנשים.

תקנון וקוד אתיקה

שאלתי את עצמי גם, מדוע המשרדים הרציניים באמת, ויש כאלה, אינם מתארגנים וקובעים תקנון וכללי אתיקה. מנכ״ל חברת ת.י.ל. יעקב בן דור הסכים אתי שהשוק פרוץ בתחום הזה, וסיפר לי שכבר התגייס מישהו לארגן את העניינים. הוא הפנה אותי אל איש יחסי הציבור אהרן גפן, המפעיל גם יחידה למשאבי אנוש המספקת עובדים ללקוחותיה. ״את ממש מתפרצת לדלת פתוחה״, אמר לי גפן. הוא סיפר כי הוא עומד בראש ועדה המארגנת אסיפת־יסוד של בעלי משרדים שתתקיים במלון ״דן״ בתל־אביב ב־10 בספטמבר, וכי באותה אסיפה, שבה ישתתפו כ־20 בעלי משרדים, יוצגו גם תקנון וקוד אתיקה. התחלה טובה, אבל מה יהיה על כל עשרות המשרדים שלא יהיו מאורגנים? עיינתי בכללי האתיקה שחוברו על־ידי גפן ומצאתי שם כמה סעיפים שעונים בהחלט על זכויותיהם של הלקוחות. בקוד האתיקה נכללים קריטריונים שונים של הכשרות להברות, כמו ותק של שנתיים בעבודה.

בינתיים לכל דורשי העבודה נותר רק לייעץ: היזהרו בפניותיכם ללשכות העבודה הפרטיות הקוראות לעצמן בשמות כמו משאבי אנוש, השמת כוח אדם וכד׳. ברגע שאתה מהן דורשת מכם דמי הרשמה, עיזבו מיד. ברגע שמתברר לכם כי מישהו אינו עומד בהבטחות, עיזבו גם אותו.

ודווחו על כך לשירות התעסוקה. אם יתברר שהמשרדים הללו עוברים על החוק, הם ייתבעו לדין ואתם תעזרו לשרש את העשבים השוטים המתחזים ללשכות עבודה בעוד כל מעייניהם להגדיל את רווחיהם במהירות.

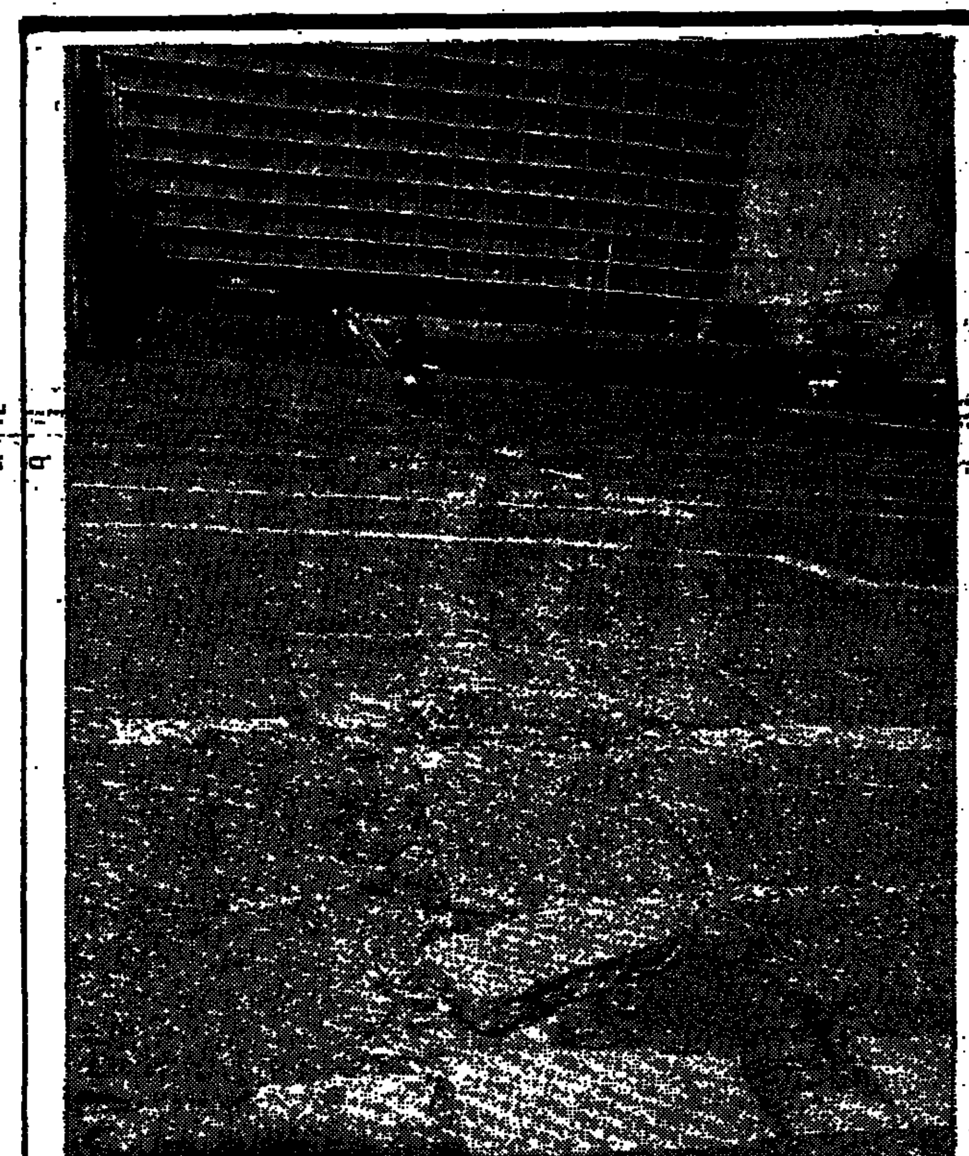

כיכר מלכי ישראל, ליד בניין העירייה: חור במדרכה

(תצלומים: עוזי קרן)

מדרכה ברחוב רמז בתל־אביב בין הבתים 31־33

עוד בעניין המדרכות

יו״ר ועדת הביקורת בעיריית תל־אביב, עו״ד אברהם פורת, רואה בחומרה את הצהרתו של ראש עיריית תל־אביב, שלמה להט, כי תינתן עדיפות נמוכה בטיפול למדרכות שבורות שפורסמו ב״הארץ״. לדבריו, אין זה הוגן שאדם היודע שיש מדרכה פגומה ויודע שמישהו עלול להיפגע ממנה, אינו דואג לתיקונה. כשאיש ציבור מתעלם ביודעין ממפגע, יש בזה משום רשלנות ובעצם, גרימת מפגע ביודעין.

לדברי פורת, אף יש לכך היבט חמור מבחינת הביטוח. חברות הביטוח המבטחות את העירייה יהיו זכאיות לטעון כי העירייה ידעה על התקלה ולא תיקנה אותה ועקב כך, יסרבו לשפות את העירייה על נזק שייגרם לנפגע, את הפיצויים תשלם איפוא קופת העירייה.

יו״ר האגף לעבודות ציבוריות בעיריית תל־אביב, פרץ אוניקובסקי, מבשר בתגובה כי באחרונה הוחלט להקציב סכומים גדולים לשיפור המדרכות בעיר. אם בתקציב הראשוני של העירייה לשנה זו הוקצבו למטרה זו שני מיליוני ש״ח, הרי לפני כשבועיים הוחלט להוסיף עוד שישה מיליוני ש״ח. בסך הכל, שמונה מיליוני ש״ח ישקיעו השנה במדרכות.

תשומת־לב מרובה תוקדש לרחובות הירקון, בן־יהודה, דיזנגוף, הטיילת, [illegible], אבן גבירול פרישמן ובוגרשוב. בצורה פחות יסודית יטופלו רחובות אחרים בחלקים שונים בעיר. בתוכניות השנה לא נכללה כיכר מלכי ישראל, שבה מבקשת העירייה להחליף את כל הריצוף. ביצוע התכנית תלוי בהחלטה שעוד לא נפלה, על הקמת חניון תת־קרקעי מתחת לכיכר — כדי שלא לרצף את הכיכר ולחזור ולעקרו בעת הקמת החניון. עדיין לא ידוע מתי תבוצע התכנית.

״משך שנים היתה הזנחה בתחום המדרכות והכבישים. השנה התחלנו לטפל בעניין בצורה יסודית. לא נפתור את בעיית המדרכות הלא־תקינות בשנה אחת. אנו מעודדים אזרחים לפנות למוקד 106 ולהודיע לנו על מפגעים במדרכות, ואנו ערוכים לתקן תוך ימים ספורים״.

אשר להצהרתו של להט בעניין התצלומים בעניין זה ב״הארץ״, אומר אוניקובסקי כי לא ידוע לו על הוראה שאכן ניתנה, לטפל במדרכות אלו בדרגת עדיפות נמוכה.

חיים הנדוורקר

הקאתולים באוקראינה יוצאים מהמחתרת

Le Monde

מיוחד ל״הארץ״

רומא

מוסקווה משדרת ״איתותים״ בברורת ובכל הגלים. המסר המתקבל בוותיקאן הוא תמיד זהה: ה״פרסטרויקה״, השינוי הגורבאצ׳בי, יכול ויגרום גם לחופש דת. לפני חודשים מספר יכול היה הקרדינל הפיליפיני סין לבקר בליטא. האם תרזה שהתה באחרונה במוסקווה ואמרה שתקים בברית־המועצות את אחד המעונות שלה, כפי שעשתה בקובה ובניקרגואה. ״לאוסרבטורה רומאנו״ עוסק בסיפוריהם של צליינים, הנוהרים באלפיהם תחת עינה המגינה של המשטרה בהתגלויות הבתולה ליד לבוב. סוכנות טא״ס כתבה שהקאתולים בוילנה לא הצטרפו להפגנות ״הלאומיות״ לרגל יום השנה לחתימת הסכם ריבנטרופ־מולוטוב. האשמות האחרונות בדבר ״לאומנות פוליטית־דתית״ שהועלו נגד הליטאים אינן עומדות עוד על סדר היום.

רוח המהלכות הדתית מתמשכת גם בקרב בעלות־בריתה של ברית־המועצות, לרבות הנוקשות ביותר. הפעם הראשונה זה שנים הגיעה לפראג, ב־24 באוגוסט, משלחת של בישופים צרפתיים ומערב־גרמניים בראשות הקרדינל פרידריך ואסאר, הארכיבישוף של מינכן, ובראשות הארכיבישוף ז׳אן וילבו. אין מונחים גם את ״השלוחה״ האורתודוקסית. הפטריארך האקומני של קונסטנטינופול, דימיטריוס, עושה כעת בברית־המועצות בביקור ממושך. גם האפיפיור האורתודוקסי הרוסי־גלב יאקונין קיבל הצעה לשמש כומר בקהילה, לאחר 21 שנים שבהן נאסר עליו לפעול.

האיתות החשוב ביותר אולי, אך שביחס אליו שומר הוותיקאן על שתיקה זהירה, הוא הכרזתם של שני בישופים, 12 כמרים ונזירות, 23 כמרים, 174 מאמינים קאתולים הקיימים את דתם במחתרת באוקראינה, שביקשו ״בכינת בישופים קאתולים אזרחים באוקראינה״ על יציאתם מהמחתרת ועל דרישתם ל״לגאליזציה לגיטימית״ של כנסייתם.

שיתוף פעולה עם השלטונות

לכנסייה הקאתולית אין קיום רשמי מאז ״סינוד לבוב״ ב־1946, שבמהלכו שולבה בכנסייה עם הכנסייה האורתודוקסית הרוסית. גם המוסמכים בוותיקאן וגם ראש הכנסייה האוניאטית, כפי שהיא מכונה (התאחדה עם רומא מאז 1596 אך שמרה על טקסיה הביזנטיים), הקרדינל־בגולה מירוסלאב איוואן לובצ׳יבסקי, מוצאים בהכרזה זו אי־אלו מהודיות. ההכרזה מופנית לאפיפיור, אך קודם כל נמסרה לקרמלין. אחד הבישופים החתומים, פבלו ואסיליק, מוכר בחו״ל. הוא עמד בראש הבישופות של סטאניסלאבוב, ששמה שונה לאיוואנו־פראנקובסק ב־1962. אך עד היום לא מוכר לקרדינל לובצ׳יבסקי שמו של החתום השני, איוואן סמוירי, שבא מהאזור הנמצא מרחוק לקוטב הצפוני.

החיים במחתרת מכתיבים כמובן את שלהם, אך קשה בכל זאת להאמין שהרגב ״המודיע של הקטקומבות״ אינו ידוע לראשי הכנסייה האוקראינית במערב. לעומת זאת, שמו של יוזף טאראליה שמסר את המסר לקרמלין הוא ערובה לאותנטיות שלו. הוא דיסידנט נתי־ ידוע שנידון לעונש מאסר ושוחרר במסגרת ה״הפשרה״ הנוכחית. זה כומר החתום הראשון, גריגורי בודליינסקי, הוא מזכיר קבוצת היזמה למען הגנת זכויות המאמינים שמחה פעמית על שיתום של אוקראינים צעירים לאפגניסטאן.

בחוגים הקרמלינולוגים המקורבים לוותיקן אומרים שטאראליה אינו מתנגד במוסקווה ולא־ספק מוסיף לעמוד תחת מעקב הק.ג.ב. העובדה שהצליח להגיע לבירה ולמסור הכרזה לפקיד בכיר, מביעה על מידה מסוימת של שיתוף פעולה עם השלטונות.

שוקלים להזמין את האפיפיור

על־פי הנחה הרווחת בחוגים הדתיים ברומא, קיים בממשלה ובשירותי הביטחון הסובייטים זרם התומך בלגאליזציה של הכנסייה הקאתולית האוקראינית, בתנאי שאם תבוא מהמחתרת, יקל יותר לפקח עליה. זרם זה שהפטריארכיה האורתודוקסית במוסקווה גילתה כי לפי עיקרון מלכותולית, התחזק בהדרגה עם עלייתו של גורבאצ׳וב לשלטון. להתנהגות כזאת יש תומכים רבים בוותיקאן, ובעיקר במזכירות למען אחדות הנוצרים, הרוצה לקדם את הדיאלוג האקומני עם האורתודוקסים, אך מוצאת שהבעיה האוניאטית היא מכשול שקשה לעקוף אותו.

מתקפת־הקסם של הקרמלין על המאמינים הדתיים באה בד בבד עם ההצעה הרוסית המחודשת לקיים במוסקווה ועידה בינלאומית על זכויות האדם. היא גם בעריכת לקראת החגיגות בשנה הבאה לקיום 1000 שנות נצרות במוסקווה, חגיגות שברית־המועצות רוצה לקיימן ברוב פאר והדר. האם יוזמן האפיפיור? בשנה שעברה נתנה מוסקווה להבין באמצעות ביטאון המפלגה הקומוניסטית האיטלקית, ״אוניטה״, כי אין זה דבר בלתי אפשרי, בתנאי שהאב הקדוש יכיר בריבונות הסובייטית בארצות הבאלטיות ויחדל מתמיכתו באוניאטים. מימוש התנאי הראשון מוסיף להיות קשה, אך לגאליזציה, אפילו חלקית, של הכנסייה הקאתולית האוקראינית, עשויה לאפשר יציאה מהמבוי הסתום בנושא זה ויצירה, לכל הפחות, של אווירה נוחה לביקור אפשרי בעתיד של גורבאצ׳וב בוותיקאן.

בחירות בזק בדנמרק

ביום ג׳ הבא ילך העם הדני לקלפיות בתום מערכת בחירות שנמשכה פחות משלושה שבועות ● זמן שווה לכל מפלגה במשדרי התעמולה בטלוויזיה וכרזות צבעוניות או הומוריסטיות, שמוסרות למחרת הבחירות ● בסקנדינאוויה מתמנים בגיל ארבעים פלוס לראש ממשלה, ופורשים בגיל שישים פלוס

מאת אליהו הבי

קופנהאגן

לשאלות עיתונאים מתי יתקיימו הבחירות בדנמרק, נהג ראש הממשלה להשיב, בשבועות האחרונים: ״ביום שלישי״. ביום ג׳, 18 באוגוסט, הלך פאול שליטר אל המלכה והציע לה בשם הממשלה לקיים את הבחירות ביום ג׳, 8 בספטמבר.

החוק הדני קובע מינימום של 19 יום בין הכרזה על בחירות כלליות לבין עריכתן. בין ההודעה לבית הנבחרים על החלטת הממשלה לקיים בחירות, לבין ביצוען בפועל, יחלפו רק 20 יום — שיא הראוי לספר השיאים של גינס. בבית הנבחרים הסביר שליטר: ״יהיה פחות זמן לפוליטיקאים להטיל בוץ זה על זה״.

הממשלה הימנית בראשות שליטר רשמה לעצמה שיא: בפעם הראשונה מזה 16 שנים כיהנה ממשלה כמעט ארבע שנים — תקופה חוקית לכהונת ממשלה בין בחירות לבחירות. מאז 1945 שלטו בדנמרק עשרים ממשלות, בחירות נערכו בממוצע אחת לשנתיים.

בדומה למרבית הממשלות שכיהנו בדנמרק מאז 1945, היתה ממשלת שליטר ממשלת מיעוט: קואליציה של ארבע מפלגות, שלהן 78 צירים בפולקטינג המונה 175 צירים (בתוספת ארבעה צירים של גרינלנד ואיי פארו, המבטלים אלה את אלה, ולפיכך אינם נחשבים). לצורך השגת רוב בבית סמכה הממשלה על תמיכתם של עשרה צירי מפלגת ״שמאל ראדיקלית״. בקצה הקשת הימנית ישבו ארבעה צירי מפלגת המחאה ״קידמה״, שהוקמה על־ידי עו״ד מוגנס גליסטרופ.

הבחירות האחרונות בדנמרק נערכו בינואר 1984, ובבחירות שיתקיימו בשבוע הבא יצביעו קרוב ל־300 אלף צעירים בעלי זכות בחירה, שלא השתתפו בבחירות הקודמות. העשויים במידה מרובה להכריע את הכף בין שמאל לימין. מספר בעלי זכות הבחירה בדנמרק מתקרב ל־3.6 מיליון.

ראש ממשלה בגיל 40 פלוס

בבית הנבחרים הנוכחי מיוצגות תשע מפלגות. שיטת הבחירות האחרונה־יחסית מגבילה את הייצוג בחסימה של 2%. בבחירות הנוכחיות ישתתפו 16 מפלגות, והוותיקות שלא הצליחו לעבור את אחוז החסימה בבחירות קודמות. ותיקה מכולן היא המפלגה הקומוניסטית שסולקה מבית הנבחרים ב־1979, וסקרי דעת־הקהל אינם חוזים שתעבור את אחוז החסימה. מבין המפלגות החדשות — מפלגה ״ירוקה״ שתנסה לחזור את הצלחת ה״ירוקים״ בפינלנד. (בשוודיה לא הצליחו ה״ירוקים״ לעבור את אחוז החסימה הגבוהה — 4%).

בראש האופוזיציה עומדת המפלגה הסוציאליסטית ״עבודה״, בראשות אנקר יורגנסן (60), שהיה בעבר ראש ממשלה, ואם לא יצליח הפעם להחזיר את מפלגתו לשלטון, תהיה זו עבודת שירת הברבור.

בסקנדינאוויה מתמנים בגיל ארבעים פלוס לראש ממשלה, ופורשים בגיל שישים פלוס. אם כראש ממשלה או כראש האופוזיציה. האחרון שהודיע על כוונתו לפרוש השנה הוא ראש ממשלת פינלנד לשעבר, קאלאבי סורסא.

סקרי דעת־הקהל חוזים ל״עבודה״ מפלה מחודשת — לעומת 31.6% בבחירות הקודמות רק 27%־28%. את הקולות שאיבדה ״עבודה״ תגרוף ״מפלגת העם הסוציאליסטית״ (שניתן להשוותה למפ״ם בישראל), שכל סקרי דעת הקהל חוזים לה עליה ב־11.5% ל־16%־17%.

אם לתת אמון בתחזיות המומחים, יזכו מפלגות הקואליציה ב־47% לעומת 44% למפלגות השמאל, והשאלה המכרידה את מבחנתו של ראש הממשלה, פאול שליטר, היא אם יצליח להשיג רוב בלא להיות תלוי בהצבעת חברי מפלגת ה״קידמה״ — מפלגה הנחשבת ל״מצורעת״ הן בימין והן בשמאל. הגורל של ציר אחד לצד זה או אחר, יעניק ל״קידמה״ את הקול המכריע — מצב הקיים ביום בנורווגיה, בה שני צירי מפלגה מקבלים קובעים איזו ממשלה תשלוט בנורווגיה (בניגוד לכל מדינות מערב־אירופה, אוסר החוק הדני על פיזור הפרלמנט לפני המועד הקבוע בחוק לעריכת בחירות).

תעמולה נוסח דנמרק

אורח המזדמן בימים אלה לקופנהאגן — שבוע לפני הבחירות — יתקשה לגלות כי המדינה עומדת במערכת בחירות. בדנמרק אין מדביקים כרזות תעמולת בחירות לקירות, לכל המפלגות שלטים עם סמל המפלגה, ושלטים אלה נתלים על עמודים ומוסרים יום לאחר הבחירות — לאכסון עד שיגיע יום בחירות חדש. את מקומן של אסיפות בחירות תפסה הטלוויזיה, המעניקה לכל המפלגות הרשומות שווה להציג את עמדותיה, בין אם זו מפלגה שזכתה ב־50 מנדטים, או מפלגה קיקיונית שאין לה כל סיכוי לעבור את אחוז החסימה.

מודעת הבחירות המוצלחות ביותר בשנה זו היא זו של מפלגת ״עבודה״: הכרזה של סרט הג׳יימס בונד החדש ״007 באזור המסוכן״ עברה שיפוץ: ראשו של בונד הוחלף בראשו של אנקר יורגנסן, ובמקום אקדח ביד ימינו הוא מחזיק פרח. הבלונדינית בכרזה אינה נערת בונד, כי אם צעירה המסמלת את דנמרק.

דנמרק היא מדינה יציבה. מאז 1972, עת התקבלה הכרעה בעלת משמעות פוליטית מרחיקת־לכת — צירוף דנמרק לשוק האירופי המשותף — לא נקרא הבוחר להשתתף בהצבעה שניתן להגדירה כבעלת משמעות לאומית.

אם לא תחול הפתעה עקב הצבעתם הבלתי צפויה של 300,000 הצעירים, הבוחרים בפעם הראשונה בחייהם, כל הסיכויים כי ראש ממשלתה הבא של דנמרק יהיה ״מי שהיה״ ראש ממשלה עד ל־8 בספטמבר, פאול שליטר.

הנקודה הישראלית בבחירות

חודשים רבים לפני שנודע כי בדנמרק יתקיימו בחירות כלליות ב־8 בספטמבר, נקבע יום זה להופעת התזמורת הפילהרמונית הישראלית בקונצרט חגיגי באולם הקונצרטים של הטיבולי. בין אורחי הכבוד שהוזמנו את השתתפותם היה ראש הממשלה שליטר. בשעה שבה ידיים זובין מהטה את שרביט הניצוח ייסגרו הקלפיות, והטלוויזיה תתחיל במשדר שירתק את העם אל מקלטי הטלוויזיה עד אור הבוקר.

כל הכרטיסים לקונצרט הפילהרמונית נמכרו בטרם נקבע יום הבחירות, אולם אין ספק שקונצרט המנויים בערב 8 בספטמבר יחזה חסר את האורח הנכבד. יותר מזל היה לתיאטרון הלאומי ״הבימה״, שיציג את ״המשפט״ ביום שלאחר הבחירות — 9 בספטמבר.

صكنا من الاهل

כלכלה ועסקים

הבורסה משפרת מהיום את שיטת המסחר

הנהלת הבורסה משפרת היום את שיטה בסחר חדשה בגר.ץ. (מסחר רב-צדדי). השיטה תהיה תקפה לגבי 25 ניירות ערך הנסחרים בשיטה הניסיונית. עד היום נעשו מספר ניסיונות "על יבש", שהוכתרו בהצלחה.

בניגוד לשיטה עד כה, שלפיה נציג של חבר הבורסה צריך לבצע עשרות פקודות קטנות, בשיטה החדשה יועברו כל הפקודות לבורסה מראש ותוך הגבלה בשעת. תפקידו של כרוז הבורסה שהיה מוגבל עד כה לאיזון פאסיבי של עודפי הביקוש וההיצע, יהיה מורכב יותר. בניגוד שעלפי השיטה ה הריכה עליו לקבוע בעצמו את השער. הביצוע הרב שבידו יאפשר לו לבצע זאת. וכן לקבוע שערי ביצוע חלקי במקרים רבים יותר ולבצע כמספר גדול יותר של עסקות.

מהי מדיניות הרשות לגבי חלוקת הטבה?

לרשות לניירות ערך אין מדיניות ברורה באשר לדרך הנאותה של חלוקת דיווידנד כמניות הטבה בחברות ציבוריות. אנשי הרשות בטעו באחרונה מחברות ציבוריות שונות ובהן כבן תמפא, חלוקת מניות הטבה בשיעור של אלפי אחוזים, בטענה שאין הן יכולות לעשות כן על-פי הכללים החשבונאיים. אבל בשוק החברות, או בגילויי הדעת של לשכת רואי החשבון, אין כללים מחייבים בנוין, ואנשי הרשות לא כמרו באיזו דרך ניתן להלק את ההטבה.

למעשה, ההלכה היחידה שהוצאה לגבי חלוקת דיווידנד היתה זו של ההנפקת איילה פרוקציה. אבל כללים אלה חלו רק לגבי דיווידנד במזומן. (הקביעה היתה שניתן להלק דיווידנד במזומן רק מרווחים בתאמים לאינפלציה).

השותף יוסף גרוס פירסם השבוע בגליונו החדש של "ביטאון לשכת רואי החשבון" את הפסיקות שהיו בנושאי חלוקת מניות הטבה בשנים האחרונות. אבל גם הוא נמנע מלקבוע הלכה מחייבת.

מנכ"ל מאגרי טכנולוגיה רכש מניות

משה טמיר, מנכ"ל חברת מאגרי טכנולוגיה, רכש בשבועות ה אחרונים 3 אחוזים ממניות החברה שבניהולו, בתמורה כספית של 140 אלף דולר. הרכישות בוצעו ב' אמצעות חברת הברוקרים "בטוחה". באחרונה פסקו רכישות המנכ"ל.

השבוע בבורסה / יהודה שרוני

מאגרי טכנולוגיה אמורה לפרסם בי־מים הקרובים את הדו"חות הכספיים למחצית הראשונה של 1987.

בורסה מעופפת

ישיבת דירקטוריון הבורסה ש־אמורה היתה להתקיים היום נדחתה לשבוע הבא. הסיבה: שהותו בבריזל של יו"ר דירקטוריון הבורסה חיים טסטל. האחרון, שישתתף בכינוס בינלאומי לנושאי שוק ההון, יפגוש בבריזל גם את סגן שר האוצר עדי אמוראי. נזכיר כי טסטל חזר לא מכבר מהונג־קונג, מקום הכינוס השנתי של הפדרציה הבינלאומית של הבורסות.

טסטל יחזור ארצה בימים ה־קרובים בדי... לטוס בחזרה לניו־יורק עם מנכ"ל הבורסה יוסי ניצני. הסיבה הפעם: כינוס הוועד הפועל של הפדרציה הבינלאומית של הבורסות.

"עמדה" שילשה את דמי הניהול

"עמדה", מנהלת קרנות הנאמנות של בנק המזרחי, מסרה השבוע על העלאת דמי הניהול שהיא גובה בקרנות "סלע", "שחף" ו"חלמיש" פי שלושה, מ-0.3 האחוז ל-1 אחוז לשנה. המדובר בקרנות נאמנות "מר לירויות" המתמחות במטבע חוץ ובאג"ח, שמנהליהן נוהגים בדרך כלל לגבות בגינן דמי ניהול נמוכים.

"עמדה" אמנם מסרה כי הוליטה במקביל להפחית את "שיעור ה הוספה" מ-1.5 אחוז ל-0.25 האחוז. ואולם, שיעורי ההוספה הנגבים הם חד־פעמיים (בניגוד לדמי הניהול הנגבים אחת לשנה), ומכילא בפועל הם נמוכים מ-1.5 אחוזים (בדרך כלל מקובל לשלם מחצית האחוז). הבדל חשוב נוסף: שיעור ההוספה נועד לממן את עמלות הפצה שגובים הבנקים, בעוד שדמי הניהול זורמים היישר לכיסו של המנהל.

אגב, קרן הנאמנות "שחף" היתה אחת הקרנות הגרועות באוגוסט, כשהציגה תשואה של 0.8 האחוז בלבד. קרן הנאמנות "סלע" היתה אחת הקרנות הגרועות בתחילת השנה, כשהציגה תשואה של 17.1 אחוזים בלבד (מתחת למדד הכללי של איגרות החוב ומתחת לתשואה המשוכללת של איגרות החוב ה מתמחות באג"ח).

מאגרי טכנולוגיה לעזרת "איכות"

מצבו של שוק המיקרו־מחשבים הולך ומחמיר. המצב פוגע בחברות המחשבים העוסקות בענף זה. מצבה הקשה יחסית של חברת משוב ידוע זה מכבר, ובכיסתם של משקיעים חדשים לחברה לא הוכיחה לפי שעה את עצמה.

השבוע כסרה חברת איכות, המתמחה גם היא בתחום המיקרו מחשבים, על עיסקה שהיתה נחוצה לה כאוויר לנשימה: מכירת מחלקת השיווק של מחשבי פי.בי. לחברת מאגרי טכנולוגיה, הנמנית עם קונצרן כלל. תמורת הרכישה קי־בלה מאגרי טכנולוגיה על עצמה התחייבות של חברת איכות לצדדים שלישיים, בהיקף של 680 אלף דולר כאמורים להיפרע עד 1992. בן התחייבה לרכוש מאיכות מלאי וציוד ושירותים אחרים. אגב, ל־קונצרן כלל יש כבר חברה מתחום המחשבים — כלל מחשבים.

קרן "אש" הטובה באוגוסט

קרן הנאמנות "אש", המתמחה במניות, היתה קרן הנאמנות הטובה ביותר בחודש אוגוסט, כשהציגה תשואה של 14.1 אחוז. גם מתחילת השנה הניבה הקרן המנוהלת על־ידי רוני זילברמן, את התשואה הטובה ביותר בשיעור של 49.3 אחוז. השבוע פירסמה הקרן תשקיף חדש.

קודים ניהוליים / יגאל בן־אהרן

ברזל ושכל

זוטר א': הופתעתי מאוד מנזיפתו הראשונה שעשה המנכ"ל החדש. איזו בהירות איזו חורות־פיתה חדש במפעל ותפס את כל העסק. מעניין שזה בסתירה למה ששמענו עליו קודם לכן.

זוטר ב': אל תהיה נאיבי. אתמול הייתי בלשכה. הוא הביא אתו חצי תריסר נערי פלא שיושבים כל היום ומכינים דו"חות על כל נושא שבעולם. הם למדו את המקצוע מההבנה שהוכן שיושב ברזל לידו, יושב גם שכל.

העורך: נחמיה שטרסלר

"מיפ גליקו" מתכוונת לתבוע את רואה החשבון שלה בגין רשלנות

בית־המשפט ידון היום בשחרור בעל החברה מהמעצר

מאת יהודה שרוני

חברת הטקסטיל מיפ גליקו מתכוונת לתבוע את רואה החשבון הקודם של החברה אדרי הרפז ממשרד גולדברג ושות'. בגין רשלנות מקצועית. המדובר בתביעה שסכומה עשוי להגיע לחצי מיליון שקל.

עו"ד יוסי שגב, בא כוחה של החברה, מסר ל"הארץ" כי רואה החשבון התרשל במילוי תפקידו בחברה. כך, למשל, הוא הציע להעביר לאלתר את ניכויי המס במ־קור בגין שיקים שהתקבלו שמועד פרעונם רחוק, בה בשעה שאפשר היה להעבירם במועד מאוחר יותר.

שגב ממשיך וטוען כי רואה החשבון ציין במאזן, כי חובה של מיפ גליקו לשלטונות מס ההכנסה גבוה מזה שהיה בפועל. עקב כך תי־כננו מנהלי מיפ גליקו את פעילותם העסקית בצורה לא נכונה, והדבר גרם לביטול הזמנות יצוא בהיקף מיליוני שקלים.

לא ניתן היה לקבל את תגובת רואה החשבון לטענות אלה, למרות מספר פניות של "הארץ".

שחר לדיון משפטי

בינתיים נודע כי בבית משפט השלום בירושלים תידון היום סוגיית שחרורו של משה שחר, הבע־לים של מיפ גליקו, ממעצר.

שחר נעצר השבוע על־ידי של־טונות המכס לחמישה ימים בחשד של הונאת המכס (קבלת החזרי מס בגין יצוא חומרי גלם לצורך יצוא. בעוד היצוא בפועל לא בוצע). שחר מכחיש מכל וכל את החשדות נגדו, וסבור כי גורמים שהיה להם אתו בעבר קשר עסקי טפלו עליו את האשמה.

מעצרו של שחר קטע את הדיונים שבמסגרתם ביקש בעלי השליטה למכור את החברה לגורמים אחרים.

"הפניקס" סירבה להצטרף לביטוח השקם במקום "מנורה" ו"סהר"

מאת אריה לביא

חברת הביטוח הפניקס הישראלי דחתה הצעה להצטרף לפול חברות הביטוח המבטח את רכוש השקם. מנהלי חברת אילון, שהיא ה"לידר" החדש של ביטוח זה, הציעו לפניקס לקבל 20 אחוז מהביטוח במקומן של שתי החברות מנורה וסהר (אשר, כפי שפורסם ב"הארץ", מבקשות להשתחרר מביטוח זה).

הביטוח הועבר לאילון בעקבות חילוקי דעות בין השקם לבין הפניקס בדבר ביטוח זה. בעוד שה־פניקס דרשה תוספת של 30 אלף דולר לפרמיה, דרש השקם שהפר־מיה תהל בסכום דומה. על רקע זה הולה הפניקס לבטח את השקם.

כעת מנסים למצוא חברה אחרת שתתפוס את מקומן של מנורה וסהר. נודע שמקיימים מגעים בעניין זה עם חברה זרה הפועלת בישראל.

פליציה — תחרות חריפה מיבוא

דיוקן תעשייתי / יונתן שרמן

האורך צופי כי כאשר ייעלמו העוד־פים ויצרני הנעליים ידעו לשוב ולרכוש עורות מתוצרת הארץ — הם יעמדו בפני שוקת שבורה.

נתונים עיקריים

- מכירות — "פליציה" הוא מן המפעלים הגדולים בארץ לעיבוד עורות ומחזור מכירותיו מגיע לכ-6.5 מיליוני דולר בשנה. כשליש מהמכירות הן למשרד הביטחון, כשליש למפעלי הנעליים הגדולים בארץ, והשאר למפעלים קטנים ובתי מלאכה לייצור נעליים.
- רווח — במהלך שנת 87' היתה שחיקה משמעותית ברווחי המפעל והענף כולו, והרווח של המפעל כיום הוא בשיעור של 2 עד 3 אחוזים ממחזור המכירות.
- יצוא — המפעל אינו מייצא את תוצרתו, אם כי חלק מהתוצרת מיוצא לחו"ל בעקיפין בצורת נעליים.
- הנהלה — ליאון שרייבר שייסד את המפעל ממשיך לנהלו יחד עם התנו מיקי שניידר, המשמש סמנכ"ל.
- בעלות — המפעל הוא בבעלות מלאה של משפחת שניידר.
- מפעלים — החברה נוסדה ופועלת במפעל בקריית מלאכי.
- עובדים — ב"פליציה" מועסקים כיום 60 עובדים, רובם מקריית מלאכי והסביבה.
- מוצרים — המפעל מעבד עור לתעשיית הנעליים.

ב"פליציה" אומרים, כי הסיבה הי־חידה שהמפעל השייך לענף הבורס־קאות מצליח להחזיק מעמד בימים אלה, היא מדיניות המימון בעזרת הון עצמי ולא מהלוואות בנקאיות.

בחברה מציינים, כי רווחיות "פליציה" נשחקה באחרונה בצורה כה חדה עקב יבוא מתחרה זול מאירופה ומארה"ב, שאילו היה עליה לממן גם את הריבית על הלוואות, לא היה מנוס מסגירת המפעל.

"פליציה" נאלצה להתמודד בשנה האחרונה עם שתי בעיות הכרוכות זו בזו: האחת, הירידה בכמויות הנע־לים המיוצרות בארץ, ועקב כך יר־ידה בכמות העור הנצרכת לתעשיית הנעליים; הבעיה השנייה, החמורה יותר, היא בעיית היבוא הזול של עורות מאיטליה ומארה"ב.

תעשיית הנעליים, שהיא הלקוח העיקרי של מפעלי הבורסקאות, מעודדת את יבוא העור הזול מכיוון שיבוא זה מאפשר לה להתחרות במחירים הנמוכים של נע־לים מיובאות או נעליים המיוצרות בשטחים, אך מפעלי עיבוד העור אינם מצליחים להתמודד עם רמת מחירים זו והתוצאה היא שחיקת רווחיות מהותית.

ב"פליציה" יש גם תחושה, כי שוק העור בארץ הולך ומצטמצם וכדי לשמור על יציבות המפעל, הנהלת "פליציה" מוציאה את עוב־דיה לחופשות ארוכות ובישלה את חצי המשמרת השנייה שהיתה נהוגה בה.

במפעל סבורים כי אם תיסגר "פליציה", ומפעלי עורות נוספים ילכו בעקבותיה — יפגעו גם יצרני הנעליים בארץ. מפני שכבוחה

עובד ומעביד / חיים ברנזון

פירוש לטובת המפוטרים

בית־הדין הארצי לעבודה פירש באופן מרחיב את הוראות התחולה של חוק הגנת השכר (תיקון מס' 12) תשמ"ה — 1985, אשר קבע הוראות חדשות ומיטיבות לעובדים בדבר פיצויים על הלנת פיצויי פיטורים.

החוק המתוקן קבע שיעור חדש לפיצויי הלנה של 20% לכל חודש, ובן קיצר את התקופה ליצירת הזכות לפיצויים על איחור בתשלום פיצויי פיטורים ל-15 ימים, במקום 60 יום כבעבר.

בית־הדין הארצי פסק, שאם פיצויי פיטורים לא שולמו בפועל לפני מועד פרסומו של החוק המתוקן, הרי ניתן לפתוח את העניין מחדש ולחייב בפיצויי הלנה בשיעורים המוגדלים לפי החוק החדש, אפילו ניתן פס"ד סופי לפני תיקון החוק ואפילו המועד לתשלום הפיצוי לפי הפסק היה גם הוא לפני פרסום החוק המתוקן.

בית־הדין פסק, כי עליו לפרש חוק עבודה מגן לפי מטרתו ותכ־ליתו, בהגמה לקדם את רצון המחוקק. לדעת בית־הדין, הפירוש הנבון העולה בקנה אחד עם נחות, היגיון הצדק הוא, שהמבחן היחיד לתחולת החוק המתוקן בעניין פיצויי פיטורים יהא אם הפיצוי כבר שולם בפועל לעובד.

אם פיצויי פיטורים הולנו שעה שפורסם החוק החדש וטרם שולמו, מן הראוי שגם הם ייהנו מהוראותיו המיטיבות, כך שמצבם של מפוטרים אלה יהיה שווה למעמדם של מפוטרים שפיצויי הפיטורים שלהם ילנו אחרי פרסום החוק. (דיון מה/9־79).

מינויים

- יעקב מעוז (41) התמנה כמנכ"ל "גפים", חברה ממשל־תית בבעלות משרד הביטחון, העוסקת בייצור מכשירים אורתופדים ובהספקת ציוד אורתופדי.
- יוסף לוטנברג נבחר כיו"ר ארגון נכי צה"ל. לוטנברג שימש כמנהל בית הלוחם מאז 1974.
- רמי גליק (37) מונה כמנהל האגף למוצרי תעשיה במכון היצוא. אגף זה מטפל ביצוא מוצרי חקלאות, אלקטרוניקה, תוכנה, תעופה ומוצרים תעשי־תים אחרים.
- דב בן אמיתי, בעל מפעל נעלי יונה, נבחר לקדנציה נוספת כיו"ר ענף הנעליים בהתאחדות התעשיינים. גבי אורון, מנכ"ל קבוצת "גלי", נבחר לנציג הענף בוועד הפועל של התאחדות התעשיינים.
- גדעי מלמוד מונתה למנה־לת המכירות של חברת תע־שיות מוברים בינלאומית, יצ־רנית המוברים האלקטרונים ונציגת ליטון ויבנצ'סטר בישראל.
- ציון ירום (36), ראש יחידת עיבוד נתונים בישראל, מונה לדירקטור במועצת המנהלים של חברת מל"ם מערכות. ליאון ספורד (40) מונה לסמנכ"ל פי־תוח ותיאום מקצועי של חברת מלם מערכות.
- נתן בין (35) מונה למנהל השיווק של מפעל השוקולד ורד הגליל בצפת.
- דני בן דרור, עורך־דין ומומחה למיסוי שעבד במחלקת החקיקה של נציבות מס הכנסה, מונה לתפקיד מרכז הוועדה לענייני מיסוי מטעם האגודה הישראלית לעצירת הירידה. בראש הוועדה עומד עורך־הדין יגאל ארנון, המכהן בין השאר כיו"ר מועצת המנהלים של הבנק הבינלאומי הראשון.
- בן ציון מור (54) התמנה למנהל הענף הטכני של חברת מסוף.

ברמן נסע לחו"ל והשליטה ב"דובק" הועברה לגהל

מאת יונתן שרמן

קבוצת גהל שולטת בימים אלה בדירקטוריון חברת "דובק" לאחר שיו"ר החברה, יצחק ברמן, נסע לחו"ל לתקופה של כשלושה שבועות והותיר ייפוי־כוחו להצביע בשמו ליצחק אלמן, המזוהה עם קבוצת גהל.

מאז נסיעתו של ברמן לחו"ל לפני שבועיים, כנס דירקטוריון "דובק" פעם אחת בלבד, אך בגלל יחסי הכוחות בין קבוצת גהל וקבוצת שמר ופוליקנסקי, לא ניתן היה להביא בפני הדירקטוריון הצעות חדשות בכל נושא הפיקוח על רכישות המבק של החברה.

כידוע, דירקטוריון "דובק" המונה תשעה חברים מתחלק לשתי מחנות עיקריים, כל אחד בן ארבעה חברים — קבוצת גהל מול קבוצת פוליקנסקי ושמר. ברמן מהווה את לשון המאזניים בדירקטוריון והוא אמור לייצג עמדה אובייקטיווית.

האם קורה משהו ב"גלי"?

מוטי אורון, ששימש עד לפני מספר שבועות מנהל הכספים של חברת "גלי", פרש מתפקידו ופתח הגות עצמאית למסחר מוצרי "גלי" בתניה.

מוטי אורון לא היה בין שלושת האחים המייסדים של החברה והוא החזיק רק 4 אחוזים ממניותיה של "גלי".

גבי אורון, מנכ"ל קבוצת "גלי", מסר ל"הארץ" כי אחיו פרש מהקבוצה משום רצונו להקדיש מזמנו ללימודים וכן בגלל המורכבות של ניהול עסק בסדר־הגודל של "גלי" כיום, שמחזורה עלה אשתקד על 30 מיליון דולר.

יצוין, כי קבוצת "גלי" שמרה בתחילת שנה זו את שירותיו של יועץ בלגלי, שמואל בהק, המלווה את כל הפעילות הארגונית של "גלי".

השליטה בחברת "גלי" מתחולקת בין שני האחים גבי ומיכאל אורון ואלמנתו של האח דני, וכל אחד מהם מחזיק כשליש ממניות החברה.

יונתן שרמן

ישראל קרויזר מונה למנכ"ל לוח תעשיות

ישראל קרויזר התמנה לתפקיד מנכ"ל "לוח תעשיות", במקומו של ארנולד גולדמן, ששימש עד עתה בתפקיד הכפול של מנכ"ל ונשיא, לבר מתפקידו כנשיא החברה־האם "לוח אינטרנשיונל".

גולדמן ישמש מעתה רק נשיא "לוח תעשיות" ומרבית התפקידים האופראטיביים יוע־ברו לידיו של קרויזר.

קרויזר שימש עד עתה סמנכ"ל בכיר ב"לוח תעשיות". הוא הצטרף ל"לוח" בשנת 80' והיה המתכנן הראשי של תחנת הכוח הסולרית הראשונה של "לוח" בקליפורניה. קרויזר היה בין זוכי פרס רוטשילד לפיתוח טכנולוגי בשנת 86'.

יונתן שרמן

באילת ניתן לשלם מסי עירייה ב"ויזה"

חברת "ויזה" הגיעה באחרונה להסכם עם עיריית אילת שלפיו יוכלו תושבי העיר לשלם את מסי העירייה באמצעות כרטיס אשראי "ויזה". ההסדר החדש מאפשר בראשונה תשלום מסים בכרטיס אשראי.

התשלום בכרטיס "ויזה" יכול להתבצע בשיטה הרגילה, המעניקה אשראי חינם של עד חודש ימים, או בשיטת "ויזה עדיף" המאפשרת פריסת התשלום לסכום נוחים.

תושבי אילת שירצו לשלם את מסי העירייה בכרטיס "ויזה", יוכלו לעשות זאת בהודעה טלפונית או בכתב, וכן בקופת העירייה.

רק 52% מהזוגות הצעירים מימשו את זכאותם למשכנתא

מאת אריה לביא

רק 52 אחוז מהזוגות הצעירים מימשו את זכאותם לקבל משכנתא מתקציב משרד השיכון, במהלך שבעת החודשים הראשונים של 1987. במהלך תקופה זו הוכרו 11,068 זוגות כזכאים אך רק 5,717 מהם מימשו את זכאותם.

יצוין שבשנים האחרונות מורגשת ירידה ניכרת במספרים של הזוגות המנצלים את זכאותם, כנראה עקב הצמדת המשכנתא למדד.

במהלך 1984 מימשו 61 אחוז את זכאותם, בשנת 1985 מימשו 53 אחוז את זכאותם, ובשנת 1986 מי־משו זכאות זו 55 אחוז מהזוגות.

בענף הבנייה מעריכים שמרבית אלה שלא מימשו את הזכאות נכשלו בגיוס משאבים מתאימים לצורך רכישת דירה, ומקצתם רכשו דירות יקרות שאינן מקנות להם אפשרות ליהנות ממשכנתא מוכוונת.

EXPORT 87

בחסות מכון הייצוא הישראלי
החב' הישראלית לביטוח סיכוני סחר־חוץ
ובעידוד משרד התעשייה והמסחר.
אם יש לך שרות להציע לייצואן
זו התערוכה בשבילך.
לפרטים: טל' 233446, 03—239507

אנשים ומחשבים
מרכז הדרכה

סדנא בנושא:
מערכות מידע ממוחשבות למנהלים
בהנחיית שמואל מרדלר M.SC.
הכרת תחום מערכות המידע הממוחשבות והדרכים בהן הוא תורם להשגת מטרות הארגון. רכישת ידע בנושאים הבאים: מחשבים ותוכנה, פעולת המחשב ניהול וארגון הנתונים, תהליך בחירת מחשב ותוכנה והטכניקות ליישום המערכות בארגון וכן נושאים מתקדמים בתחום מערכות המידע, ביהם אבטחת מידע ומערכות תומכות החלטה (DSS).
בימים — 7,9,14,16/9/87
בשעות: 15.00 — 18.00
לפרטים, נא לפנות עוד היום למרכז ההדרכה של אנשים ומחשבים טל. 287560, 295148—03

קבלת מודעות
ללוח העיר
מ־8.00 - 20.00
פרסום פון
אשראי מיוחד!!!
03-738707 03-735588-9
03-727630

חַשְׁבְשֶׁבֶת
פי.סי.סומט בע"מ
אלפי ממליצים אינם יכולים לטעות
דרך פ"ת 65, ת"א טל: (03)261146

וב"מגש הכסף" כבר אכלת?

פעם בכמה זמן מגיע לך להנות בארץ ממסעדה אירופאית אמיתית.
לסגור עסקה על סטייק מפולפל. לקנח בכוס בירה. מדי פעם מגיע לך
לענג את החיך בערב טוב, באווירה רומנטית, על תפריט בשרי שמיימי.
"מגש הכסף" בקרלטון מציע לך מאכלי בשר שלא מן העולם הזה ושאר
מאכלים מיוחדים.
בצהריים - ארוחה עסקית ב־22.50 ש"ח בלבד (לא כולל מע"מ).
בערב - ארוחות בילוי בתפריט "גורמה".
אם לא היית שומע שם עברית, היית חושב שאתה בחו"ל.
"מגש הכסף" טעמו המעדן של קרלטון. ושלך.
בתיאבון.
קרלטון תל אביב
מרד הירקון 10, טל. 03-291291 (ליד ככר אתרים)

בנק ישראל מציע:
שגיא גליל
השקעה צמודה נושאת ריבית ניתנת למימוש בכל עת
ביום חמישי, 3 בספטמבר 1987, יוצעו במכרז האגרות הבאות:
(החיוב הכספי ייעשה רק ב־4.9.87)
אגרות חוב צמודות למדד המחירים לצרכן כולל מדד החודש האחרון (בעיקר 5)

סדרה		סכום מוצע (מיליוני שקלים חדשים)	מחיר מינימום	פדיון
"שגיא"	4217 ב'	15	94%	בתום 6 שנים
"גליל"	4803 ב'	30	88%	בתום 12 שנים

הסדרות צמודות למדד המחירים לצרכן שיפורסם עבור חודש ספטמבר 1987, והפדיון ביום העסקים האחרון של חודש ספטמבר.
אגרות החוב ישאו ריבית 4.75% לשנה.
הריבית תשולם בשיעורים שנתיים ביום העסקים האחרון של חודש ספטמבר בכל שנה החל מחודש ספטמבר 1988.
המדד הנוסף (בעיקר 5) על הריבית והקרן יעבור בתנאי הקרן וישולם כאמור בדרכי תשלום הריבית ובדרכי פדיון הקרן בתקנות מילווה מדינה: סדרות מסוג "שגיא" ו"גליל".
הסדרות הרשמנה למסחר בבורסה תוך שבועיים מיום פרסום מדד המחירים לצרכן לחודש ספטמבר 1987.
ההזמנות יוגשו לבנק ישראל ביום 3.9.87 במחירים שלא יפחתו ממחירי המינימום הנ"ל.
מחיר המכירה שיקבע במכרז יהיה אחיד, כאמור בתקנות מילוות מדינה (מכרזים).
פרטים מלאים ורכישה בכל סניפי הבנקים ואצל חברי הבורסה לניירות ערך.
התנאים המחייבים של הנפקת אלו נקבעו בתקנות מילוות מדינה (סדרות מסוג "גליל" ו"שגיא") ובתקנות מילוות מדינה ("מכרזים").
לשכת הפרסום הממשלתית
★ שגיא ★ גליל ★ אדמון ★ רמון ★ גלבוע ★ — נירות הערך של המדינה

קח תנופה
עם קרן הנאמנות החדשה המתמחה באיגרות חוב של המגזר העיסקי

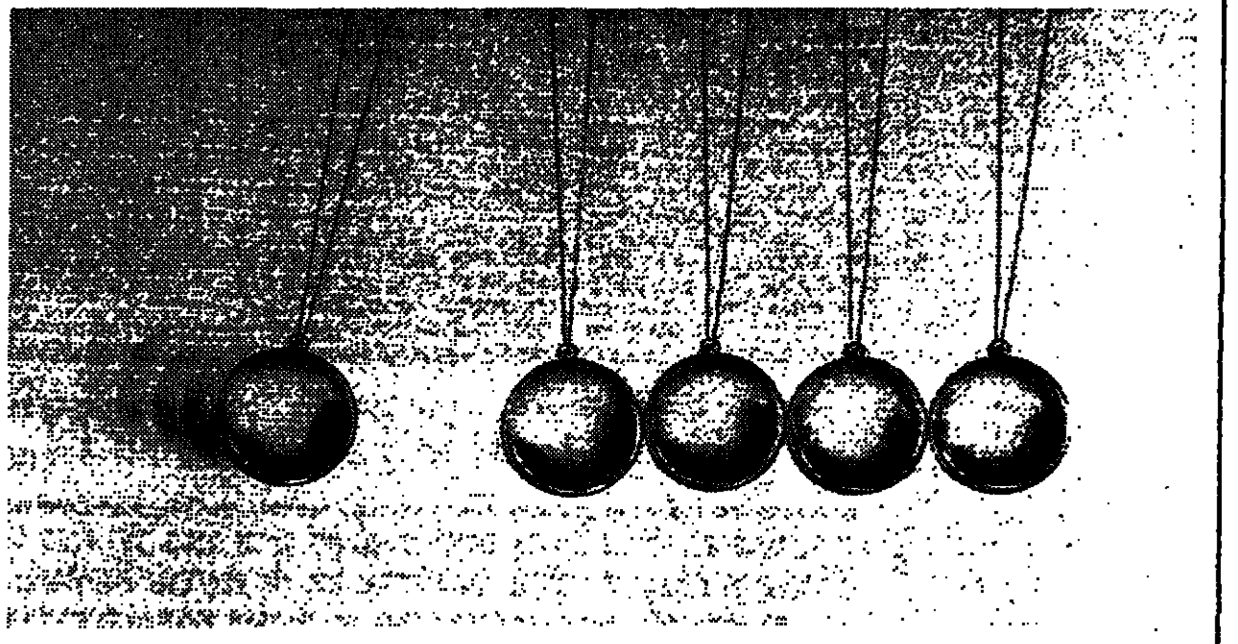

נצל עתה את שוק אגרות החוב הפרטיות הנמצא בפיתוח מהיר.
מומחי ההשקעות של לאומי פי"א פיתחו עבורך קרן נאמנות חדשה המאפשרת לך לקחת חלק בהשקעות באגרות חוב לא ממשלתיות ובתשואות הגלומות בהן.
עתה תוכל להסתייע בניהול המקצועי של לאומי פי"א לצורך השקעותיך במגזר העיסקי.
מדיניות השקעות הקרן: לפחות 65% מהשקעות הקרן בני"ע (למעט מק"מ) יהיו איגרות חוב שלא הוצאו ע"י המדינה או בערבותה. שטרי הון (לרבות איגרות חוב ושטרי הון הניתנים להמרה במניות) ויחידות מק"מ.
הנאמן: קסלמן וקסלמן חברה לנאמנויות (1971) בע"מ.
תנופה
קרן נאמנות חדשה של לאומי פי"א.
בנק לאומי
מודעה זו אינה מהווה הזמנה לרכישת תעודות השתתפות בקרן. הן מוצעות אך ורק עפ"י תנאי התשקיף מיום 26 אוגוסט 1987 אותו ניתן להשיג בכל סניפי הבנקים ובמשרדי חברי הבורסה

גלגל הבורסה / יהודה שרוני

התחדשו ירידות השערים

יום המסחר אתמול עמד בסימן של חידוש מגמת ירידות השערים בשוק המניות המשתנות. לאחר שבמהלך השבוע כולו נטו השערים לעלות. ירידות השערים נגרמו בעיקר של מכירות מצד מקורבי הבורסה, שהורגשו עוד במסחר במשתנים (כך למשל הורגשה נטיה זו מצידה של חברת הברוקרים "אופק"). היצעים במשתנים נקלטו רק לאחר ירידת שער של 3–2 אחוזים. יש לציין כי מיד לאחר מכן, בעת המסחר במג.ר.ץ, לא הופיעו פקודות מאותה. ומגמת ההיצעים נמשכה. ההיצעים, למעט מקרים חריגים, כמו מניית המפעלים הפטרוכימיים, שם נותף ההיצע ללא שינוי שער, נקלטו בירידות מתונות.

הגופים הפעילים אתמול בשוק היו בעיקר קרנות הנאמנות של בנק הפועלים, ובמידה קטנה יותר קרנות הנאמנות "לאומי פיא". ירידות השערים אתמול נגרמו כשל חששות המשקיעים מפני הצבעה חוזרת בענין פרוייקט הלביא. חלק מההיצעים נגרם כתוצאה מתהליך טבעי של מימוש רווחים. מגמת הביקושים לניירות הערך המוחזים עם קונצרן כלל נבלמה אתמול, וברוב ניירות הקבוצה הופיעו היצעים. מחזור המסחר במניות הרפשיות הצטמצם לעומת הימים האחרונים, והסתכם ב–11.8 מיליון שקל.

מדד		שינוי יומי ב־%
מדד מניות כללי	130.44	−0.47
כללי ללא בנקים	141.32	−1.25
מדד אג"ח כללי	117.84	+0.00
אג"ח צמוד מדד	117.38	+0.00
אג"ח צמוד מט"ח	118.75	+0.00

ביקושים בבנקאיות

לאחר מספר ימים של שחיקה מסויימת בשערי הבנקאיות (שנגרמה בין השאר עקב ההולשות הדולר בשוקי העולם) חלה אתמול תפנית. ביקושים בינוניים בהיקפם לשערי הבנקאיות סופקו בעליות שערים של עד אחוז אחד. יש לציין כי שערי הבנקאיות אשר אינן נסחרות במסגרת הסדר, כמו מניות פי.בי ובנק הספנות, ירדו עד 5 אחוזים.

	תשואה שנתית דולרית ב־%
בל"ל 0.1	10.96
הפועלים ש	10.81
אי.די.בי. רג	10.38
דיסקונט א	10.85
המזרחי ש	10.59

דוחות בנכסי אוזרים ובאי.פי

חברות נכסי אוזרים ואי.פי מקבוצת כלל פירסמו אתמול את הדוחות הכספיים למחצית הראשונה של 1987. הדוח הכספי של נכסי אוזרים הצביע על רווח של 721 אלף שקל, לעומת רווח של 221 אלף שקל במחצית השנה הקודמת. הרווח של אי.פי הסתכם ב–1.65 מיליון שקל, לעומת רווח של 765 אלף שקל במחצית השנה הקודמת. יש לציין כי בימים האחרונים נפוצו שמועות על הדוחות הרווחיים של אי.פי ולמניות נרשמו ביקושים שסופקו בעליות מתונות. הבורסה הפסיקה את המסחר במניית חברת אוזרים (שהיא חברת האם של נכסי אוזרים) רק בשלב המג.ר.ץ.

נעצרה השחיקה בטבע

בימים האחרונים נרשמו היצעים נמשכים למניות טבע, כתוצאה מהפרש שהיה בין שערי ניירות הערך של החברה הנסחרים בארה"ב (שנקבעו בג'יום ההון האחרון) לבין שערי אותן המניות בבורסה בת"א. בבורסה מעריכים כי מניות החברה ראויות להשקעה לטווח הארוך, לאור תוכניות הפיתוח המתוכננות לגבייה לאחר כניסת משקיעי החוץ. לאור העובדה שחתמי ההנפקה, פירמות ידועות בארה"ב, רכשו חלק מניירות הערך בהנפקה.

בנק ישראל מגדיל היקף גיוס ההון

בנק ישראל מגדיל היום את היקף גיוס ההון, כשיונפקו שתי סדרות אג"ח בהיקף 45 מיליון שקל. היקף ההנפקה של סדרת שגיא יעמוד על 15 מיליון שקל, והיקף ההנפקה של גליל יעמוד על 30 מיליון שקל. יש לציין כי בימים האחרונים נשמעו טענות מצד מנהלי קופות גמל כי רמות התשואה לפדיון הנמוכות יחסית של אגרות החוב אינן מצדיקות את רכישתן על־ידי הקופות. חלק ממנהלי הקופות סבור כי רמות תשואה אלה ישתנו ויעלו, מיד לאחר הפדיון של הבנקאיות באוקטובר 1987.

קרן נאמנות חדשה לפועלים

בנק הפועלים מפעיל קרן נאמנות חדשה בשם "קשת". הקרן החדשה, שתתחיל לפעול ב–10 בספטמבר, מתמחה בהשקעה באגרות חוב המונפקות על־ידי קונצרנים, במסגרת הרפורמה בשוק ההון שמוהינה הממשלה. הקרן תשקיע לפחות 65 אחוזים מנכסיה באג"ח קונצרניות. שווין של האג"ח הקונצרניות מגיע כיום ל–1.2 מיליארד שקל. בשלושת השבועות הראשונים תוצע הקרן במחיר היסודי וללא שיעור הטספה.

הודעות בורסה

- מגדל החזקות חתמה על הסכם לרכישת מבנה תעשיה בן 3,600 מ"ר באזור התעשיה בנתניה תמורת 1.5 מיליון דולר.
- ניקוב מסרה בתגובה לידיעה ב"הארץ" כי עיסקה הנכסי ערב ההנפקה הנוכחית הוא 3 מיליון שקל, ולאחר ההנפקה יעמוד על 5 מיליון שקל.
- חבן השקעות התחייבה לרכוש מספי. עקיבא, בתקופה שבין ה–1.1.88 לבין ה–1.3.88, מניות אטאס בתמורה כספית של 360 אלף דולר.
- חתמי ההנפקה של חברת גל תעשיות נאלצו לרכוש 6,526 יחידות, לאחר שיחידות אלה לא נמכרו גם לאחר סיבוב ההתחמה השני.

שערי קרנות הנאמנות

הקרן	מחיר יחידה	מחיר פדיון	השינוי נקודות	השינוי אחוזים
אב	5809.67	5787.15	−41.11	−0.71
אבוקה	551.62	540.90	−4.41	−0.81
אגוז	259.07	254.10	0.09	0.04
אריר	1721.75	1688.33	1.01	0.06
אדום	2919.84	2863.48	−39.32	−1.35
אופיר	1979.95	1941.54	2.22	0.11
אור	451.96	442.60	1.21	0.27
אוריון	149.24	146.31	0.00	0.00
אור־לי	283.33	281.29	−0.20	−0.07
אורן	834.43	818.11	−1.01	−0.12
איל	3961.90	3885.75	−10.06	−0.26
אירים	5721.08	5596.53	−8.83	−0.16
איתן	768.23	752.91	−0.45	−0.06
אלון	616.85	604.19	−0.20	−0.03
אלמות	681.85	668.51	0.12	0.02
אנגליס	105.24	102.86	0.00	0.00
ארז	392.60	385.02	−3.92	−1.01
אש	194.96	190.76	−2.14	−1.11
אשל	185.47	181.86	0.42	0.23
אתרוג	257.11	254.67	−0.33	−0.13
בדולח	2746.26	2693.49	−28.81	−1.06
ברוש	582.82	571.58	−3.08	−0.54
ברק	578.76	567.49	−4.47	−0.78
ברקת	312.12	309.92	0.66	0.21
גביש	1621.58	1590.17	−2.19	−0.14
גבע	1125.93	1109.31	0.35	0.03
גורן	442.34	440.51	−0.14	−0.03
גיא	10305.62	10152.95	12.37	0.12
גיל	3458.75	3394.02	−10.92	−0.32
גלית	633.58	625.90	0.41	0.07
דוכרן	425.86	421.69	−3.16	−0.74
דוכיפת	531.24	520.82	−1.95	−0.37
דולב	249.93	244.79	0.00	0.00
דורון	1525.13	1497.14	2.41	0.16
דוחן	268.13	263.31	−0.13	−0.05
דליה	599.37	589.19	−0.76	−0.13
דרור	381.85	375.14	−1.99	−0.53
דקל	483.81	474.77	−4.41	−0.92
הרים	445.59	441.38	−5.41	−1.21
ורד	546.33	537.14	0.16	0.03
זהבית	2791.05	2728.10	−8.36	−0.31
זוהר	21207.75	20897.74	38.88	0.19
זיו	19670.42	19382.91	24.90	0.13
זמיר	579.54	568.24	−6.64	−1.16
חוחית	166.04	162.40	0.04	0.02
חליפין	136.59	136.00	0.04	0.03
חלמיש	216.50	212.35	−1.93	−0.90
חן	146.27	145.69	−0.04	−0.03
טופז	1505.51	1473.41	1.91	0.13
טל	6291.29	6214.13	−3.11	−0.05
יובל	449.93	441.33	0.10	0.02
יהלום	2730.62	2677.92	−29.21	−1.08
יסודות	424.69	420.70	−4.17	−0.98
יערה	442.35	432.90	−0.37	−0.09
כוכב	388.00	380.51	−3.86	−1.00
כחל	140.10	137.36	0.18	0.13
כלנית	659.52	648.32	−0.64	−0.10
כספית	264.19	261.63	0.38	0.15
כרמל	155.36	152.19	0.52	0.34
כתר	1243.94	1219.36	0.70	0.06
להב	4918.97	4826.60	−10.90	−0.23
למשקיע	123751.91	121778.27	117.89	0.10
לפיד	455.20	446.34	−3.14	−0.70
לקט	1884.36	1846.37	2.77	0.15
לשם	354.54	352.07	0.14	0.04
מבחר	1310.47	1285.33	−0.72	−0.06
מבטח	3837.66	3802.05	−2.40	−0.06
מגד	261.85	258.08	−0.38	−0.15
מגוון	3797.39	3761.97	−5.14	−0.14
מגל	410.25	406.60	−0.65	−0.16
מור	2119.82	2089.60	−20.94	−0.99
מורן	961.29	952.23	−3.20	−0.33
מטה	27660.00	27206.65	−164.94	−0.60
מיתר	1013.20	993.71	0.49	0.05
מעוף	4941.85	4847.86	−26.45	−0.54
מעין	771.17	756.38	−0.38	−0.05
מקשה	360.22	356.79	0.52	0.15
מרגלית	1585.06	1554.22	−15.09	−0.96
מרווה	121.08	120.67	0.03	0.02
מרום	1312.17	1286.75	−0.29	−0.02
נגה	29496.51	29065.74	32.36	0.11
נטיף	360.07	357.55	−3.93	−1.09
נטע	538.83	527.89	0.07	0.01
נילי	7125.84	7022.16	−68.69	−0.97
סביון	692.86	680.88	−1.70	−0.25
סגולה	140.85	138.05	−0.06	−0.04
סלע	355.38	348.49	0.87	0.25
סנונית	520.70	510.50	−0.21	−0.04
סער	420.28	412.55	−1.78	−0.43
ספיר	184.62	184.14	−1.50	−0.81
עופר	408.72	401.11	−2.25	−0.56
עירית	902.59	896.26	−10.21	−1.13
עידן	495.08	488.05	−0.06	−0.01
עבר	1307.24	1280.40	2.64	0.21
ענת	2683.97	2662.65	−25.08	−0.93
עפרוני	488.43	477.67	0.15	0.03
ערמון	137.79	135.23	0.12	0.09
פיא	1803.46	1768.51	−10.07	−0.57
צבר	586.61	575.03	−0.75	−0.13
צופית	523.11	512.84	−2.77	−0.54
צוק	124.37	123.88	0.10	0.08
צמיר	1099.32	1076.92	0.42	0.04
צמיחה	572.10	564.01	−1.40	−0.25
צמרת	1913.31	1876.61	−0.04	−0.00
קלע	2482.61	2470.20	−14.60	−0.59
רוזית	19889.28	19726.28	−193.75	−0.97
רימון	129.88	129.65	0.22	0.17
רקפת	834.23	820.54	−0.05	−0.01
רשף	422.17	413.48	−0.80	−0.19
שבים	440.03	431.54	0.19	0.04
שחם	346.38	338.58	0.06	0.02
שירה	481.40	478.05	−1.72	−0.36
שמיר	397.58	389.83	0.34	0.09
שחב	926.32	913.11	−9.58	−1.04
שקד	1013.01	988.75	−16.05	−1.60
שקף	185.45	181.80	0.65	0.36
תאנה	276.04	273.59	−1.09	−0.40
תדהר	625.95	622.83	−5.82	−0.93
תירוש	534.12	527.71	0.70	0.13
תמר	235.02	230.62	0.64	0.28
תמוז	195.19	193.78	−0.36	−0.19
תרשיש	1502.40	1473.29	2.12	0.14
תשרי	522.54	520.63	−0.52	−0.10

שערי אגרות החוב

3% מלווה מדינה (הצמדה 100%)

סדרה	שער	שינוי
3601	40146	+237
3602	37023	+219
3603	34483	+210
3604	31580	+213
3605	28817	+199
3606	27140	+192
3607	25247	−85
3608	23884	−83
3609	22743	−81
3610	20370	−26
3611	19650	+8
3612	19322	+69
3613	18107	+27
3614	17660	+7
3615	16411	+19
3616	14894	−24
3617	14496	+6
3618	13679	+5
3619	12544	+4
3620	11738	+5
3621	11170	−−
3622	10186	+48
3623	9568	+46
3624	9010	+43
3625	8168	−42
3626	7557	−39
3627	7010	−37
3628	6497	+23
3629	6210	+25
3630	5873	+22
3631	5372	−12
3632	5059	−11
3633	4780	−10
3634	4207	−16
3635	3980	−15
3636	3834	−15
3637	3597	+1
3638	3350	+1
3639	3067	+1
3640	2528	+1
3641	2235	+1
3642	1992	−8
3643	1729	−7
3644	1550	+2
3645	1398	+2
3701	1168	+5
3702	892.2	+0.3
3703	791.6	+0.3
3704	678.1	+0.2
3751	369.8	+1.5
3752	142.5	−3
3753	136.8	−2.8
3901	132.7	−−
3902	130.2	+0.1
3903	129.3	+0.1
3904	127.2	−−
3754	128.6	+0.1
3755	123.9	−−
3756	119.6	−−
3757	117.4	−−
3758	115	−−
3759	114.7	+0.1
3760	113.2	+0.1
3761	110.6	−−
3762	110.9	+0.1
3763	107.5	+0.1
3764	105.7	−−
3765	103.2	−−
3766	102	−−
3791	109.3	+1.1
3792	107.4	+1.2
3826	128.4	+0.4
3827	126	+0.3
3828	121.7	+0.4
3829	119.4	+0.3
3830	118.7	+1.3
3831	118.5	+1.4
3832	116.9	+1.3
3833	114.3	+1.3
3834	114.5	+1.3

4.25% שגיא

סדרה	שער	שינוי
4101	378.1	+0.9
4102	148.2	+0.2
4103	142.3	+0.2
4104	137.8	+0.2
4301	157.8	+0.2
4302	135.7	−0.4
4303	134.9	−0.3
4304	132.8	−0.4
4105	115.3	+0.3
4106	115.4	+0.2
4107	112	+0.3
4108	110	+0.2
4109	107.5	+0.2
4110	106.2	+0.1
4201	134	+1.1
4204	124.8	+1.1
4205	122.6	+1.2
4206	119.3	+0.1
4207	119	+0.1
4208	117.4	−−
4209	114.8	−−
4210	115	−−
4211	111.5	−−
4212	110	+0.1
4213	107.4	−−
3501	192500	−−
3502	189400	−−
3503	171000	−−
3504	164800	−−
3505	161600	−−
3521	161310	−−
3522	153400	−1000
3523	147800	+100
3524	145520	−−
3525	142000	+300
3526	142901	−−
3527	140300	−−
3528	136755	−−
3529	139400	−−
3530	133300	−1401
3531	134700	+965
3532	132200	−100
3533	131001	−−
3534	128200	−−
3535	127050	−400
3536	127500	−−
3537	127000	−−
3538	119300	−600
3539	119300	−200
3540	119400	−−
3541	114200	−1100
3542	114800	−−
3543	108580	−800
3544	109000	−−
3545	107900	−800
3546	107500	+1300
3547	105900	−−
3548	105700	−−
3549	100300	−−
3550	100160	+150
3551	99760	−−
3552	91700	−−
3553	91050	+150
3554	91400	−−
3555	91500	+199
3556	87100	−−
3557	87900	−200
3558	87150	−−
3559	84100	−−
3560	81679	−−
3561	79500	+400
3571	80200	−341
3572	81300	−−
3573	80400	−400
3574	75100	+600
3575	73538	+29
3576	73393	+29
3579	67796	+22
3577	73656	+28
3578	68091	+22
3580	65029	−105
3581	59852	−97
3582	55237	−93
3583	51476	+20
3584	48962	+19
3585	46485	+18
3586	42015	−288
3588	41967	−297
3589	38323	−272
3587	42083	−149
3591	38370	−141
3592	38539	−142
3593	38294	−142
3590	38180	+72
3595	36405	+70
3594	37030	+14

5% מלווה פיתוח (בחירה כפולה)

סדרה	שער	שינוי
2001	157400	−−
2002	157500	+500
2003	151700	+700
2004	152810	+1000
2005	143800	−−
2006	143225	−5
2007	140300	+100
2008	141250	−−
2009	140850	−−
2010	140100	−−
2011	137400	−−
2012	138100	−−
2013	137300	−−
2014	133800	+190
2015	134341	−−
2016	134510	−−
2017	131919	−−
2018	130775	−−
2019	129950	−−
2020	126000	−−
2021	126800	−−
2022	123010	−−
2023	123511	−−
2024	115200	−−
2025	115800	−−
2026	115100	−−
2027	110600	−−
2028	112600	+1100
2029	106600	+1100
2030	105400	−−
2031	102000	−−
2032	105500	−−
2033	97600	+884
2034	99000	+100
2035	89000	−−
2036	89100	−−
2037	83500	−−
2038	86300	+1400
2039	89500	−−
2040	81900	−−
2041	76910	−−
2051	78000	−−
2052	73080	−−
2053	75725	+1464
2055	70124	+1413
2054	69627	+23
2056	64577	+21
2057	65986	+1874
2059	60099	+1776
2058	67493	+12
2060	62687	+12
2061	41434	+1146
2062	37854	+1077
2063	36105	+1061

רמון

סדרה	שער	שינוי
7001	263.7	−0.3
7002	255.7	−0.2
7003	243.8	−0.2
7004	225.1	−0.2
7005	213	−4.5
7006	201.3	−0.2
7007	187.9	−0.5
7008	184.3	−0.6
7009	178.4	+2
7010	169.5	+0.5
7011	157.2	−3.9
7012	151.7	−3.8
7013	143.6	−0.1
7014	124.8	+0.1
7015	104.6	+0.1
7016	107.1	−−
7017	106.5	+0.1
7018	106.3	+0.1
7019	106.8	+0.1
7020	106.6	+0.1
7021	105.6	+0.1
7201	105	−0.1

גלבוע

סדרה	שער	שינוי
6101	13865	+183
6102	8267	−11
6103	7471	−10
6104	6870	−10
6105	6513	−9
6106	6311	−38
6107	6078	−37
6108	4358	−6
6109	4149	−5
6110	4078	−5
6111	3430	+5
6112	3327	+4
6113	2257	−1
6151	876.4	−8.2
6152	839.5	−6
6153	748.1	+10.7
6154	736.4	+10.5
6155	478.3	−0.7
6156	385.2	+9.3
6157	283.6	−2.3
6158	269	−2.2
6159	229.4	−3
6160	213.6	−1.6
6161	206.2	−1.5
6162	186.8	+0.9
6163	176.4	+3.6
6164	169.6	+3.5
6165	156.2	−1.5
6166	147.6	−0.2
6167	144.4	−0.2
6168	142.4	−0.2
6169	135.4	−0.2
6170	128.6	+1.9
6171	92.7	+2.3
6172	91.5	+2.3
6801	96.8	−0.1

ארמון

סדרה	שער	שינוי
2508	111.2	−0.3

צמודות זהב

סדרה	שער	שינוי
5 יהד	127.1	−1.4

100% מט"ח

סדרה	שער	שינוי
אל אס	1378	−−
אלבית	219	−−
אלתא	1223	−9
אלסינט	2220	+38
טאיסקס	980	−15
תודר 84	101.8	−0.8
הב היש	231	+1
ריס הש	206.4	−1.3
כור	180	−−
כלל	474	+9
מ'צב ד	198	−−
מ'צב מ	276	−−
מ'צב י	316	−−
רן	121.4	+2
סול בנג	170.2	−−
תיקשט	217.3	+6

מדד/מט"ח

סדרה	שער	שינוי
בל.ת.	144.4	+0.7
ריס הש	157.4	−−
כור	146.8	−3
כלל	186.6	−−
מב ריס	148.3	−1.7
משא מן	140.2	−−
משא מן	139.5	−−
משא מן	129.5	−−
לאומי	131.5	−2.5

שערי מטבע חוץ 2.9.87

המטבע	בנק לאומי מזומנים קניה	בנק לאומי מזומנים מכירה	בנק לאומי העברות והמחאות קניה	בנק לאומי העברות והמחאות מכירה	בנק הפועלים מזומנים קניה	בנק הפועלים מזומנים מכירה	בנק הפועלים העברות והמחאות קניה	בנק הפועלים העברות והמחאות מכירה	בנק דיסקונט מזומנים קניה	בנק דיסקונט מזומנים מכירה	בנק דיסקונט העברות והמחאות קניה	בנק דיסקונט העברות והמחאות מכירה	שער יציג	השינוי היומי
1 דולר	1.56	1.63	1.5891	1.6089	1.55	1.62	1.5861	1.6059	1.55	1.62	1.5861	1.6061	1.5967	−0.0016
1 לישט"ש	2.56	2.68	2.6180	2.6507	2.56	2.68	2.6083	2.6409	2.56	2.69	2.6107	2.6435	2.6250	0.0054
1 מארק גרמני	0.86	0.90	0.8797	0.8906	0.86	0.90	0.8787	0.8897	0.86	0.90	0.8767	0.8878	0.8831	0.0011
1 פרנק צרפתי	0.25	0.27	0.2629	0.2662	0.25	0.27	0.2623	0.2655	0.25	0.27	0.2620	0.2653	0.2639	0.0001
1 גולדן הולנדי	0.77	0.80	0.7809	0.7906	0.76	0.80	0.7798	0.7895	0.76	0.80	0.7790	0.7888	0.7838	0.0008
1 פרנק שווייצרי	1.04	1.09	1.0644	1.0776	1.05	1.10	1.0649	1.0781	1.04	1.10	1.0644	1.0778	1.0702	0.0006
1 כתר שוודי	0.25	0.26	0.2498	0.2529	0.25	0.26	0.2494	0.2525	0.24	0.26	0.2496	0.2528	0.2511	0.0002
1 כתר נורבגי	0.24	0.25	0.2394	0.2424	0.24	0.25	0.2395	0.2425	0.23	0.25	0.2389	0.2419	0.2407	0.0002
1 כתר דני	0.22	0.23	0.2284	0.2313	0.22	0.23	0.2280	0.2308	0.22	0.23	0.2277	0.2305	0.2293	0.0001
1 מרק פיני	0.36	0.37	0.3629	0.3674	0.35	0.37	0.3618	0.3663	0.35	0.38	0.3617	0.3663	0.3646	0.0004
1 דולר קנדי	1.19	1.24	1.2098	1.2249	1.18	1.24	1.2050	1.2200	1.18	1.24	1.2043	1.2194	1.2133	0.0024
1 דולר אוסטרלי	1.07	1.18	1.1426	1.1568	1.10	1.18	1.1410	1.1552	1.10	1.18	1.1394	1.1537	1.1487	0.0031
1 ראנד דרא"פ	0.51	0.61	0.7818	0.7916	0.47	0.79	0.7793	0.7891	0.49	0.69	0.7803	0.7901	0.7849	−0.0001
10 פרנק בלגיים	−	−	0.4233	0.4286	−	−	0.4227	0.4280	−	−	0.4223	0.4277	0.4249	0.0004
10 שילינג אוסטריים	1.23	1.28	1.2483	1.2639	1.22	1.28	1.2467	1.2622	1.22	1.28	1.2479	1.2636	1.2550	0.0036
1000 לירות איטלקיות	1.19	1.25	1.2154	1.2305	1.19	1.26	1.2131	1.2283	1.19	1.27	1.2135	1.2288	1.2200	0.0017
100 ינים יפניים	1.11	1.16	1.1286	1.1427	1.10	1.16	1.1229	1.1369	1.10	1.16	1.1258	1.1400	1.1325	0.0050

שערי המניות 2.9.87

שם המניה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
בנקים שאינם נכללים בהסדר ההצמדה						
אגוד ש	31080					
המזרח 0.1	1805		1246	−95	−5	−1352
המזרח א 0.5	1181		865	−50	−4.1	−2068
כללי לא בהסדר	19400		65			
בנק צפאומי 1.0	—		הפסקה	מסחר		—
בנק צפאומי 5.0	—		הפסקה	מסחר		—
ט.ב.נ. 0.5	9310		1871	−200	−2.1	−4218
בנקים הנכללים בהסדר ההצמדה						
אידיבי רג 100.0	103125		129	+700	+0.7	+1213
אידיבי ב 100.0	102700		3			−7
אידיבי בב א.	632500		3			−5
אגוד 0.1	76350		23	−600	−0.4	−21
דיסקונט ב	151350		1			−1
דיסקונט א	150900		66	+300	+0.2	+196
דיסקונט שה ב	15260	שב				
המזרחי ש	42340		636	+300	+0.7	+1648
המזרחי ב	42250		17			−17
הפועלים מבכ	95131		1	+1		+9
הפועלים ש	69950		773	+200	+0.3	+1850
הפועלים ב	69500		134			−77
כללי א 1.0	177840		101	−250	−0.1	−108
כללי שה 7	8618			−6	−0.1	−89
בלל 0.1	44247		1295	−133	−0.5	−2133
בלל שה 11	16630		113			−94
מימון המזר 1.0	59920		2	+1100	+1.9	+8
מימון המזר 5.0	30080	שב				
בנקים למשכנתאות						
אדנים 0.1	34280		22	−10		−27
לאומישכני ש	9800		140	−450	−4.4	−1072
לאומישכני ב	10212		200			+15
כרמל ש	6880		351	−200	−2.8	−1046
כרמל שה 1	4076	שב				
בין ב' 5.0	—		הפסקה	מסחר		—
פת מסב ש	2850		1697	−150	−5	−3109
משכן ב ש	3959		510	−140	−3.4	−2541
עצמאות 0.1	21549	שב				
טפחות מסב ש	21816		4			−2
טפחות רג ש	22597		94	−300	−1.3	−331
טפחות שה 1	10140		3			−3
טפחות שה 2	5293		145	+250	+5	+1210
יצמור 1.0	3566	בה	266	+35	+1	+1204
יצמור 5.0	2548	תב	1108	−260	−9.3	−1517
כיהב 1.0	8750		174	+50	+0.6	+164
מוסדות מימון						
שלמן אש	920		5426			−3162
החקלאות מבכ א	209517	לב				
החקלאות מבכ ג	186000	לב				
לאומי תעש' א ש	14664		81	−542	−3.6	−65
פתוח תעש' מבכ	156000	לב				
פת תעש' בב ג	439000	לב				
פת תעש' בב גג	290040	לב				
פת תעש' בב גג1	280000	לב				
פת תעש' בב ד	294000	לב				
פת תעש' בב דד	68871	לב				
מרכז קבלנים 5.0	1045		1200			−1693
תיירות בב	215000	לב				
כלל ליסינג 0.1א	20810		19	−1000	−4.6	−72
כלל ליסינג 0.5ב	19000		70	−457	−2.4	−129
כלל ליסינג אגח	17849	שב				
ביטוח						
איגוד	155		2477			−476
אילון	155		15170	+3	+2	+11632
אדום 0.1	1105	בה	54	−11	−1	−16
אדום א 0.5	763		500	−30	−5.8	−1800
בטוח משנה 0.1	452		817			
בטוח משנה 0.5	235		2150	−5	−1.3	−2178
הדר 1.0	255		4815	−7	−2.7	−7775
הדר 5.0	213		5471	−7	−3.2	−15928
הדר אפ מר 2	255		4063	−1	−0.4	−1437
הפניקס 0.1	760		650			
הפניקס 0.5	647		464	−16	−2.4	−2298
המשמר־הראל 1.0	5791		390	−260	−4.3	−454
המשמר־הראל 5.0	4780		162	−170	−3.4	−271
מנורה 1.0	2260	שב				
מנורה 5.0	1609			−71	−4.2	−220
סהר ג 1.0	394		1500	−10	−2.5	−4051
סקוריטס 0.1	1180			−5	−0.4	−450
צור ש	310		6519	−7	−2.2	−21449
ציון החזקות 1.0	6130		15	−70	−1.1	−15
ציון החזקות 5.0	1955	שב				
מסחר						
אלטר גאמא 1 ש	1200	תב	4245	−361	−23.1	+4234.1
[illegible] ש	462		[illegible]			
מאיר עזרא 1.0	951		2380	−49	−4.9	−2733
מאיר עזרא אפ	660		900	−10	−1.5	−1678
כלל אפ 4	349		7931	−7	−2	−14383
כלל אגח 2	158.5		6905			+1010
קידטל 1.0	812	תב	1050	−50	−5.8	−9658
רסק 0.1	19500		5	−100	−0.5	−1.4
רסק 0.5	12800			+200	+1.6	+20
קוטסל א 2.0	14350	תב	56	−1250	−8	−587
שירותים						
אמתא	374		19778			+7033
מנפת השקה 0.1	650	תב	631	−36	−5.4	−631
מנפת השקה 0.5	260		8564	−13	−4.8	−2134
קידר 0.1	1160		1095			+1358
קידר 1.0	297		7412	−7	−2.3	−23510
מזמ' עיבוד 0.1	2108	בה	218	−100	−4.6	−277
מזמ' עיבוד 0.5	1050		1628	−38	−2.8	−1347
מלונות ושירותי תיירות						
גלי זהר 1.0	4000	לב				
גלי זהר 5.0	2999	לב				+26.8
מלונות דן 1.0	1590	תב	50	−140	−8.1	−50
מלונות דן 5.0	1470		50	−70	−4.6	−80
חוף האלמוג 1.0	7580		20			−20
בנם מר 1 ש	2880	תב	157	−328	−10	−152
מלונות הירדן	2951		72	+50	+1.7	+121
מחשבים ושירותי מחשבים						
איכות מחשבים	860	תב	777	−65	−7	−1182
הגה"ג. 1.0	431		8510			−519
יעצא 1.0	5350		160	+158	+2.9	+98
מ.ל.ל. 1.0	12700			+200	+1.6	+20
מ.ל.ל. 5.0	3632		25	+100	+2.8	+25
ניקוב מחשבים 1	1400		1115	−20	−1.4	−1213
ניקוב מחש' 5	688	תב	8326	−77	−10.1	−10896
ניקוב אפ מר 2	5000		184	−76	−2.5	−377
תים מחשבים 1.0	725		2064			−1864
נדל"ן, בינוי ופיתוח						
אורן 1.0	672	שב				
אורן 5.0	319	שב				
אזורים אפ	—		הפסקה	מסחר		—
אזורים אגח	—		הפסקה	מסחר		—
אילון 1.0	451		5650	−8	−1.8	−9064
אל־רוב 1.0	375		2280	−5	−1.3	−5680
אפריקה אפ	34800		63	−500	−1.4	−65
ארזים	4490		105			−110
אלקו 0.1	3704		715			−195
אלקו 0.5	2996		988			−724
בינוביץ 1.0	3230		125	+20	+0.6	+32
בינוביץ 5.0	2473		161	−25	−1	−36
דנקנר 1.0	6700		150	−210	−3	−140
דרור 0.1	179		2911			
דרור 0.5	134		1500	−3	−2.2	−4665
הנסלול 1.0	1090		200	+30	+2.8	+294
הנסלול 5.0	789		100			−101
חלב 0.1	—		הפסקה	מסחר		—
חלב 0.5	—		הפסקה	מסחר		—
חברה לירושלים	295		11262	−1	−0.3	−3815
ירושלים אפ	129		5674	−3	−2.3	−31896
גבים 0.1	5500		345	−100	−1.8	−1551
גבים 0.5	4390		648	−56	−1.3	−615
ישפוד 0.1	3700		381	−60	−1.6	−544
ישראלום 1.0	1239		815	−13	−1	−357
ישרס 10.0	19000		161	−1000	−5	−137
כנן פיתוח 1.0	11900		26	−150	−1.2	−211
לומיר 1.0	5310		544	−86	−1.6	−664
לומיר 5.0	2025		889	+20	+1	+813
מ.ת.ג. 1.0	332	לב				
מ.ת.ג. אפ 2	229	לב				
מ.ת.ג. אגח	114	לב				−225
מגורי בניה 1.0	612	לב				
מישאל 5.0	300	תב	1500	−20	−6.3	−4894
מישאל אפ	153		15877	−5	−3.2	−14850
מנרב 5.0	1995	בה	428	−20	−1	−454
מרלו 1.0	775		436	−1	−0.1	−304
לוינשטין 1.0	500	תב	572	−30	−5.7	−3688
לוינשטין 5.0	204		3426	−10	−4.7	−6345
לנשדין 1.0	420		5113	−13	−3	−22700
לנשדין 5.0	316		12285	−3	−0.9	−11951
סאות אביב 0.5	5150	תב	460	−300	−5.5	−908
נכסי אוזרים	—		הפסקה	מסחר		—
מגר החזקות 1.0	935		100	+20	+2.2	+200
עוף 1.0	6285	לב				
עוף 5.0	4980	לב				
עמר ופלע מר 1 ש	460		1960	−7	−1.5	−216
קיסריה 0.1	4049		326	−100	−2.4	−175
קיסריה 0.5	1715	בה	200	−20	−1.2	−208
רומבן 1.0	445		3015			−1459
רומבן 5.0	252		2990			−1140
רומבן אפ	1280		50	−14	−1.1	−720
רומבן אג"ח	134		7000			−8900
אפריקה 1.0	44600		159	−724	−1.6	−184
חקלאות						
מטעי הדר 0.1	3346		413	−150	−4.5	−621
מטעי הדר 0.5	2929		125	−40	−1.4	−125
מהדרין 0.1	6735		857			+47
מהדרין אפ	4200		232	+50	+0.7	+884
נכסי הדרים 1.0	1980		652			
פרי־אור 0.5	2520		99			+59
מזון וטבק						
אסם	1710		200	−90	−5	−900
גולדפרוסט 1.0	3250	בה	118	+150	+4.9	+592
גולדפרוסט 5.0	2038		120	+18	+0.9	+226
דובק מב ש	6200		1141	−150	−2.4	−1291
דובק מב ב	6280		524	−80	−1.3	−674
אלכל 1.0	590		1160	−9	−1.5	−1348
אלכל 5.0	620	שב				
אלכל אגח	105.5		6600	−2	−1.9	−24600
טמפו בירה 1.0	3550		85	−1508	−4.1	−83
טמפו בירה 5.0	31000		60	−1000	−3.1	−60
יצהר 1.0	1220	תב	550	−80	−6.2	−615
יצהר א 5.0	667		1712	−31	−4.4	−1912
יצהר אפ 2	550		438	−5	−0.9	−316
כן 1.0	650		535			+427
כן 5.0	380	בה	2500	−35	−8.4	−3043
סנפרוסט 1.0	16799		29	−2		−96
עסיס ב 0.5	416		9018	−4	−1	−3811
אנגל שקל 1	3170		20			−20
שמן מבכ א	2172	בה	1131	+21	+1	+862
טכסטיל והלבשה						
ארגד מר 1 ש	596		3397	−25	−4	−2379
ארגד אפ	363		500	−15	−4	−2880
ארגד אגח	108.5		5800			
אתא	735		680			−400
אופנת ברקן 1.0	508		2235	+3	+0.6	+2135
אופנת ברקן 5.0	377	תב	980	−24	−6	−1328
אתא א	378		580	−17	−4.3	−2500
ארגמן רג ש	13815		272	−250	−1.8	−360
דלתא־גליל 1.0	2695		2091			+842
דלתא־גליל א 5.0	2350		482			+183
מטוויות מאוחד 1	1422	תב	66.5	−128	−8.3	−89
מטוויות מאוחד 5	990		79.5			
ויטלגו 1.0	349		125	−6	−1.7	−125
ויטלגו 5.0	281		300	−9	−3.1	−1332
חרוגן 1.0	5466	תב	63	−600	−9.9	−145
זיקית 1.0	2340	תב	2543	−240	−9.3	−3627
זיקית 5.0	1823		1851	−57	−3	−3125
זיקית אפ	1100		209	−40	−3.5	−345
כיתן	348		2000	−3	−0.9	−2000
כיתן אפ	192		1000			+1000
לודזיה 0.1	3415		275	−30	−0.9	−218
לודזיה 0.4	2832		328	−70	−2.4	−495
ליבנת 1.0	300		1615	−5	−1.6	−2295
מקס 0.1	6081		736	+7		+365
מקס 0.5	3400		280			−94
עיט 1.0	520		3758	−4	−0.8	−2888
עיט 5.0	284		5719	−3	−1.1	−3188
עיט אפ	272		22280	−4	−1.5	−20626
עיט אגח	123.5		6595	−0.5	−0.4	−3405
עמק מריגה 1 ש'	330		12618	−10	−2.9	−20128
עמק אפ	190		5350	−6	−3.1	−7475
פוליגן א 0.5	11720		200	−300	−2.5	−403
פרטר	790		100	−10	−1.3	−668
ביגוד מכוינה	12600		50	−400	−3.1	−150
תעש הלבשה 1.0	2650		230	−51	−1.9	−486
מתכת ומוצריה						
אורדן 0.1	9050		100	−70	−0.8	−153
אורדן 0.5	7801		20			+20
אלמגית 1.0	7461		117	−250	−3.2	−267
אלמגית 5.0	6000		60	−49	−0.8	−60
כבלים ש	420		8135	+5	+1.2	+2612
התכוף 1.0	709		695	−22	−3	−1828
התכוף 5.0	480		2103	−10	−2	−4216
התכוף אפ	4280		55	−139	−3.2	−350
זיקה 1.0	3761		20			
זיקה 5.0	1700		133.1	−85	−4.8	−598
קומפוזיט 5.0	4278		335	−70	−1.6	−479
כבלי ציון 1.0	2099		300	−1		−90
כבלי ציון 5.0	1340		1150	−62	−4.4	−6438
כבלי ציון אפ	485		2219			−74
מדגן 1.0	668	לב				+250
קימבר 1.0	310		7360			
קימבר 5.0	188		4916	−3	−1.6	−6509
נחושתן 0.1	37290		10	−1700	−4.4	−21
נחושתן 0.5	14342		32			
[illegible]	3453		[illegible]			−690
קינג 1.0	1079	תב	710	+69		+950
קינג 5.0	630		3124	+45	+7.7	+4624
קליל 1.0	2490		[illegible]			−203
קליל 5.0	2030	תב	691	−110	−5.1	−891
קליל אפ	1289	בה	245	−21	−1.7	−1022
קליל אגח	118		12215			
שלוות 5.0	9125		155	−350	−3.7	−165
תעשיות לביש 1.0	1050		78	+30	+2.9	+78
תעשיות לביש 5.0	700	שב				
אלביט 3.0	447000		10	+4000	+0.9	+8
חשמל, אלקטרוניקה ואופטיקה						
אלקו 0.1	8220		50	−280	−3.3	−111
אלקו 0.25 ש	4700		281	−100	−2.1	−246
אלקו 0.25 ב	4550	תב	12	−400	−8.1	−25
אלקטרה 0.1	2450		717	−80	−3.2	−1646
אלקטרה א 0.5	1746		1332	−54	−3	−3555
אמ 3	1433		1554	−10	−0.7	−1064
אגח 3	177.5		8500			+3445
אירית 1.0	24122		230			−285
כלל תעש אלקי	2435		1029	−120	−4.7	−2835
ספקטרוניקס 1.0	1590		649			+389
ספקטרוניקס 5.0	1240		1328			−1358
פיתגורס 1.0	667		732	+7	+1.1	+444
פיתגורס 5.0	495		1125	−5	−1	−525
ציקלון 1.0	2188	תב	341	−243	−10	−1572
ציקלון 5.0	1221		40			−40
קבוצטין אלף 1.	7300	שב				
קבוצטין אלף 5.	3550	שב				
ת.א.ת. 1.0	1310	תב	328	−80	−5.8	−1334
ת.א.ת. 5.0	762		4903			−1243
ת.א.ת. אפ 1	19699	שב				
תדאה	852		1816	−20	−2.4	−5449
מוצרי בניה						
א.ש. תעשיות 1.	—		הפסקה	מסחר		—
א.ש. אפ	—		הפסקה	מסחר		—
א.ש. אגח	—		הפסקה	מסחר		—
אקרשטיין 1.0	624	תב	2895	−40	−6	−5619
אקרשטיין 5.0	427		4150	−20	−4.5	−4370
אקרשטיין אפ'	640		1107			−18
אקרשטיין אגח	138		33654			+14796
אדום בולוס	151		99468			−41646
בר־כון 1.0	1380	תב	80	+90	+7	+272
בר־כון 5.0	750	תב	1840	+40	+5.6	+6067
כרומאבטב 1.0	6789		10.1	−460	−5	−45.5
כרומאבטב 5.0	3600		329	+135	+3.9	+598
מ.ל.ת. 1.0	999	בה	593	+91	+10	+4588
מ.ל.ת. 5.0	675	תב	200	−75	−10	−200
מגדל השק בגעש	695		2304			−2300
מוזאיקה ולפטן 1	21745	לב				
מוזאיקה ולפטן 5	14280					
כימיה, גומי ופלסטיק						
אגן 5.0	1979		1217	−11	−0.6	−1860
אליאנס ב	2239	בה	908	+22	+1	+94
גל תעשיות 1.0	855			−15	−1.7	−8300
גל תעשיות 5.0	579		608	−20	−3.3	−10568
דשנים 0.1	3600		62	−150	−4	−202
דשנים 0.5	1700		224	−10	−0.6	−524
חיפה כימ' 10.0	977		5537			+1207
ליפסקי 1.0	2750		15			−87
מקסימה 1.0	8100					
מקסימה 5.0	5370		18	−100	−1.8	−18
סנו 1.0	25700	תב	110	−2300	−8.9	−189
סנו 5.0	20430	תב	85	−2270	−10	−128
פריקלאס	535		7838	−17	−3.1	−7603
פריקלאס אפ'	281		2155			−2215
קרם כימיקל 1.0	4875		500			−49
קרם אפ	2900		100	−140	−4.6	−480
קרם אגח	105		3750	−5	−4.6	−2250
תיא 5.0	4499		74			−8
פרוטארום 10.0	44000		26			+49
תדר א 5.0	10100		41	+300	+3.1	+124
עץ, נייר ודפוס						
כתר	267		8600	−3	−1.1	−17022
דפרון 1.0	9378		65	−20	−0.2	−10
דפרון 5.0	5988	בה	156	−100	−1.7	−108
חנבג 1.0	9000	תב	228	−489	−5.2	−482
יוה 1.0	1815	תב	2906	+165	+10	+6380
לבידי אשקלון 1	653		3092	−25	−3.7	−5359
מלט ב 0.5	56595	בה	16	−571	−1	−2
סקפורייה 1.0	3329		66	−11	−0.3	−65
רים 0.1	615		6284	+13	+2.2	+11136
רים 0.4	338		1890	−7	−2	−3352
הל ב 0.2	17850		90	−900	−4.8	−175
תעשיות שונות						
אורץ 1.0	405		359	−14	−3.3	−4166
אורץ 5.0	280		2181			−1683
הגייסת יוד	2870		50	−90	−1	−50
הג.מלק 1.0	1566		669			+668
הג.מלק 5.0	1164		500	−11	−0.9	−500

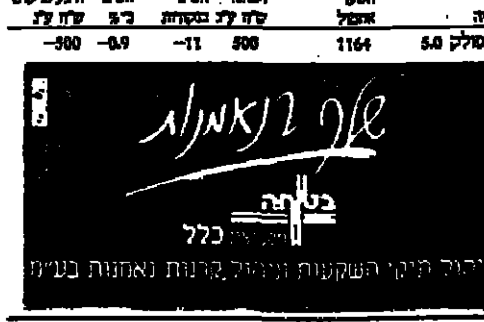

שם המניה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
השקעות בתעשיה						
כור בכ' ש	9840		710.2	−200	−2	−737.9
תעשיות אפ	183		40197			+55337
תעשיות אגח	109		25768	−1	−0.9	−56352
חברות השקעה						
אתיקו ש	8000		55	−99	−1.2	−55
אינקובה 0.1	70		9535	−2	−2.8	−21511
אלגר ש	1620		314	+24	+1.5	+134
אפיק 1.0	349	לב				
אפיק 5.0	235	לב				
גזלת 1.0	1150	תב	112	+70	+6.5	+212
גזלת אפ	829	שב				
גזלת אגח	102.5		12100			
דנבאר 1.0	719	תב	1817	−80	−10	−2812
דנבאר 5.0	510	תב	365	−39	−7.1	−967
חברה לישראל 5.0	4640		666	−80	−1.7	−1147
הלפטן 0.1	120500	שב				
הלפטן 1.0 ש	23500		45	−100	−0.4	−56
אשבא א 0.5	25840		75			−65
פועלים השק ש	1015		7713	−2	−0.2	−9813
דיסקונט השק אפ	1525		21826			−12791
דיסקונט השק אגח	110		391810			
				+2	+1.9	+692385
מזרחי השק ש	30000		34	−1150	−3.7	−27
מגר השקעות 124	18000					
חירון 1.0	2355		25	−10	−0.4	−85
חירון 5.0	1525		857	−26	−1.7	−2503
יצא ש	12000		114			−105
ירדן א 0.1	1781		229	−59	−3.2	−1216
כלל 50.0	1425		1990			−1325
מנור 0.1	500		750	−15	−2.9	−3687
מנור א 0.5	420					
מנור אפ	200	תב	2020	−30	−13	−1320
אגח 1	123.5		5000	−1	−0.8	−6000
פז השק ש	3150		943	−125	−3.8	−1524
פנה א 0.1	9099		158			−176
פנה 0.5	7040		499			+128
פריון ב 2.5	14800		292	−200	−1.3	−199
קרדן 1.0	102		21683			+9005
קרדן 5.0	74		29068	−3	−3.9	−41719
קרדן אפ	55		95110	−1	−1.8	−51203
קרדן אגח	99.5		22190	−0.5	−0.5	−16190
נסחרות במט"ח						
בזית ב	—		הפסקה	מסחר		—

רשימה מקבילה

שם המניה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
מסחר שירותים מלונאות מחשבים						
הראל 1.0	1697		—	−3	−0.2	−63
יסקל	—		הפסקה	מסחר		—
קונטרסים 0.1	2001	תב	260	−222	−10	−358
קונטרסים 0.5	1453		658			−206
קופל 1.0	750	בה		−40	−5.1	−2341
תבל	345		1440			−710
גני הדר	195		9634	−3	−1.5	−34975
גני הדר אפ 1	146		18348	−4	−2.7	−45053
דסה מכון 1.0	7880		77	−200	−2.5	−240
כלל מחשבים 1.0	8282	בה	72	+82	+1	+36
משוב מחשבים 1.0	370		475	−20	−5.1	−675
משוב אפ	299	שב				
רשף	848		2718			+2128
נדל"ן בינוי חקלאות						
אבוגדים 1.0	4791	תב	592	−800	−14.5	−1417
בן־יקר גת 1.0	5330	תב	180	−592	−10	−487
דוקו 1.0	—		הפסקה	מסחר		—
דוקו 5.0	—		הפסקה	מסחר		—
עדו 3.0	1750		336	+50	+2.9	+1231
רסקו מבכ	3200		100	−18	−0.6	−173
רסקו רג	2629		248	−48	−1.8	−482
שגור 5.0	1481	קב		+71	+5	+11240
שגור אפ	798	קב		+71	+9.8	+3138
תעשיה						
מים גליקו	668	לב				−392
אוקסטון 5.0	4618	לב				
מתכת סרום 1.0	198		1782	−1	−0.5	−10
אלקל	205		22710			+8076
אלקל אפ 2	89		23140	−10	−10.1	−62652
דקסטר 1.0	2526		50	+1		+10
נקה כמיקל 1.0	6873		80			−10
ת.ג.ל. 1.0	2530			−40	−1.6	−350
ת.ג.ל. 5.0	2374		20			−40
גולן	710		7380	+12	+1.7	+6295
פו תן	505		2680			−2180
טאני טכנולוגיה	159		11050	−1	−0.6	−4114
השקעה						
אמישר בכ'	1580		200	−70	−4.2	−440
ישום השקעות	205		6866	−6	−2.8	−16496
לנדקו 0.1	3444	בה	141	+34	+1	+41
לנדקו 0.5	1043		1086	−55	−5	−1404
עת השק ב 0.1	3258		42			−11
עת השק ב 0.5	1720		85			−25
חיפושי נפט						
דלק נפט 1	4150		120	−131	−3.1	−368
דלק נפט 5	2409		417	−90	−3.6	−337
דלק חיפ' אפ 2	1700		530	−160	−8.6	−813
ח ירושל נפט	27600		37			−18
יואל 5.0	546		17259	+6	+1.1	+21067
מ.ג.ג. 1.0	6800	תב	451	−458	−7.1	−622
מ.ג.ג. 5.0	3200		216	−25	−0.7	−231
פאוויל ב 0.5	7350		30			−30
נפטא ש	2698000	נב	42000		−5	−8

משתנים

שם נייר ערך	שער בסיס	שער קובע משתנים בנקודות	שער מרג. בנקודות	שינוי יומי כלל %	מס' עסק כלל במשתנים
הבינלאומי	3215	8678	8678	−1.00%	6
הפנה	15602	386	302	−2.26%	4
בנלמוד	46205	441	438	−0.98%	16
שמאל ב'	585	10985	−1.00%	4	
דלק ב'	10525	2909	2889	−2.16%	12
אפריקה 1	319	46023	46080	−1.54%	6
אורים	9358	1252	1252	−0.25%	13
נכסים ובנ'	5709	4065	4065	−0.48%	15
הכשרת הישוב	393	72923	72923	−1.50%	28
כלל־גרל"ב	12182	784	784	−0.50%	8
עלית	342	19256	19256	−1.35%	2
פולגת ב'	3676	1094	1082	−2.34%	5
קומפ' סו	5626	4587	4520	−3.19%	5
אלון	9	350322	850322	−0.49%	3
טבע	3252	13869	13869	−0.49%	28
ים המלח	7529	3095	3089	−1.18%	9
פטרוכימים	45695	864	864	−1.85%	31
נייר חדרה	95	397830	397700	−1.53%	16
מרכזית	238	12427	12427	−1.80%	3
כלל תעשיות	177701	237	237	−0.83%	25
אידיבי פ	453	10452	10452	−1.49%	3
אלון ע' ש	9771	1255	1255	−1.02%	9
הל' לישר' 1	6867	4762	4760	−2.29%	17
ריס' השקעות	13776	2765	2765	−1.49%	38
כלל ישר' 10	28127	1452	1452	0.00%	

שערי מטבע בינבנקאיים

אתמול, צהריים, 2.9.1987 באירופה

מסירה מיידית (ספוט)

ל"י 1 שטרלינג	$ ארצות הברית	1.6450/1.6460
ל"י $1 ארה"ב	מרקים גרמניים	1.8080/1.8090
"	פלורינים הולנדיים	2.0360/2.0370
"	פרנקים שווייצריים	1.4900/1.4910
"	פרנקים בלגיים	37.53/37.58
"	פרנקים צרפתיים	6.0490/6.0520
"	לירות איטלקיות	1307.00/1308.00
"	ינים יפניים	140.88/140.98
ל"י ש.ה.	$ ארצות הברית	1.2747/1.2752

שער הזהב $ 456.55 ארה"ב אונקיה לונדון פיקסינג

מסירה מאוחרת (פורוורד)

ליש"ט/$	פ"ש/$	מרק/$
1.6412/1.6424	1.4854/1.4866	1.8030/1.8042
1.6332/1.6345	1.4762/1.4775	1.7931/1.7943
1.6231/1.6246	1.4623/1.4640	1.7780/1.7794

הנתונים נמסרו על־ידי בנק דיסקונט לישראל בע"מ

מכתבים למערכת הארץ

בגין ומיתוס ארבעים הקילומטרים

זאב שיף, במאמרו "תעלומת 40 הקילומטרים" ("הארץ" 28.8) אינו מזכיר, ולא בכדי, את עדותו של האלוף (מיל') אביגדור בן-גל בסימפוזיון על מלחמת לבנון, שהיה במרכז למחקרים אסטרטגיים באפריל השנה. בן-גל סיפר אז, כי עוד ב-1981, כשביקר ראש הממשלה מנחם בגין באוגדה, קרא את האלוף לביתו ואמר לו שיהיה עליו להפסיק את ליבוזיו כאשר בצורך "להוציא את יאסר ערפאת מהבונקר בביירות". ביירות נמצאת כעבר ל-40 קילומטר מגבול ישראל-לבנון.

וזוהי אומר ששאלת ההתפתחות של מבצע שלום הגליל, עד שהגיע לביירות, לא היתה הפתעה למנחם בגין ולכל מי שהיה בסביבתו האופרטיבית, כמו הרמטכ"ל רפאל איתן. לכן, הוא רשאי לומר שמעולם לא שמע על 40 הקילומטרים, בלי להזכיר שאפילו הדיוט יכול היה להבין שתגובה אפשרית של דמשק תביא להרחבת המבצע.

יתר על כן, המדיניות השגויה במלחמת לבנון היתה כליבולה בהצהרותו של מנחם בגין, אשר חתר לשלום עם המדינה הערבית השנייה, לאחר מצרים, בלי לשים לב שלבנון אינה מדינה וממשלתה אינה מושלת. עמדתי על כך בסימפוזיון שהיה ב"צוותא" על ספרם של שיף ויערי "מלחמת שולל". אף שהייתי אז חבר כנסת מטעם "התחייה", שללתי את תפיסת הליכוד השגויה. הרגשתי שבלבנון יותר היה לקבוע יעדים מוגבלים, כגון הרחבת אזור הביטחון (40 קילומטר), הרחקת מחנות הפליטים מדרום לבנון והסכם עם סוריה על אזורי ביטחון מוסכמים.

הסכמת מפלגת העבודה לשלב הראשון של מבצע שלום הגליל מקורה בתפיסותיו של יגאל אלון בזמנו. את היעד עם סוריה היה אפשר להשיג לנוכח מבוכתם לאחר הריסת טיליהם. אבל עיני מנחם בגין לא היו להישגים "קטנים" כאלה אלא לשלום עם ממשלת באשיר ג'מייל. הד"ר בנימין בגין, בנו של ראש הממשלה, ששתק כל ימי מלחמת לבנון, התעורר כליבוא לתלות כל מה שקרה באריק שרון, ולא איכפת לו אפילו להציג את אביו כאדם שאפשר להוליכו שולל בקל.

צבי שילוח
הרצליה

חשמל גרעיני: רק בסיני

במאמר "צ'רנוביל וסודי כוח בישראל" ("הארץ" 16.8) התעלם המחבר יגאל רוזן מהתנאים הגיאוגרפיים של מדינת ישראל ששטחה קטן ביותר. גם אם יינקטו כל אמצעי הבטיחות והאפשריים, תישאר תמיד הסתברות קטנה, שתקרה בכור תקלה "בינונית" העלולה לגרום לנטוש שטח ברדיוס של 50 קילומטר מסביב לכור, לתקופת מאה שנה. ברור איפוא שאין בארץ שום מיקום מתאים לבניית כור גרעיני.

האפשרות היחידה שאני רואה לשימוש בחשמל גרעיני בישראל, היא רכישת חשמל ממצרים, שייוצר בכור שימוקם במרחבי מדבר סיני (אפשרי כפרויקט משותף). אם המצרים יזדחו 10 אחוזים על חשמל כזה, הדבר ישתלם לשתי המדינות ויתרום לחיזוק השלום.

דוד איתן
רמת השרון

תותחים לסירי-בישול

מפעל סולתם וגם התעשייה האווירית, מתבססים על ההנחה שמצב מלחמה ישרור בעולם. בעצם, הולכו לחיות במדינה אשר (לפי מגילת העצמאות) "מושתתת על יסודות החירות, הצדק והשלום, לאור חזונם של נביאי ישראל". מטווך היה לראות את מלאכי התותחים, בטלוויזיה שסיקרה את העסקה. הייתי רוצה לראות סירים לבישול ואבזרים חקלאיים במקומם.

ד"ר הרברט כהן
אשדוד

צירופים מבורכים

גילי כגולדר סקרה ("הארץ" 7.8) את קורס הרכזים החברתיים שהיה בהר גילה הקיץ וכתבה ש"רכזי חינוך דתיים סירבו לשבת עם ערבים". ולא היא. זה שנים נערכים קורסים אלה וההרצאות בהם נערכות לחילוניים ולדתיים. בהרצאות אלו השתתפו בחורים דרוזים ולאחרונה גם ערבים, ובכל השנים התקבלו צירופים אלה בברכה הן על ידי החילוניים והדתיים, הן על יהודים והן על מי שאינם יהודים.

לא היתה שום התנגדות להצטרפותם של הערבים לקורס ולא הובעה שום הסתייגות.

מנחם גבריאלו
ראשון לציון

* * *

בקורס הרכזים החברתיים שהיה בהר גילה, הרוב נקט עמדה נגד ההפרדה בהרצאות בין ערבים, דתיים וחילונים — לאורך כל הקורס. מכתב ברוח זו הועבר להנהלת משרד החינוך. אך המיעוט שצידד בהפרדה אכן התבטא בחריפות נגד הופעתן הלא-צנועה של המורות החילוניות, ותיאר זאת כמכשול לישיבה משותפת בהרצאות. אבל התבטאויות אלו והמתיחות עמדו בניגוד לאווירת הקורס — כי מתבנים הוביל הקורס לחשיבה סובלנית.

חיה ברוך
רחובות

"קינג קונג 2": טעם תפל של סוג ב' מכבי

קולנוע / רחל גורדין

גואל נולד במתבן

"קינג קונג 2", קולנוע אסתר, ת"א

בסרט ההמשך בהפקת דינו דה לאורנטיס, התסריט, של רונלד שאסט וסטיבן פרספילה, עסוק מדי בהתחכמויות, ובקריצות לכיוון המדיום הקולנועי (אינדיאנה ג'ונס, ג'ון וויין), הוא חוזר במלים על מה שראה הקהל שניות ספורות קודם לכן, ומדגיש ללא הרף את הרמיזה בין משפחת קונג ובין משפחת האדם. בזוויתו של ג'ון גילרמין ("המגדל הלוהט") פעם נוספת כבימאי, מעידה כי דה לאורנטיס בחר להשקיע בעיקר בבידור האפקטים המיוחדים. וזה מה שהוא עושה.

התרגום לעברית מרושל. לדוגמה, משפט כגון "אנחנו פרימאטים" (קופים דמויי-אדם) מתורגם ל"אנחנו יונקים".

הוא היה אל המלך בג'ונגלים של איי האוקיינוס השקט. הוא רומס בניינים עצומים, תולש את הרכבת התחתית של ניו-יורק ממקומה ולוכד מטוסים בכף ידו. אהבתו הנואשת והתמימה לבלונדינית הפעוטה הגירה דמעות מעיניהם של צופי-קולנוע בעולם כולו. ומותו הטרגי — לכוד בעולם זה, במרומי ה"אמפייר סטייט בילדינג" בניו-יורק — שבר את לבם של המתנים. הצמד המוזר ביותר בתולדות תרבות ההמונים — נערה בלונדית שיופיה מתחרה ברפיון שכלה וקוף מפלצת עצום שלבו כלב נער מתבגר — העניק ל"קינג קונג" מעמד של "קיטש קלאסי", ונצרב בזיכרון הקולקטיבי כנושא של רומנסה בלתי-נשכחת. סרט ההמשך המוקרן אצלנו, "קינג קונג 2" (השם במקור שונה, כמובן, והוא "קינג קונג חי"), מתאמץ לעלות על קודמו: הוא מכפיל את מספר הזוגות — גורילה-זכר עם נערה וגורילה-נקבה עם צעיר הרפתקן; מחזיר את "האהבה האמיתית" לבני אותו מין: אדם עם אדם וקוף עם קוף; סומך בעיקר על אפקטים מיוחדים; ומשאיר טעם תפל של סוג ב' מכבי.

קוף הגורילה הענק אמנם נודה למוות במרומי הבניין הגבוה ביותר בעולם ("אמפייר סטייט בילדינג" או "המרכז המסחרי העולמי"), אך סרט ההמשך מקים אותו לתחייה בעזרתה של רופאה צעירה ומבריקה, המשתילה בחזהו לב מלאכותי. כדי לספק עירוי דם לקינג קונג בעת הניתוח — מביאים מבורניאו קופת גורילה ענקית בת מינו. קופה זו, שקודם מאוהבת במקצת בבחור ההרפתקן שלכד אותה, מתאהבת כליל בקוף הענק שעמו היא מחלקת את דמה. ואילו קונג עצמו זוכה את הרופאה הבאה המעניקה לו חיים חדשים, ונושא את הקופה בזרועותיו, דרך אנשים ומכוניות, אל הצוקים, לירח דבש קצר. ירח הדבש נקטע באבו עלייהי אנשי צבא שוחצים המנסים לחסל את קונג, ותופסים את בת-זוגו. אין הם יודעים שהיא כבר נושאת ברחמה את זרעו, שממנו עתיד להתפתח מלך ואל חדש לג'ונגלים של בורניאו.

הרופאה הצעירה וההרפתקן הבלונדיני יודעים זאת, והדבר עוזר להם להתאהב זה בזה ולהביא את משפחת הקופים אל המעבר ההיסטורי של הלידה במתבן. בשעת הצירים של קינג קונג מחזיק צוות המנתחים את כפות הידיים לפני החזה, כמו בטקס דתי. בשעת הלידה עוטים פניהם של כל הנוכחים הבעה של אקסטזה עילאית. חסרים כאן רק שלושת מלכי המזרח.

"קינג קונג" המקורי צמח על רקע המשבר הכלכלי הגדול בארה"ב, בראשית שנות השלושים. מתקופה זו שאב את תמימותו, את תחושת חוסר האונים שבה, את כנותו ואת היזום הרציני להרהורים. פנייתו להמונים ברחבי-העולם יוחסה למטען האירוטי שנושא הסיפור על אהבתו הבלתי-אפשרית של הגורילה ליפהפיה העגומה. מעריצים נלהבים מצאו ב"קינג קונג" וריאציה על "היפה והחיה" — מאמץ לאחור קרבה רגשית מסוג מסוים. בסיום לגירסה הראשונה של "קינג קונג" אומרת אחת הדמויות: "זה, לא, לא היו אלה המטוסים. זו היתה היפה שהרגה את החיה". מפליא שאף אחת ממבצרי גות התנועה לשחרור האשה עדיין לא עמדה על התגלית כי "קינג קונג" היה בעצם סרט על חוסר האפשרות, ואולי על חוסר הרצון, של האישה להגשים את עצמה.

עושר פירושים זה כלל אינו נרמז [illegible]

הארץ ממליץ

בלוז להמשך הגדול (ת"א, ירושלים, חיפה) — "ההמשך הגדול" האחרון לפני ביתם של בנדי שמיניות בישראל של 1970. סרט צבע ויפה של רנן שור.

ימי רדיו (ירושלים, חיפה) — קומדיה נוסטלגית של וודי אלן, על משפחה יהודית בברוקלין של 1940.

חגות מעבר לפינה (ת"א) — קומדיה רומנטית, מ-1940, על זוג חובנית בחנות סידקית בבודפשט בבימויו של ארנסט לוביטש ("להיות או לא להיות").

פרזזי הפשק (ת"א) — סרט המקסים של ג'ים ג'ראמוש על שלישיה תמהונית בשולי החיים בארה"ב, הבורחת מבית הסוהר ומנסה לחיות את חייה בדרך הפשוטה ביותר, הנוחה ביותר האפשרית. קומדיה דרומית.

שם הורד (תל אביב) — סיפור מתח המתרחש במנזר במאה ה-14, לפי ספרו של ההיסטוריון אומברטו אקו.

בקצב השקט (ת"א) — קומדיה בריטית על מנהל תיכון נפוח חשיבות, התועה בדרכו לוועידה חשובה. בכיכובו של ג'ון קליז מתכנית "מונטי פייתון".

ז'אן דה פלורט (תל אביב) — הראשון בין שני סרטים על פי ספרו של מרסל פאניול "מהמבועות". מאבק על מקור מים בכפר בפרובאנס של 1920 עם ז'ראר דה פרדייה, איב מונטאן, ודניאל אוטיי.

התעוררות התרבות המערבית, הפער בין הגוף ובין הדיבורים עליו.

סרטי בידור

לבירינט (תל אביב) — פנטזיה ("ההתבגרות") עיצב אגדה על נערה המוסרת את אחיה התינוק למלך השדונים ואח"כ נאלצת לחפש במבוך. דיוויד בואי, מככב ושר משיריו.

חנות קטנה ומטריפה (ת"א) — בחור עני ויתום, בלונדינית, טובת לב, תמנה אוכל אדם. מככבים בסרט המבוסס של פרנק עוז (מיוצרי "החבובות"), שהינו סרט אימים-קומדיה.

סרטים מיוחדים

בית האומנים (ת"א—מיצג מרתקן) ויוצא דופן של מוסיקה, תנועה, מילים, צבעים וקולות. מופע של לורי אנדרסון.

שיחות מלהבלבות (ירושלים) — סאטירה קברית שנונה, שכולה שיחות, על אינטלקטואלים, מין,

התיאטרון הישראלי
הערב יום ה' 3.9
תיאטרון הבימה:
מורילה אורנה — 20.30
הפרדס — כל הכבוד מבורד
תיאטרון הקאמרי:
עלובי החיים — בקאמרי 20.30
תיאטרון העירוני חיפה
מיתאמל דוולי — סרדה א"ב

חברת תמלוגים לאמני ישראל בע"מ
עפ"י חוק זכויות מבצעים 1984
מחלקת "ת.ת.ל.י. בע"מ"
נקף לאמנים הבאים לשנים 1984–1985
הזכאים מוזמנים לסור למשרדי החברה בדיזנגוף סנטר ת"א קומה ב' בין השעות 9.00–14.00

אנשים ומחשבים
העיתון שמציג דברים
השבוע
סקר משכורות בענף המחשבים
מוסף מה!חדש
מול"ות שולחנית ואלקטרונית (DTP)
להשיג בדוכני העיתונים, הפצה-גד
לא השגת? התקשר 03-295148

למשקיע קרן נאמנות
הודעה
בדבר כינוס אסיפה של בעלי היחידות בקרן
[illegible]
למשקיע גולדמן חברה לניהול קרנות נאמנות (1982) בע"מ

דחפון
שרות מודעות מלבפוני של דחף
לבעלי כרטיס אשראי
03-611001

מדריך הארץ

תורנויות

תורנות רופאים

הזמנת רופאים במקרים דחופים: מיום ה' בערב עד למחרת בשעה 7 בבוקר בטלפון מד"א 101.
מגן דוד אדום:
ירושלים 523133
תל-אביב 5460111
חיפה 512233
בת ים 781111
הרצליה 052-541333
נהריה 823333
רחובות 08-451333
בת-ים 5511111
חולון 803133
לוד-רמלה 08-221022
באר שבע 057-74767
מוקד מידע רפואי בקופ"ח הכללית:
בימים א'-ה' — 20.00–8.00
בימי ו' — 15.00–8.00
טלפונים: 03-433300
"שירות רפואי ביתי".
24 שעות ביממה. כולל רופאת שיניים: ירושלים, מוקד יום 669531 660585, מוקד לילה, שבת וחג 226191 מכבי 1788 ולהזמנת הורדה לרופא תורן מגן בכר.
תל-אביב, מוקד יום 218820 218896, מוקד לילה 651011 מכבי 3752 ולהזמנת הוראה לרופא תורן מגן בכר.
"שקד" — שירות רפואי לקט
שירות ביקורי בית של רופאים מומחים לילדים ותינוקות בשעות 24–19: טל' 03-7549111 "שקד" קוד מכבי 222 מרפאות שיניים לעזרה ראשונה תל-אביב:
דיזנגוף סנטר שער 3 (ליד המשביר) טלפון 294869, 285822
המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 24.00–9.00, אחרי חצות במקום טלפוני בלבד. בר כוכבא 49 טל' 03-284649 פתוחה בימים א'-ה' בין 21.00 עד 23.00 ימי ו' וערבי חג מ-24.00 עד 18.00
שבתות וחגים מ-15.00 עד 21.00
קשב לבית —
שרות סיעוד לרפואה, שיקום ושיפור בית.
מרכז רפואי הרצליה פיתוח 052-548575
7549111 אחריות 1500
ער"ן — עזרה ראשונה נפשית:
24 שעות ביממה:
ירושלים 227171
תל-אביב 5461111
ילדים ונוער 261115
חיפה 672222/3
נתניה 053-35816
באר-שבע 057-418111
מרכז רפואי בארייקם 08-223958
מרכז סיוע לנפגעות אונס
24 שעות ביממה:
תל-אביב טל' 234819
ירושלים טל' 02-245554
חיפה טל' 04-382611
מרכז סיוע לנפגעי לחץ
מטעם "מעגלים"
א' ה' 11.00–13.00
ב' ד' 16.00–18.00
טל: 220831
רח' מאור 13 תל-אביב
יד ביד — אגף קשבות לילד ולהורים תל אביב — ליל 226027 24 ש' ביממה להורים, בימים ב', ה' מ-20.00
222752.17.00
ירושלים — 245358
חיפה ונהריה — 229468
הגליל המערבי 04-922222
קו אליה — העמותה להגנת הילד עזרה במצבי אלימות כלפי ילדים 16.00–20.00 א'-ה' 241070
ארגון לשירות אדם — חברה ממשלתית לשירות הציבור בטפט רק 24 שעות ביממה
טל' 03-5461727/8
שה"ל — שירותי עזרה מיוחל נכרים לחולי לב בנוש רוז 330848

תורנות בתי-חולים

תל אביב: ויכה — (ילדים)
איכילוב — (פנימית, כירורגית)
ירושלים
שערי צדק — (פנימית, נשים)
הדסה ע"כ — (כירורגית, אורטופדית, עיניים, א.א.ג.)
בקור חולים — (ילדים)

תורנות בתי-מרקחת

תל-אביב שלמה המלך שלמה המלך 78 246461
קופ"ח כללית אבטוסורדם 7 225142
ירושלים קריית משה קריית משה 1 526135
חיפה קופ"ח מכבי יל"ג 6 672472
חולון אחוזת המדינה 52 889155
בת ים מזור הכינה רייך 20 588360
רמת גן פיבגי חיבת ציון 48 782821
פתח תקווה הרצל 24 22243
הקריות התון מבטח מודיעין קריית מוצקין 715136
רחובות מעיין חיים בכיסוף 40 456212
חדרה קופ"ח כללית רוטשילד 335884

דלת פתוחה

מרכז מידע וייעוץ לצעירים ע"י צוות מקצועי — ייעוץ ומידע בנושא הבריות, משפחה, מיניות — אבטחי מניעה. ימים ב' ג' ד' 16.00–19.00
5101511/2 ,9 רוב"ם
חיפה: ימים א' ו"ד' 16.00–19.00 רח' הנמרים 14 טל' 381520

מרכזי מידע — אגד

02-304584 03-432277 04-549121

מוגש כשירות לציבור על ידי
הסנה
חברה ישראלית לביטוח בע"מ

טלוויזיה

לימודית

08.00 טלסקופ, חדשות קול ישראל
08.05 שעת כושר
08.15 יהדות, מושגי יסוד ביהדות
08.04 ראשית הקריאה (ש)
09.00 תולדות היישוב
09.20 מדעי הטבע ז'-ט'. מהו חלל, חיים בים
10.10 אנגלית ה'
10.30 בבית של פיסטוק
11.00 אנגלית ד'
11.15 ערבית מדוברת
11.30 אנגלית ה'
12.00 מדעי הטבע על-יסודי. חוזן כלליאר
12.25 אנגלית ט'
13.30 מוסיקה. הקיבוץ הגדול
14.00 טלסקופ, חדשות קול ישראל
14.05 קשר משפחתי (ב)
14.45 צבע בבול. סדרה
15.10 רחוב סומסום
15.40 מאתיים שניות למועצת הלול
15.45 שער כושר
16.00 זהרות. שידור חי
17.00 ערב חדש

כללית

17.30 אליפות העולם השנייה באתלטיקה קלה
18.30 (ע) קיצור החדשות
18.32 (ע) אליפות העולם באתלטיקה קלה
19.30 (ע) חדשות
20.00 כותרת מבט
20.02 אליפות העולם השנייה באתלטיקה קלה
21.00 מבט לחדשות
21.30 תשדירי שירות
21.35 ספורטאים על כפיים
22.55 פרקליטי אל-איי. סדרה
23.40 הגיע זמן לשון חדשות

ערוץ 2

19.00 הזיכיסעת לי
19.30 תצפית. אמצעי מניעה
20.00 מזל. מזל גולד
21.30 פוס 2

ירדן ערוץ 6

18.00 רחוב קטנו (סדרה צרפתית)
18.30 תכנית בידור
19.00 חדשות בצרפתית
19.15 לקט שירים
19.30 חדשות בעברית
19.45 לקט שירים
20.00 חדשות בערבית
20.30 בעלי האני (קומי)
21.10 מרלות לעושר (סדרה)
22.00 חדשות באנגלית
22.20 סרט עלילתי באורך מלא

לבנון ערוץ 12

13.30 חיים אחרים (סדרה)
14.00 מעדון 700
14.30 התעמלות
15.00 סרט. "מרי ממקוטלאנד"
17.00 הבית המעופף (מצויר)
17.30 שומבי הסלעים (לילדים)
18.00 משפחת ג'פרסון (קומי)
18.30 דוק (קומי)
19.00 חדשות
20.00 סקירת הגברת קינג (בלש)
21.00 סרט. "כוכב נולד"
23.00 מעדון 700
23.30 חיים אחרים (סדרה)

רדיו

קול המוסיקה

06.01 צלילי בוקר
07.09 בהטאה ביגוזה
09.00 קונצרט בוקר
11.57 פינת השיר. משירי אמיר גלבע
12.00 מן הפרטיה
13.05 בהטאה ביגוזה
15.00 מבקשים מוסיקאלים
16.00 אתנוזנג, רביעיות המסמה
17.30 קשת של צלילים
18.00 פורטרט. [illegible]
19.00 מוסיקה קלאסית קלה
20.05 [illegible]
20.30 מהקלטות התזמורת הסימפונית
23.00 דור הזהב. אמנים גדולים בהקלטות היסטוריות

רשת א'

16.05 ארץ לא נודעת
17.10 שירי עמים
18.06 מנות ערב. [illegible]
19.05 סיכום המשנה הזמנית
19.10 דף גמרא יומי
19.20 פרקי היום בתנ"ך
19.30 שידורים לעולים
22.05 יש לי חלום

רשת ב'

17.05 יומן כלכלה
17.30 על מספרים ואנשים
18.06 זרקור
18.45 היום בספורט
19.00 היום הזה
19.35 שירים שירים
20.05 שורשים
22.05 פגישה לילית
00.05 יומן חצות
00.15 [illegible], שירים

רשת ג'

18.06 קול ג.ג. [illegible]
20.05 סימני דרך. שירים עבריים
21.05 מהפך רוק
23.05 הלילה הוא שירים

גלי צה"ל

13.05 יש על מה לדבר
18.05 שעה קלה על כלכלה
18.45 משולש. עיסות יומי
19.05 שירים מכאן. שירים עבריים
20.05 מרוקים קרובים. מסעות בהרמה
21.00 מבט לחדשות
21.30 לילה לא שקט
22.05 על הדבש ועל העוקץ
23.05 [illegible] היום שהיה
23.55 שירות חצות
00.05 ציפורי לילה מבלות
03.05 לא רוצים לישון. מוסיקה
04.30 יש על מה לדבר

שידור קבוע

רשת א'

07.30 ודיו קול — עברית קלה
08.05 זמנה
09.05 סלודיה. שיחות מידע
10.05 שירימה. מחולות ושירים
11.05 פניני בוקר
12.05 מבורב יום תיכוני
14.06 בראש צעיר — מאגוזין לילדים
15.30 האוניברסיטה המשודרת

רשת ב'

07.00 הבוקר הזה
08.00 עשים עכין
09.05 סובב הבוקר
10.05 כל צבעי הרשת/מאגזין יומי
12.10 אלף-ראלף ב"ב

רשת ג'

06.05 בוקרה לאנשי-להקים
07.05 שיר בבוקר-בבוקר-שיחונים
09.05 צה כבר תשמן עם אבי אתגר
10.05 הבינים טובים. עם שמוליק אימבר
11.05 שבעים בי יורק. שירי שנות השבעים
12.05 אהבה יומיות
13.05 רק בימי חול
14.06 לי ולך שיר וברכה
15.05 חדש, חדש ומיוחד
16.05 הבנה יומית
13.05 בוקרי היום/חדשות ומשמנים
14.06 להאות לאו לא-תרבות ואמנות
14.30 בת בוקר-יחי והמוך
15.05 רגעי קסם
16.05 תוצרת הארץ-שירים עבריים
16.55 קדושי ספר-קוראים מסלילים
17.05 יומן כלכלה
17.30 על מספרים ואנשים
17.05 משקפים — עם מיכל שמאלי

גלי צה"ל

06.05 צלילי בוקר. שירים עבריים
06.30 פוקסים עין-חדשות
07.07 שבע אגם שבע
08.05 בוקרטוב ישראל — אקטואליה
09.05 אילהבוקר. עם אלי ישראלי
10.05 שקה עם אודלי יניב
11.05 נבון לעכשיו
13.05 אור אור — להיטים עבריים
14.05 דרדה יומי
15.05 מה איך. עם ארז טל
16.05 ארבע אחר-הצהריים
17.00 ערב טוב ישראל

שידורי צה"ל 2

19.05 דודו, דודו
20.05 מאבחבה בבסיס
22.05 הפסקת עשר
23.05 קול הבא'נו הזה

קולנוע

תל-אביב

[illegible]

ירושלים

[illegible]

חיפה והסביבה

[illegible]

הרצליה

[illegible]

רמת גן

[illegible]

חולון

[illegible]

עפולה

היכל התרבות — הכבל המאוהבת 9.15

נתניה

[illegible]

פתח-תקוה

[illegible]

חדרה

[illegible]

בת-ים

[illegible]

טבריה

יד שמונים — שמר השסן 9.30 ,7.15

כפר סבא

[illegible]

נס-ציונה

מועון — המובבל באוסטו 7.00

בית-שאן

[illegible]

רמת השרון

[illegible]

רחובות

[illegible]

עכו

[illegible]

העיר
עכברין
טלפון חדש
03-267111

כתובתם החדשה:
רח' יוסף קארו 19 (פינת שד' החשמונאים) ת"א 670014
טל: 03-267111. ת.ד 20565 מיקוד 61205. פקס' 265420

מכרזי השלטון המקומי

פרסום מס' 282/87

להלן תקציר מכרזי הרשויות המקומיות

תנאי התשלום: כמפורט בגוף המכרזים. נוסח מלא של כל מכרז נמצא לעיון ברשות המקומית המפרסמת. מסמכי המכרזים ניתן לרכוש ברשות המקומית במועדים הנקובים בטבלה. נוסח הפרסום — באחריות הרשות המקומית המפרסמת.

שם הרשות המקומית	מספר מכרז	מחיר מכרזים	שם המכרז	מועד אחרון להגשה	טלפון ומקום לפרטים	ראש הרשות המקומית
ע. תל אביב	334/87	150	הקמת 6 מבני בב"ס מבניה טרומית או מתועשת מבטון מזוין באתרים שונים בתל אביב יפו — 4 בי"ס ברחוב הבשם בשכונת עזרא — 2 בי"ס ברחוב גבעתי בשכונת נוה צהלה	17.9.87	מינהל הנדסה שד' בן גוריון 68 קומה ד' חדר 403 בין 12—8	ש. להט
ע. תל אביב	335/87		רכישת ריהוט לבתי ספר וגני ילדים	17.9.87	אגף אספקות קומה 9 חדר 948	ש. להט
ע. בני ברק	8/87	200	קו תיעול רחוב עזרא	16.9.87	מח' עבודות ציבוריות טל' 701122	מ. אירנשטיין
ע. בני ברק	16/87	50	ניקוי קולטני מי גשמים	10.9.87	מח' עבודות ציבוריות טל' 701122	מ. אירנשטיין
ע. חדרה	9/87		מכירת פורד קורטינה פרטי שנת 1982	15.9.87	אריה כהן טל' 06-328326	י. בהגא
ע. חדרה	10/87		מכירת משאית רגילה D300 שנת 1977	15.9.87	אריה כהן טל' 06-328326	י. בהגא
ע. חדרה	11/87		מכירת פורד סטריית טרנזים שנת 1979	15.9.78	אריה כהן טל' 06-328326	י. בהגא
ע. ראשון לציון	27/87	200	סלילת כביש שרות קטע רחוב פרנקו — טולימגן	28.9.87	אגף הנדסה רחוב הרצל 3	מ. ניצן
ע. ראשון לציון	28/87	200	שכירות מבנה מהעירייה בשכונת קרית ראשון לצורך ניהול מעון יום	10.9.87	מח' נכסים רחוב מורדאי 3	מ. ניצן
מ.מ. אבן יהודה	1/87		שיפוץ המקוה באבן יהודה	20.9.87	לשכת הרבנות — המועצה הדתית	ע. חיימובסקי
מ.מ. בית שאן	9/87	150	שיקום ושיפוץ ככר הכניסה מרכז בית שאן	14.9.87	מזכירות המועצה טל' 06-586221	ע. בן-לולו
מ.מ. זכרון יעקב	2/87	50	בניית גן ילדים	18.9.87	מח' מכבית טל' 06-390722	י. שרמבסקי
מ.מ. יהוד	20/87	100	סלילת קטע רחוב מרכוס והשלמת הסלילה במסקן	14.9.87	מח' מכבית טל' 03-363682	מ. ליטיק
מ.מ. כנרל העמק	8/87		רכישת מכונת סיאום (מכרז חוזר)	15.9.87	מהנדס המועצה טל' 06-540730	ש. עמוזי
מ.מ. מזכרת בתיה	11/87	200	עבודות מים או חיבורי מים לבתים בגבהים (ב) המשך קו מים ראשי מערבי עד רח' רוטשילד (ג) המשך קו מים רחוב הנוגן עד רחוב רוטשילד	16.9.87	משרדי המועצה טל' 08-411001	ר. אלול
מ.מ. מטולה	9/87	25	אחזקת גינון וגנים	25.9.87	מזכיר המועצה טל' 06-941364	י. גולדברג
מ.מ. רמת השרון	88/87	200	כעבורי מים	11.9.87	גב' לאה טל' 03-491121	מ. חרמון
מ.א. אשכול	10/87		הסעת תלמידים	11.9.87	מח' תחבורה טל' 057-82711	א. צימבליסט
מ.א. חוף השרון	6/87		ביטוח רכב המועצה	15.9.87	אבנר פלד טל' 052-70551	י. שגיא
מ.א. לכיש	1/87		מכירת ציוד משומש (מכרז חוזר)	13.9.87	מזכירות המועצה טל' 051-48171	ב. אהרונה
מ.א. עמק יזרעאל	10/87		מכירת ג'יפ ויליס 1981	20.9.87	מח' תחבורה טל' 06-593016	מ. בזק

משרות פנויות בשלטון המקומי

שם הרשות המקומית	מספר מכרז		שם המכרז	מועד אחרון להגשה	טלפון ומקום לפרטים	ראש הרשות המקומית
ע. טירה	20/87		מנהל מחזר מבחנת אירועים והילולי נוער	20.9.87	מח' מנגנון טל' 04-922121	ת. לבב
מ.מ. גבעת שמואל			סגן מנהל ספריה במשרה	20.9.87	טל' 5322947	י. וינשטוק
מ.מ. בן יבנה	10/87		מבקר המועצה	15.9.87	מזכיר המועצה טל' 08-574128	מ. אלקסלסי
מ.מ. קרימה	7/87		מנהל תחנה פסיכולוגית		מזכיר המועצה טל' 055-697548	ע. לוי

החברה למשק ולכלכלה של השלטון המקומי